

P. o. rel. 8128^Z

(Beowulf)

DE

D A N O R U M

Rebus Gestis Secul. III & IV.

POËMA DANICUM DIALECTO ANGLOSAXONICA.

EX BIBLIOTHECA COTTONIANA MUSAEI BRITANNICI

edidit versione lat. et indicibus auxit

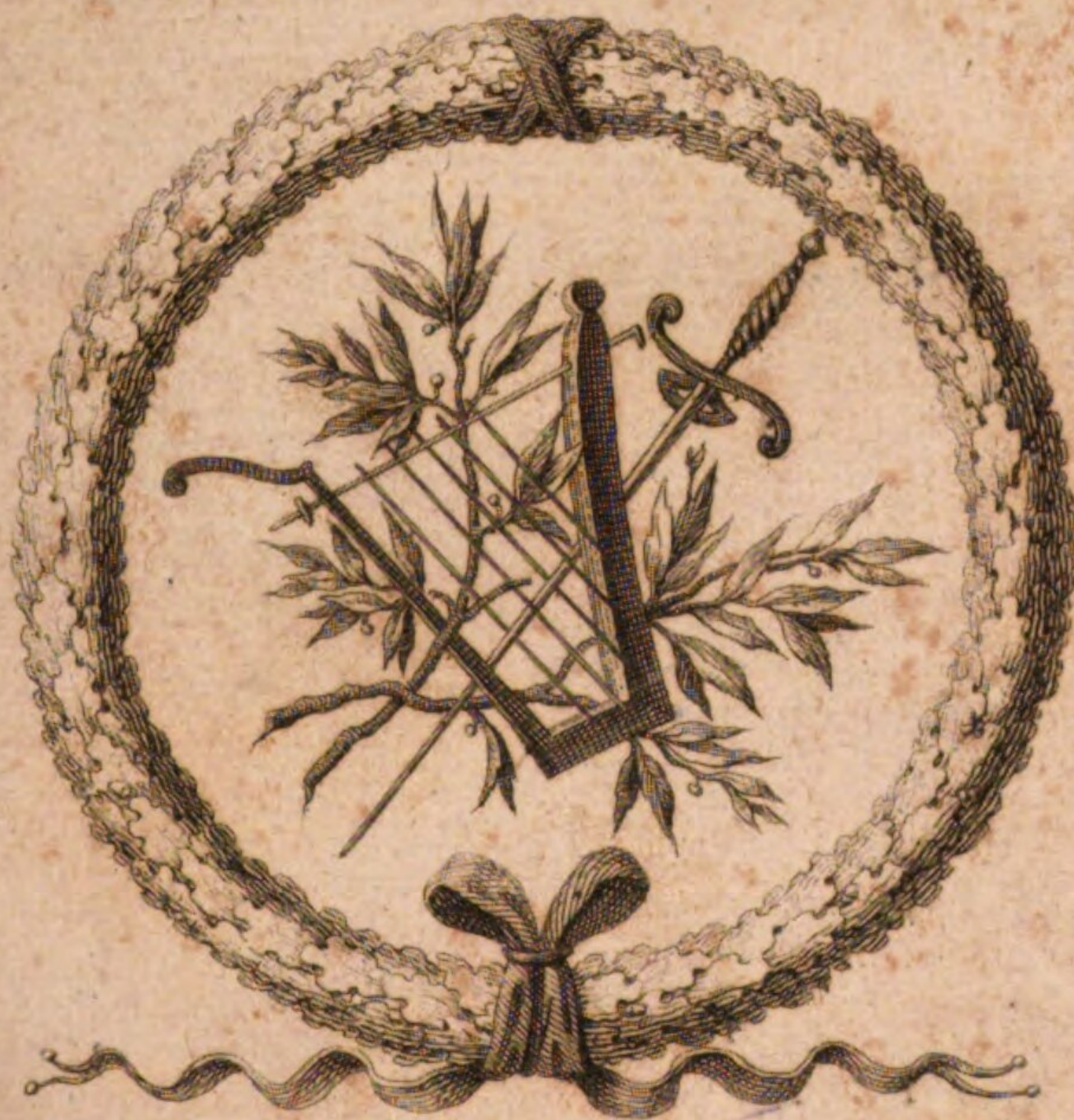
Grim. Johnson Thorkelin. Dr. J. V.

Eques Ord. Danebrogici auratus. S. R. M. a Consiliis Status. Arcanis Regni Scrimis

Præfectus. Regiis Legati Arna-Magnæani Curatoribus a Literis. Regiar. Societ.

Scient. Havniens. et Islandicæ. Antiquarior: Londinens. et Edinburg.

necnon Academiae Reg. Hibernicæ sodalis etc.

Max Förster

Aug. 1913

Beowulf

Havniæ Typis Th. E. Rangel.

MDCCCXV.

429*

ga/54/1160

Bayrische
Staatbibliothek
MÜNCHEN

ILLUSTRISSIMO HEROI

DOMINO JOHANNI DE BÜLOW,

DYNASTÆ SANDERUMGAARDI,

EQVITI MAGNÆ CRUCIS DANEBROGICÆ,

COMMENDATORI STELLÆ POLARIS,

S. R. M. INTIMO CONFERENTIAE CONSILIARIO,

ETC. ETC. ETC.

GRIMUS JOHNSON THORKELIN.

S.

ILLUSTRISIMO HEROI

DOMINO JOHANNI DE BULOW,

DYNASTAE SANDENUMGAARDI,

EQVITI MAGNAE CRUCIS DANEBROGICAE,

COMMENDATORI STELLAE POLARIS,

S. R. M. INTIMO CONFIDENTIAE CONSILIARIO,

ETC. ETC. ETC.

GRIMUS JOHNSON THORKELIN.

Cui, potius, quam Tibi, Mæcenas optime! opus hoc
inscriberem, prædem meæ perpetuæ in Te venerationis
et testem gratæ mentis? Etenim Tu, et præsidium
meum, mearumque column rerum multis fuisti annis,
et Tuis auspiciis Tuaque munificentia fecisti, ut in
dulcissimam patriam nostram monumentum, quod suum
ante plus quam mille annos fuit, postliminio rediret.
Quoties igitur, dum in præterita redeo, et animo præ-
sentia lustro, non possunt non Tua in me beneficia
ante oculos versari: quæ si publice non profiterer,
foedæ oblivionis notam nulla posset dies delere.

Ego sane hanc mei in Te studii et amoris omnibus probandi occasionem nolui amittere. Cæterum Te, etiam atque etiam rogo, velis Scyldingorum promeritas virtute laudes, quas alioquin nox æterna premeret, eadem facilitate admittere, quâ me olim in Tuam clientelam suscepisti.

Faxit Deus ter opt. max., ut vitæ longam inoffenso pede teras orbitam, tardaquæ sit illa dies, quæ Te in publica commoda natum reposcet ad debita virtutis Tuæ præmia. Havniæ die 1 Mensis Maii Anno MDCCCXV.

LECTORI SALUTEM.

Inter omnia monumenta veteris orbis Danici, quæ tempus edax rerum nobis reliquit, admirabile de Scyldingis Epos publici nunc juris factum eminet. Habemus enim hic irriguos fontes, unde religionis poëseosque notitia, et gentis nostræ rerum seculis III et IV gestarum series deduci possit. ¹⁾

Honorificam sane hujusce monumenti at minus accuratam mentionem fecit Georgius Hickesius, vir sanctissimus et philologiæ antiqui orbis borealis stator venerabilis in suo Thesouro antiquitatum septentrionalium Tom. I. p. 218. Ex prologo et ode prima carminis, spesiminibus allatis, suum dat judicium. «In hoc, inquit, libro, qui poëseos Anglosaxonicæ egregium est exemplum, descripta videntur bella, quæ Beowulfus quidam «Danus ex Regia Scyldingorum stirpe ortus gessit contra Sveciæ «Regulos.» Res hæc albo rarior corvo, non potuit non in viris

¹⁾ Confr. P. Fr. Suhms Tabeller over den Cristiske Historie af Danmark. Kiöbenhavn 1779. fol. Tab. XIV. Ejusdem Udtog af Danmarks, Norges og Holsteens Historie. Tab. B. Kiöbenhavn 1814.

amore patriæ, et eruditione spectatissimis Arna Magnæo, Jacobo Langebechio et Petro Frederico Suhmio antiquitatum et Historiæ nostræ instauratoribus, vindicibusque felicissimis, aviditatem excitare apographi potiundi. At frustra id expetivit deliciarum patriæ dicta trias. Nec potuit Hermannus Treschovius noster insigne, dum viveret, Musarum decus, et magnæ vir auctoritatis apud Anglos, sibi hospitii jure conjunctos, hac in re aliquid obtinere.

Via tandem mihi data fuit ad desideratum nimis diu divini vatis Danici incomparabile opus. Arcta etenim, quæ nos et Britannos intercessit amicitia, me allexit, ut, clementissime annuentibus Augustissimis patriæ patribus CHRISTIANO VII. et FREDERICO VI. iter in Britanniam anno seculi præteriti LXXXVI. ad thesauros bibliothecarum Albionensium perscrutandos facerem. Ut sunt Britanni ad studia literarum, et humaniorum disciplinarum nutrienda, fovenda, et promovenda proclives, prompti, alacres, ultra mihi singulari benignitate et erga me benevolentia, viaticas ad Eminentissimum et reverendissimum Dominum JOHANNEM MOORE Archiespiscopum Cantuariensem et Primate[m] totius Angliæ, nunc inter coelites: Dominum JOSEPHUM BANKS Baron. S. R. M. B. a Consiliis sanctioribus, Equit. Ord. Bath. R. S. Scient. Lond. Præsidem, et Domin. GEORGIUM DEMPSTERUM Senatorem Magnæ

Britaniæ et Ord. eqvestris Sti Andreæ secretarium, literas mihi obtulerunt Heroes illustrissimi, Dominus MORTONUS EDEN Baro de HENLEY Eqv. Ord. Bath. et Dominus JOHANNES SINCLAIR Baron. Dynasta Castelli Thorsaensis et Collegii agricolaris Præses. Quorum omnium in me merita venerabunda et grata mente nunquam excident. Hac re factum est, ut a Curatoribus, Musæi Britannici, aliarumque Bibliothecarum, potestas mihi data sit inspicendi, tractandi, et exscribendi omnia, quæ rebus Danicis lucem affere possent manuscripta. Ad quam rem conficiendam viri nostro præconio majores Josephus Planta et Richardus Southgate dicti Musæi Brit. præfecti in me sua officia humanissime contulerunt. Optimo igitur successu et uberrimo cum fructu domum reversus sum, et in patriam una Epos, quod suum olim fuerat, post plus quam mille annos postliminio rediit.

Quod autem ad Scyldingidem nostram attinet, eam vere Danicam esse, nemo non ibit inficias, qui observaverit auctorem rerum a Regibus HRODGARO, Beowulfo et Higelaco gestarum oculatum fuisse testem, et in Beowulfi exseqviis encomiasten adfuisse. Cecidit autem Beowulfus in Jutia anno æræ nostræ CCCXL. ²).

²) vid. P. Fr. Suhms Geschichte der Dänen von Fr. Dav. Græter, Leipzig 1803, 1 B.

1 Abth. p. 232.

Igitur hercle miror Hickesium Anglosaxonibus tribuisse carmen, quod vates Danus Appolinis hyperborei igne calefactus fudit. At seduxit virum integerrimum externa rei facies. Equidem non bene meminit lingvam, qva ante Wilhelmum I. utebantur Angli, fuisse communem tribus septentrionis populis, qvi vocati uno nomine Dani, omnes ore eodem dialectice solummodo differente loquebantur.³⁾ Hujus si vel aliunde auctoritas nulla peti posset, plena sane hic in aprico cubat. Epos etenim hoc, qvale id nunc habemus, evidenter docet, idioma Anglosaxonicum esse revera Danicum, quod Islandi extra solis vias fere jacentes hodiedum servant purum, et studiose colunt. Qvi de hac veritate dubitaverit, utinam Scyldingidem cum Sæmundi Edda, Olavi Thordarsonii Scalda sive Arte poëtica, aliisque Islandorum scriptis antiquis conferre velit; et habebit operæ pretium invenisse, quod vocabula utrinque sint eadem.

Quomodo autem poëma nostrum ad Anglos iter invenerit, haud facile dicam: conjecturis autem sicui libuerit argumenta superstruere, non longe a vero aberrabit, si crediderit AELFREDUM

³⁾ vid. Pauli Vidalini de appellatione Lingvæ Septentrionalis Dönsk Tunga, i. e. Lingva Danica commentationem, Gunnlogi Ormstungæ Sagæ subnexam, Havn. 1775 p. 220. confr. Joh. Grammii dissertationem de Lingva Danica ope idiomatis Anglosaxonici explicanda, inter in Acta Regiæ Societatis Scientiarum Havn. Tom. V. p. 129.

Magnum, Regum decus et exemplar divini vatis Danici opus in suam clientelam suscepisse. Notum est Monarcham hunc, curantem quidquid Rege bono et sapiente dignum sit, in Septentrione nostro heroica collegisse ⁴⁾ undequaque carmina, ea dialecto Anglosaxonicae adaptasse, memoriter didicisse, et ut idem, sui facerent aulici, jussisse. Ipse exotica eruditorum virorum scripta in linguam vernaculam transtulit, et de suo varia interspersit, quæ legisse neminem poenitebit. Instar omnium sunt Boëtii liber de Consolatione Philosophiæ, et Orosii Historia: illum narratione de carcere Boëtiano auxit, hanc periplo Otheri et Wulfstani adornavit. ⁵⁾ Nemo sane isto ævo de Aquilone nostro, et de rebus Danicis accurata magis, quam Rex Ælfredus cognitione imbutus fuit. Apum vice fungens Rex annoso mytharum cyclo, ex quo Sæmundus presbiter suam conflavit Eddam, operam haud

⁴⁾ vid. Asserii Menevensis Vita Ælfredi Magni. c. 16 et 43.

⁵⁾ Otheri et Wulfstani Peripli variæ sunt editiones. sc.

1. Henric. Spelmanni in Appendice VI. ad suam Ælfredi Magni Vitam. Lond. 1678. fol. pag. 205.

2. Andr. Bussæi. Havn. 1733. 4to.

3. Jac. Langebechii inter Scriptores rerum Danicarum Tom. II. pag. 106—123. fol.

4. Dan. Barringtonii in Orosio, edito Anglosaxonice. Lond. 1773. 8vo.

5. Henric. Porthanii cum notis et versione Svecica doctissimo viro dignis inter Kongliga Vitterhets Historie och Antiquitæts Academiets Handlingar. Vol. VI. p. 37—106. Stockholm 1808. 8vo.

6. Th. Turners History of the Anglosaxons. Tom. III. p. 285—301. Lond. 1808. 8vo.

levem dedit: unde quæso alias Regi admiratio Welandi, nasci potuit.⁶⁾ Quidquid sit, divina certe Danici vatis indoles

Exegit monumentum ære perennius

Regaliqve situ pyramidum altius;

Quod non imber edax, non aqvido impotens

Possit diruere, aut innumerabilis

Annorum series, et fuga temporum.

At dicet quis epos hoc non esse genuinum, utpote refer-
tum Christiana de summo unicoqve Deo doctrina. His respondeo:
nihil hic aliud legi, quam quod omnis sapientiæ promus condus,
Iliados et Odysseæ immortalis author docuit, et post eum Siren
Romana⁷⁾ de natura Deorum scripsit. Uterqve cum Eddis nostris
et poëtis antiquissimis hac in re optime consentit. Jovem, prin-
cipem omnes quidem poëtæ esse volunt, sed falluntur in nomine.
Igitur cum Minutio Felice vere dicere possumus: poëtas nostros
unum patrem divum atqve hominum prædicantes talem esse velle.
Etsi igitur sunt plures dicti dii, tamen pater Deum hominumqve
ex mente eorundem, est unus et supremus Deus. Ego quidem
non vereor asserere, hic Religionem Christianam nil sapere, nisi

⁶⁾ vid. Indicem nominum priorum infra in Welandi.

⁷⁾ Isocrates propter suavitatem orationis Siren Attica dictus fuit: quidni igitur Ciceronem
Sirenem Romanam appellare liceat.

more AElfrediano irrepsisset fratrum Abelis et Caini, hujusque posterorum Tutorum, gigantum, diluvio excisorum, satyrorum monstrorumque mentio. His, si mavis, adde suspirium de Danorum ignorantia Dei; de cultu Odino sacro⁸⁾; et paganis⁹⁾ animabus inferno devotis. Cætera de creatione mundi relata nihil aliud continent, quam quæ coram Didone et Ænea

Cithara crinitus Jopas

Personat aurata, docuit quæ maximus Atlas¹⁰⁾.

Et quæ postea Anchises filio fuse pandit¹¹⁾. Idem porro dicendum est, de divina animæ origine; ejus post mortem statu; supremo judicio; justorum præmiis; sceleratorum poenis, et id genus aliis, quæ vates noster tradit. Omnia hæc nituntur doctrina, quam ex Eddis aliisque poetarum borealium carminibus eruendam, cum Græcis, Romanisque philosophis cordatiores orbis nostri incolæ communem fovebant¹²⁾.

⁸⁾ pag. 16. 63.

⁹⁾ Paganis animabus. A. S. Hæþen sawle p. 163. Hæþen gold paganum idolum, 17. Hic observandum Hæþen, Isl. Heidinn significare Barbarum, quisquis ille fuerit, alienos colentem Deos, ab Odinianis diversos. Quo sensu Heidingi in Oda de Atlone Eddica sumitur. conf. poëma nostrum p. 66. 76. 170.

¹⁰⁾ Æneidos Libr. I. v. 740.

¹¹⁾ Æneid. Libr. VI. v. 724.

¹²⁾ vid. Præfationem ad Sæmundi Eddam. Havn. 1786. p. XVI. confr. viri Magnifici et reverendissimi Petri Erasmi Mulleri Afhandling om Aselærens Ægthed, Kiöbenhavn 1812. 8vo.

Dixi supra venerabilis Hickesii iudicium de summa carminis nostri claudicare. Illius heros solus est Beowulfus, editus sane Regibus, etenim Scylfingus erat ex Regis Sveciæ filia. Bella quidem gessit, sed omnia pro suis Gothis et eorum amicis.

HRODGARUM Hickesius nescit Scyldingorum Regem. Erat ille

Ἀμφοτέρων βασιλεὺς τ' ἀγαθὸς κρατερός τ' αἰχμητής.

Fuit aliis una et vetus causa bellandi, profunda cupido imperii et divitiarum. **HRODGARO** longe alia mens fuit. Ut suos ille subditos protegeret, posteris firmam redderet pacem, et libertatem daret mari, necessum habuit arma ferre in Jutos, et horum socios Frisones, populos immanes, duros, feros, barbarosque, qui tam fidei et honestatis, quam humanitatis et religionis expertes nihil non ad effrænatae libidinis suggestionem gerebant. Multa igitur Regi optimo pericula domi, militiæ multa adversa fuere, quorum omnia Deorum auxiliis et virtute suâ superavit: inque his omnibus, neque animus negotio defuit, neque decretis labos. Malæ secundæque res opes, non ingenium mutabant. Quod bonum, faustum, felixque esset populo Danico, semper ante oculos habuit, et jugiter in id ferebatur, ut Jutos et Frisones Scyldingis conjungeret, horum plebi civitatem daret, primores in patres legeret, unam gentem, unam rem publicam faceret. Ita

quondam in plures gentes divisa res, in unam tandem ivit. Cæterum imago consuetudinis et vitæ HRODGARI Regis ita constituta est, ut eâ, ceu speculo omnis possit ætas uti. Fuit enim modestus, prudens, gravis, temporibus sapienter utens, peritus belli, fortis manu, animo maximo, clemens, patiens, amicus constans: et illi ante omnia dulces erant musæ. Longa permensus diu felicitatis ævi spatia tandem petiit læta felix nemoris Elysii loca.

HIGELACUM itidem, Gothorum Regem optimum Hickesius tacet. Princeps ille hoc habet magnificum et ingens, nulla quod rapiet dies, credidisse, quod Regibus tuenda maxime sit Regum Salus, et amicum se gessisse Scyldingis integerrimum. Qua re, dum sic optimorum Regum, eorumque encomiastis admiratione adfectus sum, et pectus magnarum rerum, et sublimium sententiarum spiritu incaluit, constitui apud me divinum Daniæ vatem coram sistere. Quæcunque igitur possent hoc meum negotium adjuvare, comparare coepi, magnamque librorum copiam unde quæque congessi, quorum opera carmen aggrederer. In hoc me sedulum ita gessi, ut opus totum anno MDCCCVII confecerim idem brevi editurus.

Interim

Hostis habet muros,

Et — — considet in ignes

Divum antiqva domus sævo ter incluta bello

Havnia.

O! luctuosos dies illos (quorum acerba recordatio veteres animi curas, infandosque dolores renovat) qui me lauto orbarunt lare, et tota supellectile literaria, quam per triginta et amplius annos impiger collegeram. Periit isto excidio Scyldingidos mea versio cum toto apparatu suo: et periisset æternum una animus eam iterandi, nisi Heros illustrissimus JOHANNES BULOWIUS, dynasta Sanderumgaardi exhortatus fuisset me, consiliis et ære suo adjutum, opus iterum incoare, ut publicam videret lucem. Verum rei gravitas a tam difficili negotio me diu deterruit. At vicit amor patriæ et auctoritas Mæcenatis optimi, cujus magnificam ac singularem in doctis hominibus fovendis, juvandis, et ad præclara studia erigendis indolem sancte colo. Qua re factus audacior novam interpretationem, infelici augurio olim exactam, melioribus avibus de novo susceptam molitus sum, et tandem consummavi.

Quid autem in hoc opere præstiterim, ordine exponam.

Unicum, quod novit orbis literarius, hujus carminis exemplar membraneum formæ quartæ, sexaginta novem foliis constans superest in Bibliotheca Cottoniana Musei Britannici, notatum Vitell. A. IX.

Huic vero codici, cum plurimis veterum scriptis id commune est, quod auctorem non profiteatur suum, nullam enim

Inscriptionem præ se fert. Vatem igitur, qui fortes heroum animas belloque peremtas, laudibus in longum dimisit ævum, explorare et notum facere, idem foret, ac cum Sisipho saxum volvere. Dum itaque Scyldingi per ora virum æterna seculorum serie volitant, Poëta noster illacrimabilis urgetur ignotusque longa nocte.

At Non omnis moritur, multaque pars sui
 Vitabit libitinam, usque ille postera
 Crescet laude recens, dum aquilonia
 Librat regna genus nobile Scyldingum.

Variis proh! dolor lacunis dehiscet codex, quas illi partim vetustas temporis, quæ ad initium Seculi X ascendit, ut me docuit vir harum rerum sagacissimus, mihiqve, dum vixit, amicissimus Thomas Astle, tabulario Status arcano præfectus: partim incendium Westminsterii die 23 Octobris MDCCXXXI ortum Bibliothecæ Cottonianæ valde noxium intulere.¹³⁾ Qua re folia Manuscripti plurima ignis æstu, immissa machinis hydraulicis aquâ et remissione siccationis cura adeo corrugata et carbonis instar fragilia facta sunt, ut explicari nequiverint absque insigni detrimento. Improbo igitur labore textum ex autographo fideliter, quoad fieri

¹³⁾ vid. Report to the House of Commons by a Committee appointed to enquire into the loss, which the Cottonian Library sustained through the fire at Westminster on the 23 of Octobr. 1731. fol.

potuit, exscripsi; et vetuit religio, aliquid mutare, demere, addere, aut odas XXIX et XXX, quas cum XXVIII, nescio qua ratione ductus scriba conflavit, a se invicem disjungere. Nihilo tamen minus nostri id officii erat, ut poëseos ratio et forma rite exhiberetur, divisis scilicet ac distinctis versibus, qui in membrana continua linearum serie exarati parca æque ac vitiosa interpunctione latent. Cæterum in textu edendo ita versatus sum, ut ab autographo, et vago scribæ pro more sui seculi orthographiæ mirum negligentis, et alia absurde, alia violenter detorquentis ¹⁴⁾ literarum usu ne unguem latum recedere tutum duxerim. Quo factum est, ut crebra hic appareat vocalium permutatio, et multum uberior consonantium varietas. Utræque frequenter arbitrio librarii mutuas, sed absque recta ratione subeunt vices mutatæ, additæ, sublatae. Hinc vocabula haud pauca plures, easque

¹⁴⁾ Sic voces simplices in binas pluresque frequens secat partes, posteriorem insequenti addit, et plures innumeris in locis conjungit ex. gr.

Hwæt we gar de na, pro Hwæt wegar Dena. Hupa, pro hu pa. þagen, pro þa gen. þehene, pro þe he ne. Mæ ton stræ ta brug don, pro mæton stræta brugdon. Swageweal dene, pro swa gewealdene. Dæl deape, pro dælde a þe. Seledynede, pro sele dynede. Beo rhte, pro beorhte. Ons prungon, pro onsprungon. þæt-þepeodnes, pro þæt þe þeodnes. Heþeeal, pro he þe eal. Onfen, pro on fen. On sendon, pro onsendon. etc. Auget etiam confusionem arbitrarius literarum usus, quo unam pro altera, constituit scriba. Pro litera þ et d transfixa, d simplicem haud raro adhibuit in initio et medio vocum.

diversas significationes admittunt¹⁵⁾. Fateor autem me pro ultima litera tertiæ personæ præsentis temporis indicativi activi singularis numeri, pro *d* transfixa adhibuisse *p*. Et quamquam bene noverim, litem versari inter doctos, utrum conjungendæ sint voces, an sic scribendæ, ut non compositæ ex duabus, sed plane simplices esse appareant, in aliquot locis compositas voces disjuxi experientia doctus, disjunctis ad elementa facilius ferri; etenim ex his dependet judicium et scientia.

Poëtam nostrum ejusque periphrases verbo ad verbum redere conatus sum, quæ in re, si ubivis lectori non satisfecerim, cum spero benevole condonaturum fore mihi, cui cum maxima characterum confusione, et significationis vocum ambiguae, vagæ, et sibi sæpe invicem oppositæ salebrosa varietate conflictari necessum fuit.

Colophonis loco subjunxi:

1. Indicem rerum et antiquitatum observationibus aliquot meis auctum.

2. Indicem nominum propriorum.
3. Specimen Indicis poëtici, quo synonyma ordine alphabetico, collatione cum carminibus Eddicis et lingua Islandica instituta, exhibentur.

¹⁵⁾ Horum exempla luculenta attulit doctissimus Edwardus Lye in sua Grammatica Franc. Junii Ethymologico præfixa, Oxoniæ 1743.

Hoc autem specimen in eorum gratiam scripsi, qui cupiverint veteris lingvæ Danicæ et copiam, et ejus originem, Anglis, Danis, Islandisque communem cognoscere.

Quo successu destinata perfecerim, aliorum est judicare; non meum commendare. Id hoc unum citra jactantiæ notam credo affirmari a me posse, me operosum sat laborem sustinuisse. Mihi satis est annis et valetudine adversa fracto prodiisse tenus. Ultra utinam, prodeant patriæ deliciæ, musarumque ocelli Birgerus Thorlacius, Erasmus Petrus Mullerus, Johannes Mullerus et Laur. Engelstoftius historiæ et antiquitatum septentrionalium vindices felicissimi, qui huic poëmati majus, certiusque lumen afferent.

Scripsi Havniæ die 1 Maii MDCCCXV.

Grimus Johnson Thorkelin.

Corrigendum in præfatione.

Pag. XI. Lin. 2. pro Appolinis, l. Apollinis.

DE

DANORUM

REBUS GESTIS

SEC. III ET IV.

POËMA DANICUM DIALECTO ANGLOSAXONICA.

Pareat æternum SCYLDINGIS arcticus orbis :
Hos patriæ venerare patres dum tempora Titan
Dividit, et donec solventur vincula rerum.
Di Daniæ perdant hostes, quos dira cupido
Lædendi incendit; meritis feralis Erennys
Assvetos fraudi comitator prompta flagellis.

VI TA III C. *G. J. Thorkelin.*

Hwæt wegar Dena

In geardagum

ƿeod cyninga

ƿrym gefrunon

Hu ƿa æþelingas

Ellen fremodon.

Oft Scyld Scefing

Sceapen ƿreatum

Monegum mægþum

Meodo setla ofteah

Egsode. Eorl

Syppan ærest wearþ

Feasceaf funden

He ƿæs freofre gebad.

Weox under weolcnum

Weorþmyndum ƿeah

Oþ ƿæt him æghwylc

ƿara ymbſittendra

Ofer hronrade

Hyran scolde

Quomodo Danorum

In principio

Populus Regum

Gloriam auxerit,

Quomodo principes

Virtute promoverit.

Sæpe Scyldus Scefides.

Hostes turmis,

Multis nationibus

Dignas sedes auferens

Terruit. Dux

Postquam fiebat,

Miseris obuiis

Solatum mansit.

Crevit sub nubibus,

Honore viguit,

Donec illi quilibet

Accolarum

Ad cetorum vias

Suum cogeretur

Goban gyldan
 þæt wæs god cyning.
 þam eafera wæs
 AElfter cenned
 Geong in geardum
 þonne God sende
 Folce to frofre
 Fyren pearfe ongeat
 þe hie ær drugon
 Aldor
 Longe hwile
 Him wæs lif frea
 Wuldres wealdend
 Worold are forgeaf.
 Beowulf wæs breme
 Blæd wide sprang
 Scyldes eafare
 Scede landum in.
 Swa sceal mapma
 Gode gewircean
 Fromum fegiftum
 On fæder pina
 þæt hine on ylde
 Eft gewunigen
 Wil gesipas
 þonne wig cume
 Leode gelæsten
 Lof dædum sceal

Tributum solvere.
Ille fuit bonus Rex.
Illi hæres erat
Postea natus
Filius, in mundum
Quem Deus misit
Populo in solatium
Hominum commoda noscens.
Eum mature fecerunt
Regem
Longo tempore
Illi fuit vita prospera
Gloria macta
Mundum antequam relinqueret.
Beowulfus erat celebr.
Sanguine late scaturiente
Scyldi propago
Rigavit regiones.
Ita debes cimeliorum
O Rex efficere
Præstantibus donis
Patribus (oblatis) tuis,
Ut juvenes
Post assuefiant
Sequi duces,
Ubi bella venerint.
Populus persequitor
Laude res gestas

In mægpa gehwære
 Man gepeon.
 Him þa scyld gewat
 To gestæp hwile
 Fela hrór feran
 On frean wære
 Hi hine þa ætbæron
 To brimes waroþe
 Swæse gesipas
 Swa he selfa bad
 þenden wordum weold
 Wine Scyldinga
 Leof landfruma
 Longe ahte
 þær æt hýpe stod
 Hringed stefna
 Isig and utfus
 Æpelinges fær,
 Aledon þa
 Leofne peoden
 Beaga bryttan
 On bearm scipes
 Mærne be maste
 þær wæs mapma fela
 Of feor wegum
 Frætwa gelæded.
 Ne hyrde ic cymlicor
 Ceol gegyrwan

Æterna
Virtute mactas.
Ubi discedendum erat,
Veniente tempore
Multi sponte ibant
Super liberum æquor.
Satellites convenere
Ad maris litus:
Dulces comites
Sic ipse rogaverat.
Dum verbis rexit
Amicos Scyldingorum
Dilectus Patriæ Pater
Diu floruit.
Ibi ad portum stetit
Virorum cohors
Expedita et itineris avida
Principis socia.
Duxerunt tunc
Dilectum dominum,
Annulorum divisorem
In gremium navis
Prope ad malum.
Ibi fuit thesaurus multus
A remotis locis
Cimeliorum illatus.
Non audiui quibus
Navis instructa (fuerit)

Hilde wæpnum
 And heapo wædum
 Billum and byrnum
 Him on bearme læg
 Madma mænigo
 Ða him mid scoldon
 On flodes æht
 Feor gewitan.
 Na læs he hine
 Læssan lacum teodan
 Ðeod gestreonum
 Ðonne Ða dydon
 Ða hine æt frum sceafte
 Forþ onsendon
 Aenne ofer ype
 Umber wæsende
 Ða gyt hie him asetton
 Segen gepenne
 Hea ofer heofod
 Leton holm beran
 Geofon on garsæg
 Him wæs geomor sefa
 Murnende mod
 Men ne cunnon
 Sægan to sope
 Sele rædenne
 Hælep under heofenum
 Hwa þam hlæste onfeng.

Bellonæ armis
Et pretiosis vestibus
Securibus et loricis.
In sinu navis jacuere
Cimelia multa,
Quæ una
In flumineo curru
Longe aveherentur.
Neutiquam alias (naves)
Minoribus muneribus onerari
Gens pretiosis
Tunc fecit,
Quas ab initio
Exinde ablegavit.
In una undis
Rate innatante
Deinceps erexerunt
Aplustre expansum.
Altum super capite
Fecerunt id salo ferri.
Intrantibus oceanum
Moestus erat animus.
Afflicto pectore
Viri non potuerunt
Dicere pro vero
Felici conjectura,
Heroës sub coelo
Quinam hæc brabea reportarent.

I.

Ða wæs on burgum
 Beowulf Scyldinga
 Leof leod cyning
 Longe þrage
 Folcum gefræge
 Fædor ellor hwearf
 Aldor of earde
 Op þe him aft onwoc
 Heah Healfdene
 Heold penden lifde
 Gamul and gup reow
 Glæde Scyldinga
 Ðæm feower bearn
 Forþ gerimed
 In worold wocon
 Weorada ræswa
 Heorogar and Hroþgar
 And Halga til
 Hyrde ic þæt Elan
 Cwen heapo Scyþingas
 Heals gebedda.
 Ða was Hroþgare
 Here sped gywen
 Wiges worþmynd
 Ðæt him his wine
 Magas georne hyrdon

I.

Tunc erat in urbibus
Beowulfus Scyldingorum
Amor, populi Rex:
Longo tempore
Subditorum pius
Pater. Alio discessit
Senex ex mundo,
Dum illi post nasceretur
Sublimis Healfdanus.
Regnavit, dum vixit,
Annosus; At bellum abstulit
Delicias Scyldingorum.
Illi quatuor liberi
Ultro numerati.
In mundo coëgerunt
Exercitus potentes
Heorogarus et Hrodgarus
Et Halgus bonus.
Audivi, quod Elena,
Regina celsi Scylþingorum
Principis (fuerit) consors.
Tunc fuit Hrodgaro
Exercitus mature datus.
Ducis insignia
Illi ejus amici
Consanguinei libenter optarunt

Op þe seo geogop
 Gewox mago-driht
 Micel him on mod bearn
 þæt heal reced
 Hatan wolde
 Medo ærn micel
 Men gewircean
 þone yldo bearn
 Aefre gefrimon
 And þær on innan
 Eall gedælan
 Geongom and ealdum
 Swylc him god sealde
 Buton folc scare
 And feorum gumena.
 þa ic wide gefrægn
 Weorc gebannan
 Manigre mægpe
 Geond pisne middan-geard
 Folcstede frætwan
 Him on fyrste gelomp
 AEdre mid yldum.
 þæt hit wearp eal gearo
 Heal ærna mæst
 Scop him Heort naman
 Se þe pis wordes
 Geweald wide hæfde.
 He beotne aleh,

Ut juveni
Crevit familia
Magna, illi in mentem venit,
Ut aulam edificari
Jubere vellet.
Urgebant festinanter valde
Homines opus,
Quod mortalium nati
Ad summum eduxerunt,
Et ibi intus
Omne diviserunt
Juvenibus senibusque,
Quos deus illi tradidit:
Extra (fuit) populi turma
Et procul vulgus.
Hoc late percepi
Opus celebrari
In multis regionibus
Per hunc mundum.
Metropolim ornare
Illi primum obtigit.
Confestim inter homines
Ista fiebat omnino perfecta
Aula ædium maxima.
Finxit illi Herthæ nomen
Ille, qui jubendi
Potestatem late habuit.
Ille invitatos excepit.

Beagas dælde.
Sint æt symle.
Sele hlifade.
Heah and horn geap
Heapo wylma bad
Lapan liges
Ne wæs hit længe
Ða gen þæt se secg
Hete apum swerian
Aefter wærne
Ðe wæcnan scolde.
Ða se ellen gæst
Earfoplice
Ðrage gepolode
Se þe in pystrum bad
þæt he dogora gehwam
Dream gehyrde.
Hludne in healle
Ðær wæs hearpan
Sweg swutol sang
Scopes sægde
Se þe cupe
Frum sceaft fira
Feorran reccan
Cwæp þæt se almihtiga
Eorpan worh
Wlute beorhtne wong

*Annuli divisi
Sunt in symposio.
AEdes resonabant
Sublimes, et cornu curvum
Nobilem æstum obtulit
Libati liquoris.
Nec diu erat
Antequam iterum minister
Eos moneret vota nuncupare,
Post crapulas
Qui expergiscerent.
Istum inferni spiritus
Difficulter
Ordinem rerum sustinuit,
Qui in tenebris habitat,
Quod die quolibet
Jubilis audiret
Echoantem aulam.
Ibi fuit cithara,
Sonuit suavem cantum.
Poëta recitarunt
Qui novere
Origines hominum
E longinquo deductas.
Illi canebant omnipotentis
Terra creationem:
Pulcre ornatos campos*

Swa wæter gebugep
 Gesette sige hræpig
 Sunnan and Monan
 Leoman to leohte
 Landbuendum
 And gefræt wade
 Foldan sceatas
 Leomum and leafum
 Lif eac gesceop
 Cynna gehwilcum
 Para þe cwise hwyrfaþ
 Swa þa driht guman
 Dreamum lifdon
 Eapiglice
 Op þæt an ongan
 Fyrene freman
 Feond on helle
 Wæs se grimma gæst
 Grændel haten
 Mære stapa
 Se þe moras heold
 Fen and fæsten
 Fifel cynnes
 Eard wonsæli
 Wer weardode
 Sippan him scyppend
 Forscrifen hæfde
 In Caines cynne

Qvos aqua irrigat:
Positos cursu celeres
Solem et lunam
Jubare lucem dantes
Terricolis:
Et vestita
Terræ gremia
Arboribus et herbis:
Vitam insuper inditam
Cuique generi,
Qvod vivum movet.
Sic humanum genus
In deliciis vixit
Beatum,
Donec unus incepit
Scelera patrare
Inimicus in inferno:
Fuit ille ferox spiritus
Grendel vocatus,
Multorum milliarius
Deserta tenet
Paludes et mitiones
Qvintuplices.
Terram infelix
Homo incoluit,
Ex qvo illum creator
Ejecerat.
In Caini genere

þone cwealm gewræcte

Drihten þæs

þe he Abel slog.

Ne gefeah he

þære fæhpe

Ac he hine feor

Forwræk method

For þy mane man cynne

From þanon uncydras

Ealle onwocon

Eotnas and ylfe

And orcneas

Swylce gigantas

þa wip gode wunnon

Lange prage

He him þæs lean forgeald.

II.

Geweat þa neosian

Syppan niht becom

Hean huses

Hu hit hring Dene

Æfter beor wege

Gebun hæfdon.

Fand þa þær inne

Æpelinga gedricht

Swefan æfter symble

Sorge ne cupon

Cædem ultus est

Dominus, propterea quod

Ille Abelem interfecerat.

Non effugit

Istius (necis) poenam,

Sed eum procul

Pepulit Deus

Per multas nationes.

Ex eo ignoti

Omnes nati sunt

Jutæ et Satyri

Et monstra;

Tales gigantes

Qui contra Deum pugnarunt.

Longo tempore

Ille iis mutuum retribuit.

II.

Discessit (grendel) speculatum

Postquam nox occupaverat

Celsas ædes,

Quomodo fortes Dani

Post cerevisiæ haustus

Sese haberent.

Invenit ibi intus

Heroum agmen

Dormire post symposium.

Curas nesciere.

Wonsceaft wera
 Wiht unhælo
 Grim and grædig
 Gearo sona
 Wæs reoc and repe
 And on ræste genam
 Þritig pegna
 Þanon eft gewat
 Hu þe hremig
 To ham faran
 Mid þære Wæl fylle
 Wica neosian
 Þa wæs on uhtan
 Mid ærdæge
 Grændles gud
 Cræft gumum undyrne.
 Þa wæs æfter wiste
 Wop up ahafen
 Micel morgen
 Sweg mære peoden
 AEþeling ærgod
 Unblide sæt
 Þolode pryp swyp
 Þegn sorge dreah
 Syppan hie wæs lapan
 Last sceawedon
 Wergan gastes
 Wæs þat gewin

*Attulit hominibus
 Spectrum luem
 Ferum et vorax
 (Valde cito
 Fiebat rabidum et furiosum)
 Et in quiete sustulit
 Triginta viros.
 Inde post discessit
 Praedae inhians
 Domesticas, redeundo
 Cum caedivis manubiis,
 Mansiones visitatum
 Fuit circa octavam
 Primo mane
 Grendelis numen
 Irretivit mortales aperte.
 Tunc fuit post epulas
 Clamor suscitatus,
 Magnus mane
 Sonuit. Gloriosus Dominus,
 Princeps antea laetus
 Tristis sedit.
 Pertulit cladem (fortes
 Ministri dolorem sentierunt)
 Postquam illi luis
 Vestigia ostensa sunt.
 Infamis spiritus
 Erat id opus*

To strang lap and langsum
 Næs hit lengra
 Fyrst acymb
 Ane niht
 Eft gefremede
 Mord, beala mare
 And no mearn
 Fore fæhpe.
 And fyrene wæs
 To fæst on pam
 Ða wæs eapfynpe
 Ðe him elles hwær.
 Gerumlicor ræste
 Bed æfter burum
 Ða him gebeacnod wæs
 Gesægd soplice
 Sweotolan tacne
 Heal pegnes.
 Hete heold hyne
 Syppan fyr and fæstor
 Se pæm feonde ætwand.
 Swa rixode
 And wip rihte
 Wan ana wip eallum
 Op pæt idel stod
 Husa selest.
 Wæs seo hwil micel,
 Twelf wintra tid

*Nimis durum foedum et longum,
 Nec erat diu
 Quin primum evenerit
 Aliqua nocte
 Post anteactam
 Cædem, malum majus,
 At nullum signum
 Praeivit inimicitias.
 Verum causa fuit
 Nimum clara ejus rei
 Facilis illi tum inventu
 Cum ubicunque alias.
 Amplissimus (princeps) prorupit
 Arcescitus per conclavia,
 Ubi illi significata fuit
 Res dicta veris et
 Claris indiciis
 Aulae magistri,
 Increpuit domesticos
 Postquam procul et praeceps
 Ab iis hostis elapsus esset.
 Ita rexit,
 Et late dominatus est;
 Pugnavit unus contra omnes,
 Donec vacua staret
 Domorum felissima.
 Fuit magnum intervallum,
 Duodecem hiemum tempus,*

Torn gepolode	<i>Iram toleravit</i>
Wine scyldenda	<i>Amicus Scyldingorum.</i>
Weana gehwelcne	<i>Mala quaevis</i>
Sipra sorga	<i>Gravissimorum dolorum</i>
For pam weard	<i>Ideo acciderunt</i>
Ylda bearnum	<i>Mortalibus</i>
Undyrne cup	<i>Palam nota</i>
Gyddum geomore	<i>Cantilenis tragicis.</i>
þætte Grendel wan	<i>Hoc Grendel fecit</i>
Hwile wip Hrodgar	<i>Quum in Hrodgarum</i>
Hete nipas weg	<i>Odium scelesto modo</i>
Fyrene and fæhpe	<i>Facinora et inimicitias</i>
Fela missera	<i>Multis annis</i>
Singale sæcce.	<i>Continuo excitaverit.</i>
Sibbe ne wolde	<i>Pacem noluit</i>
Wip manna hwone	<i>Cum aliquo homine</i>
Mægene Deniga	<i>Gentis Danicæ.</i>
Feorh bealo feorran	<i>Vitam cæde procul abactam</i>
Fea pingian ne	<i>Pecunia expiandam</i>
þær witena wenan peorfte	<i>Nulli hominum sperare licuit,</i>
Beohrtre bcte	<i>Nec justam satisfactionem</i>
To banom folmum	<i>Pro amissis membris</i>
..... ægleca	<i>..... misere</i>
Ehtende wæs	<i>Persequebatur</i>
Deorc deap scua	<i>Tenebrosâ mors umbrâ</i>
Dugupe and geogope	<i>Senes et Juvenes</i>
Seomade and syrede	<i>Oppressos et coactos.</i>
Sin nihte heold	<i>Æterna nocte tenuit (Grendel)</i>

Mistige moras
 Men ne cunnon
 Hwyrder hel runan
 Hwyrftum scripad
 Swa fela fyrena
 Feond mancynnes
 Atol angengea
 Oft gefremede
 Heardra hynpa
 Heoret eardode
 Sine fage sele
 Sweartum nihtum
 No he pone gif
 Stol gretan moste
 Map pum for metode
 Ne his myne wisse
 þæt wæs wræc micel
 Wine Scyldinga
 Modes bræcþa
 Monig oft gesæt
 Rice to rune,
 Ræd eahtedon
 Hwæt swip ferhpum
 Selest wære
 Wip færgryrum
 To gefremmanne.
 Hwilum hie geheton
 AEt hrærgtrafum

*Tenebrosos montes.
 Mortales nesciebant,
 Unde salutem quæerent
 Ex mundo exulantem.
 Tam multa scelera
 Hostis humani generis
 Faedus solivagus
 Saepe commisit.
 Societatis scelestae
 Custos incolit
 Suas lucidas domus
 Nigris noctibus,
 Ne inde ille si
 Ad thronum sistere cogetur
 Irato coram domino
 Sua flagitia nota fiant.
 Hoc fuit damnum ingens
 Amico Scyldingorum
 Animo fracto.
 Saepe ille convocavit
 Principes ad consulendum,
 (Concilium habitum fuit)
 Quid fortibus viris
 Salutare in primis esset
 Contra inopinatos terrores
 Suscipiendum.
 Tandem vota fecerunt
 Ad deorum tentoria*

Wig weorpunga
 Wordum bædon
 ꝥæt him gast bona
 Geoce gefremede
 Wip þeop þream.
 Swylc wæs þeaw hyra
 Hedenra hyht
 Helle gemundon
 In mod sefan
 Metod hie ne cupon
 Dæda demend
 Ne wiston hie
 Drihten god.
 God ne hie huru
 Heofena helm
 Hercan ne cupon
 Wuldres waldend.
 ꝥa bid þam þe sceal
 ꝥurh slipne nip
 Sawle bescufan
 In fyres fæpm
 Frofre ne wenan
 Wihte gewendan
 Wel bip þæm þe mot
 AƆfter dead dæge
 Drihten seccian
 And to fæder fæpmum
 Freoppe wilnian.

*Martem supplicibus
 Verbis orarunt
 Quod eos spiritus bonus
 Successu augeret
 Contra publica damna.
 Talis erat tunc
 Gentilium mos.
 Helam adorabant
 Animo et mente.
 Creatorem ignorabant
 Factorum judicem,
 Nec cognoverunt illi
 Dominum Deum.
 Deum nec quomodo
 Celorum Rectorem
 Laudare noverunt
 Gloriæ mactum.
 Igitur opta iis, (qui coguntur
 Propter fraudulenta scelera
 Animam detrudere
 In ignis sinum)
 Solatium, ne expectent
 Diabolum adire.
 Potius precare iis vicissim
 Post mortis diem
 Dominum quærere,
 Et in sinu patris
 Pacem flagitare.*

III.

Swa þa mæl ceare
Maga Halfdenes
Singala sead ne mihte
Snotor hælep
Wean onwendan
Wæs þæt gewin
To swyp lap and langsum
þe on þa leode becom
Nyd wracu nip grim
Niht bealwa mæst
þæt fram ham gefrægn
Higelaces pegn
God mip Geatum
Grendles dæpa.
Se wæs moncynnes
Mægenes strængest
On þæm dæge
þysses lifes
Æpele and eacen
Het him yp lidan
Godne gegyrwan
Cwep he gup cyning
Ofer swan rade
Secean wolde

III.

*Sic tunc loquebatur sollicitus
Filius Halfdani
Continuo tristis. Non potuit
Heros prudens
Calamitatem avertere.
Fuit bellum
Nimis durum periculosum atque
longum
Quod populum supervenit,
Inimicitiae sequebantur nequi-
tiam crudelem,
Nocte malorum maxima.
Ea domo rescivit
Higelaci satrapa
Celeber inter Gothos
Grendelis facinora.
Ille fuit humani generis
Virtute prestantissimus
Istis diebus
Hujus ævi.
(Rex) Nobilis et Augustus
Jussit (satrapam) mare transire
Bonis instructum (viris);
Dixit, belli dux
Ultra cygnorum vias
Convenire vellet*

Mærne peoden
 Ða him wæs manna pearf
 Ðone sipfæt him
 Snotere ceorlas
 Lyt hwon logon
 Ðeah he him leof wære
 Hwetton hige forne
 Hæl sceawedon
 Hæfde se goda
 Geata leoda
 Cempan gecorone
 Ðara þe he cenoste
 Findan mighten
 Fiftena sum
 Sund wudu sohte
 Secg wisape
 Lagu cræftig
 Mon land gemyrcu
 Fyrst forþ gewat
 Flota wæs on ydum
 Bat under beorge
 Beornas gearwe
 On stefn stigom
 Streamas wundon
 Sund wip sande
 Secgas bæron
 On barm nacan
 Beorhte frætwe

*Inclytum principipem,
 Nunc qui auxilii indigeret.
 Mox itineri se
 Fortes viri
 E momento accinxere,
 Qui illi cari erant.
 Exacuerunt animos primum
 Omen captando.
 Princeps bonus
 Gothicae gentis
 Satellites elegerat,
 Quos fortissimos
 Invenire potuit.
 Quindecem aliquot
 Lignis mare petiit.
 Rectorem constituit
 Maris gnarum,
 Fines terræ
 Quam primum reliquendi erant.
 Classis stetit in undis,
 Cymba sub castello navis,
 Duces parati
 In proras ascenderunt.
 Undas torquebat
 Mare ad littus.
 Alii portarunt
 In sinum navis vacuum
 Splendentes thesauros*

Gup searo geatolic
 Guman utscufon
 Weras on wilsip
 Wudu bundenne.
 Gewat þa ofer wægholm
 Winde gefysed flota
 Fann heals fugle gelicost
 Op þæt umb an tid
 Operes dogores
 Wunden stefna
 Gewaden hæfde
 Þæt þa lidende
 Land gesawon,
 Brun clif blican
 Beorgas steape.
 Side sæ næssas
 Þa wæs sund liden
 Eoletes æt ende
 Þanon up hræpe
 Veder a leode
 On wang stigon.
 Sæ wudu seldon
 Syrcan hrysedon.
 Gup gewædo
 Gode pancedon
 Þæs he him yp lade
 Eape wurdon.

*Alii arma valde pretiosa
 Virorum expedivere.
 Viri in iter exoptatum
 Lignis destinatis
 Discesserunt tunc super mare.
 Ventus propulit classem
 Ventilabro sinuoso avi similli-
 mam,
 Donec circa aliquod tempus
 Secundi diei
 Ornata prora
 Vadaverant.
 Tunc navigantes
 In terra aspexere
 Fulvos olivos coruscare
 Urbis turre,
 Magna promontoria.
 Tunc erat mare superatum
 Itineris ad finem.
 Inde sursum alacer
 AEolica gens
 In terram ascendit.
 Mari ligna tradiderunt viri,
 Vela demiserunt,
 Arma induebant,
 Deo gratias egerunt,
 Quod iis navigatio
 Prospera obtigisset.*

Ða of wealle geseah
 Weard Scyldinga
 Se þe holm clifu
 Healdan scolde
 Beran ofer bolcan
 Beorhte randas
 Fyrd searo fuslicu
 Hine fyrwyt bræc
 Mod gehygdum
 Hwæt þa men wæron.
 Gewat him þa to waroþe
 Wie geridan
 Þegn Hrodgares
 Þrymmum cwehte
 Mægen wudu mundum
 Mepel wordum frægn.
 Hwæt syndon ge
 Searo hæbbendra
 Byrnum wereþe
 Þe þus brotne ceol
 Ofer lagu stræte
 Lædan cwomon
 Hiper ofer holmas
 Ic þæs ende sæt
 And wearde heold
 Ðæt on land Dena
 Lapra nænig
 Mid scip herge

Tunc e muro vidit
Excubitor Scyldingorum,
Qui littus
Custodire debuit,
Ferri super foris
Splendidum clypeis
Exercitum valde alacrem.
Ille ignes angaros accendit
Animo sollicito,
Quinam homines essent.
Discessit tunc ad littus
Viam eqvitando
Minister Hrodgari.
Coram cohorte concussit
Validis hastam manibus;
Conceptis verbis quæsiuit:
Cujas estis vos!
Insidias struentes,
Loricati viri,
Qui sic quassatam carinam
Super humida strata
Ducendo venistis
Huc per mare?
Ego eo fine sedeo
Et custodiam teneo,
Ne regionem Danorum
Latronum ulli
Navali exercitu

Sceppan ne meahte
 No her cuplicor
 Cumon ongunnon
 Lid hebbende
 Ne ge leafnes word
 Gup fremmendra
 Gearwe ne wisson
 Maga gemedu
 Næfre ic maran geseah
 Eorla ofer eorpan
 Þonne is eower
 Sum secgon searwum
 Nis þæt seld guma
 Wæpnum gewordad
 Næfre him
 His wlite leoge
 AEnlic ansyn
 Nu ic eower sceal
 Frumcyn witan
 AEr ge fyr heonan
 Las sceaweras
 On land Dena
 furpur feran.
 Nu ge feor buend
 Mere lidende
 Mine gehyrp
 Anfealdne gepoht
 Ofost is selest

Violare liceat.
Nullus exercitus talis
Venire ausus est
Naves habens.
Non vos veniam
Belli potentium
Bene noscitis
Nostratium datam.
Nunquam majorem vidi
Ducem super terra,
Quam est vester.
Quidam dicunt, acutioribus,
Nec id raro viros
Armis donasse
Neminem magis quam illum.
Ejus formæ splendori
AEqualis vultus.
Nunc ego vestrum volo
Genus noscere
Antequam vos hinc
Extranei homines
In terram Danorum
Ulterius progrediamini.
Nunc vos procul dissiti
Oceano allati
Meam auditis
Simplicem opinionem:
Alacritas maxime expedit

To gecydanne
Hwanon eowre
Cyme syndon.

IV.

Him scyld esta
Andswarode
Werodes wisa
Wordhord onleac
We synt gumcynnes
Geata leode
And Higelaces
Heord geneatas.
Wæs min fæder
Folcum gecyped
Æpele ordfruma
Ægpeow haten.
Gebad wintra worn
Ær he on wæg hwurfe,

Gamol of geardum.
Hine gearwe geman
Witena wel hwylc
Wipe geond eorpan
We purh holdne hige
Hlaford pinne
Sunu Halfdenes
Secean cwomon

*Respondendi,
Unde vestrates
Advenerint.*

IV.

*Illi scuti honos
Respondit
Exercitus dux
Thesaurum eloquentiæ aperiendo:
Nos sumus cognatione
Gothici viri
Et Higelaci
Familiare ministri.
Fuit meus pater
Populis notus
Nobilis natalibus
Ægthiofus vocatus.
Fluxit hiemum multitudo
Antequam ille in viam se con-
verteret
Senex ex mundo.
Eum bene recordabitur
Sapientum quivis
Late per orbem.
Nos fidis animis
Dominum tuum
Filium Halfdani
Visitatum venimus*

Leod gebyrgean
 Wes þu us lare na god.
 Habbad we to þæm mæran
 Micel ærenpe
 Deniga frean.
 Ne sceal þær
 Dyrne sum wesan
 þæs ic wene þu wast
 Gif hit is
 Swa we soplice
 Secgan hyrdon.
 þat mit Scyldingum
 Sceapo ic nat hwilc
 Deogol dæd hata
 Deorcum nihtum
 Eawep purh egsan
 Uncupne nip
 Hynpu and hrafyl
 Ic þæs Hrodgar mæg
 purh rumne sefan
 Ræd gelæran
 Hu he frod, and god
 Feond oferswypeþ,
 Gyf him edwenden
 Aefre scolde.
 Bealuwa bisigu
 Bot eft cuman
 And þa cear wylmas

Populum defensuri:
Fuisti nobis doctrinā haud bonus,
Habemus ad illustrem
Magna negotia
Danorum principem.
Non debet
Occultum quid esse,
Quod supicor te scire,
Si verum sit,
Quod nos certe
Dici audivimus;
Quod inter Scioldungos
Latrones, nescio qui
Diabolicis artibus patrarunt,
Tenebrosis noctibus
Sane per terrorem,
Improvisam nequitiam
Vim, et rapinam.
Ego Hrodgarum potero
Animo deliberato
Consilium docere,
Quomodo illi sapienti et bono
Hostem superare liceat,
Si hic forsā redire
Iterum præsumerit.
Injuriae oportet
Satisfactionem comitem esse,
Et tunc querelarum æstus

Colran wurþap.
 Oppe a syppan
 Earfop þrage
 Þrea nyd þolaþ
 Þenden þar wunaþ
 On heah stede
 Husa selest.
 Weard mapelode
 Þær on wicge sæt
 Ombeht unforht
 AEghwædres sceal
 Scearp scylpwiga
 Gescad witan
 Worda and worca
 Se þe wel penced.
 Ic þæt gehyre
 Þæt pis is hold weorod
 Frean Scyldinga
 Gewitaþ forþ beran
 Wæpen and gewædu
 Ic eow wisige.
 Swylce ic magu
 Þegnas mine hate
 Wip feonda gehwone
 Flotan eowerne
 Niw tyrwydne
 Nacan on sande
 Arum healdan

*Tranquillior fiet;
 Donec tandem
 Duro rerum ordine fuerit
 Afflictio necessaria exhausta.
 Abinde manebit
 Vicissim e vestigio
 Aula felicissima.
 Custos dixit,
 Qui in specula sedit,
 (Ministrum impavidum
 Utrumque decet
 Fortem scutiferum,
 Cautē instituere
 Verba et actiones
 Qui vult bene rem gerere.)
 Ego id audio
 Quod sitis amicū agmen
 Principi Scyldingorum
 Procul advectum, oblatum
 Arma et apparatus.
 Ego vobis dico:
 Eodem ego quo con-
 Cives mei odio flagramus
 In hostes quoslibet.
 Classem vestram
 Recenti pice obductam
 Nuda prope litora
 Remis tenete*

Op pæt eft byrep
 Ofer lagu streamas
 Leofne mannan
 Wupu wunden
 Hals to wedermarce
 God fremmendra
 Swylcum gife pe.
 Bip pæt pone hilde ræs
 Halge diged.
 Gewiton him pa feran
 Flota stille bad
 Seo modo on sole
 Sipfædmed scip
 On ancre fæst
 Eoferlic scionum
 Ofer hleor beran
 Gehroden golde
 Fah and fyr heard
 Ferch wearde heold.
 Gup mod grummon.
 Guman onetton
 Sigon æt somne
 Op pæt hy æl timbred.
 Geatolic and gold fah
 On gyton mihton.
 Pæt væs fore mærost
 Foldbuendum

*Donec olim secundabit aura
 Per pelagi fluctus
 Amicorum virorum
 Ligna, tortis
 Alis ad petalum.
 Deus successum
 Ejusmodi det tibi.
 Utinam igitur fortuna cursum
 Sancta prosperet.
 Cessarunt tunc (advenæ) pro-
 cedere,
 Classis quieta iacuit
 Maris pertesa in salo.
 Sinuosæ naves
 Anchoris firmatæ,
 Pulcræ visu,
 Superficie tota
 Ornata, auro
 Fulgidæ et ardentes: fortes
 Pectore excubias agebant
 Animo hostibus minace.
 Milites festinarunt;
 Nitebantur una,
 Donec omnes instruxerint
 Pulcras et auro coruscantes
 Quoad cognoscere licuit.
 Tales visæ plurimis
 Tericolis*

Receda under roderum
 On þæm se rica bad
 Lixte se leoma
 Ofer landa fela.
 Him þa hilde deor
 Of modigra
 Torht getæhte
 Þæt hie him to mihton
 Gegnom gangan
 Gup beorna sum
 Wicg gewænde.
 Word æfter cwæð
 Mælis me to feran
 Fæder alwolda
 Mid arstafum.
 Eow ic gehealde
 Sipa gesunde.
 Ic to sæ wille
 Wip wrap werod
 Wearde healdan.

V.

Stræt wæs stan fah
 Stig wisode
 Gumum æt gædere
 Gup byrne scan
 Heard hand locen
 Hring iren scir

*Ædes sub coelo,
 Ponti chara pignora.
 Splendebat ille fulgor
 Super regiones multas.
 Suos deinde bellonæ amicus,
 Heroum
 Decus docuit,
 Quid oporteret
 Perficere
 Milites quosdam
 Præliis adsvetos.
 Demum addidit:
 Opus est mihi invisere
 Patrem omnipotentem
 Cum caduceo.
 Vos utinam habeam
 Socios salvos.
 Ego versus mare volo
 Contra hostes firma
 Custodia teneatur.*

V.

*Stratum lapidibus politum
 Viam monstravit
 Viris una euntibus.
 Bellica lorica splenduit
 Duræ adstricta manui
 Annulo. Ferrum politum*

Song in searwum
 þa he to sele
 Furpum in hyra
 Gryre geatawum
 Gangan cwomon.
 Setton sæmepe
 Side scyldas
 Rondasregn hearde
 Wid þæs recedes weal.
 Bugon þa to bence
 Byrnan hringdon
 Gup searo gumena
 Garas stodon
 Sæmanna searo
 Samod æt gædere
 AEsc holt ufan græg
 Wæsse iren preat
 Wapnum gewurpad
 þa þær wlonc hælep
 Oret magas
 AEfter hælepum frægn.
 Hwanon fere ge ad
 Gefætte scyldas
 Græge syrcan
 And grim helmas
 Heresceafta heap
 Ic eom Hroþgares
 Ar and ombiht.

*Sonuit super arma,
 Ubi in conclavia
 Progressi cum
 Stridore per portas
 Eundo venerunt
 Posuere maris pertæsi
 Latos clypeos
 Scutorum pluvia duri
 Ad aulæ parietem.
 Inclinarunt se tunc versus sedilia;
 Loricas concusserunt
 Bellica fortium vestimenta.
 Tela steterunt
 Nautarum acuta
 Collecta in unum
 Fraxino superne glauca,
 Acutus chalybs noxam
 Minabatur armis.
 Tunc splendidus heros
 Athletas
 Rogavit fortes.
 Unde venistis
 Muniti scutis,
 Glaucis loricis,
 Et trucibus galeis,
 Telis multiplicibus?
 Ego sum Hrodgari
 Nuntius et procurator.*

Ne seah ic
 Elpeodige
 Þus manige men
 Modiglicran.
 Ven ic þæt ge
 For wlenco na
 Læs for wrec sipum
 Ac for hige prymmun
 Hroþgar sohton.
 Him þa ellen rof
 Andswarode
 Wlanc wedera leod
 Word æfter spræc
 Heard under helme.
 We synt lligelaces
 Beod geneatas.
 Beowulf is min nama
 Wille ic asæcgan
 Sunu Halfdenes
 Mærum þeodne
 Min ærende.
 Aldre þinum
 Gif he us
 Geunnan wile
 Þæt we hine swo godne
 Gretan moton.
 Wulfgar mapelode
 Þæt wæs Wendla leod

*Non vidi ego
 Exteros
 Tam multos viros
 Magis superbos.
 Spero, quod vos
 Neque ob superbiam
 Nec propter scelera,
 Sed ob gravia negotia
 Hrodgarum visitetis.
 Illi tunc animosus dux
 Respondit:
 Elata Æolica gens
 Verba repetiit
 Fortis sub galea:
 Nos sumus Higelaci
 Domestici.
 Beowulfus est meum nomen,
 Cupio exponere
 Edito Halfdano,
 Illustri Regi
 Meum negotium
 Domino tuo,
 Si ille nobis
 Permittere velit,
 Quod nobis ita eum divum
 Salutare liceat
 Wulfgarus regessit:
 Ille erat gente Wendelicus,*

Wæs his mod sefa
 Manegum gecyþed.
 Wig and wisdom:
 Ic þæs wine Deniga
 Frean Scyldinga
 Frinan wille
 Beaga bryttan
 Swa þu bena eart,
 þeoden mærne
 Ymb pinne sip.
 And þe þa andsware
 AEdre gecydan
 þe me se goda
 Agifan þenceþ.
 Hwearf þa hrædlice
 þær Hropgar sæt
 Eald and unhar
 Med his eorla gedriht.
 Eode ellenrof
 þe he for eaxlum gestod
 Deniga Frean
 Cupe he dugupe peaw.
 Wulfgar mapelode
 To his, wine driht
 Nu her syndon geferede
 Feorran cumene
 Ofer geofenes
 Begang Geataleode

Erat ejus animi
Multis nota
Fortitudo et prudentia:
Igitur amicum Danorum
Dominum Scyldingorum
Certioorem facere volo
Annulorum datorem
Quæ tua sit petitio
Regi glorioso (oblata)
De tuo itinere;
Et te responsum
Illico docebo,
Quod divus mihi
Dare decreverit.
Avolavit (Wulfgarus) cito
Ubi Hrodgarus sedit
Senex et comam canus
Cum satraparum cætu.
Ivit animo fortis
Usque dum pone humeros staret
Danorum Domini:
Agnovit ille fidelem ministrum.
Wulfgarus alloquebatur
Amicum sibi agmen:
Nunc hic advenere
Ex longinquo, allati
Super maris
Vias Gothici viri.

þonē yldestan
 Oret mecgas
 Beowulf nemnap
 Hy benan synt
 þat hie þeoden min
 Wip þe moton
 Wordum wrixlan
 No þu him wearne
 Geteoh þinra
 Gegncwida glædnian.
 Hroþgar hy
 On wig getawum
 Wyrpe þinceap
 Eorla ge æhtan
 Huru se aldor
 þeah se þem
 Heapo rincum
 Hiper wisade.

VI.

Hroþgar mapelode
 Helm Scyldinga
 Ic hine cupe
 Cniht wesende
 Wæs his ealdfæder
 Ecgþeo haten
 þæm to ham forgeaf

Præfectum
Heroes
Beowulfum nominant.
Orant,
Quod illi domine
Cum te liceat
Verba conserere.
Ne tu illi deneges
Rogatus tuis
Responsis eum hilarare.
Hrodgare!
De bello parando
Si evenerit, cogita.
Vos satrapæ considerate
Quid principi
Dignum sit, qui istos
Nobiles viros
Huc legavit.

VI.

Hrodgarus respondit
Protector Scyldingorum:
Ego eum nosco
Equitem esse.
Ejus pater fuit
Ecgtheous appellatus.
Illi desponsavit

Hrepel Geata
 Angan dohtor
 Is his eafor an
 Nu heard her comen
 Sohie holdne wine,
 þonne sægdon
 þæt sæ lipende
 þa þe gifsceattas
 Geata fyredon
 þyder to þance
 þæt he XXXtiges
 Manna mægen cræft
 On his mund gripe
 Heapo rof hæbbe
 Hine halig god
 For arstafum
 Us onsende
 To Westdenum
 þæs ic wen hæbbe.
 Wip grendles gryre
 Ic þæm godan sceal
 For his modprece
 Madmas beodan
 Beopu on ofeste
 Ham ingan,
 Seon sibbe gedriht
 Samod æt gædere.
 Gesaga him eac wordum

*Rex Gothorum
 Unicam filiam.
 Ejus filius unus
 Nunc fortis hic venit
 Visitatum fidos amicos.
 Relatum est
 Vectum pelago
 Dona pretiosa
 Gothorum ferentem
 Grate accipienda
 Trecentorum
 Virorum robur
 Suo sub imperio
 Excelsum heroam habere.
 Eum sanctum numen
 In auxilium
 Nobis misisse
 Occidentalibus Danis,
 Spem habeo,
 Contra grendelis terrores,
 Ego huic principi
 Pro ejus fortibus gestis
 Opes offeram.
 Invita (eum) illico
 Domum (o: aulam) adire.
 Sit amica cohors
 Simul unita.
 Dic illis insuper verbis*

ƿæt hie sint wilcuman
Deniga leodum
Wordin ne abead.
Eow het sæcgan
Sige drihten min
Aldor East Dena

ƿæt he eower æpelu can
And ge him syndon
Ofer sæ wylmas
Heard hicgende
Hiper wilcuman
Nu ge moton
Gangan meowrum
Gup geatawum
Under here griman
Hroþgar geseon.
Lætap hilde bord
Her on bidian
Wudu wæl sceaftas.
Worda gepinges.
Aras ƿa se wica
Ymb hine rinc manig
ƿryplic pegna heap.
Sume ƿær bidon
Heapo reof heoldon
Swa him se hearda bebead.
Snyredon æt somne

*Quod exoptati veniant
Danorum populo.
Jussus haud moratur.
Tibi jussit nuntiari
Victorisuos dominus meus
Principi Orientalium Da-
norum*

*Quod noscat tuum nobile genus,
Et quod sibi
Super salis æstus
Fortia tu meditatus gesta
Huc gratus adveneris.
Nunc vobis licet
Ire cum vestro
Militari apparatu
Galeatis
Ad Hrodgarum videndum.
Sinite scuta bellica
Hic manere
Lignaue cædivi teli.
Quibus dictis,
Surrexit nauticus
Circum circa miles multus,
Minax virorum coetus.
Quidam ibi mansere
Sublimia tecta custoditum,
Ita eos Heros jussit.
Strenue ibant una*

Ða secg wisode
 Under heorotes hrof
 Heard under helme
 Ðæt he on heope gestod.
 Beowulf mapelode
 On him byrne
 Scan searo net
 Seowed smipes.
 Or pancum wæs þu
 Hroþgar hal ic eom
 Higelaces mæg
 And mago þegn.
 Hæbbe ic mærpā
 Fela ongunnen
 On geogope.
 Me weard grendles þing.
 On minre epeltyrf
 Undyrne cup
 Secgaþ sælidend
 Ðæt þes sele stande
 Reced selesta
 Rinca gehwilcum
 Idel and unnyt
 Sippan æfen leoht
 Under heofenes hador
 Beholen weorped.
 Ða me þæt gelærdon

Quos minister (Wulfgar) duxit
Sub palatii tecta
Fortis galea munitus,
Quam capiti imposuerat.
Beowulfus loquebatur
In eo lorica
Splenduit arte retiformis
Perfecta opere:
Liber curis esto
Hrodgare. Saluto te ego
Higelaci minister
Et familiaris vasallus.
Gloriosa ego
Multa gessi
In juventute.
Fiebat mihi Grendelis concio
(bellum)
In mea patria
Sat nota.
Narrarunt navigantes
Quod misera staret
Domus optimis
Viris quibusvis
Vacua et inutilis,
Postquam Hesperijubar
Sub coeli arcu
Occultum fiebat.
Tunc me docebat

Leode mine
 Ða selestan
 Snotere ceorlas.
 Ðeoden Hroþgar
 Ðæt ic þe sohte
 For þan hie mægenes cræft
 Mine cupon.
 Selfe ofersawon
 Ða ic of searwum cwom.
 Fah from feondum
 Ðær ic fife geband
 Ypde eotene cyn
 And on ydum slog.
 Inceras mihtes
 Nearo pearfe
 Dreah prec
 Wedera nip
 Wean ahsodon
 For grand gramum.
 And nu wip Grendel
 Sceal wip þam aglæcan
 Ana gehegan.
 Þing wip þyrse
 Ic þe nu þa
 Brego beorht Dena
 Biddan wille
 Eodor Scyldinga
 Anre bene.

Gens mea
Olim felissimum
Sagacibus viris
Rex Hrodgare,
Quod te visitarem,
Siquidem vires
Meæ notæ erant.
Ipse apparui,
Ubi per insidias veni
Decoloratus, ab hostibus.
Ibi quinque constrixi
Facile Jutis editos
Et in undas dejeci.
Vestri gratia auxilii
Valde necessarii
Sustinui tædiosos
Ventorum impetus
Damnum quærens
Magno periculo.
Et nunc in Grendelem,
In miseros
Solus exercebo
Judicium in Thyrsos.
Ego te nunc
Domine serene Danorum
Orare volo,
Te tutorem Scyldingorum
Una prece

þæt þu mē ne forwyrne
Wigendra hleo
Feorme folca
Nu ic þus feorran com.

þæt ic mote
Ana minnra
Eorla gedryht.
And þæs hearda heap
Heorot fælsian.
Hæbbe ic eac geahsod,
þæt se æglæca
For his won hydum
Wæpna geræccep.
Ic þæt þonne forhicge,
Swa me Higelac sie
Min mon drihten
Modes blide.
þæt ic sword bere
Op þæt sidne scyld.
Geolo rand to gupe.
Ac ic mid grape sceal
Fon wip feaonde
And ymb feorh sacan
Lap wip lapum
þær gelyfan sceal
Dryhtnes dome
Se þe hine deap nimed.

*Ne mihi deneges
Mavortiis asylum
Hospitale viris
Siquidem a remotis locis adeo
veni.*

*Ut possim
Inter meorum
Satellitum phalanges
Fortiaque agmina
Palatium tueri.
Auditu enim percepi,
Quod miseria
Ob defectum custodia
Militaris acciderit.
Auguror etenim,
Ita mihi Higelacus sit
Meus dominus
Animo propitius,
Quod gladium feram
Et latum clypeum
Flava margine, in bella,
Et impetu
Dejiciam hostes,
Et vitā privem
Flagitiosā nebulones:
Ibi tradentur
Domini iudicio,
Quos mors abstulerit.*

Wen ic þæt he wille
 Gif he wealdan mot
 In þam gup sele
 Geotena leode
 Ecan unforhte
 Swa he oft dyde.
 Mægen hræp manna
 Nu þu minne pearft
 Hafalan hydan
 Ac he me habban wile
 Deore fahne
 Gif mec deap nimed.
 Byrep blodig wæl
 Byrgean pencep
 Ecep angenga
 Unmurnlice
 Mearcap mor hopu
 No þu ymb mines ne pearft
 Lices foerme
 Leng sorgian
 Onsend Higclace
 Gif mæc hild mine
 Beadu scruda betst
 Þæt mine breost werep
 Hrægla selest
 Þæt is hrædlan laf
 Welandes geweorc.
 Gæp awyrd swa hio scel.

Spero velit (dominus)
Si valeat,
In pugna loco
Viros Gothos
Viribus augere impavidos,
Ut saepe fecit.
Virtute insignium virorum
Nunc tibi meorum opus est.
Strage grassando
Si me habere velit
Cruore imbuta
Et me tollat libitina:
Humo casorum corpora
Sepelire memento.
Auge viator
Illacrymabili
Limitatam planitiem ligustro.
Non tu circa meum debes
Corpus silicernio
Diu lugere.
Fac Higelacum certiolem:
Da mihi bellica mea
Arma, apparatus optima,
Quæ pectus meum protexere
Indumentorum præstantissima;
Ea sunt spoliolum reliquia
Welandi opus,
Ibit perditum: ita fiet.

VII.

Hropgar mapelode
 Helm Scyldinga
 Fere fyhtum þu
 Wine min Beowulf.
 And for arstafnum
 Usic sohtest.
 Geslog þin fæder
 Fæhpe mæste.
 Wearp he heapo lafe
 To hand bonan
 Mid Wilfingum
 Þa hine gara cyn
 For here brogan
 Habban ne mihte.
 Þanon he gesohte
 Sup-Dena folc
 Ofer ypa gewealc
 Ar Scyldinga
 Þa ic fussum weald
 Folce Deninga
 And on geogope
 Heold gimme rice
 Hord burh hælepa.
 Þa wæs Heregar dead
 Min yldra mæg
 Unlifigende

VII.

*Hrodgarus regessit
 Tutor Scyldingorum:
 Antequam pugnās iniisti
 Amice mi Beowulfe
 Et cum caduceo
 Nos visitasti,
 Percussit tuum patrem
 Bellum maximum.
 Cogebatur ultimum.
 Dedere se
 Wilfingis
 Ne illum teligera gens
 Terrore belli
 Teneret.
 Inde petiit.
 Meridionales Danos
 Trans pelagi strata.
 Honos Scyldingorum
 Tunc ego alacrem rexi
 Populum Danorum,
 Et in juventute
 Tenui gemmarum divitem
 Thesauro urbem heroium.
 Tunc Heregar obierat
 Meus senior frater
 Demortui*

Bearn Halfdenes

Se wæs betera þon ic

Sippan þa fæhde

Feo pingode.

Sende ic Wylfingum

Ofer wæteres hrycg

Eal þe madmas

He me a þas swor.

Sorh is me to secganne

On sefan minum

Gumena ængum

Hwæt me grendel hafap

Hynþo on heorote

Mid his hete þancum

Fær nipa gefremed

Is min flet werod

Wig heap gewanod

Hie wyrd forswelop

On grendles gryre

God eape mæc pone

Dol sæcadan

Dæda getwæfan

Ful oft gebeotedon

Beore druncne

Ofer ealo wæge

Oret mæcgas

Þæt hie in beorsele

Bidan woldon

Filius Halfdani.

Felicior fuit quam ego,

Ex quo inimicitarum

Veniam pecunia redimerat.

Misi Wyifingis

Super fluctuum dorsa

Omnem thesaurum

Quo me jurejurando strinxit.

Dolor est mihi narraturo

Mente mea repostus

Alicui hominum,

Quale meo grendel excitaverit

Damnum lari

Præmeditato odio,

Et præcipite nequitia.

Mea est domus populosa

Cæsorum congerie imminuta,

Qui amovebantur

Grendelis ira.

Deus avertet

Injuste me accusatum

Delictorum, desperare.

Nimum sæpe minabantur

Cerevisia ebrii

Ad pocula

Heroes,

Quod in cerevisiaria æde

Expectare vellent

Grendles gupe
 Med gryrum æcga.
 þon wæs þeos medo heal
 On morgen tip
 Driht sele dreor fah.
 þa on dag lixte.
 Eal benc pelu
 Blode bestymed
 Heall heoru dreore.
 Ahte ic holdra py læs
 Deorre dugupe
 þe þa deap fornam
 Site unto symle
 And on sæl meoto
 Sige hrep sægu
 Swa þin sefa hwette.
 þa wæs Geat mægum
 Geador æt somne
 On beor sele
 Benc gerymed.
 þær swip ferhpe
 Sittan eadon.
 þrypum dealle
 þegn nytte behold
 Se þe on handa bær
 Hroden eolowæge
 Scencte scirwered
 Scop hwilum sang

Grendelis numen
Horrenda acie.
Inde fuit hæc hydromelis aula
Tempore matutino
Familie infelicis cruore tincta.
Tunc isto die apparuerunt
Omnia scamna
Sanguine perfusa,
Aula illorum sanguine madida.
Possedi fidos eo pauciores
Æstimabiles virtute,
Quos libitina sustulit.
Sedite in symposio
Et in aula medi:
Accumbite viri fortes,
Ita vestros animos acuentes.
Tunc fuere pro Gothicis viris
Omnibus una
In æde cerevisiaria
Scamna evacuata.
Ibi valde animosi
Sessum ibant
Catervatim omnes.
Viri obliti sunt tenere
Manibus, quæ gessere
Siccata pocula.
Pocillator præbuit potum.
Poëta interim cecinere

Hador on heorote
 Þær wæs hæledæ dream
 Dugup unlytel
 Denā and wedera.

VIII.

Hunferþ maleode
 Ecglafes bearn
 Þe æt fotum sæt
 Frean Scyldinga
 On band beadu
 Rune wæs him
 Beowulfes sip modges
 Mere faran
 Micel æspunca
 For þon þe he ne upe
 Þæt ænig oper man
 Æfre mærpā
 Þon ma middangardes
 Gehedde under heofenum
 Þon he sylfa eart
 Þu se Beowulf
 Se þe wip breccan
 Wunnē on sidne sæ
 Ymb sund flite
 Þær git for wlence
 Wada cunnedon
 And for dol gilpe

Hilares in palatio.
Ibi erant animosæ jubila
Nobilitatis numerosæ
Danicæ et Æolicæ.

VIII.

Hunferd loquebatur
Ecglavi filius,
Qui ad pedes sedit
Domini Scyldingorum,
Emeritus stipendiis.
Momordit eum
Beowulfi itinere elati
Maria sulcando
Magna indignatio,
Propterea quod ille nesciret
Ullum alium virum
Magis celebrem
In mundo
Nominari sub coelo
Quam se ipsum,
Tu sis Beowulfus,
Qui ob prædas
Geris per latum æquor
Et maria pugnās.
Ibi vos ob divitias
Vada explorastis,
Et ob falsam gloriam

On deop wæter
 Aldrutu neþdon
 Ne mic ænig mon
 Ne leof ne laþ
 Belean mighte.
 Sorh fullne sip
 Ða git on sund reon.
 Ðær git ea gor stream
 Earmum pehton
 Mæton mere stræta
 Mundum brugdon
 Glidon ofer garsecg
 Geofon ypum
 Weol wintris wylm
 Git on wæteris æht
 Seofon night swuncon
 He þe at sunde
 Oferflat hæfde
 Mare mægen
 Ða hine on morgen tid
 On heapo Ræmis
 Holm up æt bær.
 Ðonon he gesohte
 Swæsne.
 Leof his leodum
 Lond Brondinga
 Freopo burh fægere.
 Ðær he folc ahte

Profundas æquas.
Annis subacto
Non mihi aliquis
Amicus aut hostis
Objicere potest,
Illacrimabiles expeditiones.
Ubi vos per æquora ruistis,
Ibi fluctus sanguinis rivis
Miseri texistis.
Metiti estis maris strata:
Castella terruistis:
Fluitavistis trans æquora.
Salis undæ
Fervuerunt nimborum æstu.
Vos in aquarum vadis
Septem noctibus afflictis fuistis.
Ille cum sundum
Transvolasset,
Magis intensæ vires
Illum tempore matutino
In altam Ræmis
Insulam advexere.
Deinde petiit
Dulcem,
Charam suo populo
Terram Brondingorum.
Libertate urbem conspicuam
Ibi populo possessam

Burh and beagas
 Beot eal wip
 þe sunu Beanstanes
 Sode gelæste.
 þon wene ic to þe
 Wyr̃s ange pingia
 þeah þu heapo
 Ræsa gehwær dolite
 Grimre guþe
 Gif þu grendles dearst
 Niht longine
 Fyrstne anbidan.
 Beowulf mapelode
 Bearn Aegþeowes
 Hwæt þu worn fela
 Wine min Hunferd
 Beore druncen,
 Ymb brecañ spræce
 Sæcdest from his siþe
 Sop ic talige
 þæt ic mere strengo
 Maran ahte
 Earfedo on ypum
 þonne ænig other man.
 Wit þæt gecwædon
 Cniht wesende
 And gebeotedon
 Wæron begen þa git

*Urbem et opes
 Correpsit. Omne contra
 Tibi filius Beansteni
 Vere persolvit.
 Qua propter suspicor tibi
 Nihil pejus accidere potuisse,
 Etiam si tu furiosum
 Impetum ubique feceris
 Truci pugna;
 Si tu Grendelis ausus fuisses
 Noctem longam
 Ab initio exspectare.
 Beowulfus loquebatur
 Filius Aegtheowi:
 Quod numerosa,
 Amice mi Hunferde
 Cerevisa ebrius
 De præda narrando
 Dixisti. De tua expeditione
 Vera referam:
 Quod ego majori vi
 Majorem exantlaverim
 Laborem per undas,
 Quam quivis alius Vir.
 Nos diximus
 Pueri existentes,
 Et comminati sumus.
 Nos fuimus adhuc*

On geogod feore
 þæt wit on garsecg
 Ut aldrum neþdon
 And þæt geæfndon swa.
 Hæfdon swurd nacod
 Þa wit on sund reon
 Heard on handa
 Wit unc wit hron fixas
 Weorian pohton.
 No he wiht fram me
 Flod ypum feor
 Fleotan meahte
 Hrapor on holme
 No ic fram him wolde.
 Þa wit æt somne
 On sæ wæron
 Fif nihta fyrst
 Op þæt unc flod to draf
 Wado weallende
 Wedera cealdost
 Nipende niht
 And norþan wind
 Heapo grim and hwearf
 Hreo wæron yþa
 Wæs mere fixa
 Mod onhrered.
 Þær me wip lapum
 Lic syrce min

In prima juventute:
Quod nos maritimam
Expeditionem cogeremus.
Eam sic perfecimus.
Habuimus enses nudos.
Ubi fluctus incurrebamus,
Duris manibus,
Nos nobis contra maris lupos
Pugnare proposuimus.
Non illi elabebantur a me.
Fluctuum undis procul
Innatare licuit.
Velox in mari
Nec ego discedere volui.
Ubi nos una
In mari eramus,
Quinque noctium spatio
Usque dum nos fluctus irruerent
Furentibus undis,
Tempestas frigidissima
Glaciales noctes
Et Boreas ventus.
Æstu torva et syrtibus
Turbata erant vada.
Marinorum vulpium
Animus frangebatur.
Ibi mihi contra hostes
Quasi supparo mea

Heard hond locen
 Helpe gefremede
 Beado hrægl broden
 On breostom læg
 Golde gegyrwed
 Me to grunde teach
 Fah feondscapa
 Fæste hæfde
 Grim on grape
 Hwæpre me gyfepe wearp
 Þæt ic aglæcan
 Orde geræhte
 Hilde bille
 Heapo ræs fornam
 Mihtig mere deor
 þurh mine hand.

IX.

Swa mec gelome
 Lap geteonan
 preatedon pearle
 Ic him penode
 Deoran sweorde
 Swa hit gedefe wæs
 Næs hie pære
 Fylle gefean hæfdon
 Man for dædlan
 þæt hie me pegon

*Dura manus vestita
 Auxilium tulit.
 Bellicæ vestes congelatæ
 In pectore jacuere
 Auro ornata.
 Me in fundum traxisset
 Vindicta inimicissimus hostis
 Firmiter
 Ferus aggressu,
 Nisi mihi datum fuerit
 Quod miserum
 Ab inito percusserim
 Bellica secure.
 Validum ictum persensiit
 Potens fera
 Per meam manum.*

IX.

*Ita me sæpe
 Hostis conspirans
 Ursit valde.
 Ei operam meam sic locavi,
 Pretioso ense,
 Ut quietus fieret.
 Nonne erat ibi illi
 Plena retributio soluta
 Scelesto pro facinore,
 Quod mihi decreverat.*

Symbel ymb sæton
 Sæ grunde neah.
 Ac on mærgenne
 Mec umwunde
 Be yplafe
 Uppelægon.
 Sweotum aswefede
 þæt syðpan na
 Ymb brontne forþ
 Brim lipende
 Ladene letton.
 Leoht eastan com
 Beorht beacen godes
 Brimu swap redon
 þæt ic sæ næssas
 Geseon mihte
 Windige weallas
 Wyrd oft nereþ
 Unfægne eorl,
 þonne his ellen peah.
 Hwepere me gesælde
 þær ic mit sweorde ofsloh
 Niceras ni ge ne
 No ic on night gefrægn
 Under heofenes hwealf
 Heardran feohtan
 Ne on egstreamum
 Earmran mannon.

*Symposio accubuimus
 Prope ad mare;
 Et tempore matutino
 Me circum
 Per undas cadavera
 Supina jacuere,
 Turmis percussis.
 Ex quo minime
 Super æstuans exinde
 AEquor navigantes
 Iter reliquimus.
 Lumen ex oriente venit
 Clarum signum Dei.
 Mare cursu equitavimus,
 Donec promontoria
 Videre possem,
 Ventosaque littora.
 Fatum sæpe servat
 Salvum Ducem
 Quando ejus virtus prodest.
 Quis nostrum vicit,
 Ubi ense cedimus?
 Nonne ego? minime tu hercle!
 Non ego nocte rescivi
 Sub convexo coelo
 Duriores pugnam,
 Nec in pelago
 Magis miseros homines.*

Hwæperē ic fara feng

Feore gedigde

Sipes werig

Þa mæc sæ op bær

Flod æfter farode

On Finnaland.

Wudu weallendu

No ic wiht fram þe

Swylcra searu nipa

Sæcgan hyrde

Billa brogan

Breca næfre

Git æt heapo lace.

Ne ge hwæper incer

Swa deorlice

Dæd gefremede

Fagum sweordum

No ic þæs gylpe

Þeah þu pinum broprum

To banan wurde

Heafodmægum.

Þæs þu in helle scealt

Wehrpo dreogan

Þeah þin wit duge

Sæcge ic þe to soþe

Sunu AEglafes

Þæt næfre grendel

Quocunque ire incepti,

Virtus animi profuit

Nunquam defessa,

Ubi me mare vexit,

Fluctu insequenti

In Finlandiam,

Lignis spumantibus:

Non ego quidquam de te

Talium rerum strenue gestarum

Narrari audiui.

Arma terrorem

Attulerant nunquam

Adhuc ad insignem lacum.

Non tu alter nostrorum duorum

Adeo egregia

Facta gessisti

Rutilantibus gladiis.

Non igitur glorior,

Etiam si tu tuis fratribus

Mortem intuleris

Præpotentibus.

Ejus in inferno debes

Operis poenas dare;

Nihilo minus tuum supplicium
durabit.

Dico tibi pro vero

Sate AEglafes,

Quod: nunquam Grendel

Swa fela gryra
 Gefremede
 Atol æglæca
 Ealdre pinum.
 Hynpo on heorote
 Gif pin hige wære
 Sefa swa searo grim
 Swa pu self talast.
 Ac he hafap onfunden
 þæt he pa fæhpe
 Ne pearf atole
 Ecg præce cower leode
 Swipe onsittan.
 Sige Scyldinga
 Nymep nyp bade
 Nænegum arap.
 Leode Deniga
 Ac he lust wigep
 Swefed onsendep.
 Sæcce ne wenep
 To gar Denum
 Ac ic him Geata sceal
 Eafop and ellen
 Ungeara nu
 Gupe gebeodan.
 Gæp eft se pe mot.
 To medo modig.
 Sippan morgen leoht

*Tam multos horrores
 Fecisset,
 Fracto tetra
 Domino tuo
 Clade, in palatio,
 Si tuo animo fuisset
 Virtus adeo ferox,
 Ac tu ipse jactas.
 Sed ille expertus est,
 Quod inimicitias
 Non habeat opus cruentata
 Aciei opera vestra gentis
 Acriter vindicare.
 Erit Scyldingo
 Affecto injuriæ satisfactio
 Nulla adjudicanda?
 Viri Dani!
 Si ille cupiat pugnare,
 Velox mittite,
 Bellum minime opperimini,
 Jaculum ad teliferos Danos.
 Et ego illi Gothorum
 Auxilium et vires
 Statim nunc
 Bellicas offeram.
 Ite iterum, qui poterint
 Ad hydromel potandum animosi.
 Post matutina lux*

Ofer ylda bearn

Opres dogores

Sunne swegl wereþ

Supan scineþ.

Þa wæs on salum

Sinces brytta

Gamol feax and gup rof

Geoce gelyfde

Brego beorht Dena

Gehynde on Beowulfe

Folces hyrpe

Fæst rædne gepoht.

Þær wæs hæleþa

Heleahtan hlyn

Swysode word

Wæron wynsume

Eode Wealhþeop forþ

Cwen Hroþgares

Cynna gemyndig

Grette gold hroden

Guman on healle

And þa freolic wif

Ful gesealde

Ærest East-Dena

Epel wearde

Bed hine blidne

Æt þære beor þæge

Super mortales

Subsequentis diei

Sol coeli custos

Ex meridie splendet.

Tunc in aula

Thesauri dator

Canus cæsarie, bello clarus

Offensam credidit

Rex illustris Danorum,

Humiliantem in Beowulfum

factam,

Populi custodem

Fortem mente.

Ibi fuit heroum

Risus; sonus

Perstrepuit; verba

Erant jocunda.

Processit Wealhtheotha ultra

Regina Hrodgari,

Genere splendida.

Salutavit auro strata

Viros in aula:

Et tunc nobilis foemina

Poculum obtulit

Primum Orientalium Danorum

Nobili custodi.

Invitavit clemens

Ad istud hydromelis symposium

Leodum lofne
 He on lust gepeah.
 Symbel and sele ful
 Sige rof Kyning
 Ymb eode þa ides
 Helminga dugupe
 And geogope
 Dæl æghwylcne
 Sinc fato sealde
 Op þæt sæl alamp
 Þæt hoe Beowulfe
 Beag hroden cwen
 Mode gepungen
 Medo ful ætbær.
 Grette Geata leod
 Gode pancode
 Wis fæst wordum
 Þæs þe hire
 Se willa gelamp
 Þæt heo on ænigne
 Eorl gelyfde
 Fyrena frofre
 He þæt ful gepeah.
 Wæl reow wiga
 AEt weal hreon
 And þa gyddode
 Gupe gefysed.
 Beowulf mapelode

Populo dilectos.
Ille gratias egit.
Triclinium et ædes plenas
Victoria illustris Rex
Circumivit. Tunc foemina
Regi opem tulit,
Et atate florens
Partitim cuique
Cimelia distribuit
Donec oportune evenerit,
Ut Beowulfo
Annulis ornata Regina
Animo elata
Medi poculum offerret.
Salutata Gothica gente
Deo gratias egit
Sapiens verbis
Pro eo, quod suum
Votum obtigisset;
Siquidem neminem
Ducem crediderat
Inter heroas fortiozem
Illo, qui poculum accepit.
Strages cruenta heroum
Ad cetorum muros
Tunc cantu celebrata
Bella cievit.
Beowulfus loquebatur

Bearn Aƒgpeowes
Ic ƒæt hogode
ƒa ic on holm geſtah
Sæbat geſæt
Mid minra sæcga gedriht
ƒæt ic anunga
Eowre leoda
Willan geworhte.
Oppe on wæl crunge
Feord grapum fæst
Ic gefreman ſceal
Eorlic ellen
Oppe ende dæg
On piſſe meodu healle
Minne gebidan.
ƒam wiſe ƒa word
Wel licodon
Gilp cwide Geates
Eode gold hroden,
Freolicu folc cwen
To hire frean sittan.
ƒa wæs æft
Swa ær inne on healle
ƒryp word ſprecen
ƒeod on sælum
Sige folca ſweg
Op ƒæt ſemninga
Sunu Healfdenes

Filius Aƒghtiofi:
Id cogitavi,
Ubi mare conscendi
Marinum lembum instruens
Meorum militum caterva,
Quod zelo
Vestri populi
Voluntatem facerem:
Donec pugna cadet
Exercitus metendo firmus,
Perficiam
Heroica gesta.
Eatenus diei finis
In hac hydromelis aula
Meme manebit.
Mulieri ista verba
Bene placuere
Honorifice loquentis Gothi.
Ivit auro strata
Ovantis populi Regina
Suo domino adsessum.
Tunc fuere postea,
Ut ante, in aula
Minacia verba prolata.
Familia in palatio
Victoriæ auctoris strepuit,
Donec subito
Filius Healfdani

Secean wolde
 Aefen ræste.
 Wiste þæm ahlæcan
 To þæm hea sele
 Hilde gepinged
 Sippan hie sunnan leoht
 Geseon meahton
 Oppe nipende
 Niht ofer ealle scadu
 Helma gesceapu
 Scridan cwomon
 Wan under wolcnum
 Werod eall aras
 Grette þa guma
 Operne Hropgar
 Beowulf and
 Him hæl abead
 Win ærnes geweald
 And þæt word acwæp
 Næfre ic enegum
 Men ær alyfde
 Sippan ic hond and rond
 Hebban mihte
 Pryp ærn Dena
 Buton þe nu þa
 Hafa nu and geheald
 Husa selest
 Ge myne mærho

*Quærere vellet
 Vespertinam quietem.
 Docuit alios idem,
 Eorumque sublimem aulam
 Fideli custodia remisit
 Usque dum solis lumen
 Videre possent.
 Tunc descendens
 Nox omnes umbrosa
 Casside creaturas
 Tectum venit
 Atra nubibus.
 Universum agmen surrexit.
 Salutavit tunc virorum
 Ducem Hrodgarus
 Beowulfum, et
 Illi aulæ obtulit
 Jucundæ domus curam,
 Et hæc verba dixit:
 Nunquam alicuius
 Viri ante viventis,
 Postquam manum et clypeum
 Levare valui,
 Fidei commisi aulam Danorum
 Nisi tibi: nunc eam
 Igitur habe, nunc et tene
 Domum felicissimam.
 Vos meæ majestati*

Mægen ellen cyp
Waca wip wrapum
Ne bip þe wilna gad
Gif þu þæt ellen worc
Aldre gedigest.

X.

þa him Hropgar gewat
Mid his hæleda gedryht
Eodur Scyldinga
Ut of healle.
Wolde wig fruma
Weahlpeop secan cwen
To gebeddan hæfde
Kyning wuldor
Grendle to geanes
Swa guman gefrungon
Sele weard aseted
Sundor nytte beheold
Ymb aldor Dena.
Eoton weard abead
Huru Geata leod
Georne truwode
Modgan mægnes
Metodes hyldo,
þa he him ofdyde
Isern byrnan

*Viri virtute celebres
Invigilate adversus inimicitias.
Ne sit tibi conscientiae morsus
c: non te poenitebit,
Si praeclara gesta
Principi praestaveris.*

X.

*Tunc discessit Hrodgarus
Cum nobilium catu
Princeps Scyldingorum
Foras ex aula.
Vultu belli ducem
Weahltheotha regina visitare,
Quem constituerat
Rex potens
Contra Grendelem.
Sic relatum est.
Excubiae per aedes dispositae.
Quisque vices obiit (suas)
Circa principem Danorum.
Cohortum custos patefecit,
Quomodo Gothicae genti
Sponte confideret,
Eminentibus viribus
Dei gratia.
Tunc (Rex) illi dedit
Ferream lorica,*

Helm of hafelan
 Sealde his hyrsted sweord
 Irena cyst
 Ombight pegne
 And gehealdan het
 Hilde geatwe
 Gespræc þa se goda
 Gylp worda sum
 Beowulf Geata
 AEr he on bed stige
 No ic me anhefe
 Wasmun hnagran
 Talige gup geweorca
 Þonne Grendel nelle
 For þan ic hine
 Sweorde swebban nelle
 Aldre beneotan
 Þeah ic eal mæge.
 Nat he þara goda
 Þæt he me ongean slea
 Rand geheape
 Þeah he þe rof sie
 Nip geworca
 Ac wit on night sculon.
 Secge ofersittan
 Gif het ge secean dear.
 Wig ofer wæpen
 And sippan witig God

Galeam crista valde minacem:
Tradidit suum ornatum
Ensem calybis optimi
Ministro præfecto,
Et possidere iussit
Belli apparatus.
Dixit tunc bonus
Gloriosa quædam verba
Beowulfus Gothus,
Antequam lectum iret.
Numquid gloriarer
Fructum largum
Belli gestorum,
Quem Grendel invidet,
Eo quod illum
Ense verrendo nollem
Privare vita
Etsi omnino possem?
Non proderit illi
Me contra pugnare
Scutorum congerie,
Quamvis infamis sit
Nefandis sceleribus:
Numquid nos nocte
Commilitones desereremus,
Si hostis vos petere ausus fuerit
In sancto loco, armis?
Ah! suo tempore omniscius Deus

On swa hwæpere hond
 Halig dryhten
 Mærpo deme
 Ða him gemet þince.
 Hylde hine þa
 Heapo deor hleor
 Bolster on feng
 Eorles andwlitan
 And hine ymb monig
 Snellic sæ rine
 Sele reste gebeah.
 Nænig heora pohte
 Ðæt he þanon scolde
 Eft earp lufan
 Aefre gesæcean
 Folc oppe freoburh
 Ðær he afeded wæs.
 Ac hie hæfdon gefrunen
 Ðæt hie ær to fela
 Micles in þæm winsele
 Wæl deap fornam
 Denigea leode.
 Ac him dryhten forgeaf
 Wig speda weofu
 Wedera leodum
 Frofor and fultum
 Ðæt hie feond heora
 Ðurh anes cræft ealle

*Utramque partem
 Sanctus dominus
 Majestate judicabit,
 Ubi opportunum duxerit.
 Favore tunc
 Nobilis charum, sociale
 Cervical excepit
 Ducis vultum.
 Et domesticos circa multos
 Celer ut salis fluctus
 Beata quies descendit.
 Nemo eorum cogitavit
 Quod inde
 Regionem dilectam
 Unquam reviseret
 Populum aut liberam urbem
 Ubi natus erat.
 Verum resciverant
 Quod antea nimis multos
 Magna in symposii aula
 Strage letum abstulerit
 Danico populo.
 Sed dominus dedit
 Belli fructum altaribus,
 AEolicæ genti
 In solamen et auxilium,
 Ut hostes suos
 Unius robore omnes*

Ofer comon
 Selfes mightum.
 Sop is gecyped
 þæt mightig God
 Manna cynnes
 Weold ride.
 Ferhp com on
 Wanre night
 Scripan sceadu genga
 Sceotend swefon
 þa þæt horn reced
 Healdan scoldon.
 Ealle buton anum
 þæt wæs yldum cup
 þæt hie ne moste
 þa metod nolde.
 Se syn scapa
 Under sceadu bregdan.
 Ac he wæccende
 Wrapum on andan
 Bad bolgen mod
 Beadwa gepinges.

XI.

þa com on more
 Under mist hleopum
 Grendel gongan
 Godes yrre bær

*Superaret,
 Propria virtute.
 Vere notum est
 Quod potens Deus
 Humani generis
 Campos perequivitaverit.
 Terror supervenit
 Dum obrepsit nox
 Indutum umbra vias.
 Sagittarii dormiebant,
 Qui turritum palatium
 Custodirent,
 Omnes præter unum.
 Erat id hominibus notum,
 Quod non posset
 Deo nolente
 Ullus latro
 Umbra tegi.
 Sed vigil
 AEstuante animo
 Evocavit iracundus
 Ad armorum iudicium.*

XI.

*Tunc venit per tesquas
 Secundum nebulosum montem
 Grendel gradiens.
 Dei hostis attulit*

Mynte se man scapa
Manna cynnes
Sumne besyrwan
In sele þam hean
Wod under wolcnum
To þæs he win reced
Gold sele gumena
Gearwost wisse.
Fættum fahne
Ne wæs þæt forma sip
þæt he Hroþgares
Ham gesohte.
Næfre he
On aldor dagum
AElne sippan
Heardran hæle
Heal pegnes fand.
Com þa to recede
Rinc sipian
Dreamum bedæled
Duru sona on arn
Fyr bendum fæst
Syppan he hire folmum
.....
.....
Bræd þa bealo hydig
He bolgen wæs
Recedes mupan rape

Decretam cladem
Generis humani,
Qvosdam illaqveando,
In ædibus sublimibus.
Vadavit sub nubibus
Donec calamitate feriisset
Aureas domos virorum,
Qvas ornatissimas novit,
Pingvi odio.
Nec fuit id nunc primum
Qvod Hrodgari
Domum visitaret.
Nunquam ille
Per totam vitam
Prius aut postea
Fortiores viros.
Prætorianos invenit.
Venit tunc ad aulam
Miles eundo
Gaudio orbatus.
Ostium, cito cursu
Ignis vinculis detentum,
Postquam suis manibus
.....
.....
Dilatavit tunc sceleri addictus,
Cum iratus esset,
Ædis ostium illico.

fol. 150
(= 131)

AEfter þon onfagne
 Fleor feond treddode
 Eode yrre mod
 Him of eagum stod
 Ligge gelicost
 Leoht unfæger.
 Geseah he in recede
 Rinca manige
 Swefan sibbe gedriht
 Samod æt gædere
 Mago rinca heap.
 Ða his mod ahlog.
 Mynte þæt he gedælde
 Ær þon dæg cwome
 Atol aglæca
 Anra gehwilces
 Lif wip lice.
 Ða him alumpen wæs
 Wist fylle wenne
 Wes wyrd pagen
 Ðæt he mamoste
 Manna cynnes
 Picgean ofer þa night.
 Þryd swyp beheold
 Mæg Higelaces
 Hu se manscapa
 Under fær gripum
 Gefaran wolde.

Exinde contaminatum
Pavimentum hostis calcavit.
Ruit iratus animo;
Ejus oculis stetit
Flammæ simillimum
Lumen foedum.
Vidit in palatio
Militum numerosa
Dormire pace, domino
Unacum simul,
Cognata agmina.
Tunc ejus mens gaudebat
Sperans, qvò divideret,
Anteqvam dies veniret,
Fæda miseria
Unius cujusqve
Vitam a corpore mortuo.
Tunc illi affulsit
Lautarum epularum spes:
Fuit hoc fatorum ordo
Qvòd illi liceret
Humanum genus
Obruere ea nocte.
Indignatione gravi vidit
Amicus Higelaci
Qvo latro
Hoc fero impetu
Procedere vellet.

Ne þa se aglæca
Yldan pohte
Ac he gefeng
Hrape forman
Sipe slæpendne rinc
Slat unwearnum.
Bat ban-locan
Blod edrum dranc
Syn snædum swealh
Sona hæfde
Un lyfigendes
Eal gefeormed
Fet and folma
Forþ near æt stop nam
þa mid handa
He gepihtige
Rinc on ræste
Ræhte on gean
Feond mid folme
He onfeng hrape
Inwit þancum
And wid earn gesæt
Sona þæt onfunde
Fyrena hyrde
þæt he ne mætte
Middangeardes
Eorpan sceatta
On elran men

*Non ille miser
Morandum duxit,
Verum incepit
Festinanter primum
Mox dormientes milites
Sternere incautos:
Momordit ossium claustra,
Sanguinem venis exsuxit
Falce demetens deglutit
Cito
Cæsorum
Penitus peresos
Pedes manusque.
Ivit propius; gressum sistit.
Tunc manum
Meditato animo
Ducem quiete usum
Extendit adversum,
Hostem manu
Exceptit ille protinus
Dolosum mente,
Et animo acri.
Cito id expertus est
Flagitiorum custos,
Quod non valeret
In hujus mundi
Terrestribus regionibus
Exteros homines*

Mund gripe mǣran
 He on mode wearp
 Forht on ferhpe
 No py ær fram meahthe
 Hyge wæs him
 Hin fus wolde
 On heolster fleon
 Sæcan deofla
 Gedræg ne wæs
 His drohtop pær
 Swylce he
 On ealder dagum
 AEr gemette.
 Gemunde þa se goda
 Mæg Higelakes
 AEfen spræce
 Uplang astod
 And him fæste wip feng
 Fingras burston
 Eoten wæs ut weard
 Eorl furpur stop
 Mynte se mæra
 Hwær he meahthe
 Swa pidre gewindan
 And on weg þanon
 Fleon on fen hopu
 Wiste his fingra geweald
 On grames grapum

Aggressu tundere.
Animi fiebat
Terrore percussus,
Nec eo citius adire potuit.
Mens fuit illi
Prona; voluit
In tenebras fugere
Visitatum dæmones.
Tolerata non fuit
Ejus conversatio ibi:
Tale quid ille
Antiquis temporibus
Antea obviam habuit.
Meminit tunc bonus
Minister Higelaci
Vespere habiti sermonis.
Erectus stetit
Et hostem firmiter præhendit.
Digiti defecerunt:
Jutus aufugit foras.
Dux ultra procedens
Circumspexit illustris
Quomodo inde possit
Illum illinc trudere,
Et abinde
Expellere in paludes vimineas.
Ostendit digitorum vis
Potenti tactu

þæt he wæs geocor.
 Sip þæt se hearm scapa
 þa to heorute ateah.
 Dryht sele dynede,
 Denum eallum
 Wearp ceaster buendum
 Cenra gehwylcum
 Eorlum ealu scerwen
 Yrre wæron begen.
 Repe wen wearpas
 Reced hlynsode
 þæt wæs wundor micel
 þæt se winsele
 Wip-hæfde heapo deorum
 þæt he on hrusan ne feol
 Fæger fold bold
 Ac þe þæs fæste wæs
 Innan and utan
 Iren bendum
 Searo þoncum besmipod
 þær fram sylle abeag
 Medu benc monig
 Mine gefræge
 Golde geregnad
 þær þa graman wunnon
 þæs ne wendon
 AEr witan Scyldinga
 þæt hit a mip gemete

Quantum valeret.
Post lugubrem stragem
Ille (Beowulfus) palatium adiit:
Regia aula strepuit
Danis omnibus,
Custodibus castris incolis,
Animosis
Ducibus cerevisia acribus.
Irati erant utrique
Torvi suspitione custodes,
Aula intonuit.
Erat miraculum magnum
Quod illa ædes misera
Restiterit furiosis feris,
Adeo ut non ceciderit in terram
Pulcræ regionis domus,
Sed eo firmior esset
Intra et extra
Ferreis vinculis
Arte diligenter fabricata.
Ibi ex fulcimentis inclinavit
Medi abacus numerosus,
Quantum scio
Auro decoratus.
Ibi irati nitebantur,
Qui id non expectarant
Antea optimates Scyldingorum
Ut certo modo

Manna ænig.
 Hetlic and ban fag
 To-brecað meahthe
 Listum to-lucan
 Nympe liges fæpm
 Swulge on swapule
 Sweg up-astag
 Niwe geneahthe
 Nord-Denum stod
 Atelic egesa
 Anra gewilcum.
 þara þe of fealle
 Wop gehyrdon
 Gryre leop galan
 Godes andsacan
 Sige leasne sang
 Sar wanigean
 Helle hæfton heond
 Hine fæste
 Se þe manna wæs
 Mægene strengest
 On þæm dæge
 þysse lifes.

XII.

Nolde eorla hleo
 AEnige pinga
 þone cwealm cuman

*Hominum cuique
 Periculosos et lethales
 Subjugare possent
 Et arte avertere
 Flammæ amplexus
 Voraces. E vestigio
 Sonus ascendit
 Novus sufficienter.
 Borealibus Danis evenit
 Fædus horror,
 Uni cuique
 Eorum, qui ex spelunca
 Ejulatum audiverunt.
 Horridum carmen cecinit
 Dei adversarius
 Infelicem cantilenam.
 Graviter attritum
 Inferno captum tenuit
 Firmiter,
 Ille qui hominum fuit
 Viribus maximus
 Isto die
 Hujus vitæ.*

XII.

*Noluit nobilium tutorem
 Ulla ratione, (hostis)
 Unde damnum veniret,*

Cwicne forlætan
 Ne his lifdagas
 Leode ænigum
 Nytte tealde
 Þær genehost brægd
 Eorl Beowulfes
 Ealde lafe wolda
 Freah drihtnes
 Feohr ealgian
 Mæres peodnes
 Þær hie meahton swa.
 Hie þæt ne wiston
 Þa hie gewin drugon
 Heard higende
 Hilde mecgas,
 And on healfa gehwones
 Heawan pohton
 Sawle sæcan
 Þone synscapan
 AEnig ofer eorpan
 Irenna cyst
 Gup billanan
 Gretan nolde,
 Ac he sige wæpnum
 Forsworen hæfde
 Ecga gehwylcre
 Scolde his aldor gedal
 On þam dage

*Vium deserere,
 Nec ejus vitæ dies
 Alicui homini
 Utiles optavit.
 Tum proxime fraudem
 Satrapæ Beowulfi
 Fatalem cupivit
 Illustris Domini
 Vitæ struere
 Gloriosi principis
 Si permissum foret.
 Non sciverunt id
 Ubi pugnatum ibant
 Fortia meditati
 Bellonæ amici,
 Sed circum circa
 Tollere minabantur
 Animam scelestam.
 At sicarium
 Aliquis super terra
 Calybis optimi
 Bellicus ensis
 Salutare noluit.
 Ille victoriam armis
 Devoverat
 Acie quacunque,
 Si forte suæ vitæ divortium
 Isto die*

pysses lifes
 Earmlic wurdan
 And se ellor gast
 On feonda geweald
 Feor sipian.
 Ða þæt onfunde
 Se þe fela æror
 Modes myrpe
 Manna cynne
 Fyrene gefremede.
 He sag wip god
 þæt him selic homa
 Læstan wolde
 Ac hine se modega
 Mæg Higelakes
 Hæfde be honda
 Wæs gehwæper oprum.
 Lifigende laplic
 Sar gebad.
 Atol ægleca
 Him on eaxle wearp
 Syn dohd sweotol
 Seo now onsprungon
 Byrston banlocan
 Beowulfe wearp gup hrep
 Gyfe þe scolde.
 Grendel þonan
 Feorh seoc fleon

Hujus vitæ
Miserum fieret.
At luridus ille spiritus
In diabolorum potestatem
Procul abiit.
Tunc id sentiit
Ille, qui multa prius
Animi gaudio
In humanum genus
Scelera patrauerat.
Exarsit in Deum
Quod illi tutam mansionem
Præstare nollet.
Verum ille animoso
Satrapæ Higelaci
Manu
In mutuo conflictu
Vitæ noxia
Vulnera intulerat
Fæda miseria.
Illi in humero
Visæ cicatrices manifestæ
Quæ nunc nascebantur.
Diruptæ erant ossium clausuræ.
Beowulfo fiebat bellum sævum.
Hoc evenire debuit.
Grendel inde
Animo ager fugit

Under fen hleodu
 Sæccan winleas wic
 Wiste þe geornor
 Þæt his aldres wæs
 Ende gegongen.
 Dogera dægrim
 Denum eallum weard
 AEfter þæm wælræse
 Willa gelumpen.
 Hæfde þa gefælsod
 Se þe ær feorran com
 Snotor and swyp ferhþ
 Sele Hropgares
 Genered wip nipe
 Niht weorce gefeh.
 Ellen mærpum
 Hæfde East-Denum
 Geat mæga leod
 Gilp gelæsted
 Swylce oncypppe
 Ealle gebette
 In wid sorge
 Þe hie ær drugon
 And for prea nydum
 Þolian scoldon
 Torn unlytel.
 Þæt wæs tacen
 Sweotol syppan hilde

*Sub paludes montium
 Infaustas quæsitum sedes.
 Novit eo certius
 Quod suæ vitæ esset
 Finis adventans
 Diebus aliquot.
 Danis omnibus fiebat
 Cædis post impetum
 Votum expletum.
 Expiaverat tunc
 Ille, qui procul advenerat
 Prudens et mente fortis
 Ædes Hrodgari,
 Tutatas contra odium
 Nocturno opere excitatum.
 Mactus virtute
 Orientalibus Danis
 Gothis editus comes
 Gloriam adquisivit,
 Ut notum est.
 Omnes refocillati sunt,
 Vastas inter ærumnas,
 Quas olim tulerant
 Et dura necessitate
 Pati coacti fuerant
 Iram haud parvam.
 Illud erat indicium
 Manifestum: ex quo Hygæa*

Deor hond alegde
Earm and eaxe
þær wæs eal geador
Grendles grape
Under gearne hrægl.

XIII.

þa wæs on morgen
Mine gefræge
Ymb þa gif healle
Gup rinc monig
Ferdon folc togan
Feorran and nean
Geond wid wegas
Wundor sceawian
Læpes lastas.
No his lif gedal
Sarlic puhte
Secga ænigum
þara þe tir-leases
Trode sceawode
Hu he werig mod.
On weg þanon
Nipa ofercumen
On niceramere
Fæge and geflymed
Feorh lastas bær.
þær wæs on bolde

*Amicam admovit manum,
Brachio et humero:
Ibi fiebat perfecte sanata
Grendelis noxa
Sub lanea veste.*

XIII.

*Tunc erat mane:
Quantum scio,
Circa aulam
Prælio fortis numerosus
Itinere populus venit
Procul et prope
Trans lata's vias,
Miracula visum
Mali postremi.
Non vitæ divisio
Dolorosa reputata est
Virorum ulli,
Illorum, qui gloria carentis
Vestigia monstrarunt,
Quomodo ille malignus animo
In via inde
Viros superans
In stygias undas
Fato devotas et fugatas
Animas abstulerit.
Ibi erat in mansione*

Brim weallende
 Atol ypa gespring
 Eal gemenged.
 Hat on heolfre
 Heoro dreore
 Weol deap fægede og
 Sippan dreamaleas
 In fen freopo
 Feorh alegde
 Hæpene sawle
 Þær him hel onfeng.
 Þanon eft gewiton
 Ealdgesipas
 Swylce geong manig
 Of geomen wape
 Fram mere modge
 Mearum ridan
 Beornas on blancum.
 Þær wæs Beowulfes
 Mærpo mæned.
 Monig oft gecwæp
 Þæt te sup ne norp
 Be sæm tweonum
 Ofer eormen grund
 Oper nænig
 Under swegles begong
 Selra nære

Æstus fervens
Foedi instar fontis:
Cerevisiam miscuit
Calido tabo
Sanguis.
Strages casorum auxit horrorem,
Postquam gaudii expers
In paludes emancipatas
Vita deposuit
Paganas animas,
Quas infernus excepit.
Etiam post discesserunt
Duces,
Itidem juvenes multi
Curis vacui
Acribus maris, elati
Equabus equitando
Viri in albis.
Ibi fuit Beowulfi
Præclare gestorum mentio facta.
Multi sæpe dixerunt,
Quod nec ad austrum nec ad
Boream
Inter maria gemina
Super brachiatam terram,
Alius aliquis
Sub solis via
Felicior esset

Rond hæbbendra
 Rices wyrpra.
 Ne hie huru
 Wine drihten
 Wiht ne logon
 Glædne Hroþgar
 Ac þæt was god cyning.
 Hwilum heaþo rofe
 Hleapan leton
 On geflit faran
 Fealwe mearas
 þær him fold wegas
 Fægere puhton
 Cystum cype
 Hwilum cynninges pegn
 Guma gilp hlæden
 Gidda gemyndig
 Se þe eal fela
 Eald geþegen
 Worn gemunde.
 Word oþer fand
 So þe gebunden
 Secg eft ongan
 Sip Beowulfes
 Snyttrum styrian
 And on sped wrecan
 Spel gerade
 Wordum wrixlan

*Umbones habentium
 Regno dignorum
 Nec illum quidem
 Amicorum dominus
 Omnigena non mactavit
 Letitia Hrodgarus.
 Ille erat bonus Rex.
 Paulisper excelsi heroes
 Currere fecerunt
 Ad conflictum ituras
 Flavas equas
 Per vias mundi
 Quæ iis amoeniores visæ
 Divitiis notis.
 Interim Regium satrapam
 Virorum laudibus mactatum
 Carminibus commemoravit
 Ille, qui omnes
 Veteris ævi historiarum
 Multitudinem memoriter tenuit.
 Verba alius invenit
 Qui ligata
 Traditione de novo inciperet
 Iter Beowulfi
 Prudenter tractare
 Et festinanter explicare
 Historica methodo,
 Verba alternando.*

275

Wel hwylc gecwæp
 þæt he framsige
 Munde secgan
 Hyrde ellen dæpum
 Uncupes fela
 Wæl singes gewin
 Wide sipas
 þara þe gumena bearn
 Gearwe ne wiston.
 Fæhpe and fyrena
 Buton wite la
 Mid hine ponned
 He swulces hwæt
 Secgan wolde
 ne fan
 Swa hie awæron
 AEt nipa gehwam
 Nyd gesteallan.
 Hæfdon eal fela
 Eotena cynnes
 Sweordum gesæged
 Sige munde gesprong
 AEtter deap dæge
 Dom unlytel.
 Syppan wiges heard
 Wyrn acwealde
 Hordes hyrde
 He under harnestan

*Bene hæc composita
 Ut ille condito
 Recitaret.
 Audivi præclare gesta
 Ignota multa
 Eleganti poemate exposita,
 Late longeque
 Quæ mortales
 Haud recte noverunt;
 Simultates et flagitia
 Eheu impunia,
 Cum aliis id genus,
 Quæ promptus
 Dicere voluit.
 non invenit
 Quomodo protegeret,
 Adversus invidiam quamcunque,
 Nequitiam compescendo.
 Valde multos
 Iutici generis
 Gladiis immolavit
 Victrice manu. Provenit
 Post diem mortis
 Judicium haud parvum,
 Postquam bellipotens
 Vermem occidit.
 Thesausi custodem,
 Sub turrto castello*

Æpelinges bearn
 Ana genepde
 Frece dæde
 Ne wæs him wite la mid.
 Hwæpre him gesælde
 þæt þæt swurd purh wod
 Wrætlicne wurm
 þæt hit on wealle æt stod
 Dryhtlic iren draca
 Morpre swealt.
 Hæfde aglæca
 Elne gegongen
 þæt he beahhordes
 Brucan moste
 Selfes ponne
 Sæbat gehleod.
 Bær on bearm scipes
 Beorhte frætwa
 Wælses eafera
 Wurm hat gemealt.
 Se wæs wreccena
 Wide mærost
 Ofer werpeode
 Wigendra hleo
 Ellen dædum
 He pæs ær onpah
 Sippan Heremodes
 Hild sweprode

Satrapæ filius
Solus subegit,
Periculoso actu.
Nonne fuit illi injuriæ merces?
Utri profuit
Quod gladius, transmeaverit
Mirabilem angvem
Muro infixus?
Calybs heroicus draconi
Mortem intulit
Miseriam
Animi emenso,
Ut victor annulorum thesauro
Frui valeret.
Propriam tunc
Marinam navim oneravit.
Portavit in sinum navis
Splendida xymelia,
Gazas, quas olim,
Serpens molitus fuerat.
Ille fuit virorum
Late celeberrimus
Inter nationes militares
Agminum dominus
Rebus virtute gestis,
Quæ olim susceperat;
Ex quo Heremodo
Genius tutelaris defuit

Earfoþ and ellen
 He mid Eotenum
 Wearþ on feonda geweald
 Forþ forlaten
 Snude forsended.
 Hine sorh wylmas
 Lemede to lange.
 He his leodum wearþ
 Eallum æpellingum
 To aldor ceare.
 Swylce oft be mearn
 AErran mælum.
 Swiþ ferhþes siþ
 Snotor ceorl monig
 Se þe him bealwa
 To bote gelyfde
 Þæt þæt peodnes bearn
 Gepeon scolde
 Fæder æpelum
 Onfon folc gehealdan
 Hord and hleo burh
 Hælepa rice
 Scyldinga he
 Þær eallum wearþ
 Mæg Higelaces
 Manna cynne
 Freondum gefægra
 Hine fyren onwod.

Labore et senio confecto:
Ille penes Jutos
Hostium in potestate
Ultra relictus
Protinus exilium subiit.
Domesticos doloris fervor
Attrivit nimis diu.
Ille suis civibus fiebat
Omnibus nobilibus
In vitæ acrimoniam.
Tale sæpe evenit tandem
Prioribus temporibus.
Fortis animo deinde discessit
Prudens vir multis,
Qui malorum
In emendationem vixit,
Ut Regis filius
Floreret.
Pater patriæ
Incepit populum custodire
Divitem et tutam urbem,
Viris potentem.
Scyldingorum ille
Ibi omnibus erat
Satrapa Higelaci
Et generi humano
Et amicis dilectior.
Domesticos res gesta incitavit,

Hwilum flitende
 Fealwe stræte
 Mearum mæton
 Ða wæs morgen leoht
 Scofen and scynded
 Eode scealc monig
 Swip hicgende
 To sele þam hean
 Searo wundor seon
 Swylce self cyning
 Of brydbure
 Beah horda weard
 Tryddode tīrfæst.
 Getrume micle
 Cystum gecyped
 And his cwen mid him
 Med ostic gemæt
 Mæg þah ose.

XIV.

Hropgar mapelode
 He to healle geong
 Stod on stapole
 Geseah steapne hrof
 Golde fahne
 And Grendles hond.
 Þisse ansyne
 Alwealdan þanc

*Dum festinantes
 Flava per strata
 In compitis convenere.
 Tunc erat mane lucidum:
 Protrusus et excitatus
 Ivit vir multus
 Fortia meditatus
 Ad aulam illam celsam,
 Magna prodigia visum.
 Similiter rex ipse
 Ex gynæceo
 Annulorum thesauri custos
 Incessit bellipotens
 Cum magna cohorte
 Munificentia celebratus,
 Et ejus Regina cum eo,
 Premio squamigero digna
 Dilecta vigit.*

XIV.

*Hrodgar loquebatur
 In aulam progressus.
 Stetit super turre;
 Vidit excelsa laquearia
 Auro picta,
 Et Grendelis opus.
 Quibus visis
 Omnipotenti gratias egit.*

Lungre gelimpe fela
 Ic lapes gebad
 Grynna æt Grendle
 A mæg God wyrcean
 Wunder æfter wundre
 Wuldres hyrde.
 Þæt wæs ungeara
 Þæt Ic ænigra
 Me weana ne wende
 To widan feore
 Bote gebidan
 Þonne blode fah
 Husa selest
 Heoro dreorig stod
 Wea wid scofen
 Witena gehwylcne.
 Þara þe ne wendon
 Þæt hie wide ferhp
 Leoda landgeweorc
 Lapum beweredon
 Scuccum and scinnum
 Nu scealc hafad
 Þurh dryhtnes might
 Dæd gefræmede.
 Þe we ealle
 AEr ne meahton
 Snyttrum besyrwan
 Hwæt þæt secgan mæg.

*Continuis (dixit) casibus multa
 Ego mala perpessus sum
 Dira a Grendele.
 In me Deus operatus est
 Miracula post miracula
 Gloriæ custos.
 Non erat pridem,
 Quod aliquam
 Mihi spem fecerim
 Per totam vitam,
 Satisfactionis exspectandæ.
 Tunc sanguine imbuta
 Domorum felicissima
 Suorum moesta stetit
 Miserie ampla quassata.
 Optimatum singuli
 Ibi non sperarunt,
 Quod per totam vitam
 Populi arces
 Exosis prohiberent
 Dæmonibus et spectris.
 Nunc minister
 Per domini virtutem
 Gestis perfecit,
 Quod nos omnes
 Antea ne fieremus
 Dolis irretiti.
 Qvis id fari poterit?*

Efne swa hwylc mægpa
Swa þone magan cende
Æfter gumcynnum
Gyf heo gyt lyfaþ
þæt hyre cald metod
Este wære.

Bearn gebyrod
Nu Ic Beowulf
þec secg betsta
Me for sunu wylle
Freogan on ferhpe
Heald forþ tela.
Niwe sibbe ne biþ
þe ænigre
Gad worolde wilna
þe Ic geweald hæbbe
Full oft Ic for læssan
Lean teohhode
Hord weorpunge
Hnahrn rince.
Sæmran æt sæcce
þu þe self hafast.
Dæpum gefremed
þæt þin lyfaþ ara
To aldre alwalda
þec gode forgylde
Swa he nu gyt dyde.
Beowulf mapelode

*Celebret eum quævis gens
Ut cognatum agnoverint
Secundum humanam naturam.
Utinam ille diu vivat:
Id audiat omnipotens Deus.
Benevolo foedere,
Jure natalium,
Nunc ego Beowulfe!
Te virum optimum
Mihi filium volo
Adoptare, animo
Propensus omnino rite.
Nove cognate! Non deerint
Tibi aliqua
Summorum mundi bonorum,
Quorum habeo potestatem.
Multoties Ego pro minori
Mutuo decrevi
Thesaurum honorificum
Cedere viro
Minus forti armis,
Tu ipse
Gestis effecisti,
Ut tuus vivat honor
Æternum; omnipotens
Deus tibi remunerabit
Ut huc usque fecit.
Beowulfus loquebatur*

Bearn Æcgpeowes
 We þæt ellen weorc
 Estum miclum
 Feohtan fremedon
 Frečne geneddon.
 Easflod uncupes
 Upe Ic swipor
 Þæt pu hine selfne
 Geseon moste
 Feond on frætewum
 Fyl werigne.
 Ic him hrædlice
 Heardan calmum
 On wæl bædde
 Wripan pohte
 Þæt he for handgripe
 Minum sceolde licgean
 Lif bysig butan
 His lic swice.
 Ic hine ne mighte
 Þa metod nolde
 Ganges getwæman.
 No Ic him þæs georne
 Æt fealh feorh geniplan
 Wæs to fore mihtig
 Feond on fepe hwæpere
 He his folme forlet
 To lif wrade

Satus Ægtheoso:
Nos istas præclaras res
Devotione magna
Pugnando gessimus;
Pericula subegimus
Maris ignoti.
Concessi potens
Ut tu ipse
Videre posses
Hostem in apparatu
Sordido maledictum.
Ego illum alacer
Duris vinculis
In stragis lecto
Ligare statui,
Ut manu correptus
Mea jaceret,
Vita operosa extra
Ejus corpus vagabunda.
Non potui eum,
Cum deus nollet
Incessu dimovere.
Nonne ego eo magis
Institi ejus animam mollire?
Fuit nimis præpotens
Hostis in pugna quaque.
Sua manu reliquit
Vite noxium

Last weardian
 Earm and eaxe
 No þær ænige swa
 Feasceaft guma
 Frofre gebohte.
 No py leng leofaþ
 Lap geteona
 Synnum geswenced
 Ac hyne sar hafap
 In mid gripe
 Nearwe befongen.
 Balwon bendum
 Þær abidan sceal
 Maga mane fah
 Miclan domes
 Hu him scir metod
 Scrifan wille
 Þa wæs swigra secg
 Sunu Eclafes
 On gylp sprecce
 Gup geworca
 Sippan æpelingas
 Eorles cræfte
 Ofer heanne hrof
 Hand sceawedon
 Feondes fingras
 Foran æghwylc wæs
 Steda nægla gehwylc

Vestigium inflictum
Brachio et humero.
Non eſt aliquam ſic
Miser homo
Consolationem acquisiuit;
Nec eo diutius vixit
Nequitia pollutus
Sceleribus vexatus:
Sed eum dolor
In medio congressu
Acriſter conſtrixit
Diris vinculis.
Ibi manebit
Parentem ſclerum vindicta
Magni iudicii,
Quam illi lucidus deus
Infligere voluerit.
Tunc ſilentior fiebat heros
Editus Eclawo
Super glorioſe relatis
Bellicis geſtis,
Ex quo nobiles
Ducis potentis
In ſumma parte
Manus viderunt
Inimici digitos.
Obverſa cuique erant
Indicia unguium.

Style gelicost
 Hæpenes hand sporu
 Hilde rinces
 Eglun heoru
 AEghwylc gecwæp.
 Him heardra nan
 Hrinan wolde
 Iren ær god
 Þæt pæs ahlæccan
 Blodge beadu folme
 On beran wolde.

XV.

Þa wæs hatem hrepe
 Heort innanweard
 Folmum gefretwod
 Fela pæra wæs
 Wera and wifa
 Þe pæt win reced
 Gestsele gyredon
 Gold fag scinon
 Web æfter wagum
 Wundor siona fela
 Secga gehwilcum
 Þara þe on swylc starap.
 Wæs pæt beorhte bold
 Tobrocen swipe
 Eal inneweard

*Ferro simillimæ
 Ethnicæ manus vestigia
 Herois
 Dolorem
 Singula excitarunt.
 Se fortium neminem
 Tangere voluit,
 Armata antequam divus
 Jure talionis
 Cruentam stragem manu
 Inferre valuisset.*

XV.

*Tunc fuit jussa celeriter
 Aula intrinsecus
 Manibus ornari.
 Multitudo ibi erat
 Virorum et foeminarum,
 Qui opus perficerent.
 Hospitales ædes ornatae fuere.
 Auro variegata splendebant
 Textilia secundum parietes,
 Mirabilia visu multimodo
 Viro cuilibet,
 Qui ea intuebatur.
 Fuerat clara domus
 Destructa valde
 Omnis intrinsecus;*

Iren bendum
 Fæst heorras to hlidene
 Hrof ana genæs
 þe se aglæca
 Fyren dædum
 Fag on fleam gewand
 Aldres orwena
 No pæt yde byð
 To be fleonne,
 Fremme se þe wille.
 Ac gesacan sceal
 Sawl be rendra
 Nyde genyðde
 Nippa bcarna
 Grund buendra
 Gearwe stowe.
 Þær his lichoma
 Leger bedde fæst.
 Swefep æfter symle.
 Þa wæs sæl and mæl
 Þæt to healle gang
 Healfdanes sunu
 Weolde self cyning
 Symbel picgian
 Ne gefrægen ic
 Þa mægpe maran
 Weorope ymb hyra
 Sincgyfan sel gebæran.

Ferreis vinculis.
Munito, serra dehiscente,
Lacunari nulli pepercerat
Ille miser.
Nefandis sceleribus
Versicolor in fugam actus,
Vitæ desperans
Haud facile optinuit
Effugiendi
Opportunitatem, quam optavit.
Sed adversarii debet
Anima esse succisorum
Necessitate coacta
Mortalium
Terricularum
In parato loco:
Ibi ejus corpus
Jacet cubili fixum,
Sopitum post epulas.
Tunc erat tempus statutum,
Quo in aulam iret
Halfdani filius.
Voluit Rex ipse
Convivio accumbere.
Non ego rescivi
Virtute præstantius
Agmen circa suum
Thesauri datorem bonum stetiss.

Bugon þa to bence
 Blæd agande fylle
 Gefægon fægere
 Gepægon medo ful
 Manig mag al para
 Swip hicgende
 On sele þam hean
 Hropgar and Hropulf
 Heorot innan wæs
 Freondum afylled
 Nalles facen stafas
 Þeod Scyldingas
 Þenden fremedon.
 Forgeaf þa Beowulfe
 Brand Healfdanes
 Segen gyldenne
 Sigores to leane
 Hroden hilte cumbor
 Helm and byrnan
 Mære map þum sweord
 Manige gesawon.
 Beforan beorn beran.
 Beowulf gepah
 Ful on flette
 No he þære
 Feohlsifte
 Forscotenum
 Scamigan porfte

*Inclinarunt se tunc in sedilia
 Præmia habituri plena.
 Latabantur pedetendim.
 Mactarunt medi poculis
 Copiosis amicos suos
 Fortes animo
 In aula celsa
 Hrodgarus et Hrodulfus.
 Aula intus erat
 Amicis plena.
 Sine fraude firma
 Populus Scyldingos
 Usque promovit.
 Dedit tunc (Rex) Beowulfo
 Lanceam Halfdani
 Signum solvendæ
 Victoriæ mercedi
 Aurato capulo,
 Galeam et lorica.
 Eximium præterea gladium
 Multi viderunt
 Coram satrapa portari.
 Beowulfus accepit
 Poculum plenum in cænaculo.
 Non ille ibi
 Opum donis
 Suppeditatis
 Erubescere necesse habuit.*

Ne gefrægn ic
 Freondlicor feower
 Madmas golde
 Gegyrede
 Gummanna fela
 Mealo bence
 Oprum gesellan
 Ymb pæs helmes hrof.
 Heofod beorge
 Wisum bewunden
 Walan utan heold
 Pæt him fela laf
 Frece ne meahton
 Scur heard scewpan
 Ponne scyld freca
 Ongean gramum
 Gangan scolde.
 Heht pa eorla hleo
 Eahta mearas
 Fæted hleore
 On flet teon
 In under eoderas
 Para anum stod
 Sadol searwum fah
 Since gewurpan
 Pæt wæs hilde setl
 Hea cyninges
 Ponne sweorda gelac

Nonne rescivi
(Quod) benigna, quatuor
Cimelia auro
Ornata
Virorum multos
Secundum mensas
Alios aliis tradidisse
Circa protectoris aulam.
Castellum principale
More munitum
Gazas custodivit,
Ne multas reliquias
Gluto posset
Fricatione durus explorare,
Si delictis periculosum
Iterum cum furore
Reverti contigerit.
Jussit tunc satraparum protector
Egregias equas
Pingues visu
Ad domum duci
Intro. Veloci
Illarum uni inerat
Ephippium arte rutilans,
Magni aestimatum.
Illa fuit militaris sedes
Excelsi Regis,
Ubi gladiatorum ludo

Sunu Healfdanes
 Efnan wolde
 Næfre on ore læg
 Wid cupes wig
 Þonne walu feollon
 And þa Beowulfe
 Bega gehwæpres
 Eodor ing wina
 On weald geteah.
 Wicga and wæpna
 Het hine wel brucan
 Swa manlice
 Mære peoden
 Hord weard hælepa
 Heapo ræsas geald
 Mearum and madmum
 Swa hy næfre man lyhp
 Se þe secgan wile
 Sop æfter rihte.

XVI.

Þa gyt æghwylcum
 Eorla drihten
 Þara þe mid Beowulfe
 Brim leade teah
 On þære medu bence
 Mappum gesealde
 Yrfe lafe.

*Filius Healfdani
 Operam dare voluit,
 Nunquam incesso fallax
 Assveta bello
 Cum strages edenda esset.
 Et Beowulfo
 Utramque
 Velocem arvi amicam
 In potestatem tradidit,
 Apparatu bellico et armis
 Jussit eum bene uti.
 Ita liberaliter
 Excelsus dominus
 Custos thesauri virorum
 Fortia gesta retribuit
 Equis et rebus pretiosis.
 Similia nemini appuerunt,
 Qui id enarret
 Vere secundum rationem.*

XVI.

*Adhuc cuilibet
 Satraparum dominus
 Qui cum Beowulfo
 Maris vias emensi fuerant,
 Ad medi mensas
 Cimelia optulit,
 Hæreditatis reliquias:*

And þone ænne
 Heht golde forgyldan
 Þone þe Grendel
 AEr mane acwealde
 Swa he hyra ma
 Wolde nerne
 Him witig God
 Wyrd forstode
 And þæs mannes mod
 Metod eallum weold
 Gumena cynnes.
 Swa he nu git dep
 Forþan biþ and git
 AEghwær selest ferhpes
 Fore þanc fela
 Sceal gebidian
 Leofes and lapes
 Se þe longe her
 On pyssum windagum
 Worolde bruceþ.
 Þær wæs sang and sweg
 Samod æt gædere
 Fore Healfdanes
 Hilde wisan
 Gomen wudu greted
 Gid oft wrecen.
 Þonne heal gamen
 Hropgares scop

Et tunc singulis
Jussit auro satisfacere,
Quos Grendel
Ante flagitio vexaverat.
Sic sublimis pluribus adhuc
Voluit refugum esse.
Illum providens deus
Fato defendit
Et ejus mentem.
Deus omnes res regit
Humani generis,
Ut adhuc facit.
Igitur digna erit merces:
Unum quemque optimum animo,
Pro retributione multus
Manebit
Amor et odium,
Prout longa hic
In his miseris diebus
Vita profuit.
Ibi erat cantus et instrumenta
Invicem juncti
Coram Halfdani
Exercitus duce
Faucium organis salutato,
Elogiis jugiter exercitis.
Deinde aulicis ludum
Hrodgari poeta

Æfter medo bence
 Mænan scolde
 Finnes eaferum
 þa hie sefær begat.
 Hælep Healfdena
 Hnæf Scyldinga
 In Fres wæle
 Feallan scolde.
 Ne huru Hildeburh
 Herian porfte.
 Eotena treowe
 Unsynnum wearþ
 Beloren leofum
 Æt þam hild plegan
 Bearnum and broþrum
 Hie on gebyrd.
 Hruron gare wunde
 þæt wæs geomuru
 Ides nalles
 Holinga Hoters dohtor.
 Metod sceaft be mearn
 Syppan morgen com.
 þa heo under swegle
 Geseon meahte
 Morþor bealo maga
 þær he ær mæste heold
 Weorolde wynne

Super medi mensis
Memorare debuit
Cum Finni prole,
Ubi eam navali expeditione
tactam
Miles Halfdanides
Robor Scyldingorum
Frisica strage
Prostravit.
Nequidem Hildeburga
Gloriari opus habuit.
Tutorum foedus
Injuste fuit
Fractum adversus dominum.
In eos bellum susceptum
Et liberos, fratresque
Genere junctos.
Ruebant tela per vulnera
Id fuit luctu
Foemina, haud quaquam
Sine causa, Hoteri filia.
Divinum per limites
Postquam mane venit,
Tunc illa sub æthere
Videre potuit
Cædem perniciosam cognatis,
Ibi olim maximo habitis
Mundano gaudio.

Wig ealle fornam.
 Finnes þegnas
 Nemne feaum anum
 Þæt he ne mehte
 On þæm medelstede
 Wig Hengeste
 Wiht gefeohtan
 Ne þa wealafe
 Wige forpringan
 Þeodnes þegne.
 Ac hig him
 Gepingo budon
 Þæt hie him oper flet
 Eal gerymdon
 Healle and heah setl
 Þæt hie healfre geweald
 Wid Eotena barn
 Agan moston
 And æt feoh gyftum
 Folc waldan sunu
 Dogra gehwylce.
 Dene weorpode
 Hengestes heap
 Hringum wenede
 Efne swa swipe
 Sinc gestreonom
 Fættan goldes.
 Swa he Fresena cyn

*Mavors omnes abstulit
 Finni phalanges,
 Exceptis paucis aliquibus,
 Ne posset
 In loco prestituto
 Bello maritimo
 Aliquem oppugnare.
 Ne miseros superstitēs
 Internecone delerent
 Regis satrapæ,
 Ille Regi
 In reconciliationem obtulit, quod
 Illi residuas mansiones
 Omnes cederet
 Aulam et thronum
 Quod dimidiam potestatem
 Cum Tutorum liberis
 Possideret;
 Et dona pecuniaria
 Imponeret præstanda cito
 Die quoque.
 Dani ditarunt
 Classem
 Annulis expectatis,
 Addita insuper valde
 Divite gaza
 Gravi auro.
 Ita ille Frisonum genus*

On beor sele
Byldan wolde.
Þa hie getruweden
On twa healfa
Fæste friopu wære
Fin Hengeste.
Elna unwlitme
Apum benemde.
Þæt he þa Wealafe
Weotena dome
Arum heolde
Þæt ær ænig mon
Wordum ne worcum
Wære ne bræce.
Ne purh inwit searo
Æfre gemænden
þeah hie hira beag
Gyfan banan folgedon,
þeoden lease
þa him swa gepearfod wæs
Gyf þonne Frysna hwylc
Frecnen spræce
þæs morder hetes
Mynd giend wære.
þonne hit sweordes ecg
Syppan scolde
Ap wæs geæfneð
And icge gold.

In triclinio
Confirmare voluit.
Tunc conventio inita
Ab utraque parte,
Firmata libero foedere.
Finnus maritimus
Animo vaser
Jurejurando decrevit:
Quod miseros superstites
Sapientum consilio
Quæstoribus regeret:
Quod quæstor ullus aliquem
Nec verbis nec factis
Lacesceret, cogeretue:
Nec per fraudem dolumve
Aliquando excogitatum,
Dum sui annulorum
Datoris signa sequeretur,
Domino infidus esset,
Ubi ejus indigeret:
Si inde Frisonum alicuius
Nefandus dictu
Cedis æstus fervidus
Animum subierit,
Tunc gladii acie
Poena sumeretur.
Jusjurandum præstitum fuit,
Et insuper aurum

Ahæfen of horde
 Here Scyldinga
 Betst beado-rinca
 Wæs on bæl gearu
 AEt pæm ape wæs
 Ep gesyne
 Swat fah syrce
 Swin eal gylden.
 Eofer iren heard
 AEpeling manig
 Wundum awyrdded
 Sume on wæle crungon
 Het pa Hildeburh
 AEt hnæfes ade
 Hire selfre sunu
 Sweo lope
 Befæstan ban fatu
 Bærnan and on bæl don
 Earne and eaxle
 Ides gnornode
 Geomrode giddum
 Guprinc astah.
 Wand to wolcnum
 Wæl fyra mæst
 Hlynode for hlawe
 Hlaw ælan multon.
 Bengeato burston
 Þonne blod æt sprang

Elatum ex thesauro.
Exercitūs Scyldingorum
Præstantissimi milites
Affuerunt cædi assueti
Ad istud jusjurandum,
Facile visi
Sanguine tinctis loriceis,
Cristis porcinis omnibus auratis.
Superstiti ferrum durum
Nobili multo
Vulnera inflixerat:
Alii strage occubuerunt.
Rogavit tunc Hildeburga
Ad cæsorū rogum
Suorummet filiorum
Sveonum phalanges
Tradita corpora
Cremare, et incendio consumere
Brachia et humeros.
Foemina moerebat;
Gemebat epicediis
Militem sublatum.
Ivere in nubes
Stragis ignes maximi
Strepentes juxta acervum;
Congeriam omnem liquefecere.
Vulnerum portæ disruptæ sunt:
Inde prosiluit sanguis.

Lap bite lices
 Lig ealle forswalg
 Gæsta gifrost para
 Ðe þær gup fornam
 Bega folces wæs
 Hira blæd scacen.

XVII.

Gewiton him þa
 Wigend wica
 Nesian freondom
 Befallen Frysland
 Geseon hamas
 And hea burgh Hengest
 Ða gyt wæl fagre
 Winter wunode
 Mid winnel unhlitme
 Ðeah earp gemunde
 Ðe he meahte
 On mere drifan
 Hringed stefnan.
 Holm storme weol
 Won wip winde.
 Winter ype beleac
 Is gebinde
 Op þæt oper com
 Gear in geardas

*Inviso morsu cadavera
 Flamma universa glutivit
 Entium voracissima, eorum
 Quos ibi mavors abstulit:
 Utriusque gentis erat
 Militare rubor concussum.*

XVII.

*Discessit tunc
 Bellator castris
 Visitatum, cognatis
 Cæsis, Frisiam:
 Visum mansiones
 Et metropolem maritimam
 Adhuc strage rutilam.
 Hiemem transegit
 Cum hoste miseria tecto.
 Patricæ meminit
 Tamen, ut posset
 Per mare persequi
 Indictam expeditionem.
 Mare tempestate æstuabat
 Luctans contra ventum.
 Hiems aquas clausit
 Glacie constrictas,
 Donec alter veniret
 Annus in mundum*

Swa nu gyt dep.
 Ða þe singales
 Sele bewitiap
 Wuldor torhtan weder
 Ða wæs winter scacen
 Fæger foldan bearm
 Fundode wræca
 Gist of geardum
 He to gyrn wræce.
 Swipor pohte
 Ðonne to sæ lade
 Gif he torn gemot
 Ðurhteon mighte
 Ðæt he Eotena barn
 Inn gemunde.
 Swa he ne forwyrnde
 Worold rædenne
 Ðonne him Hunlafing
 Hilde leoman
 Billa selest
 On bearm dype
 Ðæs wæron mid Eotenum
 Ec gecupe
 Swylce ferhp frecan
 Fin eft begeat
 Sweord bealo slipen
 AEt his selfes ham
 Sippan grimne gripe

Ut huc usque facit.
Cum continua
Mansiones revidisset
Gloriosa sereni aëris temperies,
Tunc fuit hiems excussa
Pulcro terræ gremio:
Interdicto exulem
Hospitem terra
Sollicite expulit.
Magis oportunum judicavit
Id tempus maritimo itineri,
Ut iratum consilium
Exsequi posset,
Quod in Jutorum genus
Secum statuerat.
Ita nec degeneravit
Vitæ statu,
Dum Hunlafidis
Bellonæ jubaris
Ferrum optimum
In pectus immersit.
Hoc erat inter Jutos
Etiam notum.
Ita animo periculosum
Finnum rursus oppressit
Ensis pernicie lapsum
Apud ejus propriam domum.
Ex quo diro impetu

Gudlaf and Oslaf
 AEfter sæ sipe
 Sorge mændon
 AEtwiton wea na
 Dæl ne meahte
 Wæfre mod
 Forhabban in hrepre
 Ða wæs heal hroden
 Feonda feorum
 Swilce Fin slægen
 Cyning on corpre
 And seo cwen numen
 Sceotend Scyldinga
 To scypon ferodon
 Eal ingesteald
 Eorþ cyninges
 Swylce hie æt Finnēs ham
 Findan meahton
 Sigla searo gimma
 Hie on sæ lade
 Drihtlice wif
 To Denum feredon
 Læddon. To leodum
 Leop wæs asungen
 Gleomanness gyp
 Gamen eft astah.
 Beorhtode benc sweg
 Byrelas sealdon

Gudlafus et Oflavus
Post maritimum iter
Dolorem animo conceperunt.
Exprobratum miseris, quod
Non ullo modo possent
Vafrum animum
Tenere in pectore.
Tunc aula fuit evacuata
Hostium vitis,
Insuper Finnus occisus
Rex inter multos,
Et ipsa regina capta,
Cito Scyldingi
Ad naves portarunt,
Omni occupata
Terra regis,
Quæ in Finni domo
Invenire potuerunt
Monilia gemmis prætiosa.
Itinere maritimo
Regalem foeminam
Ad Danos eundo
Duxerunt. Coram populo
Pœan fuit cantatum:
Lætitiæ poemata
Ludos deinde exceperunt.
Exhilaravit convivas musica,
Pocillatores obtulere

Win of wunder fatum.
 þa cwom Wealpeo forþ
 Gan under gyldnum
 Beage þær þa godan
 Twegen sæton
 Suhter gefæderan
 þa gyt wæs hiera
 Sib æt gædere
 Aeg hwylc eprum
 Trywe swylce þær
 Hunferd pyle
 AEt fotum sæt
 Frean Scyldinga
 Gehwylc hiora
 His ferhpe trowode
 þæt he hæfde mod
 Micel peah pe he his
 Magum nære arfæst
 AEt ecga gelacum.
 Spræc þa Ides Scyldinga
 Onfoh pissum fulle
 Freo drihten min
 Sinces brytta
 þu on sælum wæs
 Gold wine gumena
 And to Geatum spræc
 Mildum wordum

Vinum mirabilibus pateris.
Tunc venit Wealtheo ultra
Incedens sub aurata
Corona, ubi tunc divi
Duo sederunt
Fratrueles.
Tum adhuc fuit eorum
Pax unita:
Alter alteri
Fidus. Insuper ibi
Hunferd Orator
Ad pedes sedit
Domini Scyldingorum.
Unusquisque
Ejus in animo confidebat,
Quod ille haberet mentem
Elatam, quamvis suis
Cognatis non esset propitius
Inter acierum ludos.
Locuta tunc Mulier Scyldin-
gorum:
Acipe hoc poculum
Dilecte domine mi
Opum distributor;
Tu in aula esto
Exhilaratus vino erga viros;
Et alloquere Gothos
Clementibus verbis:

Swa sceal man don,
 Beo wip Geatas glæd
 Geofena gemyndig
 Nean and feorran
 þu ne hafast
 Me man sægde
 þæt þu for sunu wolde
 Here ric habban.
 Heorot is ge fælsod;
 Beah sele beorhta
 Bruc penden þu mote
 Manigra medo
 And þinum magum
 Læf folc and rice
 þonne þu forþ scyle
 Metod sceast seon
 Ic minne can glædne
 Hropulf þæt he
 þa geogode
 Wile arum healdan
 Gyf þu ær þon
 He wine Scyldinga
 Worold oflættest.
 Wene ic þæt
 He mid gode
 Gyldan wille
 Uncran eaferan
 Gif he þæt eal gemon

Ita faciendum est.
Esto erga Gothos latus
Munerum memor
Prope et procul.
Nonne statuisti,
Ut mihi relatum,
Quod tu pro filio velles
Victoria potentem habere.
Lar lustratus est;
Coronis ædes lucidæ:
Fruere dum potueris
Multo hydromele.
Et tuis cognatis
Relinque populum et regnum.
Deinde statim tu
Deum creatorem videbis.
Ego meo novi gaudio,
Fortis protector, quod ille
Juvenes
Velit honore habere,
Si tu, ante quam
Ille, amicus Scyldingorum
Mundum reliqueris.
Spero, quod
Ille bono
Remunerare velit
Nostrum successorem,
Si omnis meminerit

Hwæt wit to willan
 And to worpmyndum
 Umbor wesendum
 AEr arna gefremedon.
 Hwearf þa bi bence
 Þær hyre byre wæron
 Hreþric and Hroþmund
 And hælepa bearn
 Giogop æt gædere
 Þær se goda sæt
 Beowulf Geata
 Be þæ gebroþrum twæm.

XVIII.

Him wæs ful boren
 And freond lapu
 Wordum bewægned.
 And wunden gold
 Estum ge eawed
 Earm reade twa
 Hrægl and hringas
 Heals beaga mæst
 Þara þe ic on foldan
 Gefrægen hæbbe
 Nænigne ic under swegle
 Selran hyrde hord
 Mapmum hælepa
 Syppan hama

*Quem nos sponte,
 Et moniti
 Ab adstantibus, illi
 Ante, honorem fecimus.
 Rediit tunc ad sedem,
 Ubi eorum filii erant
 Hrethricus et Hrothmundus,
 Et nobilium filii
 Juvenes una.
 Ibi divus sedit
 Beowulfus Gothus
 Apud istos duos fratres.*

XVIII.

*Illi poculum fuit oblatum
 Et amicæ invitationis
 Verbis monitus,
 Et affabre ornata auro
 Benigne ostensa
 Brachiales rubræ duæ
 Armilla et monile
 Torquium maximum
 Quarum ego in mundo
 Mentionem fieri audiui.
 Nullum ego sub coelo
 Præstantiorem rescivi thesaurum
 Cimeliis virorum,
 Ex quo ad domum*

AEtwæg to here
 Byrhtan byrig
 Brosinga mene.
 Sigle and sinc fæt
 Searo nipas
 Wealh eormen rices.
 Geceas ecne ræd.
 Þonne hring hæfde
 Higelac Geata
 Nefa Swertinges
 Nyhstan sipe
 Sippan he under segne
 Sinc eal gode.
 Wæl-reaf werede
 Hyne wyrd fornam
 Syppan he for wlenco
 Wean ahsode
 Fæhde to Frysum
 He þa frætwe wæg
 Eorclan stanas
 Ofer ypa ful,
 Rice peoden
 He under rande
 Gecranc gehwearf
 Þa in fræncna fæpm
 Feorh cyninges
 Breost gewædu
 And se beag somod

Divertit ejus
Bratingsburgum
Brosingorum monile.
Monile et pretiosa ornamenta
Arte facta viri
Peregrini, brachii divitis,
Elegit semper alacer.
Istud monile abstulerat
Higelacus Gothus
Nepoti Svertingi,
Novissimo itinere,
Postquam ille sub signis
Suis omnium optimus
Bellicas vestes induerat.
Illum Parca delevere,
Postquam ob arrogantiam,
Damnosam petierat
Vindictam Frisonibus.
Ista ornamenta transtulit
Topazionibus
Trans æquor plena
Potens dominus.
Sub clypeo ille
Cecidit. Cesserant
Tunc in generoso sinum
Animo Regis
Pectoris ornamentum
Et armilla simul.

Wyrſan wig frecan
 Wæl reafeden
 AElfter Guþ ſceare
 Geata leode
 Hrea wic heoldon.
 Heal ſwege onfeng
 Wealþeo mapelode
 Heo fore þæm
 Werede ſpræc
 Bruc piſſes beages
 Beowulf leofa
 Hy ſe med hæle
 And piſſes hrægles
 Neot þeo geſtreona
 And gepeoh tela.
 Cen þec mit cræſte
 And pyſſum cnyhtum
 Wes lara lipe
 Ic þe þæs lean geman
 Haſaſt þu gefered
 þæt þe feor and neah
 Ealne wide ferhp
 Weras ehtigad
 Efne ſwa ſide
 Swa ſæm bebugeþ
 Wind weard weallas
 Wæs penden þu liſige
 AEpeling eadig

*Fædos ſtratorum cade
 Acervos ſpoliis exuentes
 Ex jure belli
 Gothici viri
 Stragis locum tenuerunt.
 Aula musicam reſumsit.
 Wealtheo loquebatur,
 Illa coram
 Heroe dixit:
 Utere hoc monile
 Beowulfe dilecte!
 Sit illud fauſtum,
 Atque horum ornamentorum
 Fruere cimeliis,
 Et vigeas bene.
 Monſtra te fortem
 Et his nobilibus
 Eſto conſiliis benignus.
 Ego te ejus mercedem faciam
 Nacturum. Tu conſequeris,
 Quod te procul et prope
 Omnes undique fortes
 Viri mactent laudibus
 AEqualiter tam late,
 Quam mare cingit
 Vento obvia litora.
 Eſto dum tu vixeris
 Heros beatus*

Ic te antela
 Sinc gestreona
 Beo þu sunu minum
 Dædum gedefe
 Dream healdende.
 Her is ecghwylc eorl
 Oprum getrywe
 Modes milde
 Man drihtne hold
 Þegnas syndon
 Ge þwære peod
 Eal geare druncne
 Dryht-guman dop
 Swa ic bidde.
 Eode þa to setle
 Þær wæs symbla cyst
 Druncon win weras
 Wyrp ne cupon
 Geo sceaft grimne
 Swa hit agangen wearp.
 Eorla manegum
 Syppan æfen cwom
 And him Hroþgar gewat
 To hofe sinum
 Rice to ræste
 Reced weardode
 Unrim eorla
 Swa he oft ær dydon

Ego tibi remunerabo
Gaza divite.
Esto filiis meis
Rebus gestis opportunus.
Gaudio fruens
Hic est quilibet satrapa
Alius alii confidens.
Animo mites,
Domino fidi
Ministri estote,
Concordes cum gente.
Omnes parati ad bibendum
Proceres sunt,
Ita ego peto.
Ivit tunc ad sedem.
Ibi fuit convivium optimum.
Bibebant vina viri.
Fatum nesciebant
Olim viris dirum,
Quod invasit
Satrapas multos.
Postquam vesper advenit,
Et Hrodgarus discessit
In suam Basilicam,
Dives cubitum,
Domum custodiebat
Innumera multitudo nobilium,
Ut sæpius ante fecerant.

Benc pelu beredon
 Hit geond bræded wearp
 Beddum and bolstrum
 Beor scealca sum
 Fus and fæge
 Flet ræste gebeag
 Setton him to heafdon
 Hilde randas
 Bord wudu beorhtan
 þær on bence wæs
 Ofer æpelinges
 Yp gesene
 Heapo steapa helm
 Hringed byrne
 þrec wudu prymlic
 Wæs þear hyra
 þæt hie oft wæron
 An wig gearwe
 Ge æt ham ge on herge
 Gege hwæper para
 Efne swylce mæla
 Swylce hira manne dryht
 þearf gesælde
 Wæs seo peod tilu.

XIX.

Sigon þa to slæpe
 Sum sare angeald

*Scamna tabulata prepararunt.
 Strata ultro citroque erant
 Culcitris et pulvinaribus.
 Hydromelis pocillatorum quidam
 Promptus et letus
 Cubicula quieti designavit.
 Posuerunt sua ad capita
 Belli scutiformes
 Asseres: lignum politum
 Ibi in scamno fuit:
 Super principe
 Faciles vise
 Excelsiori gradu galea,
 Annulata lorica.
 Bellica ligna magnifica
 Erant ibi eorum,
 Ut sæpe fuerant,
 Ad cædem parata.
 Tum domum, cum in prætorium
 Ivere, quibus
 Conveniens id faciendi tempus,
 Quemadmodum idem domini
 Usus postularet.
 Fuit ista familia fausta.*

XIX.

*Inclinarunt tunc ad somnum.
 Quidam dolore poënas dedere*

Æfen ræste
 Swa him ful oft gelamp
 Sippan goldsele
 Grendel worode
 Unriht efnde
 Op þæt ende becwom
 Swylt æfter synnum
 Þæt gesyne wearp
 Wipcup werum
 Þæt te wrecend
 Þa gyt lifde
 Æfter lapum
 Lange þrage
 Æfter Gup ceare
 Grendles modor
 Ides aglæc wis
 Yrm þe gemunde
 Se þe wæter egesan
 Wunian scolde
 Cealde streamas
 Sippan camp gewearp
 To ecgbanan
 Angan breper
 Fæderen mæge
 He þa fag gewat
 Morpre gemearcod
 Man dream fleon
 Westen warode

Vespertinæ quietis.
Ita iis nimis sæpe accidit,
Ex quo obrutos vino
Grendel coacervata
Injuria affecit,
Donec fine veniret
Mors post peccata.
Apparuit,
Late nota viros
Quod persesuta sit,
Dum viveret,
Adhuc, exosos,
Longo tempore
Post, internecino bello,
Grendelis mater,
Foemina malitiæ docta.
Crudelis eos recordata est,
Qui aquæ horridæ
Inhabitarent
Frigida flumina.
Post certamen fiebat
In internecionem
Contra fratres
Patres, cognatos.
Illa tunc rutilans discessit,
Cædi destinatos
Homines gaudio exutos
Deserto occlusum,

þanon woc fela
 Geosceaft gasta
 Wæs þara Grendel
 Sum heoro wearh
 Hetelic se.
 AEt heorote fand
 Wæccendre wer
 Wiges bidan
 þar him agleca
 AEt græpe weard
 Hwæpre he gemunde
 Mægenes strenge
 Gimfæste gife
 þe him god sealde
 And him to anwaldan
 A þe gelyfde
 Frofre and fultum
 þy he pone
 Feond owercom
 Gehnægde helle gast
 þa he hean gewat
 Dreame bedæled
 Depa wic seon
 Mancynnes feond
 And his modor
 þa gyt gifre
 And galgmod gegan wolde
 Sorh fulne sip

*Inde excitavit multa
 Elementa spirituum.
 Fuit ibi Grendel.
 Quidam istorum furciferorum
 Periculosi erant.
 In aula invenit
 Exspergesfactus vir
 Cædis invitatores.
 Ibi illi tristis
 Conflictus evenit:
 Attamen meminit
 Viribus potens
 Custodiæ firmæ, dono
 Quam illi deus dedit,
 Et potestatis
 Eos, qui vivebant
 Consolandi et adjuvandi.
 Igitur
 Inimicum superavit;
 Oppressit inferni spiritum.
 Tunc ille miser abiit
 Gaudio expers
 Lethi mansionem visum
 Humani generis hostis;
 Et ejus mater
 Adhuc avidior
 Et cruciatus meditans ire voluit
 Pro itinere dolore pleno*

Sunu þeod wrēcan.
 Com þa to heorote
 þær hring Dene
 Geond þæt sæld swæfun.
 Þa þær sona wearp
 Ed hwyrft eorlum
 Sippan inne fealh
 Grendles modor
 Wæs se gryre læssa
 Efne swa micle
 Swa biþ mægda cræft
 Wig gryre wifes.
 Bewæpned men
 þonne heoru bunden
 Hamere geþywen
 Sweord swate fah
 Swin ofer helme
 Ecgum dyhttig
 And weard scireþ.
 Þa wæs on healle
 Heard ecg togen
 Sweord ofer setlum
 Sid rond manig
 Hafen handa fæst.
 Helm ne gemunde
 Byrnan side
 Þa hine se broga angeat
 Heo wæs on ofste

Filii, gentem ultum.
Venit tunc in aulam
Ubi vir Danus
Circa mansionem dormiuit,
Id ibi cito fiebat
Insuperatum satrapis
Postquam intro iuisset
Grendelis mater.
Fuit iste horror minor
Etiam si magnus,
Quem genti incussit violentis
Pugnae horrorem foemina.
Armati viri
Deinde clausis
Induviis ferro minabantur.
Gladii cruore rubicundi
Porcos super galeis,
Acie, positos
Obvios secarunt.
Tunc fuere in aula
Duri acie stricti
Enses per objectos
Latos clipeos crebro
Elatos manibus firmis.
Præsidii non meminit
Lorica demissa,
Ubi aulicos lamia irruit.
Illa festinabat;

Wolde ut þanon
 Feore borgan
 Þa heo onfunden wæs
 Hrape heo ædelinga
 Anne hæfde
 Fæste befangen
 Þa heo to fenne gang.
 Se wæs Hroþgare
 Hælepa leofost
 On gesipes had
 Be sām tweonum
 Rice randwiga
 Þonne þe heo on ræste
 Abreat blæd fæstne
 Beorn næs Beowulf þær.
 Ac wæs oper in
 AEr geteohhod
 AEfter mappum gife
 Mærum Geate
 Hream weard on heorote
 Heo under heolfre genam
 Cupe folme
 Cearu wæs geniwod
 Geworden inwit unne
 Wæs þæt gewrixle
 Til þæt he on ba healfa
 Bicgan scoldon.
 Freonda feorum

*Voluit fores inde
 Vitæ consulere.
 Tunc ea observata
 Confestim nobilium
 Unum
 Firmiter correpsisse,
 Dum in paludes iret.
 Ille fuit Hrodgaro
 Virorum amantissimus.
 Præfectum (Rex) constituerat
 Super utrumque mare
 Potentem clypeorum cade.
 Hunc in quiete
 Expugnavit sanguinis sitibunda.
 Satrapa Beowulfus non fuit ibi.
 Sed fuit aliud
 Ante decretum
 Futurum munus
 Glorioso Gotho.
 Clamor fiebat in palatio.
 Illa perfusa tabo sustulit
 Familiarem manu
 Sæva. Fuit renovata
 Dolosa licentia.
 Fuit ea compensata
 Ex quo ille utrinque
 Ulcisceretur
 Amici vitam.*

Ða wæs frod cyning,
 Har hilde rinc
 On hreon mode
 Syppan he aldor pegum
 Lifigendne
 Ðone deorestan
 Deadne wisse.
 Hrape wæs to bure
 Beowulf fetod
 Sigor eadig secg.
 Samod ær dege
 Eode eorla sum
 AEpele cempa
 Self mid gesipum
 Ðær se snoter abad
 Hwepre him alwealda
 AEfre wille
 AEfter wea spelle
 Wyrpe gefreman
 Gang Ða æfter flore
 Fyrd wyrpe man
 Med his hand seale
 Heal wudu dynepe
 Ðæt he pone wisan
 Wordum hnægde
 Frean ingwina
 Frægn gif him wære

Tunc fuit Rex afflictus,
Canus Princeps
Tristi animo
Postquam satraparum
Viventium
Charissimum
Mortuum rescivit.
Celer fuit in cubiculum
Beawulfus gressu
Victoria dives heros:
Una primo mane
Ivit ducibus quibusdam
Nobilis athleta
Ipse stipatus comitibus.
Ibi sapiens quæsiuit:
Utrum quid omnipotens
Iterum vellet
Post nefandos rumores
Sparsos, fieri?
Incedit tunc secundum pavi-
mentum
Phalanx ordine, quivis
Cum sua manuali salice c; telo,
Aula lignis strepuit,
Ubi ille prudentibus
Verbis inclinando caput
Dominum amicorum
Rogavit: si illi fuisset

Æfter neod ladu
Night getæse.

XX.

Hropgar mapelode
Helm Scyldinga
Ne frin þu æfter sælum
Sorh is geniwod
Denigea leodum
Dead is AEschere
Yrmenlafes
Yldra bropor
Min runwita
And min rædbora
Eaxl gestealla
þonne we on orlege
Haw elan ferodon
þonn hniton fepan
Eoferas cnysepon
Swylc scolde eorl wesan
Ær god swylc AEschere wæs
Weard him on heorote
To handbanan
Wæl gæst wæfre
Ic ne wat hwæper
Atol æsc wlanc
Eft sipas teah
Fylle gefrægnod

*Post periculosa mala
Nox comoda?*

XX.

*Hrodgarus loquebatur
Rector Scyldingorum:
Ne quæras de rebus prosperis:
Dolor est renovatus
Danico populo;
Mortuus est AEscherus
Yrmenlafi
Senior frater,
Meorum arcanorum particeps
Et meus consiliarius
Lateris custos;
Dum nos in præliis
Agmina duximus;
Dum acie petivimus
Duces percussum.
Talem oportet ducem esse
Antea bonus, qualis AEscherus fuit
Intulit illi intra aulam
Internecionem
Cæde hostis obvolutus.
Ego non scio, utrum
Fædo fraxino fastuosus
Iteratam ediderit
Stragem. Novi:*

Heo þa fæhpe wræc
 Þe þu gystran niht
 Grendel cwealdest.
 Þurh hæstne had
 Heardum clammum
 For þan he to lange
 Leode mine
 Wanode and wyrde
 He æt wige gecrang
 Ealdres scyldig
 And nu oper cwom
 Mihtig manscapa
 Wolde hyre mæg wrecan.
 Ge feor hafap
 Fæhpe gestæled
 Þæs þe pincean mæg
 Þegne monegum
 Se þe æfter sint
 Gyfan on sefan
 Greoteþ hreþer
 Bealo hearde
 Nu seo hand ligeþ
 Se þe eow wel hwilcra
 Wilna dohte.
 Ic þæt londbuend
 Leode mine
 Sele rædende
 Secgan hyrde

*Illa inimiciam ulta est,
 Quæ tu hesternæ nocte
 Grendelem torsisti
 Per æstuantem fervorem
 Daris vinculis,
 Propterea quod nimis longe
 Gentem meam
 Minuerat et violaverat;
 Ille in pugna occubuit
 Vitæ reus;
 Et nunc alter venit
 Potens latro
 Cupidus cognatum ulcisci.
 Vos vitam
 Capitali inimiciæ vovistis.
 Istius meminere poterit
 Virorum multitudo,
 Qui superstites sunt,
 Advortendo animum.
 Lapide facilius asperiori
 Malitiæ dura
 Nunc ista jacet manu,
 Quæ vestris satis quibusvis
 Votis fecit.
 Ego id indegenas
 Nostrates
 Bene instructos
 Dicere audiui,*

þæt hie gesawon
 Swylce twegen
 Micle mearc stapan
 Moras healdan
 Ellor gestas
 þæra oper wæs
 þæs þe hie gewis licost
 Gewitan meahton
 Idese onlic næs
 Oper earni sceapen
 On weris wæstmum
 Wræc lastas træd
 Næfne he was mara
 þon ænigman oper
 þone on geardagum
 Grendel nemdod
 Foldbuende
 No hie fæder cunnon
 Hwæper him ænig wæs
 AEr acenned
 Dyrna gasta
 Hie dygel lond
 Warigead wulf hleopu
 Windige næssas
 Frece fen gelad
 þær fyrgen stream
 Under næssa genipu
 Niper gewited

Quod viderint
Similes duos
Magnis limitum palis
Paludes tenere
Subteraneos spiritus:
Horum alter erat
Quatenus verisimillimum
Cognoscere potuerunt.
Foemina dissimilis non erat.
Alter aquilæ instar formatus
In hominis staturam
Exul vestigia calcat;
Sed mensura ille major fuit
Quam aliquis homo alius.
Illum ab initio
Grendelem vocarunt
Mundi incolæ.
Non illius patrem novere,
Utrum ei aliquis fuerit
Olim assignatus.
Occultorum spirituum.
Ille absconditus terra
Warulfi instar ejiulans.
Ventosa promontoria,
Periculosas paludes tenet,
Ubi ignitus fluvius
Ex promonteriorum præcipitiis
Deorsum ruit

Flod under foldan
 Nis þæt feor heonon
 Mil gemearces
 Þæt se mere standeþ
 Ofer þæm hongiaþ
 Hrinde bearwas
 Wudu wirtum fæst
 Wæter oferhelmaþ
 Þær mæg nyhta gehwæm
 Nip wundor seon
 Fyr on flode
 No þæs frod leofaþ
 Gumena bearna.
 Þæt þone grundwite
 Þe ah þe hæp stapa
 Hundum geswenced
 Heorot hornum
 Trum holt wudu
 Sece feorran
 Geflyme ær he
 Feor seleþ aldor
 On ofre ær he
 In wille hafe lan.
 Nis þæt heoru stow.
 Þanon yp geblond
 Uppastiged
 Won to wolcnum
 Þon wind styrep

Fluius sub terram.
Non est procul isthinc
Milliari statuto,
Ubi mare situm,
Super quo pendent
Pensilia nemora:
Arbores radicibus firmæ
Aquas obstruunt.
Ibi licet nocte quavis
Tenebrosa miracula videre
Ignem fluentem.
Nemo illuc profectus rediit
Hominibus natus.
Eos terræ princeps,
Qui tenet ista deserta,
Canibus vexat
Ceu cervos cornibus
Tutos arboreis
Petitos à longinquo,
Fugatam antequam
Animam reddant domino
In superis; antequam
In cælo habeant mercedem,
Non est hæc eorum mansio,
Unde ex unda mixta
Sursum ascendens
Miseriam ad nubes
Ventus movit

Lapge widru
Op þæt lyst drysmap
Roderas restap
Nu is se ræd gelang
Eft æt þe anum
Earp git ne con
Fræcne stowe
þær pu findan might
Fela sinnigne secg
Sec gif pu dyrre.
Ic þe þa fæhpe
Feo leanige
Eald gestreonum
Swa ic ær dyde
Wundini goldi
Gyf pu on weg cymest.

XXI.

Beowulf mapelode
Bearn AEgþeowes
Ne sorga snotor
Guma selre
Bip æghwem þæt he
His freond wrece
þonne he fela murne
Ure æghwylc
Sceal ende gebidan
Worolde lifes

*Infesta tempestate,
Donec lux exstincta sit;
Cæli torpeant.
Nunc sermo longus est
De hac una
Terra adhuc ignota.
Periculosa in mansione
Ibi invenire poteris,
Multos scelestos homines
Adire si ausus fueris.
Ego tibi pro vindicta
Pecuniam rependam
Veteris gazæ,
Ut antea feci,
Impletæ auro,
Si via discedere poteris.*

XXI.

*Beowulfus dixit
Filius AEgtheowi:
Nemo curis doctus
Mortalium melior,
Nisi quemcunque
Suum amicum ulciscatur,
Quem multum luget.
Nostrorum quivis
Finem expectabit
Mundancæ vitæ:*

Wyrce se þe mote
 Domes ær deape
 Þæt biþ driht gumean
 Unlifgendum
 AElfter selest
 Aris rices weard
 Utan hrape feran
 Grendles magan
 Gang sceawigan.
 Ic hit þe gehate
 No he on helm losap.
 Ne on foldan fædm
 Ne on fyrgen holt
 Ne on gyfenes grund
 Gan pær he wille
 Þys dogor þu
 Gepylð hafa
 Weana gehwylces
 Swa ic þe wenē to.
 Ahleop þa se gomela
 Gode pancode
 Migtigan drihtne
 Þæs se man gespræc
 Þa wæs Hroþgare
 Hors gebæted
 Wicg wunden feax
 Wisa fengel
 Geato licgende

*Obnitetur, qui poterit,
 Decretæ olim morti.
 Exopta a domino viris
 Morte defunctis
 Futuram salutem.
 Surge regni custos
 Foras confestim eundo
 Grendelis parentis
 Vestigia exploratum.
 Ego tibi voveo,
 Quod non ex præsidio aufugiet,
 Nec in terræ profundum,
 Nec in soli sylvas,
 Nec in paludis abyssum,
 Quoquo ire voluerit.
 Eo, quod hoc die tu
 Sustinuisti
 Mala quævis,
 Ita tibi voveo.
 Exsiliit tunc senex,
 Divus gratias retulit
 Potenti domino
 Pro illis, quæ dixerat.
 Tunc Hroþgaro
 Equus frænatus est
 Bellicus, torta juba.
 Sapientem Regem
 Itinere festino*

Gum fepa stop
 Lind hæbbendra
 Lastas wæron
 AEfter wald swapum
 Wide gesyne
 Gang ofer grundas
 Gegnum for ofer
 Myrcan mor
 Mago pæгна bær
 pone selestan
 Sawelleasne
 Para þe mid Hropgare
 Ham eahtode.
 Ofereode þa
 AEpelinga bearn
 Steap stan hliþo
 Stige nearwe
 Enge anwapas
 Uncup gelad
 Neowle næssas
 Niton husa fela.
 He fea ras um
 Beforan gengde
 Wisra manna
 Wong sceawian
 Op þæt he færinga
 Fyrgen beamas
 Ofer harne stan

Phalanx sequebatur
Vexilla habens
Velocibus
Per sylvam vestigiis.
Latam visu
Via per terram
Euntes trans
Tenebrosum montem
Commilitones duxit,
Miserrimis
Viventibus vacuas,
Qui cum Hrodgaro
Domos infestarent.
Superavit tunc
Nobilium progenies
Præcipites saxorum clivos,
Semitis arctis,
Angusta vadatione,
Incerto itinere.
Imi promontorii,
Subactæ multæ domus.
Gaudio proruerunt
Antequam contingeret
Prudentibus viris
Campos videre.
Tandem forte
Sylvestria robora
Ultra æstuosas rupes

Hleonian funde
Wynleasne wudu
Wæter understod
Dreorig and gedrefed
Denum eallum
Wæs winum Scyldinga
Weorce on mode
To gepolinne
þegne monegum
On typ eorla gehwæm
Syppan AEsceres
On pam holm clife
Heawelan metton
Flod blode weol
Folc tosægon.
Hatan heolfre
Horn stundum song
Fuslic fughton leod
Fepa eal gesæt.
Gesawon þa æfter
Wætere wurm cynnes
Fela sellice
Sæ dracan sund.
Cun man swylce
On næs hleoptum
Incras licgean.
þa on undern mæl
Oft bewitigap

Recumbere invenerunt.
Infesta ligna
Aqua sustinuit
Cruenta et turbata.
Danis omnibus
Erat amicis Scyldingorum
Labor animo,
Sustinendus
Viris multis
Præmature
Postquam AEscheri
Ad littus
Classis occurrit tota.
Æstuabat fluctus sanguine.
Strage populus corruit
Calido tabo.
Cornua signis occinebant.
Prompti pugnarunt milites.
Phalanges omnia stravere.
Visi tunc secundum
Æquora serpentiformes
Multi mirabiles
Marini dracones natantes.
Patuit eos
In promontorii umbraculo
Ad anchoras jacere.
Tunc prandium
Frequens administrarunt

Sorh fulne sip
 On segl rade
 Wyrmas and wildeor
 Hie on weg hruron
 Bitere and gebolgne.
 Bearhtni ongeaton.
 Gup horn galan
 Sumne Geata leod
 Of flan bogan
 Feores getwæfde
 Yp gewinnes.
 Pæt him on aldre stod
 Here stæl hearda
 He on holme wæs
 Sundes þe sænra
 Þe hyne swylt fornam.
 Hræpe wearp on ydum
 Mid ofer spreotum
 Heoro hoc yhtum
 Hearde genearwod
 Nida genæged
 And on næs togen
 Wundorlic wæg bora
 Weras sceawedon.
 Gryre licne gist
 Gyrede hine
 Beowulf eorl gewædum
 Nalles for ealdre

Luctuosa sorte
In velorum viis
Serpentes et ferae;
In iter proruerunt
Horridi et irrazi.
Strepentia senserunt
Prælium cornua canere.
Quibusdam Gothi milites
Sagitta arcu emissa,
Vitam ademere
Navali pugna.
Qui cum principe stetero
Milites ferro duri
Iis qui in mare erant
Natatione segniores,
Mortem intulerunt.
Celeriter fiebant in mare
Contis
Uncis complicatis
Duris oppressi
Virorum multi
Et in promontorium tracti.
Mire fluctu actum
Viri intuebantur
Horrendum hostem.
Cinxit se
Beowulfus dux indumentis.
Non minus pro principe

Mearu scolde here
 Byrne hondom gebrocen
 Sid and searo fah
 Sund cunnian
 Seo þe bancofan
 Beorgan cupe,
 Pæt him hilde grap
 Hrepre ne mighte
 Eorres inwit feng
 Ealdre gesceppan.
 Ac se hwita helm
 Hafelan werede
 Se þe mere grundas
 Mengan scolde
 Secan sund gebland
 Since geworpad
 Befongen frea wrapum
 Swa hine fyrndagum
 Worhte wæpna smip
 Wundrum teode
 Besette swin licum
 Pæt hine syppan
 No brondne beado mecas
 Bitan ne meahton.
 Næs pæt þonne mætost
 Mægen fultuma
 Pæt him on pearfe lah
 Pyle Hropgares

Claro debuit exercitus
Armata manu subactum
Latum et insidiis inimicum
Mare explorare,
Quod latronum speluncas
Tegere posset.
Bellona aggressionem
Improvisa ne valeret
Irata, callida dolos
Domino nocere,
Candida galea
Crista defendit
Eum, qui mare profundum
Misceret,
Explorando aequor varium
Divitiis celebratum.
Tectus fuit dominus munimine,
Cui olim
Facto armorum faber
Mira arte
Imposuit porccin formam,
Illum exinde
Fulgida bellicæ machera
Mordere ne possent.
Neque erat id cætera minimum
Roboris auxilium,
Cujus desiderium excitaverat
Orator Hrodgari.

Wæs þæm hæft mece
 Hrunting nama
 Þæt wæs an foran
 Eald gestreona
 Ecg wæs iren
 Ater tanum fah
 Ahyrded heapo swate
 Næfre hit æt hilde
 Ne swac manna ænigum
 Þara þe hit mid mundum
 Bewand se þe gryre
 Sipas gegan dorste
 Folc stede fara.
 Næs þæt forma sip
 Þæt hit ellen weorc
 Æfnan scolde.
 Huru ne gemunde
 Mago Æglafes
 Eafopes cræftig
 Þæt he ær gespræc
 Wine druncen
 Þa he þæs wæpnes onlah,
 Selfan sweord frecan
 Selfa nedor ste
 Under ypa gewin
 Aldre genepan
 Driht scyre dreogan

Fuit manubriato ensi
Hruntingi nomen;
Præcelluit unus
Omnibus cimelis:
Acies erat calybea;
Veneno vegetabili tinctam
Hebetavit fervens sanguis
Nunquam in pugna,
Nec decepit virorum ullum,
Eorum, qui eum manibus
Strinxere, horridas
Vias ire ausi,
Castra sequendo.
Non erat prima vice,
Quod præclara gesta
Perficeret,
Nequidem oblitus,
Quæ filius Æglafi
Aquatilis cophini gnaro
Antea dixerat
Vino ebrius,
Ubi istius gladii desiderio irri-
tavit
Ipsum armis potentem.
Ipse serpentem stravit
Navali pugna:
Vita privatum
Dominus illustris, habito

ƿær he dome forleas
Ellen mæarpa
In ne wæs ƿæm oprum
Swa syppan he
Hine to gupe
Gegyred hæfde.

XXII.

Beowulf mapelode
Bearn Aƿgpeowes
Gepenc nu se mæra
Maga Healfdenes
Snottra fengel
No ic eom sipes fus
Gold-wine gumena
Hwæt wit gespræcon
Gif ic æt ƿearfe ƿino
Scolde aldre linnan
ƿæt ƿu me awære
Forp-gewitenum
On fæder stole
Wes ƿu mundbora
Minum mago ƿegnum
Hondgesellum
Gif mic hild nime.
Swylce ƿu ƿa madmas
ƿe ƿu me seldelst
Hropgare leofa

Ibi iudicio, reliquit.
Virtus generosa
Nemini alii inerat
Tanta, postquam ille
Eo (gladio) ad bellum
Se accinxerat.

XXII.

Beowulfus dixit
Filius Aƿgtheofi:
Reminiscere nunc o gloriose
Sate Healfdano
Sapiens Rex!
Nunc ego sum itineris avidus,
Exhilarati vino viri
Quid nos locuti simus,
Si ego pro commodo tuo
Vita decesserim:
Quod tu me sederes
Mortuo
In patrio throno.
Esto protector
Meorum commilitonum
Sacramento addictorum,
Si me bellona ceperit.
Præterea opes
Tu mihi tradidisti
Hrodgare dilecte!

Higelace onsend.
 Mæg þonne on þæm golde
 Ongitan Geata dryhten
 Geseon sunu
 Hræples þonne he
 On þæt sinc starap
 Þæt ic gumcystum
 Godne funde
 Beaga bryttan
 Breac þon moste.
 And þu Hunferþ
 Læt ealde lafe
 Wrætlic wæg sweord
 Wid cupne man
 Heard ecg habban
 Ic me mid hruntinge
 Dom gewyrce
 Oppe mec deap nimed.
 After þæm wordum
 Weder Geata leod
 Efste mid elne
 Nalas andsware
 Bidan wolde
 Brim wylm onfeng
 Hilde rince
 Þa wæs hwildæges
 AEr he þonne grund wong
 Ongytan mehte.

*Higelaco missas.
 Poterit inde ex eo auro
 Colligere Gothorum dominus
 Obtutu illico
 Celeri, ubi
 Cimelia attente aspexerit,
 Quod ego præstantissimas res
 Excelso adquisiverim
 Annulorum dispensatori,
 Queis frui sibi liceret.
 Et tu Hunferde!
 Sine a majoribus relictum
 Ornatum pulcre gladium
 Late notum virum
 Aciem duram habere.
 Ego Hruntingo
 Judicia exsequar,
 Antequam me mors abstulerit.
 Post hæc verba
 AEolica Gothorum gens
 Festinante vi animi
 Nulla responsa
 Expectare voluit.
 Maris æstus excepit
 Mavortios viros.
 Tunc fuit aliquid temporis
 Antequam terram
 Conspicere possent*

Sona þæt onfunde
 Se þe floda begong
 He oro gifre behsold
 Hund missera
 Grim and grædig
 Þæt þær gumena sum
 AElwihta earp
 Ufan cunnode
 Grap þa to geanes
 Guþrinc gefeng
 Atolan clommum
 No py ærm gestod
 Hal anlice hring
 Utan ymb bearh
 Þæt heo pone fyrd
 Hom purh fonne mihto
 Locene leopo syrcan
 Lapan fingrum bær
 Þa seo brim wyl
 Þa heo to botme com
 Hringa pengel
 To hofe sinum
 Swa he ne mighte
 No he þæm modig wæs
 Wæpna gewealdan,
 Ac hine wundra
 Þæs fela specte
 On sunde sæ deor

*Cito id animadvertere
 Qui fluctus sulcabant.
 Illi littus avidi viderunt.
 Longo tempore
 Inhiantes et sævi,
 Id homines quidam
 Incolentes terram
 Ultra experti.
 Corripuit obvios
 Miles constrictos
 Tetris vinculis.
 Non superfuit miserum
 Latibulum unicum circum
 Circa conservatum,
 Quod ista expeditione
 Cladem evadere potuerit.
 Clausos viros lorica
 Ingratis digitis tulit
 Tunc salum: æstus effervuit.
 Tunc nave venit
 Exercitus Dux
 Ad aulam suam.
 Ut non,
 (Haud tædio captus fuit,)
 Arma ferret.
 Sed domesti miracula
 Eo plura retulerunt.
 In mare marinarum ferarum*

Monic hilde tuxum
 Here syrcan bræc.
 Ehton aglæcan.
 Ða se eorl ongeat
 Ðæt he niþ sele
 Nat hwylcum wæs
 Ðær him nænig wæter
 Wihte ne scepede,
 Ne him for hrofsele,
 Hrinan ne mihte
 Fær grype flodes.
 Fyr leoht geseah
 Blacne leoman
 Beorhte scinan
 Ongat Ða se goda
 Grund wyr cenne
 Mere wyf mihtig
 Mægen ræs forgeaf
 Hilde bille hord
 Swengene ofteah.
 Ðæt hyre on hafelan.
 Hring mæl agol
 Grædic Gup leop.
 Ða se gist onfand
 Ðæt se beado leoma
 Bitan nolde
 Aldre sceppan.
 Ac seo ecg geswac

Multarum bellicis dentibus
Miles supparia rupit,
Persequendo miseros.
Tunc Dux intellexit
Quod vir felix,
Nescivit quomodo, esset:
Quod nulla sibi pelagi
Creatura omnino non nocuisset,
Nec se euntem domum
Tangere potuisset
Subitus horror fluctuum.
Ignem lumen viderat
Tenebrosa radiis
Lucidis illustrare.
Observavit Gothus
Profundum inhabitari
Sirenibus potentibus:
Vis animi impetum ministravit.
Bellona calybe dura
Ictus haud detraxit
Resonantibus cristis.
Miles pastum condixit
Avidis, carmine bellico.
Tunc hostis machinatus est
Quod pugnae jubar (Hruntingus)
Mordendo nollet
Vita nocere.
Siquidem acies fefellit,

þeodne at pearfe
 þolode ær fela
 Hond gemota
 Helm oft gescæw
 Fæger fyrd hrægl
 Þa wæs forma sip
 Deorum mape
 Þæt his dom alæg
 AEft was anræd
 Na las elnes
 Læt mærdas gemyndig
 Mæg Higelaces.
 Wearp þa wundel mæl
 Wrættum gebunden
 Yrre oretta
 Þæt hit on eorpan læg
 Styp and styl ecg
 Strenges getruwode
 Mund gripe mægenes
 Swa sceal man don
 Þonne he æt Gupe
 Gegan penced
 Long-sumne lofna
 Ymb his lif cearap.
 Gefeng þa be eaxe
 Nalas for fæhpe mearu
 Gup Geata leod
 Grendles modor

Domino inserviando.
Sustinuerat ante multos
Conflictus:
Galeas sæpe raserat
Speciosa militum vestimenta.
Tunc fuit prima vice
Præioso donario
Quod suum ferret iudicium.
Iterum erat promptus,
Nec minori vi animi
Sivit majestate insignis
Amicus Higelaci
Projici vulnere pastum
Veratro adstrictum,
Ira suffusus
Quem in terram prostravit
Aspera et calybea acie.
Firme confidit
Manui forti:
Sic faciet ille,
Qui in prælia
Ire cogitat:
Diuturnam laudem
Vita quærere studeat.
Tetigit tunc humeros tenus
Haud minus ob odium magnum
Martiales Gothicos viros
Grendelis mater.

Brægd þa beadwe heard
 þa he gebolgen wæs
 Feor geniplan
 þæt heo on flet gebeah
 Heo him eft hrape
 Hand lean forgeald
 Grimmum grapum
 And him togeanes feng
 Ofer-wearp þa werig
 Mod wigena strengest
 Fepe cempa
 þa he on fylle wearp.
 Ofsæt þa pone
 Sele gyst and hyre
 Seaxe geteah
 Brad brun ecg wolde
 Hire bearn wrecan
 Angan eaferan
 Him on eaxle læg
 Breostnet broden
 þæt gebeah feore
 Wip ord and wip ecge
 Ingang forstod.
 Hæfde þa for sipod
 Sunu AEgpeowes
 Under gynne grund
 Geata cempa
 Nemne him heapo byrne

*Nitebatur cæde dira,
 Cum irata esset,
 Animas subigere,
 Quas illa sedibus affixit.
 Illa iis post acri
 Manu præmium retribuit.
 Atroci correptione,
 Et obvios excepit,
 Et dejecit maligna
 Animæ milites fortissimos.
 Agmina heroum
 Strage corruerunt.
 Oppressit eos
 Tetra furia et suo
 Pugione stricto
 Acuto furvâ acie; voluit
 Suum filium ulsisci,
 Unicum successorem.
 In humero jacuerunt
 Pectoris retia rupta,
 Quæ custodierunt vitam,
 Adversus cuspidem et aciem
 Resitsendo.
 Fuisset exitio datus
 Filius AEgthiowi
 Supter hiantem terram
 Gothorum heros,
 Nisi nobili duci*

Helpe gefremede
 Herenet hearde
 And halig god geweold
 Wig sigor witig
 Drihten rodere rædend
 Hit on ryht gesced
 Ypelice syppan
 He eft astod.

XXIII.

Geseah þa on searwum
 Sige ead bil
 Eald sweord eotenisc
 Ecgum pyhtig
 Wigena sweord
 Mynd pæt wæpna cyst
 Buton hit wæs mare
 Ðon ænig mon oper
 To beado lace
 AEt beran meahhte
 God and geatolic
 Giganta geweorc.
 He gefeng þa fetel
 Hilt frea Scyldinga
 Hreoh aud heoro grim
 Hring mæl gebrægd
 Aldres orwena
 Yrringa sloh

*Salutem contulisset
 Militare rete (lorica) durum;
 Et sanctus Deus subegisset
 Martem potens victoriâ
 Dominus coelis imperans.
 Justitia fiebat
 Facile tempore,
 Quod remansit.*

XXIII.

*Visus est inter machinas
 Victoriâ felix calybs,
 Antiquus gladius gyganteus
 Acie insignis.
 Militaris gladius.
 Armorum erat præstantissimus,
 Uno excepto: fuit major
 Quam quem aliquis alius
 Ad pugnae ludum
 Ferre posset;
 Bonum et eximium
 Gygantum opus.
 Datus tunc cum cingulo
 Capulus domino Scyldingorum.
 Sævum torvumque gladium
 Annulis ornatum stringens
 Vitam desperantes
 Iracunde cædebat,*

þæt hire wip halse
 Heard grapode
 Ban hringas bræc
 Bil eal purh wod
 Fægne flæsc homan
 Heo on flet gecrrong,
 Sweord wæs swatig
 Secg-weorce gefeh.
 Lixte se leoma
 Leolit innestod
 Efne swa of hefne
 Hadre scineþ
 Rodores candel
 He æfter recede wlat.
 Hwearf þa be wealle
 Wæpen hafenade
 Heard be hiltum
 Higelaces pegn
 Yrre and anrædnes
 Seo ecg fracod
 Hilde rince
 Ac he hrape wolde
 Grendle forgyldan
 Gup ræsa fela
 Þara þe he geworhte
 To Westdenum
 Of tor micle
 Þonne on ænne siþ

Ut eorum colla tenuis
Dura pertingens
Ossium circulos fregerit.
Acies totum permeavit
Moribunda carnis tegmen.
Illa in terram mortua cadebat.
Gladius fuit sudore plenus
Militari opere peracto.
Lucebat radiis:
Lumen adfuit,
Acsi ex coelo
Sereno illuxisset
Æteris candela
Domos irradians.
Circum iuit tunc muros
Armis assumtis
Fortis capulo
Higelaci minister.
Furore et perseverantia
Acies deglutivit
Militares viros:
Et ille ultro voluit
Grendeli retribuere
Hostiles impetus plures,
Quos effecerat
In Danos occidentales,
Irâ magnâ,
Ubi præterito tempore,

Þonne he Hroþgares
 Heord geneatas sloh
 On sweofote
 Slæpende fræt
 Folces Denigea
 Fyf cyne men
 And oper swylc
 Ut oferede
 Laplicu lac
 He him þæs lean forgeald
 Repe cempa.
 To þæs þe he on ræste
 Geseah Gup werigne
 Grendel licgan
 Aldor leasne.
 Swa him ær gestod
 Hild at Heorote
 Hra wide sprong
 Syppan he æfter deape
 Drepe prowape
 Heoro sweng heardne
 And hine þa
 Heafde becearf.
 Sona þæt gesawon
 Snotre ceorlas
 Þa þe mid Hroþgare
 On holm wliton
 Þæt wæs yp geblond

Ille Hrodgari
Fortes Vasallos cecidit,
Somno obrutos.
Dormientes devoravit,
Gentis Danicæ
Quinque cognatos,
Et alia similia
Foras obtulit.
Ingrata munera.
Mutuum illi reddidit
Funestum Heros,
Donec quietum
Videret cæde foedum
Grendelem jacere
Vita privatum.
Ita prius coegerat
Bello aulam,
Cadaveribus late sparsis,
Cujus post mortem
Poenas luit.
Ense ictu duro
Hostis tunc
Caput amputavit.
Illico viderunt
Solertes viri,
Qui cum Hrodgaro
Mare explorarunt
Fluctus infectos esse

Eal gemenged
 Brim blode fah
 Blonden-feaxe
 Gomele ymb godne
 On geador spræcon
 þæt hig þæs æpelinges
 Eft ne wendon
 þæt he sige hrepig
 Secean come
 Mærne peoden
 þa þæs monige
 Gewearp þæt hine seo brim
 Wylf adreoten hæfde.
 þa com non-dægis
 Næs ofgeafon
 Hwate Scyldingas
 Gewat him ham ponon
 Gold wine gumena
 Gistas secan
 Modes seoce
 And on mere staredon
 Wiston and ne wendon
 þæt he heora wine
 Drihten selfne gesawon
 þa þæt sweord ongan
 AEfter heapo swate
 Hilde gicelum
 Wig bil wanian.

*Undequaque admixto
 AEstuante sanguine rubicundo.
 Flavicomī
 Senem circa Regem
 Una dixerunt,
 Quod satrapam
 Non exspectarent,
 Qui victoriā felix
 Reviseret
 Illustrēm Regem.
 Multos inter
 Convenit, quod illum marinus
 Lupus abstulisset.
 Tunc meridie venerunt,
 Promontorio relicto
 Alacres Scyldingi.
 Rediit domum inde
 Auro amicus viris
 Hospites revisum,
 Animis agrotos.
 Qui intuiti fuerant mare,
 Cognovere, at non speraverant,
 Quod suum dilectum
 Dominum ipsi viderent:
 Quando quidem gladius incepit
 Post æstuantis sanguine
 Bellonæ stirias,
 Sacro calybe deficere.*

þæt was wundra sum.
 þæt hit eal gemealt
 Ise licost
 Þonne fortes bend
 Fæder onlæteþ
 Onwindeþ wæl waras
 Se geweald hafap
 Sæla and mæla
 þæt is soþ metod.
 Ne nom he in þæm wicum
 Weder Geata leod
 Madm æhta ma
 þeah he þær manige
 Geseah buton pone
 Hawelan and þa hilt
 Somod since fage
 Sweord ær gemealt
 Forbarn broden mæl
 Wæs þæt blod to þæs
 Hat ætren ellor gæst

 Se þær inne swealt.
 Sona wæs on sunde
 Se þe ær æt sæcce
 Gebad wig-hryre.
 Wraþra wæter
 Up þurh deaf wæron.
 Yp gebland

Erat mirum
Quod totus liquefactus fuerit,
Glaciei simillimus,
Quando frigoris vinculis
Pater solvit
Obrutos strage viros,
Qui potestatem habet
Rei prosperæ et oportuna,
Verus scilicet Deus.
Non cepit in istis regionibus
Vendo-Gothica gens
Res pretiosiores,
Etsi ibi multas
Viderat, præter
Galeam et capulum (ensem)
Ornatum auro rutilante.
Gladius ante quam liquesseret,
Ussit fractam lorica.
Fuit sanguis adeo
Fervidus veneno subterranei
spiritus,
Qui ibi intus periit.
Alacer fuit in mare,
Qui prius inter prælia
Condixit stragem
Hostibus. Pelagus
Unde quaque siluit.
Undæ commixtæ

Eal gefælsode
 Acne earpas
 Ða se ellorgast
 Oflet lifdagas
 And þas lænan gesceaft.
 Com þa to lande
 Lipmanna helm
 Swip mod swymman
 Sæ lace gefeah
 Mægen byrpenne
 Ðara þe he him mid hæfde.
 Eodon him þa to geanes
 Gode þancodon
 Pryplic pegna heap
 Þeodnes gefegon
 Þæs þe hyne gesundne
 Geseon moston.
 Ða wæs on þæm hrofan
 Helm and byrne
 Lungre alysed
 Lagu drusode
 Wæter under wolcnum
 Wæl dreore fag
 Ferdon forþ þanon
 Fepe lastum ferhpum
 Fægne foldweg meton
 Cupe stræte
 Cyning balde men

*Omnino expiarunt
 Domitas terras,
 Ubi subterraneus spiritus
 Reliquerat vite dies
 Et sibi datas opes.
 Appulit ad terram
 Nautarum dominus,
 Forti animo navigatis
 Maris lacubus. Exposuit
 Magnum onus
 Quod secum habuit.
 Ivit tunc obviam
 Deo gratias agens
 Turmæ similis ministrorum cætus:
 Principi gratulabantur,
 Quod eum incolumem
 Videre possent.
 Tunc in illustri heroë
 Galea et lorica
 Ex longinquo splendebant.
 Maris sordebant
 Undæ sub nubibus
 Cæsorū cruore versicolores.
 Ibant ultro inde
 Animis timore solutis,
 Hilares viarum metientes
 Nota strata
 Regii fortes viri*

From þæm holmclife
 Hafelan bæron
 Earfoplice
 Heora æghwæprum
 Fela modigra
 Feower scoldon
 On þæm wælstenge
 Weorcum geferian
 To þæm goldsele
 Grendles heafod
 Op þæt semninga
 To sele comon
 Frome fyrd hwate
 Feower tyne Geata
 Gongan gum dryhten
 Mid modig on gemonge
 Meodo wongas træd
 Þa com ingan ealdor
 Þegna dæd cene
 Man dome gewurpad
 Hæle hilde deor
 Hropgar gretan
 Þa was be feaxe
 On flet boren
 Grendles heafod
 Þær guman druncon
 Egeslic for eorlom
 And þære idese

A littore maris
Arma ferebat
Gravia
Unus quisque.
Inter plures animosos,
Quatuor
Bellicæ vectis
Operâ portarunt
In aureas ædes
Grendelis caput.
Donec subito
In conclavia veniret
Strenuis, bello acribus
Quadraginta Gothis
Comitantibus dux:
Animosus una
Medi arva calcat.
Tunc introiuit princeps,
Virorum fortibus factis
Ordine narratis,
Heroem bellonæ charum
Hrodgarum salutatum.
Tunc erat crine prehenso
Ædibus illatum
Grendelis caput,
(Ubi viri bibebant)
Horribile coram nobilebus
Et eorum foeminis.

Mid wlite seon wræthe
Weras onsawon.

XXIV.

Beowulf mapelode
Bearn AEgþeowes
Hwæt we þe þas se lac
Sunu Healfdanes
Leod Scyldinga
Lustum brohton
Tires to tacne,
þe þu her tolocast.
Ic þæt unsofte
Ealdre gedigde
Wigge under wætere
Weorc genepde
Earfoplice æt rihte
Wæs Gup getwæfed
Nympe mec God scylde.
Ne meahte ic æt hilde
Mid Hruntinge
Wiht gewyrcean,
þeac þæt wæpen duge.
Ac me geupe
Ylda waldend
þæt ic on wage geseah
Wlitig hangian
Eald sweord eacen

*Pulcris oculis mirantes
Viros intuebantur.*

XXIV.

*Beowulfus dixit
Filius AEgtheowi:
Quæ nos tibi maris munera
Sate Halfdano
Populi Scyldingorum
Deliciis offerimus
Honoris in signum,
Ista tu hic intuerere.
Ego toruo
Principi prævalui.
Mavortium sub aqua
Opus peregi
Difficulter. Rite
Pugna finiit.
Protexit me Deus clypeo.
Non potui in pugna
Hruntingo
Aliquid perficere,
Quamis ille valeret.
At mihi concessit
Hominum Rector
Ut ego in ponto viderem
Pulcrum pendere
Antiquâ ensem obductum*

Oft ost wisode
Wingea-leasum
Þæt ic þy wæpne gebræd
Ofsloh þa
AEt pære sæcce
Þa me sæl ageald
Huses hyrdas,
Þa þæt hilde bil
Forbarn brogden mæl
Swa þæt blod gesprang
Hatost heapo swata
Ic þæt hilt panan
Feondom æt ferede
Fyren dæda wræc
Deap cwealm Denigea
Swa hit gedefe wæs.
Ic hit þe þonne gehate
Þæt þu on heorote
Most sorh leas swefan
Mid pinna sæga gedryht
And þegna gehwylc
Pinra leoda
Dugope and iogope
Þæt þu him on drædan
Ne þearft peoden
Scyldinga on þa healfe
Aldor bealu eorlum
Swa þu ær dydest.

*Squama: docuit me
Amicis destitutum,
Ut ensem stringerem.
Prostravi tunc
Isto conflictu
Quos mihi oportunitas obtulit
Domus custodes.
Tunc pugnax ferrum
Torruit monstris pastum,
Ita ut sanguis prosilerit
Calidissimo æstuans cruore.
Ego capulum (o: ensem) inde
Hostibus intuli
Flagitiosæ vindicem
Mortis Danorum:
Ita id congruum erat.
Ego tibi tunc vovi,
Quod tu in aula
Posses curis vacuus dormire
Cum tuorum satellitum agmine,
Et ministrorum quolibet,
Populique tui
Magnatibus et juventute
Quod tu timere
Non haberes opus o! Rex
Scyldingorum, ex ea parte
Vitæ noxam nobilibus,
Ut antea fecisti.*

Ða wæs gylden hilt
 Gamelum rince
 Harum hild fruman
 On hand gyfen
 Aenta ær geworc
 Hit on æht gehwearf
 Aefter deofla hryre
 Denigea frean
 Wundor smipa geworc
 And þa þas worold ofgeaf
 Grom heor guma
 Godes and saca
 Morpes scyldig
 And his modor eac
 On geweald gehwearf
 Worold cyninga
 Ðam selestan
 Be sæm tveonum
 Ðara þe on stede nigge
 Sceattas dælde.
 Hropgar mapelode
 Hylt sceawode
 Ealde lafe
 On þam wæs onwriten
 Fyrn gewinnes
 Syppan flod ofsloh
 Gifen geotende
 Giganta cyn.

Tunc aureus capulus
Seni principi
Cano, bello illustri
In manum datus,
Gygantum vetus opus.
Illud in possessionem transiit
Post hostium excidium
Danorum domini
Mirabile fabri opus.
Et tunc mundum reliquerat
Crudeli in viros corde
Dei adversarius
Cædis reus
Et ejus mater etiam.
In potestatem venit
Mundi Regum
Felicissimi
Circa bifidum mare,
Eorum, qui in urbibus novem
Thesauros divisere.
Hrodgarus regessit
Capulum intuitus
Antiquum.
In eo scriptæ erant
Majorum res gestæ,
Ex quo inundatio excidit
Decreto dato
Gigantum genus.

Frece geferdon
 þæt wæs fremde peod
 Ecean dryhtne
 Him þas ende lean
 þurh wæteres wylm
 Waldend sealde.
 Swa wæs on þam scennum
 Sciran goldes
 þurh runstafas
 Rihte gemearcod
 Geseted and gesæd
 Hwam þæt sweord geworht
 Irena cyst
 AErrest wære
 Wreowen hilt and wylm fah
 þa se wisa spræc
 Sunu Healfdenes
 Swigedon ealle.
 þæt la mæg sægan
 Se þe soþ and riht
 Fremed on folce
 Feor eal gemon eald.
 Weard þæt þes eorl wære
 Geboren betera blædis
 Is aræred
 Geond wid wegas
 Wine min Beowulf
 þin ofer peoda gehwylce

Insidiosi intulerant
(Natio erat aliena)
Dolorem domino.
Iis tandem mercedem,
Per aquarum æstus,
Omnipotens reddidit.
Etiam erat in laminis
Ex puro auro
Literis runicis
Rite signatum
Positum et relatum,
Cui ille ensis factus,
Armorum præstantissimus
Primum fuerit
Cælato capulo et variegato.
Tunc sapiens dixit
Filius Healfdani:
(Conticuere omnes,)
Ecce quid possit dicere,
Qui verum et rectum
Promovet in populo.
Annosa omnis audiat ætas!
An igitur dux fuit natus,
Cui præstantius munus
Fuit oblatum,
Trans latum mare.
Amice Beowulfe!
Tua in gente qvavis

Eal þu hit gewyldum
 Healdest mægen
 Mid modes snyttrum.
 Ic þe sceal mine
 Gelæstan freode
 Swa wit furpum spræcon
 Þu scealt to frofre
 Weorpan eal lang
 Twidig leodum pinum
 Hælepum to helpe.
 Ne wearp here mod
 Swa eaforum ecg welan
 Ar Scyldingum.
 Ne geweox
 He him to willan
 Ac to wælfæalle
 And to deapcwalum
 Deniga leodum
 Breat bolgen mod
 Beod geneatas
 Eaxl gesteallan
 Op þæt he ana hwearf
 Mære peoden
 Mondreamum from
 Þeahpe hine
 Mihtig God
 Mægenes wynnum
 Eawedum stepte

*Omne quod cupis,
 Teneat virtus
 Fulta animi prudentia.
 Ego tibi meum
 Persolvam amorem;
 Sic nos antehac diximus.
 Tu solatio
 Fies undeqvae
 Celeber civibus tuis
 Fortibus auxilio.
 Non evenit pugna elato
 Sic tandem, arma inferendo,
 Honos, Scyldingis;
 Nec cessit
 Illi ex votis,
 Etiam si strage
 Et interneccione
 Danicæ gentis
 Fregerit inflatus fastu
 Mensæ socios
 Humeris suffultos,
 Donec solus desisteret
 Gloriosus Rex
 Ab humanis gaudiis.
 Etiam
 Potens Deus
 Præclaris gestis
 Fastuosum præcipitavit.*

Ofer ealle men
 Forþ gefremede
 Hwæpere him
 On ferhpe greow
 Breosthord blod reow
 Nallas beagas geaf
 Denum æfter dome
 Dreamleas gebad
 Þæt he þæs gewynnes
 Weorc prowode
 Leod bealo longsum.
 Þu þe lær be þon
 Cum-cyste ongit.
 Ic þis gid be þe
 Awræc wintrum frod
 Wundor is to secganne
 Hu mihtig god
 Manna cynne
 Þurh sidne sefan
 Snyttru bryttap
 Eard and eorlscipe
 He al ealra geweald
 Hwylum he on lufan
 Lætep hworfan
 Monnes modge þon
 Mæran cynnes.
 Selep him on cple
 Eorpan wyne

Inter omnes homines
Prorsus efficit
Quidquid ejus
In mentem venit.
Animus sanguine gemuit,
Nec eo minus opes dedit
Danis post judicium.
Gaudiis orbatus oravit,
Quod ejus belli
Laborem gerendi duraret
Gens perniciæ longum.
Tu hoc discis per hanc
Munificentiam visu obviam.
Ego vovi per te
Ultionem obsitus annis.
Mirabile dictu
Quomodo potens Deus
Humano generi
Per valde animum
Sagacem comminuit
Regna et dominatus.
Ille possidet omnium potestatem
Dum pro lubitu
Sinit subverti
Humani, decreto,
Fines generis.
Utinam illi in patria
Regnum gaudio

To healdanne
 Hleo burh wera
 Geped him swa gewealdene
 Worolde dælas
 Side rice
 ꝥæt he his selfa ne mæg
 For his unsnytrum
 Ende gepencean.
 Wunad he on wiste
 Ne hine wiht dwelep
 Adl ne yldo
 Ne him inwit sorh
 Onsefaþ sweorceþ
 Ne gesacu ohwær
 Ecg hete eowep
 Ac him eal worold
 Wendep on willan.
 He ꝥæt wyrse necon.

XXV.

Op ꝥæt him on innan
 Oferhygda dæl
 Weaxed and wridaþ
 ꝥon se weard swefep
 Sawele hyrde
 Bip se slæp to fæst
 Bisgum gebunden
 Bona swipe neah

*Tenendum,
 Urbem tutam viris.
 Contingat illi ita regere
 Mundi partes
 Latumque regnum,
 Ne possit ipse
 Incertum
 Finem præscire.
 Vivat in gaudiis,
 Nec illi aliquis noceat
 Morbus, nec senecta:
 Nec ejus animum dolor
 Intentatus obscuret:
 Nec eum æmulus unquam
 Aciei fervore provocet:
 Sed ejus universus mundus
 Vertetur arbitrio:
 Res adversas nesciat.*

XXV.

*Hoc tempore intus
 Cogitationum drama
 Incepit et invaluit.
 Tunc dominus somniavit
 Animæ custode
 (Erat somnus valde profundus)
 Negotiis distento,
 Interfectorem nimis vicinum,*

Se þe of flan bogan
 Fyrenum sceotep
 Þonne biþ on hreþre
 Under helm drepem
 Biteran stræle
 Him bebeorgan necon
 Wom wundor bebodum
 Wergan gastes
 Þinceþ him to lytel
 Þæt he to lange heold
 Gytsaþ grom hydig
 Nallas on gylp seleþ
 Fædde beagas
 And he þa forþ gesceaft
 Forgyteþ and forgymep,
 Þæs þe him ær God sealde
 Wuldres waldend
 Weorþ mynda dæl.
 Hit on endestæf
 Eft gelimpeþ.
 Þæt se lic-homa
 La ne gedrosep
 Fæge gefalled
 Fehþ oper to se
 þe unmurnlice
 Madmas dælep
 Eorles ær gestreon
 Egesanne gymep.

*Qui sagittas arcu
 Ignitas emittit.
 Mox fuit celeriter
 Sub regem protrusum
 Acutum telum.
 Illi salus negata
 Horrore truci decreto
 Mali spiritus.
 Putat parum sibi (profuturum)
 Nimis diu morari.
 Cupit crudeliter cautus
 Haud minus in honorem datas
 Pignore armillas;
 Et has abstulit,
 Oblitus et incuriosus
 Qvod illas (Regi) ante Deus dederit.
 Gloriæ dominus,
 Dignum manibus munus.
 In fine
 Demum evenit,
 Ut corpus
 Eheu! collapsum
 Moribundum rueret,
 Iterato odio ejus,
 Qui illacrymabiles
 Gazas dividit,
 Ducis olim premia.
 Horrorem obseruarunt*

Be beorh þe pone
 Bealo nip Beowulf
 Leofa sæg betsta
 And þe þæt selfe geceos
 Ece rædas
 Oferhydane gym.
 Mære cempa
 Nu is pines mægnes
 Blæd ane hwile
 Eft sona bip
 þæt pec adl oppe ecg
 Eaflopes getwæfep
 Oppe fyres feng
 Oppe flodes wylm
 Oppe gripe meces
 Oppe gares fliht
 Oppe atol yldo
 Oppe eagenas bearhtm
 Forsited and forsworceþ
 Semninga bip.
 þæt pec dryht guma
 Beap oferswydeþ
 Swa ic hring Dena
 Hund missera
 Weold under wolcnum
 And hic wigge beleac
 Manigum mægpa
 Geond pysne middan gard

Per urbem
Sceleris nefandi Beowulfus
Dilectus uir optimus,
Et illi, quos ipse elegerat
Perpetuo alacres
Præstantiore cura.
Excelse heros!
Nunc est tuæ virtutis
Premium. Nunquam
Posthæc eveniet,
Ut te aut morbus aut aciei
Nimbus dibilitet,
Donec ignis vis,
Donec fluenti æstus,
Donec acies gladii,
Donec teli volatus,
Donec tetra senectus,
Donec oculi visus,
Obstructi et obscurati
Subito fuerint.
Hoc tibi maxime virorum
Voveo fatum.
Sic ego Rex Danorum
Multos annos
Rexi sub nubibus
Et potens bello aggressus sum
Multas gentes
In hoc mundo

AEscum and ecgum
 þæt ic me ænigne
 Under swegles begong
 Gesacanne tealde.
 Hwæt me þæs on eple
 Edwendan cwom
 Gyrn æfter gomene
 Seoppan grendel wearp
 Eald gewinna
 Ingenga min
 Ic þære socne
 Singales wæg
 Mod ceare micle
 Þæs sig metode
 Þanc ecean dryhtne
 Þæs þe ic on aldre gebad
 þæt ic on þone hawelan
 Heoro dreorigne
 Ofereald gewin
 Eagum gestarede.
 Ga nu to setle
 Symbel wynne
 Dreoh wig geweorpad
 Unc sceal worn fela
 Mapma gemænra
 Sippan morgen bip.
 Geat wæs glæd
 Mod geong sona

Scutis et ensibus,
Ne mihi aliquem
Sub coeli firmamento
Nociturum ducerem.
Ecce mihi in patriam
Redeunti occurrit
Inhians viris
Postea hostis,
Ubique victus
Progressu meo,
In pugna
Qualibet.
Animo sollicitus valde fui
Ejus victoriae Deo
Gratias reddere domino,
Ideo quod tandem obtinuerim
In isto grandine
Ense sanguine suffuso
Grandæuis brabeum
Oculis intueri.
Accede nunc sedem;
Convivio indulge:
Satis cedis factum est:
Nobis erit copia ampla
Divitiarum communis
Postquam mane venerit.
Gothus erat latus
Animo, iuit cito

To setles neosan
 Swa se snottra heht.
 Ða wæs eft swa
 AEr ellen rofum
 Flet sittendum
 Fægere geworded
 Mopan stefne
 Niht helm geswearc
 Deorc ofer dryhtgumum
 Dugup eal aras.
 Wolde blonden feax
 Beddes neosan
 Gamela Scylding
 Geatum metes wel.
 Rofne rand wigan
 Restan lyste
 Sona him sele pegn
 Sipes wergum
 Feorran cundum
 Forp wisade;
 Se for andrysnum
 Ealle beweocene
 Pegnes pearfe
 Swylce py dogore
 Heapo lidende
 Habban scoldon.
 Reste hine þa
 Rum heort reced

Sedem occupatum
Ut sapiens jusserat.
Tunc fuit etiam ut
Olim animo fortibus
Mensis accumbentibus
Hilarior facta
Mente vox.
Nocti cassis excidit
Tenebrosa super paranymp hos.
Nobilitas universa surrexit.
Voluit canus comā
Lectum petere
Senex Scyldingus.
Gothis victu bene sumto,
Viris bello claris
Quiescere libuit.
Mox illis minister aula
Viarum lassis
Longinque advectis
Viam monstravit,
Cui adversus terrores
Omnia curæ essent,
Quæ viri necessaria
Eo die
Æquore navigato,
Haberent opus.
Quietus tunc
In conclavibus palatii

Hliuade geap and gold fah
 Gæst inne swæf
 Op þæt hrefn blaca
 Heofenes wynne
 Blip heort bodode.
 Coman beorht. **Scacan**
 Scapan onetton
 Wæron æpelingas
 Eft to leodum
 Fuse to farene
 Ne wolde feor þanon
 Cuma collen ferþ
 Ceoles neosan.
 Heht þa se hearda
 Hrunting beran
 Sunu Ecglawes
 Heht his sweord niman
 Leoflic iron sægde
 Him þæs leanes panc.
 Cwæp he pone Gupwine
 Godne tealde.
 Wig cræftigne
 Nales wordum
 Log meces ecge
 Þæt wæs modig secg
 And þa sip frome
 Searwum gearwe
 Wigend wæron.

Recumbens amplis et auro ornatis
Hospes intus dormiit
Donec corvus niger
Celi delitias
Lætæ aulæ nuntiaret.
Adesse lucem. Quassum
Sicarium properarunt.
Erant nobiles
Mox pro populo
Avidi itineris.
Procul inde voluit
Hospes imperterritæ mentis
Naves visitare.
Jussit tunc heros,
Hruntingum adferret
Filius Ecglawi,
Orans suum ensem caperet.
Amice ferri retulit
Sibi commodati gratias.
Excivit bellonæ amicus,
Gothos lustravit,
Bello fortes
Non minus verbis (eos)
Acuit, (quam) ensis acie.
Animosus erat miles,
Et tunc ad iter promptus.
Armis paratus
Exercitus erat.

Eode weorþ Denum
 AEþeling to yppan
 Þær se oper wæs
 Helle hilde deor
 Hrodgar grette.

XXVI.

Beowulf mapelode
 Bearn Ecgþeowes
 Nu we sælipend
 Secgan wyllap
 Feorran cumene
 Þæt we fundiap
 Higelac secgan
 Wæron her tela
 Willum be wenede
 Þu us wel dohtest.
 Gif ic þonne on eorþan
 Owihste mæg
 Þinre mod lufan
 Maran tilian.
 Gumena dryhten
 Þonne ic gyt dyde
 Gup geworca
 Ic beo gearo sona.
 Gif ic þæt gefricge
 Ofer floda begang
 Þæt pic ymb sittend

*Ivit fortunam Danis
 Princeps monstratum,
 Quæ tunc erat
 Occulta. Bellonæ charus
 Hrodgarum salutavit.*

XXVI.

*Beowulfus dixit
 Filius Ecgthiovi:
 Nunc nos mare trajecturi
 Dicere volumus
 A longinquo venientes,
 Quod nos avidi simus
 Higelaco narrare,
 Fuisse nos hic bene
 Ex voto concepto:
 Tu nobis bene placuisti.
 Si posthæc in mundo
 Aliquid valeam
 Tuo animo gratum
 Majus præstare,
 Virorum domine!
 Quam huc usque feci
 Rebus bello gestis,
 Cito sum paratus,
 Modo rescire potero
 Trans fluctuum strata,
 Quod te insidiosa*

Egesan pywap
 Swa pec hetende
 Hwylum dydon.
 Ic þe pusenda
 Þegna bringe
 Hælepa to helpe.
 Ic on Higelace wat
 Geata dryhten
 Þeah þe he geong sy
 Folces hyrde
 Þæt he mec freman wile
 Weordum and worcum
 Þæt ic þe wel herige
 And þe to geoce
 Garholt bere
 Mægenes fultum
 Þær þe biþ manna pearf.
 Gif him þonne hrep rinc
 To hofum Geata
 Gepinged peodnes bearn
 He mæg þer fela
 Freonda findan:
 Feor cyppe beop
 Selran gesohte
 Þem þe him selfa deah
 Hropgar mapelode
 Him on andsware
 Þe þa weord cwydas

*Tempestas irruerit,
 Ut tui hostes
 Aliquando fecerunt.
 Ego tibi mille
 Milites offeram
 Strenuos in auxilium.
 Ego de Higelaco scio
 Gothorum domino,
 Etiam si juvenis sit
 Populi custos,
 Quod me stimulare velit
 Verbis et factis
 Ut tibi fortiter militem,
 Et tua pro salute
 Arma feram,
 Virium auxilio,
 Ubi tibi miles opus est.
 Si vero verende Rex
 Ad aulam Gothorum
 Miseris Regium Principem,
 Ille possit ibi multos
 Amicos invenire.
 Pausi noti sunt
 Meliores petivisse
 Quam illos, qui illi proderint.
 Hrodgarus regessit
 Respondendo:
 Tibi hæc verba prolata*

Wigtig drihten
 On sefan sende.
 Ne hyrde Ic snotorlicor
 On swa geongum
 Feore guma pingian
 þu eart mægenes strang
 And on mode frod
 Wis wordcwida
 Wen Ic talige
 Gif þæt gegangeþ
 þæt þe gar nymep
 Hild heoru grimme
 Hrep les eaferan
 Adl oppe iren
 Ealdor pinne
 Folces hyrde
 And þu pin feorh hafast
 þæt þe Sæ-Geatas
 Selran nebben
 To geceosen
 Ne cyning ænigne
 Hord weard hælepa
 Gif þu healdan wylt
 Maga rice
 Me pin mod-sefa
 Licap leng swa wel
 Leofa Beowulf.
 Hafast þu gefered

Sapiens Deus
In animum misit.
Non audiui sagaciora
A tam juvene
Animo virili dicta.
Tu es viribus magnus
Et mente prudens,
Sapiens dictis.
Spero hostes
Si irruant,
Quod eos telum tollat
Pugna iis sæva,
Timore vacua filio (erit)
Vita, quamdiu arma
Dominus tuus
Populi custos,
Et tu vitam tuam tenes.
Igitur te maritimi Gothi
Meliorem neminem
Elegerint,
Nec Regem ullum
Laris custodem patrii,
Si protegere volueris
Cognata regna.
Mihi tuus animus
Placuit diu etiam bene
Dilecte o! Beowulfe.
Effecisti

þæt þam folcum sceal
 Geata leodum
 And Gar-Denum
 Sib gemænum
 And sacu restan
 Inwit nipas
 þe hie ær drugon wesan
 þenden Ic wealde
 Widan rices
 Mapmas gemæne,
 Manig operne
 Godum gegrettan
 Ofer ganotes bæp
 Sceal hring naca
 Ofer hea þu bringan
 Lac and luf tacen.
 Ic þa leode wat
 Ge wip feond
 Ge wip freond
 Fæste geworhte
 AEghwæs untæle
 Ealde wisan.
 þa git him eorla hleo
 Inne gesealde
 Mago Healfdenes
 Mapmas XII (twelfa)
 Het inne mid þæm lacum
 Leode swæse secean.

*Ut populis sit (sc.)
 Gothicæ genti
 Et Insulanis Danis
 Pax communis,
 Et discordia cesset
 Dolosæ nequitie,
 Quam antea tulerunt.
 Dum rexero
 Latum imperium
 Thesauri communes (erint).
 Multas alias
 Divo salutato
 Trans fulicæ balneum
 Debes Regi nave
 Super altum ferre
 Muneris et amoris tesseras.
 Novi eam gentem
 Tam adversus hostes
 Quam erga amicos
 Firmam fuisse:
 Omnimodo irreprehensibilis
 Olim fuit.
 Tunc illi nobilium protector
 Tradidit
 Satus Halfdano
 Cimelia duodecem.
 Jussit eum cum muneribus
 Gentem dilectam visitare*

Ongesyntum
 Snude eft cuman
 Gecyste þa cyning
 AEpelum god peoden
 Scyldinga pegn betstan
 And be healse genam
 Hruron him tearas
 Blonden feaxum
 Him wæs bega wen
 Ealdum infrodum
 Opres swipor
 þæt he seoppan
 Gescon moston
 Modige on meple
 Wæs him se man to þon
 Leof þæt he pone
 Breost wylm
 Forberan ne mehte.
 Ac him on hrepre
 Hyge bendum fast
 AEfter deorum
 Men dyrne langad
 Beorn wid blode
 Him Beowulf þanan
 Gup-rinc gold wlanc
 Græs-moldan træd
 Since hremig
 Sæ-genga bad

Quâ salutata
Cito rediret.
Osculabatur tunc Rex
Principem divæ gentis
Scyldingicæ ministrum optimum,
Et collum amplexus est.
Ruebant lacrymæ
Cano cæsariem.
Illi erat spes exigua,
Annis provento
Præ cæteris,
Quod eum postea
Revidere posset
Salvum in prætório:
Fuit illi iste vir adeo
Charus, ut
Pectoris æstum
Ferre non posset,
Sed in mente
Animi vinculis firmi
Dilectum
Virum latenter desideraret
Illustrem sanguine.
Domum Beowulfus inde
Dux auro splendidus
Iter aggreditur.
Commeatus compos
Marinus caballus expectavit

Aged frean
 Se þe on ancre rad
 Þa wæs on gange
 Gifu Hroþgares
 Oft geæhted
 Þe wæs an cyning
 AEghwæs orleahtre
 Op þæt hine ylðo benam
 Mægenes winnum
 Se þe oft manegom stod.

XXVII.

Cwom þa to flode
 Fela modigra
 Hæg-stealdra hring
 Net bæron locene
 Leopo syrcan
 Land-weard onfand
 Eft sip eorla
 Swa he ær dyde
 No he mid hearne
 Of hlipes nosan
 Gæsne grette
 Ac him to geanes rad
 Cwæp þæt wilcuman
 Wedera leodum
 Scawan scir hame
 To scipe foran

*Suum dominum,
 Qui ad anchoras glomeravit.
 Tunc erant in itinere
 Dona Hrodgari
 Sæpe laudata.
 Erat ille Rex
 Omnino sceleris purus
 Donec illi senectus abstulit
 Virium robur,
 Quod multis accidit.*

XXVII.

*Venit tunc ad vada
 Multorum animosorum
 Nobilium Dux.
 Retiformem gerebat claudentem
 Artus interulam.
 Terræ custos rescivit
 De itinere ducum.
 Ut olim fecerat,
 Non ille brachio
 Ex castelli ora
 Advenas salutavit,
 Sed equitavit eis obviam.
 Dixit licere
 AEolicis viris
 Revisere lares patrios,
 Ad naves eundo.*

þa wæs onsande
 Sæ geap naca
 Hladen here wædum.
 Hringed stefna
 Mearum and mapnum
 Mæst hlifade
 Ofer Hropgares
 Hord gestreonum
 He þæm bat-wearde
 Bunden golde
 Swurd gesealde.
 þæt he syppan wæs
 On meodo-bence
 Madma py weorpre
 Yrfe lafe.
 Gewat him on nacan
 Drefan deop wæter,
 Dena land ofgeaf
 þa wæs be mæste
 Mere hregla
 Sum segl sale fæst.
 Sund-wudu wunede.
 No þær weg flotan
 Wind ofer ypum sipes
 Gecwæfde sæ genga
 Forfleat fanug heals
 Forþ ofer ype
 Bunden stefna

Tunc fuit immissa
Mari cava ratis,
Onusta militari apparatu.
Convenientium consensu
Inter equos et cimelia
Maxime eminuerunt
Ex Hrodgari
Thesauri divitiis,
Ille, qui thalassiarcho
Auro involutus
Ensis traditus fuerat,
Ut exinde esset
In triclinio
Ornamentum præstantius
Hæreditate relictum.
Ascensa navis:
Sulcatæ profundæ aquæ:
Danorum terra relictæ.
Tunc erant ad malum
Marinorum armamentorum
Quædam vela vinculis firmata.
Marina ligna durarunt.
Non ibi undis natantem
Ventus trans aquas euntem
Fefellit marinum caballum.
Fugit spumans prora
Procul per æquor
Destinato itinere

Ofer brim streamas
 þæt hie Geata clifu
 Ongitan meahton
 Cupe næssas
 Ceol upgeprang
 Lyft geswenced
 On lande stod.
 Hreape wæs æt holme
 Hyp weard geara
 Se þe ær lange tid
 Leofra manna
 Fus æt-farope
 Feor wlatode
 Sælde to sande
 Sid fædme scip
 On cear bendum fæst
 Þy læs hym ypa þrym
 Wudu wynsuman
 Forwrecen meahte
 Het þa utberan
 Æpelinga gestreon
 Frætwe and fæt gold
 Næs him feor þanon
 To gesecanne
 Sinces bryttan.
 Higelac hreþling
 Þær æt ham wunap
 Selfa mid gesipum

*Trans æstuanter fluctus,
 Donec Gothorum clivos
 Aspicere liceret.
 Nota sursum promontoria
 Carina contendit.
 Aurâ fatigata
 Ad terram stetit.
 Cito adfuit ad mare
 Portus custos promptus,
 Qui sine mora
 Dilectos viros
 Avidus invisit
 E longinquo conspectos.
 Adstrictæ littori
 Gravida onere naves
 Sollicite funibus firmata,
 Quominus fluctuum furor
 Ligni (navis) quietem
 Turbare valeret.
 Jussæ tunc exonerari
 Nobiles gazæ,
 Cimelia et vasa aurea.
 Non erat procul inde
 Visitandus
 Opum distributor
 Higelacus verendus.
 Ibi domi mansit
 Ipse cum comitibus*

Sæ wealle neah.
 Bold wæs betlic
 Brego rof cyning
 Hea healle
 Hygg swiþe geong
 Wis wel pungen
 Þeahþe wintra lyt
 Under burh locan
 Gebiden hæbbe
 Hærepes dohtor
 Næs hio hnah swa þea
 Ne togeneap
 Gifa Geata leodum
 Mapm gestreona.
 Mod pryþo wæg
 Fremu folces cwen.
 Firen ondrysne
 Nænig þæt dorste
 Deor genepan
 Swæsra gesipa.
 Nefne sin frea
 Þæt hire an dæg
 Eagum starede
 Ac him wæl bende
 Weotode tealde
 Hand gewripene
 Hrape seoppan wæs
 AEfter mund-gripe

*Prope ad littus.
 Urbs erat digna
 Mente excelso Regi.
 Sublimis aula
 Studuit valde juvenis.
 Sapientia bene adultus
 Etiam si annis minor,
 Castello clausam
 Ambierat
 Hærethi filiam.
 Non erat illa comis, verumtamen
 Non sibi devinxit
 Donis Gothicam gentem
 Pretiosorum cimeliorum.
 Animò contumelioso delusit
 Commoda populi Regina
 Crimine terribilis.
 Nemo audebat
 Feram adoriri
 Charorum comitum.
 Nepoti sui domini,
 Quem suis aliquo die
 Oculis intuebatur,
 Mortis vincula
 Premiditate intendit
 Manu stricta.
 Cito deinde fuit
 Juxta capulum*

Mece gepinged
 þæt hit sceaden mæl
 Scyran mošte
 Cwealm bealu cyðan
 Ne biþ swylc cwenlic
 þeaw idese
 To efnanne.
 þeahþe hio ænlicu
 Sy þæt te freopu
 Webbe feores
 On sæce æfter
 Lige torne
 Leofne mannan
 Huru þæt on hohsnod
 Heminges mæg
 Ealo drincende.
 Oper sædan
 þæt hio leod bealewa
 Læs gefremede
 Inwit nipa
 Syppan ærest wearþ
 Gyfen gold broden
 Geongom cempan
 AEdelum diore
 Syppan hio offan flet
 Ofer fealone
 Flod be fæder lare
 Sipe gesolhte.

Ensis strictus,
Qui obrutas partes
Dissecaret,
Pernicie homicidii auctas.
Non erat tale regali
Aptum foemine
Scelus patratum.
Duxit illa similem,
Erant ea ejus deliciæ,
Telam vitæ,
Persequendo
Mendaciis insectatos
Fidos viros.
Quò modò poplites secavit
Hemingi cognata
Cerevisiam bibentium.
Alii dicunt
Quod illa populo mala
Minora fecerit
Callida nequitias,
Ex quo primum fuerat
Data auro strata
Juveni heroi
Nobilibus charo.
Postquam illa redeundo domum
Trans flavos
Fluctus patris consilio
Itinere revisit.

Þær hie syppan well
 In gum-stole
 Gode mære
 Lif gesceafta
 Lifigende breac.
 Hiold hea lufan
 Wiþ hælepa brægo
 Ealles moncynnes,
 Mine gefræge
 Þæs selestan
 Bi sæm tweonum
 Eormen cynnes
 For þam orra wæs
 Geofum and gupum
 Gar cene man
 Wide geweorþod
 Wisdome heold
 Epel sinne.
 Þonon geomor woc
 Hælepum to helpe
 Heminges mæg
 Nefa Garmundes
 Nipa cræftig.

XXVIII.

Gewat him þa se hearda
 Mid his hondscole
 Sylf æfter sande

Ibi ille exinde bene
In metropoli
Dei gratia
Vitam mundanam
Agens fruebatur.
Retinuit sublimis amorem
Fortium virorum Rex
Totius generis humani,
Quantum rescivi,
Felicissimus
Juxta maris geminis
Brachiis regiones,
Eo quod liberalis esset
Donis et armis.
Telo acer heros,
Late adoratus
Sapientia rexit
Patriam suam,
Ex quo moesta cessit (Regina)
Viris præ solatio
Hemingi cognata
Neptis Garmundi
Nequitias callida.

XXVIII.

Discessit tunc Dux
Cum suorum caterva
Ipse secundum littus

Sæ wong trædan
 Wide waropas
 Woruld candel scan
 Sige supan fus
 Hi sip drugon
 Elnæ geeodon
 To pæs þe eorla hleo
 Bonan ongen peoes
 Burgum in innan
 Gongne gupcýning.
 Geodne gefrunon
 Hringas dælan
 Higelace wæs
 Sip Beowulfes
 Snude gecýped
 Þæt þær on worþig
 Wigendra hleo
 Lind-gestæalla
 Lifigende cwom
 Heapo laces.
 Hal to hofe gongan
 Hrape wæs gerymed
 Swa se rica bebead
 Fepe gestum
 Flet innan-weard
 Gesæt þa wip sylfne
 Fepa sæcce genæs
 Mæg wip mæge.

Salso æqvore calcato.
Lata littora
Mundi candela illustravit
Cursu a meridie prompta.
Iter persecuti
Strenue ibant,
Donec satraparum protectoris
Pedem femur tenus
Intra urbem
Accederet dux belli.
Nobiles audiebant
Annulos dari.
Higelaco fuit
Iter Beowulfi
Cito notum,
Quod ibi in dignum
Militum asylum
Vexillifer
Vigorosus venerit
Insignis muneribus.
Domus aulam venientibus
Confestim fuit evacuata,
Sic potens jussit.
Victus hospitibus
Intus in triclinio
Appositus: tunc ipsi
Cibo viri fruebantur
Cognati cum cognatis.

Ippan man dryhten
 þurh hleopor cwyde
 Holdne gegrette
 Meaglum wordum
 Meodu scencum hwærf
 Geond þæt hide reced
 Hæredes dohtor
 Lufode þa leode
 Lip wæge bær
 Hie num to handa.
 Higelac ongan
 Sinne geseldan
 In sele pam hean
 Fægre fricgean
 Hyne fyrwet bræc
 Hwylce sæ Geata
 Sipas wæron.
 Hu lomp eow on lade
 Leofa Beowulf
 Þa þu færinga
 Feorr gehogodest
 Bæcce sæcean
 Ofer salt wæter
 Hilde to hiorote
 Ac þu Hropgare
 Wid cudne wean
 Wihte gebettest
 Mærum peodne

Singulos dominus
Alta voce
Nobiles salutatum
Multis verbis,
Medi mensas circumiuit
Per palatii ædes.
Hæredi filia
Dilexit hos viros.
Pocula liquore plena tradidit
Iis in manus.
Higelacus incepit
Suos comites
In aula sublimi
Pedetendim interrogare,
(Eum curiositas incessit)
Quænam maritima Gothorum
Itinera fuerint?
Quomodo successit iter vobis
Dilecte Beowulfe!
Quod tu subito
Procul suscepisti
Vindice petitem
Trans salsas aquas,
Bellonâ aulam,
Ut tu Hrodgari
Late nota damna
Aliquatenus reficeres
Excelsi Regis

Ic þæs mod ccare
 Sorh wylmum sead
 Sipe ne truwoðe
 Leofes mannes.
 Ic þe lange bæd
 Þæt pu pone wælgest
 Wihte ne grette.
 Lete Sup-Dene
 Sylfe geweorpan
 Gupe wip Grendel.
 Gode Ic þanc sæge.
 Þæs þe Ic þe gesundne
 Geseon moste.
 Beowulf mapelode
 Bearn Egpiowes
 Þæt is undyrne
 Dryhten Higelac
 Gemeting monegum
 Fyra hwylce

 Hwil uncer Grendles
 Wearp on þum wange
 Þær he worna fela
 Sige Scyldingum
 Sorge gefremede
 Yrmpe to aldre
 Ic þæt eall gewræc
 Swa be gylpan pearf

Ego ejus rei fui anxius.
Doloris fervore timui,
Iter ne succederet
Amantissimi viri.
Ego diu vovi,
Quod tu funestum hostem
Quoquo modo non tangeres.
Age! Meredionales Danos
Semet ipsos exponere
Bello contra Grendelem.
Deo gratias dico,
Quod te salvum
Videre possim.
Beowulfus dixit
Filius Egthiovi:
Id minime occultum est
Domine Higelace!
Sparsum in vulgus
Hominum quinam

Dum nostris Grendelis
Fiebat in ista regione.
Ubi multiplices
Victoriosus Scyldingis
Dolores auxit.
Res adversas principi
Ego omnes ultus sum,
Id ob arrogantiam opus erat,

Grendeles maga
 Ofer eorpan
 Uht hlem pone
 Se þe lengest leofaþ
 Lapan cynnes
 Fær bifongen
 Ic þær furpum cwom
 To þum hring-sele
 Hropgar gretan.
 Sona me se mære
 Mago Healfdenes,
 Syppan he mod sefan
 Minne cuþe
 Wip his sylfes sunu
 Setl getæhte.
 Weorod wæs on wynne
 Ne seah ic widan feorh
 Under heofones hwealf
 Heal sittendra
 Medu dream inaran
 Hwilum mæru cwen
 Fridu sibb folca
 Flet all geond hwearf
 Bædde byre geonge
 Oft hio beah wripan
 Secge
 AEr hie to setle geong.
 Hwilum for gupe

Grendelis cognatis.
Per mundum
Ortum bellum inde,
Quod diutissime durans
Odiosam progeniem
Terrore percutiet.
Illuc etiam veni
Ad regiam aulam
Hrodgarum salutatum.
Mox mihi gloriosus
Satus Halfdano,
Postquam animi sensum
Mei noverat,
Apud filium suum
Sedem obtulit.
Aulici vixere in gaudiis:
Non vidi lato animos
Sub coeli arcu
In aula sedentium
Medi jubilis magis mactos.
Interdum illustris Regina
Pace unitarum gentium
Ædes omnes circumivit;
Jussit mappalia sterni:
Sæpe illa coronas necti
Monuit
Antequam sedem adiret.
Interdum mavortis

Dohtor Hropgares
 Eorlum on ende
 Ealu wæge bær.
 Ða ic frea ware
 Flet sittende,
 Nemnan hyrde
 Ðær hio gled sinc
 Hælepum sealde
 Sio gehaten
 Geong gold hroden
 Gladum suna Frodan
 Iasap was geworden
 Wine Scyldinga
 Rices hyrde
 And þæt ræd talap
 Ðæt he mip þy wife
 Wæl-fæhpa dæl
 Sæcca gesette
 Oft geldan hwær,
 AElfter leod hryre
 Lytle hwile
 Bon gar bugep
 Ðeah seo bryd duge
 Mæg þæs þonne ofpyncan
 Ðeoden heapo
 Beardna and pegna gehwam
 Ðara leoda
 Þonne he mid fæmnan

Filia Hrodgari
Nobilibus tandem
Cerevisiæ potum obtulit.
Tunc ego dominam viros
In aula sedentes
Appellare audiui.
Ibi illa hilaris cimelia
Satrapis distribuit.
Promissam
Puellam auro ornatam
Latro confestim Frodo
Desponsavit (factus erat
Amicus Scyldingorum)
Regni custos,
Et rationem reddidit:
Quod cum ista viragine
Funestum injuriis
Bellum componeretur
Sæpe patratis ubique;
Post populi damna,
Brevi tempore,
Noxia tela frangerentur,
Modo sponsa prodesset.
Poterit igitur poenitere
Dominum illustrem,
Liberorum et subditorum aliquem
Hujus gentis,
Quando cum foemina

On flett gæp	<i>Domum patriam intraverit</i>
Dryht bearn Dena	<i>Princeps juventutis Danorum</i>
Dugupa bi wenede	<i>Ingenuae, spe</i>
On him gladiad	<i>De se concepta aucturus</i>
Gomelra lafe	<i>Antiqui stemmatis reliquias,</i>
Heard and hring mæl	<i>Strenuus et capulo fortis</i>
Heapa bearna gestreon	<i>Nobilium liberorum honos,</i>
þenden hie þam wæpnum	<i>Postquam arma</i>
Wealdan moston	<i>Ferre quiverit?</i>
Op þæt hie forlæddan	<i>Donec ille duxerit</i>
To þam lind plegan	<i>Ad tilia ludum</i>
Swæse gesipas	<i>Dulces socios</i>
Ond hyra sylfra feorh	<i>Suae vitæ periculo.</i>
þonne cwip æt beore	<i>Tunc dixit inter pocula</i>
Se þe beah gesyhp	<i>Ille, qui annulos dividit,</i>
Ealp æsc wiga	<i>Veteri fraxino militari,</i>
Se þe eall genam	<i>Qui omnem sustulit</i>
Gar cwealm gumena	<i>Telo luem viris.</i>
Him biþ grim ... fa	<i>Illi erat</i>
Onginneþ geomor	<i>Incepit sollicitus</i>
Mod geong cempa	<i>Animo juvenis heroici</i>
þurh hrepra gehygd	<i>Pectoris intimum</i>
Higes cunnian	<i>Studium explorare,</i>
Wig bealu weccian	<i>Belli pericula exponendo,</i>
And þæt word acwyp.	<i>Et hæc verba dixit:</i>
Meaht pu min wine	<i>Age mi amice!</i>
Mece gecnawan	<i>Gladium noscas,</i>
þone þin fæder	<i>Quo tuus pater</i>

To gefeohte bær
 Under here griman
 Hinpeman sipe
 Dyre pær hine
 Dene wipergyld læg.
 AEfter hælepa hryre
 Hwate Scyldungas
 Nu her para banena
 Byre nat hwylces
 Frætwum hremig
 On flet gæp
 Morpres gylped
 And pone mapmum byred
 Pone pe pu mid rihte
 Rædan sceoldest.
 Manap swa and myndgap
 Mæle gehwylce
 Sarum wordum
 Op pæt cymed
 Pæt se fæmnan pegn
 Forefæder dædum.
 AEft billes bite
 Blod fag swefed.
 Ealdres scyldig
 Him se oper ponan
 Losap wigende —con
 Him land geare
 Ponn biop oro cene

*Pugnas pugnavit
 Sub militari galea
 Judicaturus falce,
 Chari ubi hostibus
 Dani talionem reddiderunt
 Post fortium cladem
 Acres Scyldingi.
 Nunc latronum
 Nate! nescio quorum
 Spoliorum compos
 Aulam ingrediere.
 In cæde gloriare
 Et in gazis allatis,
 Quibus tu jure
 Frui debes.
 Monuit et exacuit
 Orationis qualiscunque
 Minacibus verbis,
 Donec evenerit,
 Ut fervidus discipulus
 Majorum factis,
 Post securis morsu
 Sanguine pictæ sopiret
 Vitæ reos,
 Ille, qui alios inde
 Perdidit hostes. —
 Illi terræ olim
 Postea oblata littora audaci*

On ba healfe
 Ap sweord eorla
 ...pan in gelde
 Weallap wæl nipas
 And him wif lufan.
 Aelter cear wælmum
 Colran weorþap
 Þy ic heapo bearna
 Hyldo ne telge.
 Dryht sibbe dæl
 Denum unfæcne
 Freondscipe fæstne
 Ic sceal forþ sprecan
 Gen ymbe Grendel
 Þæt þu geare cunne
 Sinces brytta
 To hwam syppan wearp
 Hondræs hælepa.
 Syppan heofenes gim
 Glad ofer grundas
 Gæst yrre cwom
 Eatol æfen grom
 User neosan,
 Þær we gesunde
 Wæl weardodon.
 Þær wæs hond scio
 Hilde on sæge
 Feor bealu fægum.

*Ex utraque parte,
 Jurejurando gladii nobilium
 — in retributionem.
 Provenit numerosa proles,
 Et uxor maritum amavit.
 Post intensum calorem
 Frigidior fiebat:
 Igitur ego exquisitam liberorum
 Affectionem non referam.
 Dominus pacem tribuit
 Danis fraude vacua
 Amicitia firmatam.
 Ego plura referam
 Iterum de Grendele,
 Ut certe scias
 Opum distributor,
 In quem postea fieret
 Impetus militum.
 Postquam coeli gemma
 Perlapsa erat terras
 Hostis iratus venit
 Turpi vitam crudelitate
 Nostram visitatum.
 Ibi nos sani
 Cadem administravimus.
 Ibi erat noxia
 Pugna militum
 Vitis, pernicie devotis.*

He fyrmest læg
 Gyrded cempa
 Him Grendel wearp
 Mærum magum pegne
 To mup bonan.
 Leofes mannes lic
 Eall forswealg.
 No py ær ut pagen
 Idel hende
 Bona blodig top
 Bealewa gemyndig
 Of þan goldsele
 Gongan wolde.
 Ac he mægnes rof
 Min costode
 Grapode gearo folm
 Glof hangode
 Sid and syllic
 Searo bendum fæst.
 Sio wæs orponcum
 Eall gegyrwed
 Deofles cræftum
 And dracan fellum
 He mec þær on innan
 Unsynnigne
 Dior dæd fruma
 Gedon wolde
 Manigra sum

Primus stetit
Accinctus heros,
Cujus Grendel fiebat
Illustris cognati ministri
Notus interfector.
Dilecti viri corpus
Totum deglutivit.
Non prius foras inde
Vacuâ manu,
Ossibus cruentis corrosis,
Nequitiam meditans
Ex triclinio
Exire voluit,
Quam vires summas
Meas tentasset.
Palpavit acer membra.
Chyrothecam suspendit,
Sero et tarde
Magicis vinculis firmatam.
Illa erat insidiosus
Omnis involuta
Diaboli artibus
Et draconum pellibus.
Ille mihi ibi intus
Innocenti
Præclararum rerum auctori
Facere voluit
Mala quædam.

Ne hyt ne mihte
 Swa syppan on yrre
 Upprihte astod.
 To lang is to recenne
 Hwi pam leodsceapan
 Yfla gehwylces
 Hond lean forgeald
 þær ic peoden min
 þine leode
 Weorþode weorcum
 He on weg leosade.
 Lytle hwyle
 Lif wynna bræc.
 Hwæpre him sio swipre
 Swape weardade
 Hand on heorte
 And he hean ponan
 Modes geomor
 Meregrund gefeoll
 Me pone wælræs
 Wine Scyldinga
 Fættan golde
 Fela leanode
 Manegum mapmum
 Syppan mergen com
 And we to symble
 Geseten hæfdon.
 þær wæs gipp and gleo

*Quod ubi non potuit,
 Demum ira
 Arrectus stetit.
 Nimis longum foret narrare
 Cur publico hosti
 Malorum quorumvis,
 Manu talionem redderem.
 Ibi domine mi
 Tuos homines
 Servavi labore.
 Hostis in via perdidit
 Brevi intervallo
 Vitam gaudio expertem.
 Verum illi dextra
 Vulnus inflixit
 Manus in cor.
 Et ille in profundum inde
 Animo moestus
 Maris abyssum cecidit.
 Me deinde pugna pugnata,
 Amicus Scyldingorum
 Ditatum auro
 Multo donavit
 Magnis opibus.
 Postquam mane venit
 Et nos symposium,
 Iveramus,
 Erat ibi cantus et ovatio.*

Gomela Scylding
 Fela fricgende
 Feorran rechtlice
 Hwilum hilde deor
 Hearpan wynne
 Gomel wudu grette
 Hwilum gyd awræc
 Sop and sarlic
 Hwilum syllic spell
 Rehte æfter rihte
 Rumheort cyning.
 Hwilum eft ongan
 Eldo gebunden
 Gomel Gup wiga
 Geoguþe cwidan
 Hilde strengo
 Hreper inne weoll.
 Þonne he wintrum frod
 Worn gemunde.
 Swa we þær inne
 Andlangne deg.
 Mode naman
 Op þæt night becwom
 Oper to yldum
 Þa wæs eft hraþe
 Gearo gyrn wræce
 Grendeles modor,
 Sipope sorhfull

Senex Scyldingus
Multa rogavit
Ex longinquis gnaviter.
Nunc Bellonæ charus
Cytharæ jubila
Annis provectus plectro elicuit;
Nunc carmina cecinit
Jocunda et tristia;
Nunc mirabile epos
Recitavit ratione
Magnanimus Rex.
Nunc iterum incepit
Senectute subactus
Veteranus Belli heros
Juventutis canere
Res fortiter gestas:
Mens intus fervuit
Etsi hiemibus fracta:
Multa meminit.
Sic nos ibi intus
Toto die
Mente didicimus,
Donec nox venit
Altera super mortales.
Tunc fuit deinceps alacer
Valde cupida ultionis
Grendelis mater.
Ivit luctu plena

Sun deap fornam
 Wig hete wedra
 Wif unhyre
 Hyre bearn gewrec
 Beorn acwealde
 Ellenlice
 Þær wæs AEschere
 Frodan fyrrn witan
 Feorh upgenge.
 No þær hy hine
 Ne moston syppan
 Mergen cwom
 Deap werigne
 Dena leode
 Bronde forbærnan
 Ne on bæl hladan
 Leofne mannan
 Hio þæt lic ætbær
 Feondes fædrunga
 Þær under firgen streamas
 Þæt wæs Hroþgare
 Hreowa tornost
 Þara þe leodfruman
 Lange begeate.
 Þa se þeoden mec
 Þine life
 Healsode hreo mod
 Þæt ic on holma geping

*Filii morte intellecta
 Bellica æstuans tempestate
 Foemina indomita
 Prolem suam ulta est
 Satrapam occidendo
 Virtute insignem.
 Ibi fuit AEscherus:
 Sapientiæ antiquæ gnaro
 Vita excidit.
 Non ibi illum
 Omnino potuerunt, postquam
 Mane venit
 Cæde irrutum
 Danica gens
 Rogo comburere,
 Nec flammis imponere
 Dilectum virum.
 Cadaver abstulit
 Hostis mater
 Ibi sub terrestria flumina.
 Id erat Hrodgaro
 Injuriarum maxime dirum,
 Quæ populi auctorem
 Diu attrivere.
 Tunc ille Dominus me
 Per tuam vitam
 Obsecravit firmum animo
 Ut ego navali iudicio*

Eorlscipē efnde
 Ealdre genedde
 Mærpo fremede
 He me, mede gehet.
 Ic þa þæs wælnes
 Þe is wide cup
 Grimme gryre
 Licne grund hyrde
 Fond þær unc hwile
 Wæs hand gemæne.
 Holm heolfre weoll.
 And ic heafde becearf
 In þam sele
 Grendles modor.
 Eacnum ecgum
 Unsofte ponan
 Feorh opferede
 Næs ic fæde þa gyt
 Ac me eorla hleo
 Eft gesealde
 Madma menigeo
 Maga Halfdenes.

XXIX.

Swa se þeod cyning
 Þeawum lyfde
 Ne alles ic þam leanum
 Forloren hæfde

*Præclarum factum ederem.
 Senecta subactus
 Gloria me mactavit.
 Ille mihi premia spondit.
 Ego tunc ob æstum,
 Id est late notum,
 Diri horroris
 Cadaveribus humum sparsi:
 Inventa ibi nostræ paulisper
 Fuit manui oblectatio.
 Mare tabo æstuavit,
 Et ego sustuli
 Eo tempore
 Grendelis matrem
 Repetitis ictibus.
 Sæva inde
 Anima evolavit.
 Non eram adhuc morti destinatus,
 Sed mihi nobilium protector
 Post dedit
 Gazas multas
 Editus Halfdano.*

XXIX.

*Ita populi Rex
 More vixit.
 Non omnia ego dona
 Perdidi*

Mægnas mede
 Ac he meis geaf
 Suna Halfdenes
 On sylfes dom.
 Ða Ic þe beorn cyning
 Bringan wylle.
 Estum gegyrwan
 Genis eal æt þe
 Lissa gelong
 Ic lyt hafo.
 Heafodmaga nefne
 Hygelac þec.
 Het þa inberan
 Eafor heafod
 Segn heapo steapne
 Helm herebyrnan
 Gup sweord geatolic
 Gyd æfter wrec.
 Me þis hilde sceorp
 Hroþgar scealde
 Snotra þengel
 Sume worde het
 Ðæt Ic his ærest
 Þe eft gesægde
 Cwæd þæt hyt hæfde
 Hioregar cyning
 Leod Scyldunga
 Lange hwile.

*Virtutis mercedem,
 Quam mihi dedit
 Filius Halfdani
 Ex proprio arbitrio:
 Hæc tibi satraparum Rex
 Offerre volo
 Benevole accipienda:
 Omnis ad te pertinet
 Gratia muneris
 Mihi parva competit.
 Præpotentem saluto
 Higelace! Te.
 Jussit tunc inferre
 Super capitibus
 Vexilla, valde eminentes
 Galeas, militarem lorica,
 Enses bellicos præstantes,
 Carmine post celebratos.
 Mihi hunc militarem apparatus
 Hrodgarus tradidit.
 Sapiens Rex
 Aliquot verba extulit,
 Quæ ego sua primum,
 Tibi postea repeterem.
 Dixit: quod ista possederit
 Rex Hiörgarus
 Dominus Scyldingorum
 Longo tempore.*

No þy ær suna
 Sinum syllan wolde
 Hwatum heoro wearde
 Þeah he him hold wære
 Breost gewædu
 Bruc ealles well.
 Hyrde Ic þæt
 þæm frætwum
 Feower mearas.
 Lungre gelice
 Last weardode.
 AEppel fealuwe
 He him est geteah
 Meara and madma
 Swa soeal mæg ðon.
 Ne alles inwit net
 Oprum bregdon
 Dyrnum cræfte
 Deapre hond gesteallan
 Hygelace wæs
 Nipa heardum
 Nefa swype hold
 And gehwæper oprum,
 Hropra gemyndig
 Hyrde Ic þæt he
 þonne healsbeah
 Hygpe gesealde
 Wraeclicne wundor

*Non ea olim filio
 Suo tradere voluit
 Acri ensis custodi,
 Quamvis sibi dilecto.
 Pectoris vestimentis
 Utere omnibus bene.
 Audivi ego, quod
 Istis cimeliis
 Quatuor equos
 Confestim similes
 Demum addiderit
 Colore pomi flavi.
 Ille (Rex) amore accepit
 Equos et cimelia.
 Sic amici facere debent,
 Ne quis dolosas insidias
 Alii struat
 Oculta arte.
 Mortifera manus ultrix
 Higelaco fuit
 In nebulones:
 Nopoti valde fidus, (fuit)
 Et alter alteri.
 Carminis memor
 Audivi, quod ille inde
 Torquem
 Diligenter obtulerit,
 Mirabile cimelon*

Mappum pone
 þe him Wealþeo geaf
 þeod dohtor þrio wicg
 Somod swancor
 And sadol beorht.
 . . . syppan wæs
 AEst beah þego
 Gebrost geworþod.
 Swa beal dode
 Bearn Ecgþeowes
 Guma gudum cud
 Godum dædum.
 Dreah æfter dome
 Nealles druncne slog
 Heorþ-geneatas
 Næs him hreo sefa
 Ac he mancynnes
 Mæste cræfte
 Ginfæstan gife
 þe him God sealde
 Heold hilde deor.
 Wean wæs lange
 Swa hine Geata bearn
 Godne ne tealdon
 Ne hyne on medo bence
 Micles wyrdne
 Drihten wereda
 Gedon wolde

Vermiculatum
Quem Wealtheoa illi dederat
Regia proles ter incantatum,
Simul ac arte
Ephippium nitidum.
... Deinde fuit
Torquis post receptionem
Irruptio facta.
Ægre id tulit
Editus Egtheovo
Vir heroibus notus
Rebus fortiter gestis.
Lemur ex decreto
Non omnes ebrios abstulit
Contubernales
Non erat illi fera mens;
Sed humani generis
Maximus robore,
Firmum munus,
Quod ei Deus dedit,
Tuebatur Bellonæ amicus.
Miserum erat diu,
Quod Gothi nati
Deum non æstimaverint,
Nec in symposio
Magnâ veneratione
Domino gratias
Referre voluerint

Swype don
 þæt he sleac wære
 AEþeling unfrom
 Edwenden cwom
 Tireadigum menn
 Torna gehwylces.
 Het þa eorlahleo
 In gefetian.
 Heaporof cyning
 Hreples lafe
 Gold gegyrede
 Næs mid Geatum
 þa sincmaþm þum selra
 On sweordeshad
 þæt he on Beowulfes
 Bearm alegde.
 And him gesealde
 Seofan pusendo
 Bold and brego stol
 Him wæs bam somod
 On þam leod scipe
 Lond gecynde
 Earp epel riht.
 Oprum swipor
 Side rice
 þan þær selra wæs.
 AEft þæt geecode
 Ufaran dogrum

Valde
Etsi lenta esset,
Principi noxia
Inundatio venit
Beatissimo hominum
Ira cujusvis.
Jussit tunc nobilium protector
Intro afferre
Celsissimus Rex
Pectoris ornamentum
Auro textum:
Non erat inter Gothos
Isto cimelio dignior
Militaris ordo,
Eum Beowulfi
Pectori affixit.
Et ei dedit
Septem millia
Villarum cum Regio throno.
Illi fuit utrumque simul
Coram populo
Regni decretum,
Ex jure patrio.
Aliis potentius
Latum regnum
Felicius erat,
Postea auctum
Sequentibus diebus,

Hilde hlænnum
 Syppan Higelac læg
 And hea rede
 Hilde meceas
 Under bord hreodan
 To bonan wurdon.
 Ða hyne gesohtan
 On sige peode
 Hearde hilde frecan
 Heado Scylfingas
 Nipa genægðan
 Ne fan here rices
 Syppan Beowulfe
 Bræde rice
 On hand gehwearf.
 He geheold tela
 Fiftig wintru
 Wæs þa frod cyning
 Eald epel weard
 Op pæt ongan
 Deorcum nihtum
 Draca ricsan
 Se pe on hea

 Hord be weotode
 Stan beorh stearne
 Stig under læg
 Eldum uncup

*Militaribus allodiis
 Ex quo Higelacus decessit,
 Et sublimi decreto
 Bellonæ mucrones
 Sub scuti orbita
 Mortem intulerunt;
 Ubi petierunt
 In occidente populum
 Duri bello ferocem
 Nobiles Scylfingi.
 Inimicitiarum multitudines
 Non sentiit exercitus regni
 Postquam Beowulfo
 Latum regnum
 In manus venit.
 Ille bene rexit
 Quinquaginta hiemes:
 Fuit sapiens Rex,
 Senex patriæ custos,
 Donec cepit
 Tenebrosis noctibus
 Draco grassari
 Qui in alto

 Thesaurum ex decreto.
 Lapidea monte sub præcipiti
 Semita jacuit
 Mortalibus ignota.*

ƿær on innan giong

.....

Nipa nat

... hæpnum horde

Hond

Since fah

Ne he ƿæt syppan

.....

Slæpende be fire

.....

ƿeowes oræfte

ƿæt sie

Folc biorn ƿæt he

Gebolge wæs.

XXXII.

Ne alles . .

Weoldum wrym horda

Cræft sylfes willum

Se ƿe him . . rege

Sceod ac for ƿrea nedlan

ƿ . . . nat

Swylces hæleda

Bearna hete

Swengeas fleoh

.....

And ƿær inne

Weall

Ibi intus ambulavit

.....

Nequitiarum nocte

... pagano thesauro

Manus

Auro rutilanti

Neque ille id postea

.....

Dormiens apud ignem

.....

Latronis robore

Ut ille

Populi Rex, quod ille

Iratus esset.

XXXIII.

Non toto . .

Divite serpens thesauro

Potitus proprio arbitrio

Ille qui

Obruit et pro gravi necessitate

.....

Cujus fortium

Militum odii

Castigationes fugit.

.....

Et ibi intus

Fervuit

Sona inwatide.
 þæt þam gyst . . .
 Bræg . . . stod
 Hwæ . . . sceapen

 sefæs begent

 þæ wæs swylca fela
 In þam eorþ
 Se . . . er gestreona
 Swa he on gearda
 Gum gumena nat
 Hwylc eormen lafe
 AEpelan cynnes
 þanc hycgende.
 þær gehyppe deore
 Madmas ealle.
 Hie deap fornam
 AErran mælum.
 And si anpagen
 Leoda dugupe
 Se þer lengest hwearf
 Wearp wine geomor.
 Rihde þær yldan
 þæt he lytel fæc
 Long gestreona
 Brucan moste
 Beorh eal gearo

Cito decepit
Id spiritui . . .

Ibi erant tales multi
In ista terra
Ille opum
Ita in mundo
Hominum nemo scit,
Quis miserae reliquias
Nobilis progeniei
Acceptas referet.
Ibi condidit charos
Thesauros omnes.
Eum mors abstulit
Ut ante dictum est.
Et praestituto tempore
Gentis nobilibus
Abiens longissime
Fiebat amicis flebilis.
Regens ibi, etate,
Quas juvenis nactus est
Longa, opibus
Uti valuit.
Urbem omnem paratam

Wunode on wonge
 Wæter ydum neah
 Niwe be næsse
 Nearo cræftum fæst.
 Þær on innan
 Bær eorl gestrona
 Hringa hyrde
 Hard fyrdne dæl
 Fættan goldes
 Fec for þa cwæp
 Hold þu nu hruse
 Nu hælepne mestan
 Eorla æhte
 Hwæt hi ær on þe
 Gode begeaton.
 Gup deap fornam
 Feorh bealo freene
 Fyrena gehwylcne
 Leoda minna
 Þa na þe þis ofgeaf
 Gesawon sele
 Dreamna hiwa
 Sweord wege oppe
 Fe
 Fæted wæge
 Dryme fæt dreore
 Dug
 Ellor seoc sceals e

*Inhabitavit in planitie
 Aquarum fluentis vicinam,
 Novam juxta promontorium
 Angustum, arte firmam.
 Illuc intus
 Tulit Heros thesauros
 Annulorum custos,
 Forti exercitui partem
 Vasorum aureorum
 Dedit. Igitur dic:
 Tene nunc molem,
 Quando quidem fortium maximus
 Heroum, opes,
 Quas olim tibi.
 Dii decreverunt.
 Bellona morte sutulit
 Vitam clade sævā
 Virorum quorundum
 Gentis meæ.
 Qui cadavera ibi reliquere,
 Videbant beatas
 Jubilantium imagines.
 Ense cedebant donec

 Plena liquore.
 Potatoria vasa caro

*

Se harda helm
 sted golde
 Fætum befeallen
 Feor mynd swefat
 Ða þe beadogriman
 Bywan scoldon.
 Geswilce seo hererap
 Sio æt hilde gebad
 Ofer borda gebræc
 Bite irena brosnap
 AEfter wigfruman
 Wide feran
 Hælepum be heals sines
 Hear wan wyn gomen
 Gleobeames ne god hafoc
 Geond sæl swinged
 Ne se swifsta mearh
 Burhstede beatep
 Bealo cwealm hafap
 Fela feorh cynna
 Feorþ onsendep.
 Swa giomor mod
 Gio lipo mænde.
 An æfter eallum
 Unblipe hweir
 Dæges and nightes
 Op pæt deapes wylm
 Hran æt heortan

Fortis protector.
 aureis
Poculis subactus
Animi sensus sopitus fuit,
Ubi militarem larvam
Induerent illi,
Quos exercitus Dux
Ad pugnam evocavit, ut
Per clypeorum fragorem
Morsu ferri excidium,
Pro belli auctore,
Amplum inferrent
Viris per cervicis nervos
Crine lividis. Faucis exultans
Melodicæ nescius accipiter
Ultra votum castigavit
Cadavera alacri rostro.
Urbes vastatæ.
Pernicie lues
Multas animas ad sedes
Atavorum misit.
Sic moestus animus
Olim tener ingemiscet,
Unus quisque
Infelix ubique
Die et nocte,
Donec mortis æstu
Obruta corda

Hord wynne fond
Eald uht steapa seced
Nacod nid draca
Nihtes fleogep
Fyre befangen
Hyne foldbuend
. . . . he ge . . .
Sceall bearn
. rusan
þær he hæpen gold
Warap wintrum frod
Ne byp him wihte

*Animi gaudia invenerint,
Veteris originis sedes petendo.
Nudus necessitate Draco
Nocte volat
Igne illaqueatus.
Eum terricolæ
.
.
. monte.
Ibi paganum idolum
Custodit annis provectus.
Non est illi creatura.*

Hic lacuna incidit, quæ XV versibus respondet absentibus.

Swa se peod sceapa
þreohund wintra
Heold on hrusan
Hordærna sum
Eachen cræftig
Op þæt hyne
An abealch
Mon on mode
Man dryhtne bær.
Fæted fæged
Freopo wære
Bæd hlaford sinne,
þa wæs hord rasop
Onboren beaga

*Ita gentis adversarius
Trecentis annis
Tenuit in arce
Thesaurum,
Arte firmata,
Donec illum
Unus offensus
Vir animo fortis
Domino suo afferret.
Vasa pulcra,
Amoris pignora
Donavit suo domino.
Tunc fuit gazophylacium vere
Imminutum annulis.*

Hord bene getipad
 Feasceaftum men
 Frea sceawode.
 Fyra fyrrn geworc
 Forman sipe.
 Ða se wyrn onwoc
 Wroht was geniwat
 Stond Ða æfter stane
 Stearc heort onfand
 Feondes fotlast
 He to forþ gestop.
 Dyrnan cræfte
 Dracan heafde neah.
 Swa mæg unfæge
 Eape gedigan
 Wean and wræc sip
 Se þe wealdendes
 Hylde gehealdeþ
 Hord weard sohte
 Georne æfter grunde
 Wolde guman findan
 Ðonne þe on
 Sare geteode.
 Hat and hreohmod
 Hlæwum oft ymbe hwearf
 Ealne utan weardne
 Ne þær ænig man
 On þære westene

*Thesaurus prece concessus
 Pauperibus.
 Dominus vidit
 Ignitas machinas,
 More consveto
 Quas serpens excitavit.
 Lis renovata fuit.
 Serpsit tunc secundum murum
 Aspera palatium expertum est
 Hostis vestigia.
 Nimis ultra perrexit
 Insidiosa machinatione.
 Draco accessit prope.
 Sic potuit protervus
 Facile procedere
 Malitia et more scelesto.
 Illum, quem omnipotentis
 Gratia custodivit,
 Thesauri custos petivit
 Avidus per campum:
 Voluit in virum irruere.
 Cui in
 Vulnus inflixit.
 Ferus et animo turbidus
 Aggerem sæpe circumivit
 Jugiter a parte exteriori.
 Non ibi alicui
 In isto deserto*

Hwæpre hilde gefeh
 Bealworces hwylum
 On beorh æt hwearf.
 Sinc fæt sohte
 He þæt sona onfand
 Þæt hæfde gumena sum
 Goldes gewandod
 Heah gestreona
 Hordweard onbad
 Earfodlice
 Op þæt æfen cwom
 Wæs þa gebolgen
 Beorges hyrde
 Wolde fela þa
 Lige forgyldan
 Drync fæt dyre.
 Þa wæs dæg sceacen
 Wyrme on willan
 No on wealle læg
 Bidan wolde
 Ac mid bæle for
 Fyre gefysed
 Was se fruma egeslic
 Leodum on lande
 Swa hyt lungre wearp
 On hyra sinc gifau
 Sare geendod.

*Utravis pugna attulit
 Perniciem. Tandem
 Urbem petit.
 Thesauros quærit.
 Ille cito sentiit,
 Quod virorum
 Aliqui partem auri subduxissent
 Magnum lucrum
 Thesauri custos expectavit.
 Importune
 Deinde vesper venit.
 Erat tunc iratus
 Arcis custos.
 Voluit multa tunc
 Flamma rependere
 Pocula pretiosa.
 Tunc fuit dies elapsus
 Serpentis ex voto.
 Non in muro excubando
 Expectare voluit,
 Sed cum incendio iuit,
 Igne excitato.
 Auctor erat terribilis
 Populo in terra.
 Ita confestim evenit,
 Ut acquisitio divitiarum
 Dolore finiretur.*

XXXIII.

Ða se gæst ongan
 Gledum swifan
 Beorht hofu bærnan
 Bryne leoma stod
 Eldum on andan
 No þær uht cwices
 Lap lyft floga
 Læfan wolde.
 Wæs þæs wyrmes wig
 Wide gesyne
 Nearo fages nip
 Nean and feorran
 Hu se gupsceapa
 Geata leode
 Hatode and hynde
 Hord eft gesceat.
 Dryht sele dyrnne
 Ærdæges hwile.
 Hæfde landwara
 Lige befangen
 Bæle and bronde
 Beorges getruwode
 Wiges and wealles
 Him seo wen geleah.
 Ða wæs Beowulfe
 Broga gecyped

XXXIII.

*Tunc hostis incepit
 Ignem spargendo
 Nitidas ædes comburere
 Incendii fulgor stetit
 Viris adversus,
 Nec ibi aliquid animal
 Tetra vorax flamina
 Relinquere voluit.
 Fuit ibi serpentis strages
 Late conspecta,
 Dura versicoloris nequitia,
 Prope et procul,
 Qua publicus hostis
 Gothicam gentem
 Affecit et oppressit.
 Thesauro demum direpto
 Metropolin occulta
 Matutino tempore
 Incolarum
 Flamma occupavit.
 Igne et incendio
 Urbis minatus est
 Arci et muro.
 Illum spes fefellit.
 Tunc fuit Beowulfo
 Horrore nuntiatum*

Snude to sope
 ðæt his sylfes him
 Bolda selst bryne
 Wylmum mealt
 Gifstol Geata
 ðæt ðæm godan wæs.
 Hreow on hrepre
 Hyge sorga mæst
 Wende se wisa
 ðæt he wealdende
 Ofer ealde riht
 Ecean dryhtne
 Bitre gebulge
 Breost innan weoll
 ðeostrum geponcum
 Swa him gepywene wæs.
 Hæfde lic draca
 Leoda fæsten.
 Ea lond utan
 Eorþ wearþ pone
 Gledum forgrunden
 Him þæs gup cyning
 Wedera peoden
 Wræce leornode
 Heht him þa gewyrcean
 Wigendra hleo
 Eall irenne
 Eorla dryhten

*Protinus sane,
 Quod ipsius domus,
 Mansio felicissima, incendii
 AEstu colliquesfacta fuerit,
 Unacum metropoli Gothorum,
 Quæ iis fausta fuerat.
 Tulit forti
 Animo damnum maximum:
 Speravit sapiens,
 Quod imperantis
 Super omne jus
 Provocaretur Domini
 Acerba ira.
 Pectus intus fervuit
 Tenebrosis curis,
 Ita ut illi minarentur.
 Tenuit cadaveribus Draco
 Gentis urbem.
 Sita exterius
 Terra fiebat inde
 Prunis subacta.
 Igitur belli Dux,
 AEolicorum Rex
 Jacturam edoctus
 Jussit suis fieri
 Militare tutamen
 Totum ferreum,
 Satraparum dominus,*

Wigbord wrætlic
 Wisse he gearwe
 þæt him holt wudu
 Helpan ne meohte
 Lind wip lige.
 Sceolde pend daga
 Æpelig ær gop
 Ende gebidan
 Worolde lifes
 And se wurm somod
 þeah þe hordwelan
 Heolde lange.
 Oferhogode þa
 Hringa pengel
 þæt he pone widflogan
 Weorode gesohte
 Sipan herge no
 He him þam sæcce ondred
 Ne him þæs wyrmes
 Wig for wiht dyde.
 Eafop and ellen
 Forpon he ær fela
 Nearo nepende
 Nipa gedigde.
 Hilde hlemma
 Syppan he Hropgares
 Sigor eadig sæcg
 Sele fælsode.

*Bellicosos asseres admirabiles.
 Scivit certe
 Quod suos silvestris ligni
 Juvare non posset
 Tilia contra flammæ.
 Oportuit sic finem
 Faustum et felicem
 Demum exspectare
 Mundanæ vitæ.
 At serpens coactas
 Cogitavit gazas
 Tenere diu.
 Decrevit
 Tunc virorum dominus
 Inde procul fugientem
 Agmine petere.
 Postea exercitus haud
 Pugnam pertimuit,
 Nec iis serpentis
 Prælium mortale quid intulit.
 Labore et virtute
 Pollens, ante multas
 Angustias passus
 Prevaluit
 Hildæ sonitu.
 Postea Hrodgari
 Victoria beatus heros
 Aulam lustravit.*

And æt gupe for
 Grap Grendeles mægum
 Lapan cynnes
 No þæt læsest
 Wæs hondgemot
 Þær mon Hygelac sloh
 Syppan Geata cyning
 Gupe ræsum
 Frea wine folca
 Freslondom on
 Hreples eafora
 Hioro dryncum
 Swealt bille gebeaten.
 Þanon Beowulf com
 Sylfes cræfte
 Sund nytte dreah
 Hæfde him on earme
 XXX hilde
 Geatwa
 Þa he to holme

 Nealles het ware
 Hrem geporf
 Fepe wiges
 Þe him foran ongean.
 Linde bæron
 Lyt eft becwom
 Fram þam hild fræcan

Et ad pugnam iuit
Clade Grendelis cognata
Noxiam progeniei.
Non minimus
Fuit conflictus,
Ubi Higelacus cecidit
Post Gothorum Regem
Belli impetu,
Heros dilectus populo,
Frisica in terra,
Regis filius
Mavortio in symposio
Interiit secure iotus.
Illinc Beowulfus venit
Propria virtute;
Navigationem nesciit adversam.
Brachio gesserat
. triginta praelia
.
Ubi in salum
.
Vicinos evocavit viros
(Corvus indiguit,
Pastus bellici)
Sibi adversis
Qui signa inferrent.
Brevi post venit
Ex periculoso bello

Hames niosan
 Ofer swan ipa
 Siolepa bigong
 Sunu Ecgpeowes
 Earm on haga
 Eft to leodum
 Þær him hygd gebead
 Hord and rice beagas
 And brego stol
 Bearne ne truwode
 Þæt he wip æl fylcum
 Epel stolas
 Healdan cupe.
 Þa wæs Higelac dead
 No þy ær feasceafte
 Findan meahton
 AEt þam æpelinge
 AEnige pinga
 Þæt he heardrede
 Hlaford wære
 Oppe pone cynedom
 Ceosan weolde.
 Hwæpre he him on folce
 Freond learum heold
 Estum mid are
 Op þæt he yldra wearp.
 Weder Geatum weold
 Hyne wræc mæcgas

*Domum visitatum,
 Super cygnorum vada
 Nave vectus
 Filius Ecgthiovi
 Miseram in patria
 Iterum ad gentem
 Ubi illi animus presagiit
 Thesauros et pretiosas armillas.
 Et regium solium.
 Prolem non speravit,
 Quæ contra omnia agmina
 Regium thronum
 Tenere posset.
 Tunc fuit Higelacus mortuus.
 Nemo antea mortalium
 Objicere potuit
 Illi principi
 Rem aliquam,
 Quod imperiosus
 Dominus fuisset,
 Ex quo regnum
 Eligere voluit.
 Universus illum populus
 Amicus in deliciis habuit
 Veneratione et honore.
 Donec senex fieret,
 AEolo-Gothos rexit.
 Eum scelesti homines*

Ofer sǣ sohtan
 Suna Operes
 Hæfdon hy forht alden
 Helm Scylfinga
 þone selastan
 Sæcyninga para
 þepe in Sviorice
 Sinc brytnade.
 Mærne peoden
 Him pæt to mearce wearp
 He þar orfeorme
 Feor wunde hleat
 Sweordes swengum
 Sunu Higelaces
 And him eft gewat
 Ongenpeowes bearn
 Hames neosan
 Syppan heardred læg.
 Let þone brego stol
 Beowulf healdan
 Geatum wealdan
 pæt wæs god cýning.

XXXIV.

Se pæs leod hryres
 Lean gemunde
 Uferan dogrum
 Ead gilfe weard

Trans mare petierunt:
Filii Otheris
Terruerunt senem
Protectorem Scylfingorum,
Felicissimum
Maritimorum Regum,
Qui in Sveonum Regno
Cimelia distribuere:
Illustri domino
Iste fuit exitus.
Ibi mortale
Vitæ vulnus sortitus est
Gladii ictibus
Filius Higelaci.
Et postea discessit
Ongentheovi filius
Domum revisurus.
Ex quo consiliosus jacuit,
Reliquit regium solium
Beowulfo tenendum,
Gothos regendos.
Ille fuit bonus Rex.

XXXIV.

Illati populi damni
Mercedis meminit
Tempore præterlapso
Dives gloriæ custos

Feasceaftum freond
 Folce gesteppe.
 Ofer sæ sipe
 Sunu Operes
 Wigum and wæpnum.
 He gewræc syppan
 Cealdum cear sipum
 Cyning ealdre bineat.
 Swa he nipa gehwane
 Genesen hæfde
 Slipra geslyhta
 Sunu Ecgpiowes.
 Ellen weorca
 Op pone anne dæg
 þe he wip þum wyrme
 Gewegan sceolde
 Gewat þa XIIIta.
 Sum torne gebolgen
 Dryhten Geata dracan
 Sceawian hæfde
 þa gefrunen hwanan
 Sio fæhp aras.
 Bealo nip beorna
 Him to bearme cwommap
 þum fæt mære
 Purh þæs mældan hond
 Se wæs on þam
 Preate preotleo

Afflictae amicus
Gentis, intulit
Trans mare
Filio Otheri
Bellum et arma.
Ultus est deinde
Frigidas valde vias
Regem senem emensum.
Sic injurias quasque
Visitavit
Contumeliosæ cedis
Filius Ecgthiovi
Præclaris factis,
Dum aliquo die
Contra serpentem
Dimicaret,
Stipatus duodecem.
Aliquem ira inflatum
Dominus Gothorum draconem
Ut vidit,
Siscitavit, unde
Inimicitia venirent?
Pestifero odio duces
Illius navim aggrediebantur.
Illi vasi marino
Juxta ipsius indicem manus
Inerat
Militaris triginta (virorum)

Ða secg se þæs orleges
 Or onstealde
 Hæft hyge geomor.
 Sceolde hean ponon
 Wong wisian.
 He ofer willan giong.
 To þæs þe he eorþ sæle
 Anne wisse.
 Hlæw under hrusan
 Holm wylme neh
 Yp gewinne
 Se wæs innan full
 Wrætta and wira
 Weard unhiore
 Gearo gup freca
 Gold mapmas heold.
 Eald under eorþan
 Næs þæt ype ceap
 To gegangenne
 Gumena ænigum
 Gesæt þa on næsse
 Nip heard cyning.
 Þænden hælo abead
 Heord geneotum
 Goldwine Geata
 Him wæs geomor sefa
 Wæfre and wælfus
 Wyrp ungemete neah

Tunc vir, qui praelii
Initium instituit
Victus animo moestus.
Altum inde
Æquor visitandum.
Ille vada transiuit
Usque ad terrestrem,
Quem novit,
Tumulum sub monte
Maris æstus prope
Fluctibus obstreperos.
Ille fuit interne plenus
Mirabilium operum et rerum.
Custos sævus
Promptus ad prælium noxium
Aureas gazas tenuit
Veteres sub terra:
Non erant facili negotio
Adeundæ
Virorum ulli.
Mala sacrificia fecit tunc
Nequitiâ durus Rex,
Dum dira imprecaretur
Foci sociis
Auro munifici Gothis.
Sollicitus illis erat animus;
Acres et cædis avidi
Fiebant fere furiosi

Se þe þone gomelan
 Gretan sceolde
 Seccean sawle hord
 Sundr gedælan
 Lif wip like
 No. þon lange wæs.
 Feorh æpeliges
 Flæsce bewunden.
 Beowulf mapelode
 Bearn Ecgþeowes
 Fela ic on giogope
 Gup-ræsa genæs
 Orleg hwila
 Ic þæt eall gemon
 Ic wæs syfan wintre
 Þa mec sinca baldor
 Frea wine folca
 Æt minum fæder genam
 Heold mec and hæfde
 Hrepel cyning
 Geaf mec sinc and symbel
 Sibbe gemunde
 Næs ic him to life
 Lapra owihte
 Beorn in burgum
 Þonne his bearna hwylc.
 Herebald and hæp cyn.

Qui senem
Salutarent
Aggrediendo animæ thesaurum
Divisuri
Vitam a corpore.
Non inde diu mansit.
Anima naturali
Carne involuta.
Beowulfus dixit
Filius Ecgthiovi:
Multas ego in juventute
Pugnās pugnavi
Noxias interdum.
Ego omnium memor sum:
Ego fui septem hiemum,
Cum me opum potens
Dominus dilectus populis
A meo patre excepit.
Tenuit me et protexit
Verendus Rex.
Dedit mihi opes et fevda
Adoptionis memor.
Nescio vitæ
Pejus aliquid
Principis Regni fuisse;
Quam illius liberis
Armis potens et paganum genus

Oppe Higelac min
 Wæs þam yldestan
 Ungedefelice
 Mæges dædum
 Morþor bestred
 Syppan hyne hæp cyn
 Of hornbogan,
 His frea wine
 Flane geswencte
 Miste mercelses
 And his mæg ofscet
 Broþor operne
 Blodigan gare
 Þæt wæs feoleas gefeoht
 Fyrenum gesyngad.
 Hrepre hyge mepe
 Sceolde hwæpre swa
 Þeah æpelig unwrecen
 Ealdres linnan
 Swa biþ geomorlic
 Gomelum ceorle
 To gebidanne
 Þæt his byre ride
 Giong on galgan
 Þonne he gyd wrece
 Sarigne sang
 Þonne his sunu hangap
 Hrefne to hrodre

Higelacoque meo
Fuit. Maximo natu
Importuna
Fratris actione
Cædes illata,
Ex quo paganism genus
Ex corneo arcu
Dilectus Princeps
Telo vexavit:
Aberravit a scopo,
Et suum cognatum trajecit,
Fratrem alterum,
Sanguinea sagitta.
Ea erat mercedis expers pugna
Noxa gravis,
Sævo animo pugnata.
Utrique sic
Quamquam nobili inulta
Vita relinquenda.
Ita est flebili
Seni
Metuendum,
Ut suus filius equitet
Juvenis in patibulo.
Igitur cantilenis quæritur
Lugubri cantu,
Quod suus filius pendat
Pro corvi deliciis

And he him helpan ne mæg
 Eald and infrod
 AEnige gefremman
 Fymble biþ gemyndgað
 Morna gehwylce
 Eaforan ellor siþ
 Opres ne gymeþ
 To gebidanne
 Burgum in innan
 Yrfe weardas
 Ðon se anhafap
 Ðurh deapes nyp
 Dæda gefondad.
 Gesyþþ sorg cearig
 On his sona bure
 Winsele westne
 Wid gereste.
 Reote be rofene
 Ridend swefap
 Hælep in hodmannis
 Ðær hearpan sweg
 Gomen in geardum
 Swylce þær inne wæron.

XXXV.

Gewited þonne on sealman
 Sorh leop gælep
 An æftet anum.

*Illumque nequeat auxilio
 Senex et fractus
 Aliquomodo promovere.
 Fabula narratur
 Mane quolibet,
 Successorem alias
 Secunda vice non intendat
 Constituere
 Regni
 Hæreditarii custodem,
 Quem intuitur
 Mortis necessario
 Effectu constrictum.
 Videt luctu confectus
 Sux prolis in conclave
 Feralem solitudinem
 Ample cumulata.
 Crepitat in aëre
 Equitans sopitus
 Princeps suspensione.
 Ibi cytharæ siluere
 Jubila in ædibus,
 Quæ ubi intus fuerant.*

XXXV.

*Evanuit igitur fidium cantus;
 Luctus carmen impedit
 Unum post alterum*

Þuhte him eall to rum
 Wongas and wigstede
 Swa Wedra helm
 Æfter here bealde
 Heortan sorg
 Weal-linde wæg
 Wihte ne meahte
 On þam feorh bonan
 Fægþe gebetan
 No þy ær he
 Þonne heaþo rinc
 Hatian ne meahte
 Læpum dædum
 Þeah him leofne wæs.
 He þa mid þære sorghe
 Þe him sio sar belamp
 Gum-dream ofgeaf
 Godes leoht geceas
 Eafterum læfde
 Swa deþ eadig
 Mon lond and leod-byrig
 Þa he of life gewat
 Þa was synn and sacu
 Sweona and Geata
 Oferrid wæter
 Wroht gemæne.
 Here nip hearda
 Syppan hrepel swealt

*Visa illi sunt omnia nimis lata
 Arva et prælii loca.
 Sic Æolicorum protector
 Post prælia fortia
 Animis dolorem
 Cadivā tiliā ademit,
 Ne quis posset
 Vitæ perniciem
 Inimicitia rependere;
 Nec prior
 Celsum principem
 Odii lacescere,
 Nefariis factis.
 Etsi cara sibi,
 Ille, dolore,
 Quem vulnus attulerat,
 Jubila relinqueret,
 Dei lumen elegit;
 Successori reliquit
 Ita morte beatus
 Regnum et metropolin.
 Cum ille vita excidit,
 Tum fuit injuriæ et lis
 Sveonum et Gothorum
 Acta per ævora
 Vindictā communi
 Belli zelo duri,
 Postquam princeps obiit.*

Oppe him Ongenpeowes
 Eoferan wæran
 Frome fyrd hwate
 Freopene woldon
 Ofer heafo healdan.
 Ac ymb hreosna beorhe
 Atolne inwit scear
 Oft gefremedon.
 Þæt mæg wine
 Mine gewræcan
 Fæhde and fyrene
 Swa hit gefræge wæs
 Þeah þe Oper
 His ealdre gebohte
 Heardan ceape
 Hæp cynne wearp
 Geata dryhtne
 Gup onsæge
 Þa ic on morgne
 Gefrægn mæg Operne
 Billes ecgum
 On bonan stælan.
 Þær Ongenpeow
 Eoferes niosap.
 Guphelm to glad
 Gomela Scylfing hreas.
 Blac hond gemunde.
 Fæhpo genoge

*Usque dum contra Ongantheowi
 Successorem defendere
 Strenuus exercitus promptusque
 Libertatem vellet
 Maris conservandam.
 Sed circa ruentia moenia
 Foeda dolis genti
 Sæpe intulerunt
 Socii
 Mei infligendo
 Vindictam et incendia,
 Ita ut celebre esset.
 Quin etiam Otherus
 Sua vitâ emit
 Duram mercedem.
 Sereno genere fiebat
 Gothorum Domino
 Bellum indictum.
 Tunc ego mane
 Comperi filii Otheri
 Calibeam aciem
 Ossa obrepssisse.
 Ibi Ongentheowi
 Hæredem visitavit
 Dux nimis letus.
 Senex Scylfingus corruit.
 Atram manum memini
 Vindicta affluent*

Feorh swengne ofteah
 Ic him þa mapmas
 Þe he me sealde
 Geald æt gupe
 Swa me gife þe wæs.
 Leohtan sweorde
 He me lond forgeaf
 Epel earp wyn
 Næs him ænig þearf
 Þæt he to gif þum
 Oppe to Gar-Denum
 Oppe to Swiorice
 Secian purfe
 Wyrstan wig frecan
 Weorpe gecysan
 Swylc Ic him onfepan
 Beforan wolde
 Ana on orde
 And swa to aldre sceall
 Sæcce fremman
 Þenden wis sweord polap
 Þæt mec ær and sip
 Oft gelæste
 Syppan Ic for dugepum
 Dæg hræfne wearp
 To hand bonan
 Huga cempan
 Nalles he þa frætwe

Vitam victis ademisse.
Ego thesauros,
Quos mihi tradidit
Impendi bello;
Ita mihi dati erant.
Flammanti gladio
Mihi regiones dedit
Patriæ pater.
Non necessum erat
Donis
Sive promontoricas Danos
Sive Sveciæ incolas
Allicere
Ad internecinum bellum voraci
Fato compescendum.
Columna inter phalanges
Ante eum esse volui
In acie qualibet.
Et sic ad senectutem
Pugnas pugnabo, dum
Arma profuerint.
Id mihi ante et olim
Sæpe libuit,
Postquam mihi ante nobilem
Evigilem corvum erat
Manu periculosa
Cum Hugone pugnandum.
Non minus thesauros ille

Fres cyning breost
 Weordunge bringan moste
 Ac in cempan gecrong
 Cumbles hyrde
 AEþeling on elne
 Ne wæs ecg bona
 Ac him hilde grap
 Heortan wylmas
 Banhus gebræc
 Nu sceall billes ecg
 Hond and heard sweord
 Ymb hord wigan.
 Beowulf mapelode
 Beot wordum spræc
 Mestan sipe
 Ic geneþpe fela
 Gupa on geogope
 Gyt Ic wylle
 Frod folces weard
 Fæhþe secan
 Mærdum fremman
 Gif mec se mansceapa
 Of eord sele
 Utgereced
 Gegrette þa gumena
 Gehwylcne hwate
 Helmberend hindeman
 Sipe swæse gesipas

*Frisonum Rex animo
 Venerabundo offere cogeatur.
 At pugnando succubuit
 Vexilli custos
 Illustris animo.
 Non fuit acies periculosa,
 At ejus Bellona corripuit
 Cordis calorem:
 Osseam domum fregit.
 Nunc calibet acie
 Manu et duro ense
 Circa thesaurum pugnandum.
 Beowulfus dixit;
 Minacibus verbis loquebatur:
 Sapissime
 Peregi multa
 Prælia in juventute,
 Ut adhuc volo,
 Senem, populi custodem
 Vindictâ ulsisci
 Præclara gesta edendo,
 Si me latro
 Extra patriam
 Evocaverit.
 Collegi viros
 Quosque alacres
 Galeas ferentes, post
 Itineris dulces socios.*

Nolde Ic sweord beran
 Wæpen to wyrme
 Gif Ic wiste
 Hu wip þam aglæcean
 Elles meahte.
 Gylpe wipgripan
 Swa Ic gio wip
 Grendle dyde
 Ac Ic þær heapu
 Fyres hates
 Wene repis
 And hatres fordon
 Ic me onhafu bord
 And byrnan nelle
 Ic beorges weard
 Ofer fleon fotes
 Frem ac unc sceal
 Weorþan æt wealle
 Swaunc wyrd geteop
 Metod manna gehwæs
 Ic eom on mope from,
 Þæt Ic wip þone
 Gup flogan gylp
 Ofer sitte
 Gebide ge on beorge
 Byrnum werede
 Secgas on searwum
 Hwæper sel mæge

*Noluisse gladium inferre
 Armare serpenti,
 Si cognovissem
 Aliud misero
 Quidquam valuisse
 Arrogantiam adimere.
 Sic ego olim adversus
 Grendelem feci.
 Et ego ibi æstuantem
 Ignis instar torrentis
 Spe inflatum
 Et odio, delevi.
 Ego mihi auferri scutum
 Et lorica nolui.
 Ego castrî custodem
 In fugam pede sequaci
 Conjeci, nobis
 Persequendum ad muros.
 Castigavit fato decreto
 Deus hominem quemvis.
 Ego sum animo lætus,
 Quod adversus
 Publicum hostem virtute
 Prævaluerim.
 Vosne manetis in arce
 Loricas induti
 Milites, speculatum,
 Uter fortior poterit*

AEst wæl ræse
 Wunde gedygan
 Uncer twega
 Nis pæt eower sip
 Ne gemet mannes
 Nefu min anes
 Wat he wip aglæcean
 Eorfoþo dæle
 Eorl scyre efne
 Ic mip elne sceall
 Gold gegangan
 Oppe gup nimeþ
 Feorh bealu frecne
 Frean eowerne.
 Ares þa bi ronde
 Roþ oretta
 Heard under helme
 Hioro sercean bæc
 Under stan cleofu
 Strengo getruwode
 Anes mannes ne biþ
 Swylc earges sip geseah.
 Þa be wealle
 Se þe worna fela
 Gumcystum god
 Gupa gedigde
 Hilde hlemma
 Þonne hnitan fepan

Post pugnam
Vulnera ferre;
Uter nostrum duorum?
Non is erat vester mos,
Nec aptus clienti
Nepotis mei alicui.
Scit ille adversus miserum
Muneris partes
Comes negotio par.
Ego virtute
Aurum quæram
Donec Mars abstulerit
Vitam cæde noxiâ
Principi vestro.
Surrexit tunc cum umbone
Heros injuriâ affectus
Durus sub galea.
Supparo, quod gessit,
Sub lapideo fornice
Forti confidit.
Neminem præstolabatur,
(Is ignavorum mos visus,)
Eorum, qui apud murum
Magno numero
Rebus prætiosis abundanti
Pugnâ prodessent.
Bellona ciebat
Inde cornu phalanges.

Stod on stanbogan
 Stream ut ponan
 Brecaſ of beorge
 Wæs pære burnan wælm
 Heapo fyrum hat.
 Ne meahte horde neah
 Unbyrnende
 AEnige hwyle
 Þeod gedygan
 For dracan lege.
 Let þa of breostum
 Þa he gebolgen wæs
 Weder Geata leod
 Word utfaran
 Stearc heort styrnde
 Stefn in becom
 Heapo torht hlynnan
 Under harne stan
 Hete wæs onhrered
 Hord weard oncnioſ
 Mannes reorde
 Næs pær mara fyrst
 Freode to fricean
 Frod ærest cwom
 Orup aglæcean
 Ut of stane
 Hal hilde swat
 Hruse dynede

*Profluxit in lapideo ponte
 Torrens inde
 Excussus munimento.
 Fuit ibi incensus æstus
 Rapidis ignibus fervidus.
 Non licuit thesauro cominus
 Nondum flammis tacto
 Aliquo tempore
 Genti succurrere,
 Draconis ob incubationem.
 Fecit tunc ex pectoribus
 Ut erat ira incensa
 AEolico Gothica gens
 Verba exire:
 Fortia sævierunt corda.
 Vox intro missa
 Nobili ardore strepuit
 Sub arcis muro.
 AEstus fuit excitatus
 In thesauri custodem obvio
 Quolibet alimento.
 Ibi non erat magnum tempus
 Avido devastatori datum.
 Senex primum venit
 Animo afflictus
 Ex arce
 Calido cædis sudore,
 Terra tremuit.*

Beorn under beorge
 Beord rand onswaf
 Wip þam gryre gieste
 Geata dryhten
 Þa wæs hring bogan
 Heorte gefysed
 Sæcce to secceanne
 Sweord ær gebræd
 God gupcyning
 Gomele lafe ecgum
 Unglaw æcghwæprum
 Wæs bealo hycgendre
 Broga fram oprum stip.
 Mod gestod wip stepne
 Rondwinia bealdor
 Þa se wyrm gebeah
 Snude to somne
 He on searwum bad
 Gewat þa byrnende
 Gebogen scripan
 To gescire styndan
 Scyld wel gebearg
 Life and lice
 Læssan hwile
 Mærum peodne
 Þonne his myne sohte
 Þær he þe fyrsta forman
 Dogore wealdan moste

*Heros apud moenia
 Clypeum obvertit
 Adversus torvum hostem
 Gothorum dominus.
 Tunc fuere circum circa
 Corda pompta,
 Pugnam pugnatum.
 Gladii ante stravit
 Bonus Dux
 Veteri superstites acie:
 Immitis quibusvis
 Fuit perniciem conantibus:
 Monstrum ab aliis propulit.
 Animos acuebat in arcem
 Bellicosus Pinceps.
 Tunc Serpens recessit
 Protinus eodem tempore
 Insidias petens:
 Discessit tunc arsus
 Undulatim serpendo,
 Ad mansionem firman.
 Scutum bene profuit
 Vitæ et corpori
 Brevi tempore
 Illustis domini.
 Tunc suum piaculum quæsiuit:
 Ibi spatium primi
 Diei victoria potitus est.*

Swa him wyrdne gescef
 Hræp æt hilde
 Hond upabræd,
 Geata dryhten
 Gryre fahne floh,
 Inc gelafe
 Pæt sio ecg gewat
 Brun on bane
 Bac unswipor
 Þonne his piod cyning
 Þearfe hæfde
 Bysigum gebeded
 Þa wæs beorges weard
 Aester heapu swenge
 On hreoum mode.
 Wearp wæl fyre
 Wide sprunгон
 Hilde leoman hrep
 Sigora ne gialp
 Gold wine Geata
 Cup bill geswac
 Nacod æt nipe
 Swa hit ne sceolde
 Iren ær god
 Ne wæs pæt epe sip
 Pæt se mæra
 Maga Ecgpeowes
 Grundwong pone

Sic illi fato decretum.
Velocem in pugna
Manum extendit
Gothorum Dominus.
Horridum inimicum stravit.
Credite,
Quod acies migraverit
Furva ad ossis
Adversum latus impotens,
Ubi ea populi Rex
Opus habuerit
Utile petitum.
Tunc fuit urbis custos
Post ingentem correptionem
Lugubri animo.
Injecta cadavera igni.
Late extulit
Bellona jubar sæva.
Victoriā non gloriabatur
Auro amicus Gothorum,
Securis bellica siluit
Nudata pro injuriis.
Ita non debuit
Ferrum olim utile.
Nec fuit multo post,
Quod illustris
Filius Ecgtheovi
Hanc regionem

Ofgyfan wolde
 Sceolde willan
 Wic eardian
 Elles hwergen
 Swa sceal ecghwylc mon.
 Alætan len dagas
 Næs þa long to þon.
 Þæt þa aglæcean
 He æft gemetton
 Hyrte hyne hord weard
 Hreper æpme weoll
 Niwan stefne
 Nearo prowode
 Fyre befongen
 Se þe ær folce weold
 Nealles him on heape
 Heand gesteallan
 AEþelinga bearn
 Ymbe gestodon
 Hilde cystum
 Ac hy on holt bugon
 Ealdre burgan
 Hiora manum
 Weoll sefa wip sorgum
 Sibb æfre ne mæg
 Wiht onwenden
 Þam þe wel penced.

Relinquere vellet.
Cupidus
Castra habitare
Alioquin nullibi.
Ita debet unus quisque
Quærere premium vitæ.
Non erat diu, donec
Afflictos,
Quos obvios habuit,
Refocillaret thesauri custos.
Pectore anhelos nitebatur
De novo reficere
Angustias passos
Ense subactos,
Qui ante populum coëgit.
Non omnes inter turmas
Sese dederunt.
Nobilium liberi,
Circum stiparunt
Bellona electum;
At alii in sylvas fugiebant,
Vitam servatum
Suorum sociorum.
Æstuabat animus curis.
Pace semper non poterit
Diabolus fraudare
Eum, qui bene sentit.

XXXVI.

Wiglaf wæs haten
 Weoxstanes sunu
 Leoflic lurd waga
 Leod Scylfinga.
 Mæg AElfehris
 Geseah his mondryhten
 Under heregriman
 Hat prowian.
 Gemunde þa þa are
 Þe he him ær forgeaf.
 Wicstede weligne
 Wæg mundinga
 Folc rihta gehwylc
 Swa his fæder ahte
 Ne mihte þa forhabban
 Hond rond gefeng
 Geolwe linde
 Gomel swyrd geteah
 Þæt wæs mid eldum
 Ean mundeslaf
 Suna Operes
 Þa æt sæcce weard
 Wræce wineleasum

 Weoxstanes bana
 Meces ecgum
 And his magum

XXXVI.

*Viglafus vocabatur
 Veoxstani filius
 Dilectus dominus oceani,
 Gente Scylfingica,
 Cognatus AElferi.
 Vidit eum Dominus
 Sub larva militari
 Inimicitias pati.
 Meminit tunc honoris,
 Quem illi olim dederat
 Mansiones divites,
 Aquis tutas,
 Populi auctor, quas
 Suus pater possederat.
 Non potuit se cohibere:
 Manu sumpsit scutum,
 Flavum vexillum;
 Antiquo se cinxit ense,
 Qui fuit olim
 Manus presidium
 Filio Otheri
 Ubi in pugna erat
 Vindicta sumenda de amicis
 desituto
 Veoxstani occisore
 Acie gladii,
 Et suis cognatis.*

AElbær brun fagne
 Helm hringdebyrn
 Eald sweord etonisc
 þæt him on lean forgeaf
 His gædelinges
 Gupgewædu
 Fyrd searu fuslic
 No ymb þa fæhpe spræc
 þeah þe he his brodor bearn
 Abread wade.
 He frætwe gehcold
 Fela missera
 Bill and byrn
 Op þæt his byre mihte
 Eorlscipe efnan
 Swa his ær fæder
 Geaf him þa mid Geatum
 Gupgewæda
 AEghwæs unrim
 þa he of ealdre gewat
 Frod on forp weg
 þa wæs forma sip
 Geongan cempan
 þæt he gupe ræs
 Mid his freo dryhtne
 Fremman sceolde
 Ne gemealt him
 Se mod sefa

Attulit fulvam rutilantem
Cassidem, annulatam lorica,
Antiquos enses ethnicos,
Quem omnem mutuo dedit
Suis sociis
Belli apparatus.
Exercitui ad pugnas prompto
Nihil de inimicitia dixit,
Etiam si sui fratris filius
Peregre egit,
Thesauros tenuit
Multis annis
Secure et lorica,
Donec suus filius posset
Ducis perfungi munere,
Ut ejus antea pater.
Dedit illi tunc inter Gothos
Bellicum apparatus
Quemcunque innumerum,
Ubi ex vita discessit
Providus futuri.
Id fuit prima expeditio
Juvenis herois,
Quam belli impetu
Cum suo dilecto Domino
Facere deberet.
Non relatum est,
Illi vim animi

Ne his mægenes laf
 Gewat æt wige
 Ða se wyrm onfand
 Syppan hie togædre
 Gegan hæfdon
 Wiglaf mapelode
 Word rihta fela
 Sægde gesipum
 Him was sefa geomor
 Ic þæt mæl geman
 Ðær we meda pegun
 Ðonne we geton
 Ussum hlaforde
 In beorsele
 Ðe us pas beagas geaf
 Ðæt we him þa
 Gupgetawa
 Gyldan woldon
 Gif him pyslicu
 Þearf gelumpe
 Helmas and heard sweord
 Ðe usic on herge geceas
 To pyssum sipfate
 Sylfes willum
 Onmunde usic mæarpa
 And me pas madmas geaf
 Ðe he usic garwigend
 Gode tealde

*Nec vires
 Defuisse in pugna,
 Quod serpens expertus est,
 Postquam una
 Congressi erant.
 Wiglafus loquebatur
 Verbis ad rem multis;
 Dixit sociis,
 Illi erat animus moestus:
 Memini ego symposii,
 Ubi medo fruebamur,
 Quod acceptum ferimus
 Nostro domino,
 In triclinio,
 Qui nobis annulos dedit;
 Quod nos illi
 Belli apparatus
 Rependere vellemus,
 Si id genus illi
 Opus habere contingeret,
 Galeis et gladiis duris
 Quos nobis ex armorio selexit
 Pro hac expeditione,
 Proprio arbitrio.
 Meminit nostri honore
 Et me opibus ditavit
 Ille, qui nos armipotens
 Bonos æstimavit,*

Hwate helm bærend
 þæhpe hlaford us
 þis ellen worc
 Ana apohte
 To gefremmanne
 Folces hyrde
 For þam he manna mæst
 Mærpa gefremede
 Dæda dollicra
 Nu is se dæg comen
 þæt ure mondryhten
 Mægenes behofaþ
 Godra guprinca
 Wutun gangan
 To helpan hildfruman
 þenden hyt sy gled.
 Egesa grim
 God wat on mec
 þæt me is micle
 Leofre þæt minne
 Lichaman mid minne
 Gold gyfan gled
 Fæp me ne pynceþ
 Me gerysne
 þæt we rondas beren
 Eft to earde
 Nemne we æror mægen
 Fahne gefyllan

Acres galeas ferentes.
Protexit nos Dominus:
Has præclaras res
Solus proposuit
Gerendas
Populi custos
Qvippe qvi præ omnibus maximam
Gloriam acquisivit.
Facinora insana
Die præsentī faciunt
Nostrum dominum
Viribus indigere
Fortium militum.
Agite! eamus
Adjutum belli auctorem
Ut liber sit
Horrore immani.
Deus de me novit,
Quod mihi sit multo
Carior, quam meum
Corpus cum meis
Aureis donis: letus
Aluit me. Ne putetis
Me timore perculsum,
Quod umbones geramus
Iterum pro patria.
Excitemus potius vires
Hostes delendo

Feorh ealgian.	<i>Vitam tuendo</i>
Wedra peodnes	<i>Æolicorum domini.</i>
Ic wat geare	<i>Scio bene</i>
Þæt næron eald gewyrht	<i>Quod nulla adsit ratio,</i>
Þæt he ana scyle	<i>Cur solus debeat</i>
Geata dugupe	<i>Gothorum nobilium</i>
Gnorn prowian	<i>Indignationem sustinere,</i>
Gesigan æt sæcce	<i>Pugnandum pugnas</i>
Urum sceal sweord and helm	<i>Nostris gladiis et galea.</i>
Byrne and byrdu scrud	<i>Lorica et gravi apparatu</i>
Ban gemene.	<i>Ossa tuente.</i>
Wop þa purh þonne wælræc	<i>Perrupit tunc cede</i>
Wig hea folan	<i>Ultrici agmina tota</i>
Bær frean on fultum	<i>Ferens domino auxilium.</i>
Fea worda cwæp	<i>Paucis verbis dixit.</i>
Leofa Beowulf	<i>Dilecte Beowulfe!</i>
Læst eall tela	<i>Observe omnia bene</i>
Swa þu on geogup	<i>Ut tu in juventute</i>
Feore geara gecwæde	<i>Olim dixisti,</i>
Þæt þu ne alæte	<i>Quod minime cessares</i>
Be þe lifigendum	<i>De viventibus</i>
Dom gedreosan scealt	<i>Judicium dicere.</i>
Nu dædum rof	<i>Nunc gestis heros</i>
Æpeling anhydig	<i>Excelse! sollicite</i>
Ealle mægene	<i>Omnibus viribus</i>
Feorh ealgian	<i>Vitam tuam defendemus.</i>
Ic þe full æstu	<i>Ego tibi hoc voveo.</i>
Æfter þæm wordum	<i>Posthæc verba</i>

Wyrn yrre cwom
 Atol inwit gæst
 Opre sipe
 Fyr wylmum fah
 Fionda niosnian
 Lapra manna lig
 Ypu forborn bord
 Wip byrne rond ne meahte

Geongum gar wigan
 Geoce gefremman
 Ac se maga geonga
 Under his mæges scyld
 Elne geeode
 Ða his agen
 Gledum forgrunden
 Ða gen gupcýning
 gemunde
 Mægen strengo sloh
 Hilde bille
 Ðæt hyt on heawolan stop
 Nipe genyded
 Nægling forbærst
 Geswac æt sæcce
 Sweord Beowulfes
 Gomol and græ gmæl
 Him þæt gifede
 Ne wæs þæt him

*Serpens iratus venit
 Foedus, vaser hostis
 Altera vice.
 Gladius æstu rutilus
 Hostium visitatavit
 Invisorum corpora.
 Facile ardebant clipei.
 Adversus ardorem scutum non
 profuit*

*Juvene, telo pugnante
 Salutem promovente;
 Sed fortis juvenis
 Munitus proprio scuto
 Virtute subegit
 Suos adversarios
 Gladiis contusos.
 Tunc iterum exercitus dux

 Viribus valida stravit
 Bellicâ secure,
 Quæ cristæ minaci infixæ
 Perniciem attulit.
 Scutum dissectum est.
 Fefellit in pugna
 Gladius Beowulfi
 Antiquus, et glaucus,
 Qui illi datus fuerat:
 Nec erat illi*

Irenne ecge mihton
 Hælpān æt hilde
 Wæs sio hond to strong
 Se þæ meca gehwane
 Mine gefræge
 Swenge ofersohhte
 Ðon he to sæcce bær
 Wæpen wundum heard
 Næs him wilhte þe sel.
 Ða wæs þiod sccapa
 Þridean sipe
 Fræcne fyr draca
 Fæhda gemyndig
 Ræsde on pone rofan
 Ða him rum ageald
 Hat and heapō grim
 Heals ealne ymbe feng
 Breran banum
 He geblodegod
 Wearp sawul driore
 Swat ypum weoll.

XXXVII.

Ða Ic æt pearfe
 Ðeod cyninges
 And longne eorles
 Ellen cypan
 Cræft and cendum

*Ferrea acies, quæ posset
 Prodesse in prælio,
 Fuit manus nimis fortis
 Quæ viro cuique
 Meo gaudio
 Ictus inferebat.
 Qui in pugna portarunt
 Arma vulneribus noxia,
 Non erant eo feliciores.
 Tunc fuit latro
 Tertia vice,
 Periculosus. Ense draco
 Imicitiarum memor
 Irruit in Ducem:
 Illi tunc largum impendit
 Ardorem et æstum sævum:
 Rex omnes cinxit
 Tribulis perniciosis.
 Cruenta
 Fiebat anima sanguine:
 Sudavit undis campus.*

XXXVII.

*Nunc Ego utiliter
 Populi Regis
 Et proluxa Ducis
 Gesta narrabo.
 Virtute et scientiâ*

Swa him gecynde was
 Ne hedde he pæs
 Hea wolan
 Ac seo hand gebarn
 Modiges mannes
 Þær he his mægenes healp
 Þæt he pone nip gæst
 Modor hwene sloh
 Sæg on searwum
 Þæt sweord gedeaf
 Fah and fæted
 Þæt þæt fyr ongan
 Sweþrian syppan
 Þa gen sylf cyning
 Gewold his gewitte
 Wæl seaxe gebræd
 Biter and beadu scearp
 Þæt he on byrnan wæg
 For wrat Wedra helm
 Wyrn on middan
 Feond gefyldan
 Ferh ellen wræc
 And he hyne þa
 Begen abroten hæfdon
 Sib æpelingas
 Swylc sceolde sæg wæsan
 Þegn æt pearfe
 Þæt þam þeodne wæs

*Adeo imbutus erat,
 Ut non caveret sibi
 Ab imminente periculo.
 Sed manus prompta
 Animosi viri
 Ibi virtute suos juvit,
 Flagitiosum hostem
 Fortis quando stravit
 Virum fraude,
 Qui gladium hebetaverat
 Rutilum et pingvem.
 Ex quo armis inceperat
 Grassari. Iterata
 Tunc vice ipse Rex
 Fortis animo
 Stragem ense dilatavit
 Acuto et pugna acri.
 Illum in lorica strinxit
 Pro ira AEolicorum protector
 Circa serpentem medium.
 Inimici confecti
 Ex pectori spiritum expulit;
 Et cæteros tunc
 Subegerant
 Cognati nobiles.
 Talem oportet heroi esse
 Militem commodo.
 Fuere Domino*

Sipas sige hwyle
 Sylfes dædum
 Worlde geworces
 Ða sio wund ongan
 Ðæ him seo eorþ draca
 AEr geworhte
 Swelan and swellan
 He þæt sona onfand
 Ðæt him on breostum
 Bealo nip weoll
 Attor on innan
 Ða se æpeling giong
 Ðæt he be wealle
 Wis hycgende
 Gesæt on sesse
 Seah on enta geweorc
 Hu þa stan bogan
 Stapulum fæste
 Ece eorþ recep
 Innan healde hyne
 Ða mid handa heoro
 Dreorigne peoden
 Mærne pegn ungemete
 Till wine dryht
 His wætere gelafede
 Hilde fædne
 And his helo onspeon
 Beowulf mapelode

*Expeditione victorioso intermissa
 Propria gesta
 Mundani negotii.
 Tunc vulnus incepit,
 Quod illi serpens
 Antea molitus est
 Ustulare et tumere.
 Ille id cito sentiit,
 Quod suo in pectore
 Peste scelestâ æstualet
 Venenum interne.
 Tum princeps juvenis,
 Cum ad murum
 Prudens mente (Rex)
 Sederet in sedile,
 Vidit gigantum opus,
 Quomodo lapidei fornices
 Stipitibus firmati essent
 Atque terrestris domus
 Intra servaret domesticos.
 Tunc manibus suis
 Tristis Regi
 Illustri satrapa supra modum
 Quieto (deliquium passo) domino
 Aquam administrabat
 Pugnâ fracto
 Et ejus salutem revocavit.
 Beowulfus verba fecit:*

He ofer benne spræc
Wunde wæl bleace
Wisse he gearwe
þæt he dæg hwila
Gund drogen hæfde
Eorþan wynne wæs
Eall sceacen
Dogor gerymes
Deap ungemete neah
Ic nu suna minum
Syllan wolde
Gupgewædu
þær me gifede
Swa ænig yrfe wearp
Æfter wurpe
Lice gelenge
Ic pas leode heold
Fiftig wintra
Næs se folc cyning
Ymbe sittendra
Ænig para
þær mec gup winum
Gretan dorste
Egesan þeon
Ic on earpe bad
Mæl gesceafta
Heold min tela
Ne sohte searo nīpas.

*Ille de vulnere loquebatur
Vulnere cæde pallido.
Novit bene
Quod quotidie
Pus augesceret.
Terra gaudiis fuit
Omnis viduata.
Diei decreta
Mortis immature vicinus
Nunc filio meo
Tradere volo
Bellicum apparatus
Qui mihi datus fuit.
Sic tota hereditas fiebat
Pro merito,
Munere oblata.
Populum rexi
Quinquaginta hiemibus.
Non fuit gentis Rex
Circum habitantis
Aliquis, qui
Me bellicis negotiis
Facescere ausus est.
Terrorem vigere
Ego in terra jussi.
Victum animalibus
Administravi lautum.
Nec petii fraude viros;*

Ne me swor fela
 Apa on unriht
 Ic þæs ealles mæg
 Feorh bennum seoc
 Gefean habban
 For þam me witan ne þearf
 Wealdend fira
 Morþor bealo maga
 Þonne min sceaced
 Lif of lice
 Nu þu longre geong
 Hord sceawian
 Under harne stan,
 Wiglaf leofa
 Nu se wyrm ligep
 Swefed sare wund
 Since be areafod
 Bio nu onof ostic
 Þæt Ic ær welan
 Gold æht ongite
 Gearo sceawige
 Swegle searo gimmas
 Þæt Ic þy fest mæge
 AEsther mappum welan
 Min alætan
 Lif and leodscipe
 Þone Ic longe heold.

*Nec quis mihi juravit multa
 Juramenta falsa
 Ego ob id omne possim
 Animum vulneribus æger
 Lætum habere;
 Ideo mihi objicere non est opus
 Armipotentem
 Lethalis noxæ auctorem
 Meam excussisse
 Animam ex corpore.
 Nunc tu ocius discede
 Thesaurum exploratum
 Sub turre
 Wiglase dilecte!
 Nunc serpens jacet
 Sopitus dolore: vulnere
 Thesauros abstulisse
 Nunc satis est, squamigero,
 Quos antea opibus
 Auro refertos novi:
 Promptus inspice.
 Coelum lucidum præsta,
 Quod ego eo firmior possim
 Dehinc gazis beatam
 Meam relinquere
 Vitam et regnum,
 Quod diu tenui.*

XXXVIII.

þa ic snude gefrægn
 Sunu Wihstanes
 AEst wordcwydum
 Wundum dryhtne.
 Hyran heapo siocum
 Hringnet beran
 Brogdne beado særcean
 Under beorges hrof
 Geseah þa sige hrepig
 þa he be sesse geong.
 Magoþegn modig
 Mappum sigla
 Fealo gold glitnian
 Grunde getenge
 Wundor on wealle
 And þær wyrmes denn
 Ealdes uht flogan
 Orcas stondan
 Fyrn manna fatu
 Feor mend lease
 Hyrstum be hrorene
 þær wæs helm monig.
 Eald and omig
 Earmbeaga fela
 Searwum gesæled
 Sinc eape mæg

XXXVIII.

Tunc confesim rescivi
Filio Wihstani,
Ex testamento,
Vulneribus domino
Suo nobiles agro
Annulatam loriam attulisse
Detractam bellicam interulam
Sub arcis tecto.
Vidit victoria elatus,
Ubi ad sedem iuit,
Commilito animosus
Divitias inter monilia
Multa auro micare
Pondere gravia,
Mirabilia in pariete:
Et ex serpentis cubile
Senis, creaturas volare
Larvas. Steterunt
Attrito vestitu
Animâ homines carentes
Ornamentis privati.
Ibi fuit galea numerosa
Antiqua et rubiginosa:
Armillæ multæ,
Arte elegantes.
Thesauris facile præcelluit

Gold on grund gumcynnes
 Gehwone oferhigian
 Hyde se þe wylle
 Swylce he sion nan geseah
 Segn eall gylden
 Heah ofer horde
 Hond wundra mæst
 Gelocen leopo cræftum
 Of þæm leoman stod
 Þæt he þonne grund wang
 Ongitan meaghte
 Wræce giond wlitan
 Næs þæs wyrmes þær
 Onsyn ænig
 Ac hyne ecg fornam
 Þa ic on hlæwe gefragn
 Hord reafian
 Eald enta geworc
 Anne mannan
 Him on bearm holdon
 Bunan and discas
 Sylfes dome
 Segn eac genom
 Beacna beorhtost
 Bill ær gescod
 Ecg wæs iren
 Eald hlafordes
 Þam þara mapma

*Aurum ex regione generis humani
 Quavis congestum,
 Attendat, qui voluerit;
 Talia videre nemini contigit
 Vexilla omnino inaurata,
 Alto super thesauro,
 Innumera maxime mirabilia
 Celebrata arte poëtica.
 Ex iis fulgor emanavit,
 Ut regionem
 Videre liceret
 Miseram ultra horizontem.
 Non erat serpentis ibi
 Aspectus ullius.
 Domesticos acies succidit.
 Tunc ego in castello rescivi
 Thesaurum expilari.
 Antiquas gigantum operas
 Unus quisque virorum
 Suo in sinu custodivit
 Charchesia et patinos
 Proprio arbitrio:
 Signa quilibet cepit
 Tropheorum splendidissima,
 Enses ære ornatos.
 Acies erat calybea
 Seni domino,
 Qui istarum opum*

Mundbora wæs
 Longe hwyle
 Lig egesan wæg
 Hatne forhogde
 Hioro weallande
 Middel nightum
 Op þæt he morpre swealt
 Ar wæs onof ostic
 Eftsipes georn
 Frætsum gefyrpred
 Hyne fyrwet bræc
 Hwæper collen ferþ
 Cwione gemette
 In þam wongstede
 Wedra peoden
 Ellen seocne þær
 He hine ær forlet.
 He þa mid þam mapnum
 Mærne peoden
 Dryhten sinne dreorigne
 Fand ealdres æt ende.
 He hine eft ongan
 Wæteres weorpan
 Op þæt wordes ord
 Breost hord purh bræc.
 Gomel on giogope
 Gold sceapode
 Ic þara frætwa frean

Protector fuerat.
Longo tempore
Bella horrida gessit
Odioso contemptu
Ense furenti
Mediis noctibus,
Donec morte periret.
Æris erat sat squamigero
Revisendi cupido
Thesaurus divites.
Domesticos ensis rabidus subegit.
Ubique imperterritus animo
Vivos refocillavit
In isto loco
Æolicorum dominus
Animo ægros ibi,
Antequam eos relinqueret.
Tunc istis opibus
Gloriosus Rex
Genti suæ moestæ
Subvenit vitæ sub finem.
Ille iis postea cepit
Aquam immittere
Donec loquelæ acies
Pectoris thesaurum perrumperet.
Magnanimus in juventute
Aurum dispensavit.
Ego pro divitiis domino

Ealles þanc wuldur
 Cyninge wordum secge.
 Ecum dryhtne
 Þe ic her onstarie
 Þæs þe ic moste
 Minum leopum
 Ær swylc dæge
 Swylc gestrynan
 Nu ic on mapma hord
 Minne bebohte
 Frode feorh lege
 Fremmap gene
 Leopa pearfe ne mæg
 Ic her leng wesan.
 Hatap heapo mære
 Hlæw gewyrcean.
 Beohrhtene æfter bæle
 Æt brimes nosan.
 Se scel to gemyndum
 Minum leopum
 Heah hlifian
 On Hrones næsse
 Þæt hit sælidend
 Syppan hatan
 Biowulfes biorh
 Þa þe bremcingas
 Ofer floda genipu
 Feorran drifap

*Omnibus gratias glorioso
 Regi verbis dico
 Augusto domino,
 Quem hic aspicio,
 Propterea quod potuerim
 Meis carminibus
 Præteritis diebus
 Tales c: divitias, adipisci.
 Nunc ego in gazophylacio
 Mea adquisita
 Prudenti animo reponens
 Augeo iterato
 Carmine, opus non habens
 Hic diu morari.
 Jusserunt nobiles magnum
 Tumulum fieri
 Lucidum post rogum,
 Ad maris pomontorium.
 Ille in memoriam
 Meis carminibus
 Sublimis eminet
 In Hronesnesia,
 Quam maria sulcantes
 Postea vocarunt
 Biowulfi burgum
 Ubi maris Reges
 Per fluctus caliginosos
 Procul prætereunt*

Dyde him of healse
 Hring gyldenne
 Þioden þrithydig
 Þegne gesealde
 Geongum garwigan
 Gold fahne helm
 Beah and byrnan
 Het hyne brucan well.
 Þu eart endelaf
 Usses cynnes
 Wæg mundinga
 Ealle fyrd forsweof
 Mine magas
 To metod sceapte
 Eorlas on elne
 Ic him æfter sceal.
 Þæt wæs þæm gomelan
 Ginfæste word.
 Breost gehygdum
 AEr he bæl cure
 Hate heapo wylmas
 He of hwæpre gewat
 Sawol secean
 Sopfæstra dom.

XXXIX.

Þa wæs gegongen
 Gumum unfrodum

*Sumtum ex collo
 Monile aureum
 Dominus, cui crederet, cautus
 Vasallo tradidit
 Juveni teligero.
 Auro corusca galed
 Vexillo et loricā
 Jussit eum uti bene.
 Tu es ultima propago
 Nostri prosapiæ.
 Mare manu tutrice
 Universum illa agmine clausit.
 Meos cognatos
 Insuper Deus creavit
 Duces animo fortes.
 Ego eos sequar.
 Illud fuit senis
 Firmissimum verbum
 Pectore sagacis,
 Antequam rogam eligeret
 Ardentem altis æstibus:
 Inde discessit
 Anima, quæsitum
 Justorum judicium.*

XXXIX.

*Tunc acciderat
 Viris imprudentibus*

Earfodlice
 Ðæt he on eorþon geseah
 Ðone leofestan
 Lifes æt ende
 Bleate gebæran
 Bona swylce læg
 Egeslic eorþ Draca
 Ealdre bereafod
 Bealwe gebæded
 Beah hordum leng
 Wyrn woh bogen
 Wealdan ne moste
 Ac him irenna
 Ecga fornamon
 Hearde heaþo sceawede
 Homena lafe
 Ðæt se widfloga
 Wundum stille
 Hreas on hrusan
 Hord-ærne neah
 Nalles æfter lyfde
 Lacende hwearf
 Middel nihtum
 Mapm æhta wlonc.
 Ansyn ywde
 Ac he to eorþan feoll
 For þæs hildfruman
 Hondgeworce

Res adversa
Quod in terra viderent
Dilectissimum sibi
In fine vitæ
Pallida præ se ferre
Ossa: talis jacuit
Ab horribili terræ serpente
Vita spoliatus
Malitie acto.
Annulorum thesauros diu
Serpens unjusto brachio
Regere non potuit:
Sed eum ferri
Acie exterminarunt
Durâ nobiles, orbatum
Bilosis reliquiis;
Ut adversarius
Vulneribus quietus
Rueret in terram,
Gazophylacium prope.
Nemine superstite,
Ridens disparuit.
Mediis noctibus
Divitiæ relictæ splendorem
Aspiciendum ostenderunt,
Sed ille in terram cecidit
Bellipotentis
Virtute.

Huru þæt on lande
 Lyt manna þah
 Mægen agenda
 Mine gefræge
 Þeah þe he dæda gehwæs
 Dyrstig wære
 Þæt he wip attor
 Sceapan orepe
 Geræsde oppe
 Hring sele hondum
 Styrepe gif he
 Wæccende wearp
 Dryht mapma dælde
 A þe forgolden
 Hæfde æghwæpre
 Ende gefered
 Lænan lifes
 Næs þa long to þon
 Þæt þa hild latan
 Holt ofgefan
 Tydre treow logan
 Tyne æt somne
 Þa ne dorston
 AEr þa repum lacan
 On hyra mandryhtnes
 Miclan pearfe.
 Ac hy scamierende
 Scyldas bæran

*Quomodo in terra
 Vultus hominum viguerit
 Viribus potentium
 Mihi notum;
 Siquidem agendo quisque
 Audax erat,
 Ut veneno
 Hostem turpem
 Irrueret, donec
 Rex mansiones imperio,
 Regeret, si forte
 Expergisceret.
 Dominus opes divisit
 Iis, qui meruere.
 Habuit quisque
 Tandem
 Premium vitæ.
 Non erat diu
 Antequam bello superstites
 Sylvas reliquerunt
 Imbecilles, fide fallaces
 Simul cum iis,
 Qui non ausi fuerant
 Antea hostibus se obicere
 Pro sui domini
 Magna necessitate
 Sed infames
 Scuta gesserant*

Gupgewædu
 Þar se gomela læg
 Wlitan on Wiglaf
 He gewergad
 Sæt fepe cempa
 Frean eaxlum neah
 Wehte hine wætre
 Him wiht ne speow
 Ne meahte he
 On earpan peah
 He upe wel on þam
 Frumgare feor gehealdan
 Ne þæs wealdendes
 Wiht oncirran wolde
 Dom godes dædum rædan
 Gumena gehwilcum
 Swa he nu gen dep.
 Þa wæs æt þam geongum
 Grim and swaru
 Ep gebete þam
 Þe ær his elne forleas
 Wiglaf mapelode
 Weohstanes sunu
 Secg sarig ferþ
 Seah on unleofe
 Þæt la mæg secgan
 Se þe wyle soþ sprecan
 Þæt se mondryhten

Armaque.
Ibi senex jacuit
Intuitus Wiglafum.
Ille fessus
Sedit pugna pugnata
Domini juxta humeros:
Humectavit eum lacrymis.
Illi res haud bene cessit,
Nec potuit
In terra proficere,
Ut liceret bene
Patris familia vitam conservare;
Nec potentis
Avertere valuit
Judicium Dei, actis decretum
Homini cuique:
Ut nunc iterum fecit.
Tunc erat in ista expeditione
Dira et gravia
Facile, quæ manebant eos,
Quos robur animi deseruerat.
Wiglafus dixit
Weohstani filius
Viros æger animo
Intuens exosos:
O poterit dicere,
Qui velit vera loqui,
Quod dominus

Se eow þa mapmas
 Geaf eow geatwe
 Þe ge þær onstandaþ
 Þonne he on ealu
 Bence oft gesealde
 Heal sittendum
 Helm and byrnan
 Þeoden his pegnum
 Swylce he þrypclost
 Ower feor oppe neah
 Findan meahte
 Þæt he genunga
 Gup-gewædu
 Wrape forwurpe
 Þa hine wig beget
 Ne alles folc-cyning
 Fyrd-gesteallum
 Gylpan porfte
 Hwæpre him God upe
 Sigora wealdend
 Þæt he hine sylfne gewræc
 Ana mid ecge
 Þa him wæs elnes pearf.
 Ic him lif wrape
 Lytle meahte
 AEt gifan æt gupe
 And ongan swa peah
 Ofer min gemet

*Qui vobis cimelia
 Dedit, vobis idem clemens fuerit
 Vos ibi aderatis, dum
 Ille in cerevisiæ
 Scamno sæpe tradidit
 Aulæ covictoribus
 Galeam et loricam
 Rex suis subditis,
 Quos bellicosissimos
 Alicubi procul aut prope
 Invenire potuit;
 Ut cito
 Apparatum bellicum
 Iræ obverteret,
 Dum sui armis peterentur.
 Haud quaquam populi Rex
 Plebiscitis
 Gloriari opus habuit:
 Tamen illi Deus permisit
 Victoriæ auctor,
 Ut suos ipse ulcisceretur
 Solus acie,
 Ubi roboris indiguit.
 Ego illi vitæ munimen
 Exigium valui
 Dare, ingruente bello;
 At nitebar, etsi
 Mearum modum excederet*

Mæges helpan
 Symle wæs þy sāmra
 Þonne ic sweorde drep
 Ferhp geniplan fyran
 Swipor weoll of gewitte
 Fergendra to lyt
 Þrong ymbe peoden
 Þa hyne sio prag becwom
 Hu sceal sinc þego
 And sweord gifu
 Eall epel wyn
 Eowrum cynne
 Lufena licgean
 Londdrihtes mot
 Þære mægburge
 Monna æghwylce
 Idel hweorfan
 Syppan æpelingas
 Feorran gefricgean
 Fleam eowerne
 Dom leasan dæld
 Deap bip sella
 Eorla gehwylcum
 Þonne edwic lif.

XL.

Heht þa pæt heapo weorc
 To hagan beodan

Virium, adjuvare.
Convivium erat illi minus jo-
cundum,
Quem ego ense ferii.
Animus emolliendi scelestos
Fortior feruuit in mente
Euntium; nimis parvus
Ardua circa Regem
Ubi eos pugna supervenit,
Qui debuere opibus acceptis,
Et ensibus datis
Pro omni patriæ charo
Vestro generi
Lubenter occumbere.
Generalis iudicii conventus
Hujus gentis
Viris quibusvis
Vacuus existit,
Ex quo optimates
A longinquo intellexerunt
Fugam. Vestro
Judicio fide decretó
Mors maneat
Nobilem quemlibet,
Cui est turpis vita.

XL.

Jussum tunc hoc grave negotium
Domum deferri

Up ofer ecgclif
 þær þæt eorl weoroda
 Morgen longne dæg
 Mod giomor sæt
 Bord hæbbende bega
 On wenum ende
 Dogores and eftcymes
 Leofes monnes
 Lyt swigode
 Wiper-spella
 Se þe næs gerap
 Ac he soplice
 Sægde ofer ealle
 Nu is willgeofa
 Wedra leoda
 Dryhten Geata
 Deapbedde fæst
 Wunap wæl reste
 Wyrmes dædum
 Him on efn ligeþ
 Ealdor gewinna
 Siex bennum seoc
 Sweorde ne meahthe
 On þam aglæcean
 AEnige pinga
 Wunde gewyrcean
 Wiglaf siteþ
 Ofer Beowulfe

*Supra oram promontorii;
 Ubi Dux agminum
 Toto die
 Animo moestus sedit
 Scutum tenens brachio,
 In exspectionem supremi
 Diei, et reditus
 Dilecti viri.
 Brevi obticuere
 Responsa.
 Id non erat moris;
 Sed ille vere
 Dixit coram omnibus:
 Nunc est voti largitor
 AEolicorum virorum,
 Dominus Gothorum
 Mortis lecto affixus:
 Manet bene quietus
 Serpentis facinore.
 Illo coram jacet
 Princeps par
 Sex vulneribus aeger.
 Ense non potuit
 Misero (Hosti)
 Aliquo modo
 Vulnus inferre.
 Wiglafus adsedet
 Beowulfo*

Byre Wighstanes
 Eorl ofer oprum
 Unlifigendum
 Healded higemedum
 Heafod-wearde
 Leofes and lapes
 Nu is leodum wen
 Orleg hwile
 Syppan under Fruncum
 And Frysum fyll cynninges
 Wide weorped
 Wæs sio wroht scepen
 Heard wip Hugas
 Syppan Higelac cwom
 Faran flot herge
 On Fresnaland
 Þær hyne het ware
 Hilde gehnægðum
 Elnæ geoden
 Mid ofermægene
 Þæt se byrn wiga
 Bugar sceolde
 Feoll on fepan
 Nalles frætwe geaf
 Ealder dugope
 Us wæs syppan mere
 Wioh ingasmilts
 Ungyfepe

Filius Wighstani
Dux cæteris præcellens
Mortalibus,
Habitus magno honore
A summo principe.
Gratum et ingratum
Nunc est populo exponendum
Bellum. Paulo
Post inter Francos
Et Frisones strages Regis
Lata fiebat.
Fuit iste conflictus
Durus adversus Hugonem,
Ex quo Higelacus venit
Eundo classe populatum
Frisonum terram.
Ibi eum fervida incolæ
Pugnâ, subactâ
Vitâ, perdomuere
Vi nimid,
Quæ heroem sago clarum
Flecteret.
Cecidit in acie.
Non minus opes distribuit
Princeps bonus.
Nos deinceps mare
Pericula ingressos
Cinxere.

Ne ic te Sweo peode
 Sibbe oppe treowe
 Wihte ne wene
 Ac wæs wide cup
 Ðæt te Ongenpio
 Ealdre besnypede
 Hæp cen hreplic
 Wip Hrefnawupu
 Ða for onmedlan
 AErrest gesohton
 Geata leode
 Cup Scylfingas.
 Sona him se froda
 Fæder Operes
 Eald and egesful
 Hond slyht ageaf.
 Abreot brimwisan
 Bryda heorde
 Gomela io meowla
 Golde berofene
 On elan modor
 And Operis
 And þa folgode
 Feorh geniplan
 Op þæt hi op eodon
 Earfodlice
 In Hrefnesholt
 Hlaford lease

*Non ego populo Svecico
 Pacem aut pacta
 Aliquo modo expecto:
 Et fuit late notum
 Quod Ongenthious
 Regem percusserit
 Genere sereno verendum
 Apud Rafnholtum,
 Ubi propter arrogantiam
 Primum petebat
 Cum Gothica gente
 Bello Scylfingi.
 Sic iis vaser
 Pater Otheri
 Senex et formidolosus
 Manu retribuit
 Ablatum thalassiarco
 Sponsalem dotem
 Senis filiaë,
 Auro spoliataë
 In miseriam matris
 Et Otheri:
 Et eos persecutus est
 Vitam subactum,
 Donec pervenerint
 Difficulter
 Rafnholtum
 Domino carentes.*

Besæt þa sin herge
 Sweorda lafe
 Wundum werge
 Wean oft gehet
 Earmre teoh
 He andlonge niht
 Cwæp he on mærgenne
 Meces ecgum
 Getan wolde
 Sum on gealc treowu
 To gamene
 Freofor eft gelamp
 Sarigmodom samod
 AEr dæge syppan
 Hie Hygelaces
 Horn and byrnan
 Gealdor ongeaton
 Þa se goda com
 Leoda dugope
 On last faran.

XLI.

Wæs sio swat swapu
 Sweona and Geata
 Wælræs weora
 Wide gesyne
 Hu þa folc mid him
 Fæhpe towehton.

*Obsessit tunc suo agmine
 Gladiorum reliquias.
 Obsessis execrabile
 Malum minabatur.
 Pejus fecit:
 Tota nocte
 Dixit: mane
 Gladii acie
 Adigere vellet
 Quosdam feralem in arborem
 Joci causa.
 Solatium post obtigit
 AEgris moerore commune,
 Primo mane postquam
 Hygelaci
 Cornu et tubæ
 Sonitum intellexerant.
 Tunc ille bonus venit
 Gentis nobilibus
 Ultimum euntibus.*

XLI.

*Fuit cruenta vestigiis
 Sveonum Gothorumque
 Strages virorum
 Late conspecta;
 Quomodo populus cum eo
 Jurgia exercuerit*

Gewat þa him se goda
 Mid his gædelingum
 Frod fela geomor
 Fæsten secean
 Eorl Ongenpio
 Ufor uncirde
 Hæfde Higelaces
 Hilde gefrunen
 Wlonces wig cræft
 Wip res ne truwode
 Þæt he sæmannum
 On sacan mihte
 Heapo lipendum
 Hord forstandan
 Bearn and bryde
 Beah eft ponan.
 Eald under eorþ weall.
 Þa wæs æht boden
 Sveona leodum
 Segn Higelace.
 Freopo wong pone
 Forþ ofer eodon
 Syppan lireplingas
 To hagan prungon
 Þær wearp Ongenpiow
 Ecgum sweordum
 Blonden feaxa
 Onbip wræcen

*Discessit tunc ille bonus
 Cum suis optimatibus
 Prudens et valde sollicitus
 Arcem oppugnatum.
 Dux Ongentheous
 Valde conturbatus
 Higelaci
 Bellum audiverat
 Divitis militari apparatu.
 Inter arma non speravit,
 Quod adversus nautas
 In pugna posset
 Altum navigantes
 Thesaurum defendere
 Liberi famulique
 Dedere se
 Omnes intra terrestrem aggerem.
 Tunc opes oblata
 Svecicæ genti,
 Vexilla Higelaco.
 Liberum mare inde
 Procul transitum,
 Postquam principes
 Domum subegerant.
 Ibi fiebat Ongenthions
 Acutis gladiis
 Flavicomus
 Expectata ultione punitus,*

Ðæt se peod cyning
 Ðafian sceolde
 Eafores anne dom
 Hyne yrringa
 Wolf Wonreding
 Wæpne geræhte
 Ðæt him for swenge
 Swa ædrum sprong
 Forþ under fexe
 Næs he forht swa þeh
 Gomela Scylfing
 Ac forgeald hrape
 Wyrsan wrixle
 Wælhlem pone
 Syppan peodcyning
 Ðyper oncirde
 Ne meahte se snella
 Sunu Wonredes
 Ealdom ceorle
 Hond slyht giofan
 Ac he him on heafde
 Helm ær gescer
 Ðæt he blode fah
 Bugar sceolde
 Feoll on foldan
 Næs he fæge þa git
 Hares hyrste
 Ac he hyne gewyrpte

Quam Rex
Permisit
Successoris proprio arbitrio,
Iracunde
Wulfus Wonredi filius
Armis tactus est,
Ut illi præ ictu
Sanguis ex venis prosiluerit
Ultro sub coma,
Non pertimuit vulnus
Senex Scylfingus,
Sed reddidit mox
Pejorem mutuo
Cædis clangorem,
Ex quo Rex
Illuc se converterat,
Non potuit acer
Filio Wonredi
Ætate provento viro
Manu talionem referre:
Etiam si ejus gestam in capite
Galeam ære secaret,
Ut sanguine discolor
Caderet.
Cecidit in terram:
Non erat morti destinatus adhuc
Ducum decus;
Sed ille convaluit

þeah þe him wund hrine
 Let se hearda
 Higelaces pegn
 Brade mece
 þa his brodor læg
 Eald sweord eotenisc
 Entiscne helm
 Breca ofer bordweal
 þa gebeah cyning
 Folces hyrde
 Wæs in feorh dropen
 þa wæron monige
 þe his mæg wripon
 Ricone arærdon
 þæt him gerymed wearþ
 þa hie wælstowe
 Wealdon moston
 þenden reafode
 Rinc Oþerne
 Namon Ongenþeo
 Iren byrnan
 Heard sweord hilted
 And his helm somod
 Harres hyrste
 Higelace bær

 frætsum feng
 And him fægre gehet

Etsi vulnere tactus.
Fecit fortis
Higelaci satrapa
Latos mucrones,
Ubi suus frater ceciderat,
Veteres gladios voraces
Barbarus galeas
Frangere, interscutorum vortices.
Ubi ceciderat Rex
Populi custos,
Vita collapsus,
Fuere multi,
Qui ejus filio favebant
Regnum augentes,
Quod illi cesserat.
Stragis tunc loco
Occupato,
Abstulerunt
Annulum Othero.
Ceperunt Ongentheoi
Ferream lorica,
Durum ensem capulo munitum
Et ejus galeam simul,
Heroum decus
Higelaco obtulit.

 ornamenta accepit
Et pulciora promisit

Leana leodum	<i>Stipendia satellitibus,</i>
And gelæsta	<i>Et donativa:</i>
Swa geald pone gupræs	<i>Sic remuneravit bellonæ impetum</i>
Geata dryhten	<i>Gothorum dominus,</i>
Hreples eofera	<i>Regis successor.</i>
Þa he to ham becam	<i>Ubi domum venit,</i>
Jofore and Wulfe	<i>Jofo et Wulfo</i>
Mid ofer mapmum sealde	<i>Præter res prætiosas tradidit</i>
Hiora gehwæprum	<i>Utrique</i>
Hund pusenda	<i>Innumerabiles</i>
Landes and locendra	<i>Fundos et ovilia.</i>
Beaga ne porfte	<i>Neuter haud egebat</i>
Him þa lean opwitan	<i>Illi præmia exprobrare.</i>
Mon on middan gearde	<i>Per hunc mundum,</i>
Syppu hie þa	<i>Postea ejus</i>
Mærda geflugon	<i>Gloria volavit,</i>
And þa Jofore forgeaf	<i>Et tunc Jofo et sponspondit</i>
Angan dohtor	<i>Unicam filiam</i>
Ham weorpunge	<i>Solenniter</i>
Hylde to wedde	<i>In amoris pignus,</i>
Þæt ys sio fæhpo	<i>Hæc est vindicta</i>
And se feondscipe	<i>Et odio</i>
Wæl nip wera	<i>Strages noxia viris,</i>
Þæs þe ic hawo	<i>Quam ego vidi</i>
Þe us seceap	<i>Nos evocasse</i>
To Sweona leoda.	<i>Ad Sveonom gentem,</i>
Syppan hie gefricgeap	<i>Postquam intellexerat</i>
Fean userne	<i>Dominum nostrum</i>

Ealdor leafne
 pone þe ær geheold
 Wip hettendum
 Hord and rice.
 AEfter hælepe hryre
 Hwate Scyldingas
 Folced fremede.
 Oppe furdur gen
 Eorlscipe efnde
 Me is ofost
 þæt we peodcynig
 þær sceawian
 And pone gebringan
 þe us beagas geaf
 On ap fære
 Ne scel anes hwæt
 Meltan mid þam modigan
 Ac þær is madma hord
 Gold unrime
 Grimme gecea

 And nu æt siþestan
 Sylfes feore beagas

 þa sceall brond fretan
 AEled peccean
 Nalles eorl wegan
 Muppum to gemyndum

Vita functum,
Qui antea tenuit
Contra persecutores
Thesaurus et regnum.
Post virorum ruinam
Acres Scyldingos
Populus promovit
Ulterius
Ducis auctoritatem augendo.
Mihi festinandum
Etenim nos Regem
Ibi conspeximus,
Et inde deduximus,
Qui nobis annulos dedit
Sacramento addictis.
Non aliqua
Molliet animosum,
Dum sit gazophylacium
Auri innumeri,
Sava comminatio.

Et nunc sub finem
Ipsius vitæ, annulos

Incendium devorabit
Ignis teget:
Nec minus dux arma feret
Ore celebrandus:

Ne mægþ scyne
 Habban on healse
 Hring weorpunge
 Ac sceal geomor mod
 Golde bereafod
 Oft nalles æne
 Ealland trædan
 Nu se herewisa
 Hleahtor alegde
 Gamen and gleodream
 Forpon sceallgar wesan
 Monig morgen ceald
 Mundum bewunden
 Hæfen on handa
 Nalles hearpan sweg
 Wigend weccan
 Ac se wonna hrefn
 Fus ofer fægum
 Fela reowdian
 Earne secgan
 Hu him æt æte speow
 Þenden herip
 Wulf wæl reafode
 Swa se secg hwata
 Secgende wæs
 Lapra spella
 He ne leag fela
 Wyrda ne worda.

*Nec virgo splendebit
 Habens in collo
 Monile prætiosum:
 Sed animo moesta
 Auro spoliata
 Sæpe sola
 Exul vagabitur.
 Nunc exercituum dux
 Risum deposuit
 Jocum et Jubila.
 Igitur erint arma
 Multo mane frigidis
 Manibus amplexata,
 Elevanda brachiis.
 Nihil cythara sonat
 Milites excitatum;
 Sed ater corvus
 Alacer super moribundis
 Multa loquendo
 Aquilæ narrat,
 Quomodo inter epulas progressum
 Laudet.
 Lupus cæsos diripuit.
 Ita miles animosus
 Retulit:
 Ingratâ narratione
 Nec mentitus est multa
 Nec eventus nec verba.*

Weord eall aras
 Eodon unblipe
 Under Earnanæs
 Wollen teare
 Wundur sceawian
 Fundon þa on sande
 Sawul leasne
 Hlim bed healdan
 Þonn þe him hringas geaf
 ÆErran mælum
 Þa wæs ende dæg
 Godum gegongen
 Þæt se gupcýning
 Wedra peoden
 Wundor deape swealt
 ÆEr hi þær gesegan
 Syllicran wiht
 Wyrn on wonge
 Wiperræhtes
 Þær lap licgean
 Wæs se leg draca
 Grimlic gryre
 Gledum beswæled
 Se wæs fiftiges
 Fot gemearces
 Long on legere
 Lyft wyn ne heold
 Nihtes hwilum

Agmen totum surrexit.
Iverunt moesti
Ad Arnancæsiam
Tumidi lacrimis,
Prodigia intuendo.
Invenerunt in arena
Exanimem
Stragis loco potitum,
Qui iis annulos dederat
Olim multoties.
Tunc vitæ dies
Divo elapsus erat;
Siquidem Imperator,
Æolicorum dominus
Portentosa morte obierat.
Ante relatum,
Monstro similem
Serpentem in campo
Hostimenti instar
Ibi tetrum jacere.
Erat cubile draconis
Foedum horrore
Gladiis adusti:
Erat quinquaginta
Pedum mensura
Longus in cubile.
Ætheris gaudium non tenuit.
Tempore nocturno

Nyper eft gewat
 Dennes niosian
 Wæs þa deape fæst
 Hæfde eorpscrafa
 Ende genyttod
 Him big stodan
 Bunan and orcas
 Discas lagon
 And dyre swyrd
 Omige purh etone
 Swa hie wip eorpan fæpm
 Þusend wintra
 Þær eardodon
 Þon wæs þæt yrfe eacen
 Cræftig in monna
 Gold galdre bewunden
 Þæt pam hringsele
 Hrinan ne moste
 Gumena ænig
 Nefne God sylfa
 Sigora soþ cyning
 Sealde pam þe he wolde
 He is manna gehyld
 Hord openian
 Efne swa hwylcum manna
 Swa him gemet duhte.

Inferam discessit
Mansionem visitatum
Morte occlusus,
Terræ fossorem
Finis subegit.
Illi coronæ steterunt,
Pocula et crateres:
Patinae jacuerunt,
Et pretiosi enses
Rubigine corrosi,
Qui in terræ sinu
Mille hiemibus
Ibi sepulti fuere.
Inde fuit hæreditas aucta
Arte humana facto
Auro incantatione fascinato,
Orbes amoenas
Tangere non potuit
Virorum aliquis,
Nisi Deus ipse,
Victoriæ verus Rex
Daret cui vellet:
Ille est hominum custos,
Manum aperiens
Æquam cuique homini,
Ut sibi conveniens ducit,

XLII.

Ða wæs gesyne
 Ðæt se sip ne þah
 Ðam þe unrihte
 Inne gehydde
 Wræce under wealle
 Weard ær ofsloh
 Weara sumne
 Ða seo fæhp geweorþ
 Gewrecen wraplice
 Wundor hwar þon eorl
 Ellen rof ende gefere,
 Lifgesceafta
 Þonn lengne meg
 Mon mid his me gum
 Medu seld buan
 Swa wæs Beowulfe
 Ða he beorges weard
 Sohte searo nipas
 Seolf ne cupe
 Þurh hwæt his worulde
 Gedal weorpan sceolde.
 Swa hit op domes dæg
 Diore benemdon
 Ðeodnas mære
 Ða þæt þær dydon
 Ðæt se secg wære

XLII.

*Tunc fuit apertum,
 Quod iter non profuerit
 Iis, quos nequam
 Intus interceperat
 Malitiâ; intra murum
 Custos, ante straverat
 Virorum aliquos.
 Tunc istud facinus fiebat
 Punitum aspere.
 Mira ubique ducem
 Virtus excelsum ad finem duxit.
 Vitam agat
 Longam, utinam!
 Cum suis amicis:
 Meritas sedes habitet.
 Verum evenit Beowulfo,
 Cum castri custodem
 Peteret summa vi,
 Quod ipse non noverit
 Per quid suæ vitæ
 Divortium fieret.
 Sic ad diem iudicii
 Dilecti vocatur (locus)
 Regis palus (Kongelv.)
 Tunc ibi effectum est,
 Ut miles*

Synnum scildig
 Hergum geheape rod
 Hell bendum fæst
 Won mun gewitnad
 Se pone wong strade
 Næs he gold hwæte
 Gearwor hæfde
 Agendes est
 AEr gesceawod.
 Wiglaf mapelode
 Wihstanes sunu
 Oft sceall eorl monig
 Anes willan
 Wræc adreogep
 Swa us geworden is
 Ne meahton we gelæran
 Leofne peoden
 Rices hyrde
 Ræd ænigne
 þæt he ne grete
 Goldweard pone
 Lete hyne licgean
 þær he longe wæs
 Wicum wunian
 Op worold ende
 Heoldon heah gesceap
 Hord ys gesceawod
 Grimme geongen

Sceleris reus
Prædonum tolleretur in crucem
Inferni clatris detentus.
Scelus puniet
Ille, qui campum sparsit,
Tritico aureo,
Quod paratum habebat
In sua possessione,
Ut antea demonstratum.
Wiglafus loquebatur
Wigstani filius:
Sæpe duces plures
Eadem invitos
Calamitas oppressit:
Ita nobis evenit;
Etenim non licuit nobis docere
Dilectum Regem,
Regni custodem
Consilio ullo,
Quod non tangeret
Auri custodem,
Faceretque jacere,
Ubi diu fuit
Mansione usus,
Ad vitæ finem.
Susceptum sublime opus:
Thesaurus est examinatus
Aspero via,

Wæs þæt gifeþe
 To swip þeopone
 þyper ontyhte.
 Ic wæs þær inne
 And þæt eall geond seh
 Recedes geatwa
 þa me gerymed wæs
 Ne alles swæslice
 Sip alyfed
 Inn under eorþ weall
 Ic on ofoste
 Gefeng micle mit
 Mundum mægen byrdenne
 Hord gestreona
 Hiper ætbær
 Minum cwico
 Wæs þa gena

 And ge wittig
 Worn eall gespræc
 Gomol on glipo
 And eow Ic gretan het
 Bæd þæt ge geworhton
 Æfter wines dædum
 In bæl stede
 Beorh þone hean
 Micelne and mærne
 Swa he manna wæs

*Fuit que datus
 Potenti Regi.
 Illuc illectus
 Fui ibi intus
 Et tota lustravi
 Domus ostia,
 Quæ mihi patuere.
 Non omnis benigne
 Via permissa
 Sub terrestri aggere.
 Ego in festinatione
 Cepi magnam mercedem
 Manibus validis gravem
 Rerum pretiosarum
 Huc allatum
 Mihi vita
 Fuit adhuc

 Et vos! sapientum
 Coetum uniuersum alloquor:
 Senes in transitu
 Vos ego salutando apello,
 Orans ut vos perficiatis
 Post mauortia gesta
 In rogi loco
 Tumulum excelsum
 Magnum et celebrem,
 Etenim virorum erat*

Wigend weord fullost
 Wide geond eorpan
 Þenden he purh felan
 Brucan moste.
 Uton nu efstan
 Opre seon and sæcan
 Searo gepræc
 Wundor under wealle.
 Ic eow wisige
 Þæt ge geonge
 Ne on sceawiaþ
 Beagas and brad gold
 Sie sio bær gearo
 AEdre geæfneð
 Þone we utcymen
 And þon geferian
 Frean userne
 Leofne mannan
 Þær he longe sceal
 On þæs wealdendes
 Wære gepolian
 Het þa gebeodan
 Byre Wihstanes
 Hæle hilde dior
 Hælepa monegum
 Bold agenda
 Þæt hie bæl wudu
 Feorran feredon

*Militarium meritis ornatissimus
 Late per mundum,
 Dum illi sæpius
 Frui iis licuit.
 Agite! nunc festinemus:
 Adeste! et asportate
 Prætiosa arma
 Admiranda intra munimen.
 Ego uobis dico:
 Ite!
 Ne parcite
 Annulis et defacato auro;
 Esto, qui hæc portet, paratus,
 Illico præstanda
 Illi, quem nos extulimus
 Et eduximus,
 Domino nostro,
 Dilecto viris.
 Ibi ille diu
 Opes custodiens
 Septum tuebitur.
 Jussit tunc
 Satus Wigstano
 Heros Hildæ charus
 Viros multos
 Allodiales
 Ligna rogo apta
 A dissitis affere (locis).*

Folc agende
 Godum togenes
 Nu sceal gled fretan
 Weaxan wonna leg
 Wigena strengel
 Þone þe oft gebad
 Isern scure
 Þon stræla storm
 Strengum gebæded
 Scoc ofer scild weall
 Sceft nytte heold
 Fæper gearwum fus
 Flane full eode
 Huru se snotra
 Sunu Wihstanes
 Acigde of torne
 Cyninges pegnas
 Syf one ne
 Þa selestan
 Eode eahta sum
 Under inwit hrof
 Hilderinc sum
 On handa bær
 AEled leoman
 Se þe on orde geong
 Næs þa onhlytme
 Hwa þæt hord strude
 Syppan or wearde

*Populo venit
 Successus obviam
 Nunc ignis deglutiet
 Crescendo. Pallidus jacuit
 Militum vexator,
 Quibus sæpe immiserat
 Calybed pluviâ
 Telorum tempestatem
 Nervis excussorum.
 Emissum inter clypeorum vortices
 Telum nesciit moram.
 Pennarum apparatu promptum
 Jaculo gravidum ivit.
 Quomodo prudens
 Filius Wighstani
 Avocavit a turre
 Regis ministros.
 Septem
 Tunc maxime opportune
 Iverunt octo
 Alii sub dolosum tectum,
 Militum alii
 Manibus ferunt
 Accensum lumen.
 Qui primus incessit
 Non fuit exsors
 Thesauri direpti
 Postmodum custode carentis.*

Ænigne dæl
 Secgas gesegon
 On sele wunian
 Læfe licgan
 Lyt ænig meara
 Þæt hie ofostlic
 Ut geferodon
 Dyre mapmas
 Dracan ecscufon
 Wyrn of weall clif
 Let on weg niman
 Flod fæpmian
 Frætwa hyrde
 Þa wæs wunden gold
 On wæn halden
 Æghwæs unrim
 Æpelinges boren
 Har hilde to
 Hronesnæsse.

XLIII.

Him þa gegredan
 Geata leode
 Ad on eorþan
 Unwaclicne
 Helm behongen
 Hilde brondum
 Beorhtum byrnum

Aliqua parte (alicubi)
Relatum est
In domo manere
Reliquias jacentes.
Paulo post plus
Festinanter
Exportatis
Prætiolis cimeliis,
Draconem detrusum
Serpentem per præcipitia muri
Fecit abjectum
Fluctibus complecti
Thesauri custos.
Tunc fuit captum aurum
Trutina ponderatum
Quodcunque innumerabile
Principi allatum
Sublimi rebus gestis ad
Hronesnæciam.

XLIII.

Illum tunc salutavit
Gothorum populus
Confluens in terra
Strenuus
Galea redimitus,
Bellicis ensibus,
Splendidis loriceis:

Swa he bena wæs . . .
 Alegdon þa to middes
 Mærne peoden
 Hælep hiofende
 Hlafor leofen
 Ongunnōn þa on beorge
 Bæt fyra mæst
 Wigend weccian
 Wud wrec astah
 Sweart of swic pole
 Swongende let
 Wope bewunden
 Wind brond gelæg
 Op þæt he þa banhus
 Gebrocen hæfde
 Hat on hrepre.
 Higum unrote
 Mod ceare mændon
 Mondryhtnes cwælm
 Swylce giomorgyd
 under
 Heorde
 Secg cearig sælde
 neah
 þæt hio hyre

 gas hearde
 de wa

Sic ille petierat.
Collocarunt in medio
Gloriosum Regem
Milites ovantes
Dominum dilectum.
Incepit tunc in colle
Rogum igne maximum
Miles excitare.
Xylophagus ascendit
Ater præ doloso labore.
Evolans descessit.
Lacrimis perfusam.
Ventus pyram dejecit
Ex quo ille osseam domum (corpus)
Fregerat.
Ardentes pectore,
Mente tristes,
Animo solliciti lugebant
Regis necem.
Sic quoque næniis
 in
Thesaurum
Miles sollicitus tradidit
 prope

7.	Ylla wonn	Atro
	Egesan hydo hafda	Horrorem velamine adhibito.
	Heofon rece	Altam tecto
	Sealg geweorhdon þa	Basilicam perficiebat tunc
8.	Wedra leode	Æolicus populus
		
		
	Se wæs hea and brad	Illa erat alta et ampla
	Etliden þam	Navigantibus
10.	Wide to syne	Late conspecta;
	And becn bredon	Et signum expansum
	On tyndagum	In summo vertice.
	Beadu rofis	Jussu Principis
	Becn bronda	Signum ignitum
15.	Be wealle beworhton	Ad murum fecerunt,
	Swa hyt weorp licost	Ut fieret simillimum
		
	Snotre in findan mihton	Sagaces viam intus possent.
	Hi on beorg dydon	Illi tumulo intulere
	Beg and siglu	Annulos et monilia,
	Eall swylce hyrstu	Et talia ornamenta,
	Swylce on horde	Qualia ex thesauro
	Æer nip pydige	Antea quis occulte
	Men genumen hæfdon.	Sustulerat.
	Forleton corla gestreon	Relictæ sunt nobilium

Eorpan healdan
 Gold on greote
 þær hit nu gen lifap

 Swa unnyt swa hi

 Wæs þa ymbe hlef
 Hriodan hilde deore
 AEþeling

 Ealra twelfa woldon

 cwidan
 Cyning mænan
 Word gyd wrecan
 And ymb se sprecan
 Eahtodon eorlscipe
 And his ellen weorc

 Dugup umdemdon
 Swa hit gen
 bip
 þæt mon his wine dryht
 Wordum hergen
 Ferhpum freo gen

Opes terrestres.
Custoditum aurum terra,
Ibi id nunc iterum relictum.

Tam inutile quam

Fuit tunc circa tumulus
Structus Bellonæ dilecto
Principi

Omnes duodecem voluere

 dicendo,
Regem commemorando,
Carmen recitando,
Et de eo loquendo
Collaudabant ducis gesta
Et ejus fortia facta.

Nobiles statuerunt
Sic iterum . . .
 utinam
Ejus amici
Verbis collaudantes
Pectore læti iterum

Þonne he forþ soile
 Of lac haman
 weorpan
 Swa be gnorn oðon
 Geata leode
 Hlafordes
 Heorþ geneatas
 Cwædon þæt he wære
 Wyrold cyning
 Monne mildust
 And mond rærust
 Leodum liost
 And leof geornost.

Exinde reportent
Pro munere domum
.....
Sic moerore comploravit
Gothorum populus
Domini
Familiares
Dicebant, quod esset
Mundi Rex
Viris liberallissimus
Et manu fortissimus,
Populo clementissimus
Et Gloriæ cupidissimus.

INDEX RERUM.

A.

Acerbe dicta inter pocula 40. 50.

Adoptio. 73.

Ædes auro ornatae 71. 56. 76. 136. Aulæis auro pictis obductæ 71.
Licnuchis pensilibus lucidæ. 89. Ædium ordinem docent notæ
ad Gunlogi Ormstungæ sagam. 130—40.

Amor patriæ. 197.

Amor in Regem. 197. 198. 213.

Anchorarum usus. 25.

Angari ignes, quibus hostilis invasio incolis nota fiebat. A. S. Fyrwit.
c. e. ignis nuntius. Island. Viti, nuntius, index. Angl. Beacon,
Signum. Svecis Eldbute ab Eld ignis, et But v. Bod, Bud
nuntius; non autem a böta ignem accendere, ut placuit politis-
simo Joh. Ihre in suo Glossario Svio-Gothico. Cætera de igni-
bus angaris, vid. I. Barclaii Argenis Lugd. Bat. 1620 et meæ
notæ ad, Fragments of English and Irish History. London 1788.
pag. 47.

Annuli inter dona Regia. 8.

Antropophagia, cujus Dani Cymbros Aborigines, Eotonas igitur dictos
accusabant. 20.

Aplustre. 6.

Aquila. 103.

Arces veterum, aliæ ex cespite, aliæ ex lapidibus, fornicibus, stipitibus-
que suffultæ. 68. 72. 165. 170. 171. et seqq. 190. 206.

Arcus ex cornu. 109.

Arma lignea. 95. 101. Ferrea. 51. 27. 53. Armorum genera. 27. suis
ea videantur locis.

Arma ornata auro. 43.

Arma, eorum in conclavibus et dormitoriis ordo. 27. 95.

Arma cum mortuis tumulis illata. 36. 230.

Artes. Fabricandi auri. 91. 128. 205. Ferri. 118. 127. 195.

Musicae vocalis et instrumentalis. 9.

Poëseos. vide infra.

Imbuendi arma veneno. 111.

Hebetandi gladios. 61. 111. 115. 121. 201.

De hac arte, ceſ rectius ſuperſtitione vid. Notas in Hiſt. Gunl.

Ormtungæ Sag. p. 94. 95.

Texendi et acupingendi aulæa. 76.

Qvid vero exhibuerint veterum textilia manibus foeminarum Danicarum facta, docet Ode Eddica de cæde Niſlungorum, his verbis:

Sat ec med þoro

Siau miſſeri

Dottor Háconar

I Danmaurco.

Hon mer at gamni

Gull bocadi

Sali sudröna

Oc ſvani Dansca.

Haufdo vit á ſcriptom

þat er ſcatar leco

Oc á hannyrdom

Hylmis þegna

Randir raudar

Recca Húna

Hiördrot hiálm-drot

Hylmis fylgio

Vixi cum Thora

Septem annis,

Haconis filia

In Dania.

Illa meæ delectationis ergo

Auro pinxit

Palatia austro subjecta

Et cygnos Danicos.

Exhibuimus picturâ

Heroum res gestas,

Et arte manuali

Regis ministros,

Scuta rubra,

Milites Hunnos,

Agmina et Phalanges

Ducem seqvaces,

Scip Sigmundar
Scrido frá landi
Gyltar grimor
Grafnir stafnar.

Naves Sigmundi
Altum petentes,
Auratas galeas
Incisas proras.

Ars Musicæ. vid. Musica.

Ars Poëseos. vid. Poëtæ.

Aulæ Magister. 13.

Aulæa, auro variegata. 76. conf. Gunnlog. Omst. sag. p. 141.

Aulici mores. vid. mores aulci.

Aulica munera. vid. Munera aulica.

Aurora borealis. A. S. Fyrliht. igneum lumen. Hoc phenomenon non potuit aliud esse, quam Aurora nobis dicta Borealis, etenim si fuisset fulgur fulminantis Jovis, certe ejus ut bene noti meminisset Author. convenit autem locus hic cum Lucani Auroræ Borealis descriptione in Pharsal. Libr. I. v. 524. ubi sic canit:

Ignotæ obscuræ viderunt sidera noctes

Ardentemqve polum flammis, coeloqve volantes

Obliquas per inane faces —

Fulgura fallaci micuerunt crebra sereno:

Et varias igni denso dedit aëre formas.

Nunc jaculum longo, nunc sparso lumine lampas

Emicuit coelo: Tacitum sine nubibus ullis

Fulmen, et arctois rapiens e partibus ignem

Percussit Latiale caput.

Cætera vid. J. Rami et G. Schönningii Historiam Auroræ Borealis inter acta Regiæ Societatis Havniensis Tom. I. p. 375. et VIII. p. 197. ubi de hoc phœnomeno, quidquid veteres scripserunt, exponitur. conf. Speculum Regale p. 74. 193. 201. 211. et Joh. Jessens Norges Hist. p. 375. 469.

Aurum. 25. et passim alibi.

B.

Balenæ. 3.

Broosingamen. 92. Monile olim Freyæ Odini consortis. Ejus ornamentum historiam exhibent Oda Edd. Sæmundianæ Thrymsqvida, et Historia Rerum ab Olavo Tryggvason gestarum Edit. Schallholt. 1682. 4to. Hunc cæterum torquem Higelacus Rex Svec. Svertingo abstulit et moribundus Hroþgaro Regi reliquit, cujus Regina Beowulfo illum dono dedit. 92.

C.

Caduceus. 26.

Cantilenæ, Danicæ aulæ inter pocula, magna ornamenta. vid. Carmina.

Cantus in conviviis Danicis. 9. Hrodgaro Regi haud secus oc Syracidæ cantus in deliciis fuit, etenim hic dixit: Ut sigillum Carbunculi impositum instrumento aureo, sic concentus musicorum in convivio vim habet.

Cantor. 9. A. S. Scop. persona primariâ in aulis Regiis dignitate et maximi honoris. Duplex erat munus, canendi Heroum facta fortia et carmina componendi, erant revera cantores, Græcorum *Aoidoi*.

Carmina, Danica antiqva. 67. 161. 206. 208.

Comica A. S. Gleomanes gyd. 88.

Epica s. heroica de rebus gestis Danorum. 49. 67. 158.

Epinicia. 88. Isl. Sigor liód in Oda de Hæcone R.

Magica. 61. A. S. Gryreleof.

Militaria. A. S. Guþleof. Edd. Vapnsaungr in Oda Edd. Sæmund. de Atlone.

Tragica. 14. 158. 184. A. S. Sorhleof et giomor gyd. Edd. Angrliod in Oda de Volsungis.

Cerevisia. 11. 38. 42. 48. Valhallæ nectar, et mortalium deliciæ. A. S. Beor et Eal. Isl. Bior et Öl. Dan. Öl. Illud a Beor vita 2) Potus inebrians quilibet, sed majoribus nostris ille solum liquor, de quo Tacitus agit in sua Germania, Edita inter immortalis viri opera per I. Gronovium 1721. in 4. Vol. II. Hic ab oleo, cevitali frumenti succu. De ethymologia, usu et nomenclatura Cerevisiæ, vid: Car. du Fresne Glossarium cura Carpertarii in hac voce. Et Joh. Christo. Adelung Wörterbuch der Hoch-Deutsch. Mundart in voce Bier et Öhl. De Cerevisia autem non prætereunda est Strophæ Odæ Eddic. Alvismal: Öl (alimentum) dicitur inter homines: inter Asos Beor (Potus); Dicunt Veigam (Vigorem) Vani; Hreina-Laugum (Merum) Gigantes; At in Orco Miöldum (Medum); vocant Sumbl (sorbile) Suttungo sati.

Cervical. 54.

Chalybs. 27. 53.

Charchesia. 206.

Chirotheca suspensa hostilis animi signum. 156. ex Draconis pelle facta incantationi inserviit ibid.

Cithara. 9. Quam Dii convivio fecerunt comitem. (Odyss. XVII. Principibus Danorum in deliciis fuit, vid. Notas ad Historiam Hrolfi et Gothrici. 65. Herrandi et Bosæ Sagam p. 49. Præ cæteris Hrodgarus haud minus, quam Achilles Illiad. IX. v. 110. citharam amabat, et uterque laudes et insignia heroum facta ad cordarum canebat sonum. Et teste Oda Eddica de Atlone. (confr. Pet. Fr. Suhms Geschichte der nordischen Fabel-Zeit von Fr. Dav. Græter, 1 Th. p. 190.)

Haurpo sló Gunnar

Hrörði il kuistum.

Slá hann so kunni

Citharæ elicuit sonos Gunnarus

Tactæ ilicis ramo.

Cordas plectere novit,

At snótir greto Klucko þeir karlar Er kunno görst heyra Rikri rád sagði Raptar sundr brusto Gunnar sló haurpo oc Svæfði ormina.	Ut flerent foeminae, Singultirent viri fortes, Qvi acri gaudebant auditu. Imperiosam (Reginam) flexit: Tigni findebantur. Gunnarus citharizibat donec Serpentibus somnum in duxisset.
--	--

Clipei parietum ornamenta. 95. Confr. Gunlog. Ormstung. sagam p. 141.

Coenacula. Eorum ordo et ornamenta vid. in Gunl. Ormstung. Saga p. 139.

Colores. 35. Albus. 66. Flavus. 67. Fulvus. 19. Fuscus s. Glaucus. 27.

Niger. 15. 224. Ruber, rutilus. 201.

Comitia Sveonum generalia A. S. Landgemotes riht. 214.

Computationes. 9. 49.

Consilarii Regum, optimates A. S. Rice, et Sapientes A. S. Witena.

Convivia. 9. 48. 49. Musica tam vocali, quam instrumentali, cantilenisque Danicis læta.

Contentiones. 40. 48. 50. Hæ nostris majoribus, cum Græcis et Romanis erant communes et in usu (vid. Pindar. Nom. IX. Horatii Carmin. L. 1. Od. 27.) etiamsi Ate et Thalia nunquam bene convenerint. De Borealiū contentionibus convivalibus consulantur notæ ad Gunlog. Ormstung. Sagam p. 71.

Cornua. s. Buccinæ, quæ viros in arma ciebat. A. S. Guþhorn cornu militare. 108. 109.

Cornua potatoria. 9. De cornuum usu apud Danos vid. Ol. Wormii Monumenta Danica Libr. V. Havn. 1643. Et de aureo cornu dissertationem. Havn. 1641.

Corona Regalis. 89.

Corona s. Lichnucus. 90. 151.

Corvus A. S. Hræfn et Ráfn Avis, Odini susurro, 2) pag. 186 Vexillum

Danicum hic vocatur Dæghræfn i. e. Belli corvus, etenim Dæg Isl. Dagr. Dan. Dag. et diem, et bellum, et diem conductum omneque, quod eo agitur, denotat, et Hræfn. Corvus. De hoc Vexillo Anglis maxime infesto, vide meas notas ad *Fragments of English and Irish History*. pag. 41.

Crematio mortuorum vid. Rogus.

Crista galearum verre (Freio sacro) insignis. 85. 98. 110 Amuleti instar a Veteribus conciliandi sibi divini præsidii ergo adhibita. Crista aurata. 85; confr. Index Vocum ad Eddæ Sæmundianæ Tom. I. in Voce Hildisvin. i. e. Verres salutis.

Cubicula culcitris strata. 95. 100.

Culcitrae. 95.

Custos litoris Danici. 20.

D.

Dæmones. 72. 97. 103. A. S. Wihthe.

Delubra. 15. A. S. Hrærg traf. Deorum tentoria, a Hrærg. Isl. Haurgr.

1) Numen. 2) Fanum, delubrum, ab Hár altus, sublimis, et ergi Divinitas. 3) Vis, virtus. 4) Opus. traf tentorium. Verum pro hac lectione, malletm dicere Hrærg treowum Deorum lucis. In lucis Deos fuisse olim cultos innumera sunt veterum testimonia: At tentoria numinibus sacrata nostra nesciunt monumenta. Sane in luco Deabus sacro Snorrøni Disasal, Adils Rex Sveciæ eqvo vectus, at sede excussus, capite lapidi illiso, vitam perdidit.

Deus omnium iudex. 16. 54. 68. 75.

Omniscius. 53. confr. Iliad. I. III. v. 385. Odyss. IV. XVI. et Virgil Georgic. IV.

Gloria dives. confr. Iliad. II. Honor ex Jove est. X. Odyss. XVI.

Coelorum Rector. 16.
 Omnipotens. 73. confr. Iliad. VIII. XX.
 Providens. 81. confr. Iliad. VIII.
 Omnia regit. 81.
 Potestatem habet rerum adversarum et secundarum. 122. confr. Iliad. XV. 79. v. 84. 346—49. XX. Odys. IV. VI.
 Fastu inflatos præcipitat. 129.
 Efficit, quidquid ei in mentem venit. 130. confr. Iliad. IX. v. 31. 32. 33. Odys. VIII. Iliad. XIX. Regna pro lubitu auget et minuit. 130. confr. Iliad. II. v. 148. Horat. Od. L. III. Carm. I. Od. XXXIV. Gloriæ dominus. 132. confr. Iliad. XVII. a Jove honor.
 Dona. Arma. 213. Annuli. 8. Armillæ. 91. Equi. 79. Ephippia. 79. Monilia. 92. Torques. 93.
 Draco. 156. Animal fictitium, cujus pelle incantatrices magiæ artibus deditæ, utebantur. 156.

Draco. Navis. 108.

Draco multoties vacatur Grendel ob naturam maxime feram.

E.

Ebrietas. 42. 96.

Equi bello assveti. 80.

Ephippia. 79. auro ornata ibid.

Excubiæ prætorianæ. 52. 94.

Execratio. vid. Incantatio.

F.

Fatum. 45. 57. 81. 92. 94. 165. 188. 192. A. S. Wyrð.

Feminæ. Ut Hebe pocula nectare plena, diis ministravit. Iliad. IV. 3: sic Parcæ, teste Oda Edd. Grimnismal Heroibus in Valhalla cere-

visiam porrigebant; et Reginae virginesque principes pincernarum hic vice fungebantur. p. 49. 152. et curam triclinii rite ornandi gerebant. ibid. Fuit idem Paradisi Odiniæ ordo, nam virgines ibi convivii exornatrices cornua convivis obtulere, et vasa curarunt. vid. Oda Eddica de Atlone.

Fevdum. A. S. Hlæn et Læn. Island. Lán commodatum. 164—65. ab initio duplex erat, aliud proprie sic dictum sive militare, provinciae scilicet, cum jurisdictione tam civili quam militari: aliud prædiis constabat regiis, quibus beneficiarius uteretur ad excipiendum convivii Regem per regnum progredientem, suamque familiam victu sustinendam. Eo olim modo Magnesium Artaxerxes Themistocli dedit, ut illa panem præberet, et quinquaginta talenta quotannis; Lampasium autem, unde ille vinum sumeret: Myuntum, ex quo obsonia haberet. vid. Cornel. Nepot. in Themistocle Cap. X. Ita Harekus Beneficium ab Olavo sancto Norvegiæ Rege habuit suma at veitzlo (A. S. Symbel p. 155) enn suma at leni o: partim villis pro sumtibus convivii dandi, partim fevdo militari. vid. Snorro Sturl. in vita Olavi sancti Cap. 131. cætera vid. Henr. Spelmani Glossar. Lond. 1687. in voce feodum. Du Cange et Carpentarii Glossarium ad scriptores mediæ et infimæ Lat. in voce feudum. confr. Episcopi Derrensis Præfationem ad Leges Anglo-saxonicas. Lond. 1721. fol. pag. IV. etc.

Flavicomis Sveones. 219. De hoc colore comarum populis septentrionalibus communi vid. J. Grævii notas ad Taciti Germaniam Tom. II. p. 378. Traj. Batavor. 1721. 4to. Flavum colorem Sveonibus olim ut adhuc in deliciis esse docent regni insignia, quæ ex parte flava sunt. Vexillum habebant Sveones flavum. 194.

Fœdera jurejurando confirmata. 85.

Formulæ solennes. 106. 133.

Frenum. 106.

Fraxinus, lignum, pro armis. 27.

Funes navales. 143. 144.

G.

Galea cristâ minax. 53. aurata. 209. 123.

Genii. A. S. Wiht, Dyrne gastas. Edd. Alfar et Vættir et Ylfe. p. 11.

12. 40. 72. 103. De his vide Bartholini Antiquitates Danic. Magn.

Ketelsonii notas ad Vaulospa. Str. XLIX. Elegantissimi Poetæ

Walth. Scott Dissertationem in Minstrels of the Scottish Borders.

Vol. II. p. 169. Notas ad ejus Poëma aureum, The Lady of the

Lake p. 382. seqq. confr. Ejusdem notas in The Marmion. LX.

LXI. Gunlogi Ormstungæ Sagam in notis p. 35. 78. 130.

Genua principum amplexandi mos. 148. Ut Thetis patris Deorum homi-

numque genua supplex amplexa est. in Iliad. L. 1. 3. 491. confr.

v. 503. 558. et L. XI. v. 79. Sic Speculum Regale idem suppli-

cantes monet, et in Orcneyinga Saga idem mos occurrit.

Gigantes armorum fabri. 118. 127.

Gladius. 53. 127. Calybeus. 53. auro et annulis ornatus, cælatus et co-

loribus variegatus 128. 122. 143. Literis runicis inscriptus. 127.

Gladii gigantei historia. 127. seqq.

Gladii hebetatio magica. 115. 201. De hac superstitione vid. notas ad

Gunl. Ormst. Sagam p. 94. etc. et M. Ketelsonii notas ad Vaulospa.

Gladius Halfdani Regis, a Hiorgaro filio, Beowulfo datus. 71.

Gynæceum A. S. Brydbur. 71. confr. meæ notæ ad Fragments of Eng-
lish and Irish History. p. 49.

H.

Hæl et **Hel**. 15. *Salus Dea, Fortuna, a Danis culta.* 18. Eddice **Heill** in *Vegtamsqvida*. **Heill** *fatum.* vid. *Indices vocum ad Landnamam et Nialssagam.* Germ. **Heil**.

Hæl. 180. et.

Hel p. 10. 46. **Hela** *Loconis et Angerbotæ filia.* 2) **Infernus**. Agit de **Hela** *Snorro* in *Edda*, sequentibus: **Hel** *kastadi Odinn í Niflheim oc gáf henni vald yfer nío heimom. Hún á þar ból-stadi micla, oc ero gardar hennar forcunnar háfir enn grindor stórar. Elidnir heitir salr hennar; hungr discr; ganglati þræll; ganghöt ambat; fallandi forrad grind; þolimodnir þrösculdr er ingengr; blikandi böl er tiald hennar, enn kör seng. Hún er blá hálf enn hálf med hörundar lit, þuí er hún audkend oc heldr gnupleit oc grimmlig. Helam dejecit Odinus in infernum, deditque ei potestatem in novem mundos. Illa ibi latifundia possidet. Sunt ejus palatia immense alta, clatris ingentibus circumdata. Elidnir i. e. Miseria vocatur ejus domus. Fames ejus mensa. Segnis est famuli nomen. Serva pedibus tarda audit. Clatrum appellatur tutamen collabascens. Limen vocatur patientia. Aerumna conspicua ejus est tentorium, lectus vero morbus. Livida est uno ab latere, ab altero humanum præ se fert colorem. Igitur facile cognoscenda, utpote decrepida et facie fera. confr. Joh. Ihres Gloss. Sviog. in Voce **Hæl**.*

Hiems. ejus descriptio 86. per hiemes anni numerantur. 13. 186. 170. 181. 203. vid. *Lachmanni Tractatum de more Veterum computandi annos per hiemes.*

Hilde. 25. Eddice **Hildir**. 1) **Salus**. 2) **Fortuna**. **Hilla**. **Favere**. 2) **Eligere**.

Hilde, Hygæa. p. 64. ab at hylia tegere, sanare. 64.

Hilde. 6. 26. Fdd. Hildr. 1) Bellona. 2) Bellum. ab at hilla eligere illa enim jus habuit decernendi, qui caderent in pugna; aut a hialdr strepitus.

Historia rerum Danicarum a Hrodgaro Rege premiis proponitur componenda metricæ. 67—68.

Historia creationis mundi in conviviis recitata. 9.

Historia diluvii (sed rectius inundationis Cimbricæ) in vagina gladii aurea, literis runicis exarata. 127.

Hydromel convivii potus. 39. 47. 49. 79. 80.

I.

Ignes Angari. vid. Angari ignes.

Incantatio. 156. 163. 180. 226. A. S. Galder. Isl. Gald r. sonitus, fremitus, clangor, 2) Incantatio, ab at gala canere, incantare. Gr. *μηλω*. Seid. latet in Gesæt etc. 180. De incantatione veterum, omnium instar adeundi sunt Th. Bartholinus de causis contemptæ a Danis mortis. Libr. III. Cap. IV. p. 688. Fin. Johannæi Historia ecclesiastica Islandiæ T. I. p. 18. Index in Landnamam Voce Seid. confr. Magia.

Inferni descriptio. 10. 16. 49. 59. 61. 65. 96. 103. A. S. Deaþa wic.

Judicium post mortem 68. supremum. 75.

Jus belli. 93.

Jus publicum Sveonum. 164.

Jusjurandum. 84. per gladium. 155.

L.

Laneæ vestes. 65.

Lapides prætiosi. 37. 88. A. S. Gim, gemma, Isl. Gim, vid. Fr. Junii Etymolog Anglican. cura Edw. Lye, in voce Gim et Eorclan stanas. Isl. in Edd. Jarknasteinar, vid. Odam Hrafnagaldur Odins. Str. XXIV.

Larvæ. 205. vid. Satyri, Spectra. A. S. geosceaf.

Latrocinia s. piratica ab Hunferdo, Senatus Danici principe condemnata. 40.

Lecti. 53. De eorum dispositione apud Veteres, vid. Gunlog. Ormst. Sagam. 165.

Lemures. 93. 98. 163. mortui per metempsychosen redivivi. A. S. Dreah, Isl. Draugr. in Eddæ Sæmundi Oda de Volsungis Endr-borinn, regenitus; in Oda Grímnismal, framgenginn; in Oda de Sigurdo aftr-borinn renatus. vid. Hervarar Saga edit. Verelii. Cap. VII. item Verelii notas in Hervaræ Sagam p. 96. Edit. Suhmii Havn. Cap. VII. P. Fr. Suhmii Hist. der Dänen von Fr. D. Græter. Leipzig 1803. 1 Th. 2 Abth. p. 179.

Lorica annulata. 142. retiformis, 33. inaurata. 44. 123.

Ludi. 88.

Lustratio Laris. 90.

M.

Magia. A. S. Galder, Isl. Galdur, ab at gala 1) canere, 2) incantare.

156. 163. 226. vid. Th. Bartholini Antiquitates de Causis contemptæ a Danis mortis. p. 625. confr. L. An. Senecæ Medæ Act. IV.

Magister aulæ Danicæ. 13. 135. 163. A. S. Healþegn et Seleþegn.

Malum, arbor navis, quæ vela sustinet. 5.

Mare a piratis per Danos liberatum. 110.

Mare liberum. 5. 185. Hujus libertatem manus Danorum tutrix susti-
nuit et defendit. 209.

Medo v. Hydromel. vid. I. Ihre Gloss. Sviog: in voce Mjöd.

Metalla. aurum. 25. et fere omnibus paginis.

Chalybs. 53.

Ferrum. 27.

Metempsychosis. vid. Lemures.

Militaris Ordo, torqvis. 164.

Monilia. 88. 162. 163. 205. 206. 209. 224. Gemmis ornata. 88.

Monile aureum. 91. 163. 209. incantatum. 163.

Mores aulici. 29. Legatorum receptio. 32. Conviviorum ordo et mores.
49. Principis Senatus ad Pedes Regis sedes. 89. mos assur-
gendi. 51. Regem adeundi mos. 100. Oscula dandi. 141. ad Ci-
tharæ sonum carmina canendi. 6. 81. 93. inter convivia alter-
candi. 40—48. 157. 158. 183. Genua Regum amplectendi. 148.
Regina triclinium exornat et pocula convivis offert. 48. 689.
idem Princeps filia facit. 149. Rex triclinia circumit, et singulos
convivas nominatim salutat donaque distribuit. 49. 151. Mos de
salute Regis inqvirendi. 100. Regina apud Regem in conviviis sedet.

Mortuorum sedes, injustorum Inferni ignis. 16. Undæ infames Stygis. 65.

Paludes horrendæ. 66. 96. Justorum sedes apud Deum. 16.

Munera aulica. Custos littoris. 20. A. S. Ecg-weard.

Magister aulae. 13.

Orator. 40.

Pocillator. 88. 95.

Poëta. 10.

Præfectus prætorii. 51.

Musica convivii aulici comes tam vocalis quam instrumentalis. 9. 81. 88.

93. 157. 158.

N.

Naves. earum ornatus. 25. Serpentiniformes. 108.

Navigationis pericula. 45.

O.

Ominis captatio. 18. 30.

Optimates Regum consilarii. 15.

Orator Regis, princeps Senatus. 40. 84. 110.

Ordo militaris s. Equestris. 164.

Ornamenta.

Annuli. 91.

Armillæ. 91.

Bullæ. 92. 88.

Monile s. torqvis. 91.

Pectorale. 92.

Osculandi mos. 141.

P.

Pateræ mirabiles. 89.

Patibulum. A. S. Galge, Isl. Galgi. confr. Joh. Ihre Gloss. Syiogot

in voce Galge, ab Isl. Gagl ramus arboris. 182. 228.

Patinæ. 206.

Petalum pars mali summa. 25.

Pictura in aulæis. 76.

Pincernæ. 39. 88. 95.

Piratica. 110.

Pix. 14. qvâ obductæ naves.

Pocillator. vid. Pincernæ.

Pocula aurea. 89. 226. prætiosa. 49. confr. Vasa aurea infra.

Pocula singulis convivis oblata. 49.

Poësis. De hac arte divina, vid. O. Wormii *Literaturam Runicam* Havn. 1643. fol. Johannis Olavii Nordens *gamle Digtekunst. s. Historiam Poëseos Borealis*. Havn. 1786. et Scul. Theodor. Thorlacii *Observationes miscell. Antiquitatum Borealium specimen. I.* Havn. 1776. Quibus vir illustris non minori humanitate, quam recondita eruditione, pro more suo, omnem de poësi et Poëtis Vett: Borealium materiam exhaustit.

Poëta A. S. Scop. Isl. Lióda-smidr poëta ab at scapa creare, formare, quare Lióda-smidr carminum faber audit i. e. poëta, eadem omnino ratione, qua Græci suos vates derivarunt a Ποιητα. Erat autem in aulis principum Septentrionalium Poëta idem ac Græcorum αἰδοῦς. In conviviiis inter pocula etiam ad cordarum Citharæ sonum more Homérico, veteres cantilenas poëtæ, Deo agitante calescentes Danicas canebant. p. 9. 49. et carmina pangabant. 67. 81. Sic honor et nomen divinis vatibus, carminibusque venit in aulis, nec immerito, siquidem erant inter hominum tria genera, doctores nempe et medicos, quorum animæ juxta Empedoclem apud Clementem Alexandrinum, in Deos transeunt.

Potus veterum cerevisa ex sicera. A. S. Beor. 11. 28. ex tritico Eal. Medo. 49. Vinum. 89. 94.

Prædæ divisio. 93.

Præfectus prætorio. 51.

Pugnæ navales. 45. 108. 109. 179.

Pulvinaria. 95.

R.

Reges. Eorum prædicata. celsus. 7. Gloriosus. 12. Amplissimus 13. Nobilis. Augustus. 17. Omnipotens. 26. 100. Divus. 29. Illustris. 62. Bellipotens. 71. Verendus. 138. 155. Auro amicus viris. Cætera vid. in Indice Synonymor. voce Rex.

Reges Maritimi. 208. Sæ-cingas, Brim-cingas, qvales Scylfingi alias Sæ-getas et Wedra leod. Snorro Sturleson in suæ Heimskringlæ Ynglingorum Historia, Sæ-konunga nominat T. I. p. 43. Erant multi maritimi Reges qvi numerosæ imperabant classi, nullius domini terræ. Jure igitur maritimi Regis titulum sibi sumere æstimatus fuit, qvi nec unqvam fumoso sub tecto dormiit, nec ex cornu trans focum lararium porrecto bibit. confr. meas notas ad Fragments of English and Irish History. 55.

Rogus. 85. 86. 159. 208. 220. 232. confr. Snorro: Sturleson Heimskringla.

Regnum Daniæ adoptione in Beowulfum transit. 73. et eodem modo Svecia. 165.

Remi ad propellendas naves. 24.

Runæ. Literæ Runicæ historiam inundationis Cimbricæ in vagina gladii aurea exposuere. 127. De Runis vid. humanissimi et celeberrimi Fr. D. Græteri notas ad Peter Fr. Suhms Geschichte der Dänen. Leipz. 1803. Tom II. p. 130. 241. confr. Celeberrimi et elegantiss. Falei Burmani Tractat. de Legibus Sveciæ Provincialibus. insert. Actis Societat. Antiquariorum. Holm. 1800. T. VI. p. 216. Meas notas ad Odam Eddæ Vafthrudnismal. Havn. 1779. 4to. p. 39. et meam præfationem ad Diplomatarium Arna Magnæan. Havn. 1786. 4to. p. IV—XIII.

S.

Sacrificia humana. 54. Captos bello Marti sacrificarunt, teste Jornande Gothi. idem dicit Procopius Libr. III. Hostiarum illis pulcherrima est homo, quem bello primum ceperint, hunc vero sacrificant Marti.

Sagitta nuntia. 47. vid. de hac Sagitta meas notas ad Fragments of English and Irish history vid. p. 143.

Salutandi formula. 33. 89.

Sapientes consiliis Regiis adhibiti. 15. 85.

Scamna in tricliniis. 39. 91. 95. culcitris et pulvinaribus strata ibid.

Scuta margine flava. 35.

Scuta in parietes suspensa.

Sepltuura cæsorum. 36. 38. 85. 159. 203.

Serpens. i. e. Latro. 179.

Sirenes p. 115. A. S. Mere-wyf foeminæ maris incolæ. Harum primus mentionem fecit Homerus Odyss. XII. Cui hoc nomine veniunt voluptates, earumque illecebræ; hinc proverbium, Sirenes præternavigare. videantur de his monstris Demophylus. Pythagoras. Plato in Phæd. et Symposiis. Ammianus Marcellinus. L. XXIX. Sidon Appollinaris L. IX. Epist. 6. Horatius: vitanda est improba Siren, desidia. Lucianus. Origenes contra Celsum II. Pausanias. Sinesii Epistola 145. AELiani Variæ Historiæ L. II. Cap. 30 Martialis L. III. Horatii Epist. Sirenum voces, et Sirces pocula nosti. De Sirenum fabula et mythologia vid. Heraclides Ponticus. Allegor. Homeric. et Palæphatus de Incredibilibus. Plutarchi Symposia, 9. Cicero de Finibus V. Plinii Histor. natural. L. X. c. 49.

Macrobian Saturnalia II. 3. et elegantissimus Poeta Walt. Scot Minstrels of the Scottish Borders Vol. 3. p. 297. Tandem monendum est Siren venire a Σειρον voluptas et lenocinium verborum. Quo sensu Isocrates Siren Attica vocatus fuit.

Spectra. 72.

Somnium. 131. Hic observari velim ofer hygda dæl significare, cogitationum dubietatem, scisma, et inde subortum drama vel ludum. Et sane, quid aliud est somnium, quam fabula vitæ vigili simillima. Hæc interpretatio genio lingvæ et poëseos veteris orbis Borealis nititur. Etenim Ofer-hygd, in genetivo pl. Ofer-hygda non significat superbiam, ut placuit maximis viris Lyeo et Manningio, sed cogitationes intensas: nec hic dæl aliud est quam diversitas, schisma, ludus, fabula.

Spolia. 93.

Styx. Undæ Stygiæ. A. S. Nicera mere, stygiæ undæ. 65. vid. Walther Scot. in Angusia, inquit, Scotiæ territorio spectra fluvii inesse nunc humana forma iterum eqvina creduntur. vid. W. Scot. Scottish Minstrels of the Borders Vol. III. p. 364. confr. ejus notas to the third Canto of the Lady of the Lake pag. 345.

T.

Tentoria Deorum. 15.

Thesauri descriptio. 205. 206. 225.

Testamentum. 205.

Testudo. 175. ferrea ibid.

Torques aurei vid. Monile.

Tributa. 3.

Triclinium. A. S. Beorsal. cerevisiæ ædes. Medo wong, medi Arvum. 124. De Triclinii ordine vide notas ad Gunl. Ormst. Sag. p. 179 seqq.

Triclinii utensilia. *Buna.* 206. *charchesium*, vas potatorium. *Discas*,
patinae. *Fæt.* 169. *vasa.* *Horn.* 9. *cornu.* *Lid*, vel *lip.* 149.
Tumuli sepulcrales. 208. 229. *seqv.*
Turres urbium. 19.

U.

Urbes. 19.

V.

Vasa aurea. 89. 144. 169. *potatoria.* 172.

Vela. 143.

Venenum. 115. 202. *vegetabile.* eo *gladii imbuti.* 111. *confr.* *L. An.*
Senecæ Medea Act. IV.

Verris forma cristæ instar galeæ imposita. 85. 110. *vid.* *Crista.*

Vestes laneæ. 65. *pretiosæ.* 6.

Vexillum. 107. *inauratum.* 206. *flavum.* 194.

Vigiliæ militares. 52.

Vinum. 89. 94.

Vota. 106. *in conviviis nuncupata.* 9.

Y.

Ylfe. *vid.* *Genii.*

INDEX NOMINUM PROPRIORUM.

Æcglaf. Pater Hunferdi. 40.
Æcgthiofus Beowulfi pater. 22.
Ælfer. 194.
Æolici. vid. Wedera-leod.
Ærnenæs. p. 229. Regia sedes in Hallandia.
Æscherus. Hrodgari Regis intimus amicus. p. 101.
Beanstanus Brondingalandiæ Principis pater. 42.
Beowulfus Scyldi Filius, Daniæ Rex. 4. Expeditionem suscipit navalem. 5. 6. Senex moritur. 7. Halfdanum procreat. ibid.
Beowulfus Ecgthiofi filius, Princeps Gothus ab Higelaco Gothorum Rege ad Hrodgarum Daniæ Regem mittitur. 17. Ejus in Daniam adventus. 20. Ad Regem oratio. 33. Ejus cum custode littoris Danici colloquium 20. 21. 22. 23. 32. et in aula receptio. 33. seqv. Altercatio cum Hunferdo Ecglafi filio, Regni consiliario principi. 40. Finlandiæ arma infert. 46. Piratas ubique persequitur et fudit. 44.

seqq. Lauto in aula Danica excipitur convivio. 48. Præfectus prætorii constituitur. 51. Lorica, ense et galea a Rege donatur. 53. Grendelem in fugam vertit. 60. Cum Grendele iterum pugnat et vulneratur. 63. Victoriam reportat et a poëtis Danis celebratur. 67. Jutos gravi strage afficit. 68. Eorum Principem occidit. 69. a Rege Hrodgaro adoptatur. 73. Res suas cum Grendele gestas exponit. 74. Halfdani Regis arma, inter quæ gladius Hruntingus fuit, Eqvos et ephippium ornatissimum dono accipit. 78—80. Carminibus, Musica, et ludis in aula honoratur. 81. Frisones debellat. 86. 88. Jutos et eorum Ducem qvendam Hunlafi filium sternit. 87. Gudlafum et Oslafum bello persequitur. 88. Reginam Frisonum Rege cæso in Daniam abducit captivam. 88. A regina Daniæ Wealthæoa armillis et Brisinga meno ditatur. 91. 92. Grendelis matrem Danos invadentem, ipsumque Grendelem redivivum

cædit. 96. 100. 116. seqq. 119. 120. 122. 155. seqv. Cum Rege Hrodgaro in Grendelem bellum suscipit. 106. Navali pugna victor. 109. seqq. A Rege Hrodgaro veniam petit Sveciam revisendi. 112. Piratas fugat. 114. Lumen boreale et Sirenes observat. 115. Hrodgaro pugnas cum Grendele narrat, eiqve gladium offert litteris runicis inscriptum. 127. 128. In Sueciam iturus Hrodgaro valedicit. 137. Hrodgari filium secum ire invitat. 138. Daniam relinquit. 142. In Sueciam venit. 144. Ab Higelaco excipitur. 148. Suam in aula Danica hospitem narrat moram, moresqve Regis Daniæ. 150. seqq. Hrodgari Regis munera Higelaco missa exhibet, traditqve et sua in Dania gesta narrat. 150. seqv. 161. Ab Higelaco torqve equestri et fevdis donatur. 164. et in consortium regni assumitur. ibid. ejusqve fit successor. 165. Qvinquaginta annis regnat. 165. Novam struit metropolin. 167—168. Novam suscipit expeditionem ubiqve victor. 169. 173. 175. Manubia miseris distri-

buit. 171. Deleta metropoli ab hoste incendio testitudines ferreas suos parare jubet. 174. Triginta pugnas pugnavit. 176. Prælio navali novam reportat victoriam et de filio Otheri illatæ Higelaco mortis poenas sumit. 179. Thesaurum divitem occupat. 180. Septem annos natus ab Higelaco educandus excipitur et opibus ditatur. 181. Hugonem Frisonum Regem cædit. 186. Draconem sternit. 191. 192. Wegstanum ulsiscitur. 194. Vulnere sibi illato. 202. Wiglafum adoptat et Regni hæredem instituit. 204. Mortuus rogo imponitur et tumulo in Hronesnæsia inferitur. 208—10. 220. Ejus encomium. 236. Beowulfi Burgum. 208. 227. Bratingsburgum. 92. Byrhtanbyrig. Reginæ Daniæ Wealtheoræ Sedes. fuere plures ejus nominis urbes in Jutia et in Samsoa. fieri vero potest ut Byrthanbyrig hic, ut in fragmento Judit, unam quamqve urbem claram significet. Brondingaland. p. 41. forsā Brandey. cujus mentionem facit Ode Helgonis Hundingicidæ.

Cain suum fratrem Abelem interfecit. 11. Ex eo descendunt Juti, Satyri et monstra. 11.

Dani. p. 3. Hoc nomine omnes nationes trium regnorum Daniæ, Sveciæ et Norvegiæ veniunt; dividuntur hic in North-Dene. 61. Danos Septentrionales, s. Norvegos; East-Dene. 32. 48. Danos Orientales, i. e. Svecos alias Geata s. Gothos dictos; Sup-Dene. 37. Danos Meridionales, s. Insulanos; et West-Dene. 31. Danos Occidentales, qui Jutiam tenuerunt septentrionalem.

Dani piratas terra marique persequuntur. 110.

East-Dene. 32. 48. Dani Orientales, alias Gothi, Scylfingi, et Sveones dicti p. 64. De eorum gestis vid. in nominibus Higelaci Beowulfi et Wiglafi.

Elena Healfdani Daniæ Regis filia Principi cuidam Scylfingorum in matrimonium data. 7.

Eoten. 10. 34. 59. 82. 87. Island. Jötun. Hoc nomine famoso

Odiniani appellarunt aborigines Orbis Borealis. Sed Author noster Jutos Cimbriæ incolas, Frisonesque ita vocat.

Eothene Juti, Islandis Jötnar, Jotar, Jutiæ s. Chersonesi Cimbricæ aborigines, Danorum hostes infensissimi, qui mari terraque rapinas excercebant. Eorum gesta in nominibus Beowulfi Finni, Higelaci, Ongentheowi, Otheri et Wigstani quærenda. A Caino originem ducunt. 11.

Eotene-cyn. Gens Jutica. 34.

Fin. Rex Frisonum. 82. contra Danis pugnat. 82. vincitur. 83. foedus cum Hrodgaro pangit. ibid. fidem frangit. 87—88. pugnans cadit. 88. ejusque consors captiva in Daniam ducitur. ibid.

Finlandia. 46. illi arma Beowulfus infert. ibid.

Franci a Danis bello lacesciti. 216.

Frisia. armis Danorum et imperio subjecta. 82—88.

Frisones. Frisiæ incolæ a Hrodgaro Daniæ Rege victi. 82—216. Deinde ab Higelaco et Beowulfo Sveciæ Regibus subacti. 217.

Gar-Dene. 47. Dani meridionales, Sælandiæ et insularum incolæ, alias **Suþ-Dene** dicti; non a **Gar** telum Isl. aur et ör, Dan. Pile, sed ab Isl. et Dan. Öre, Isl. aur et eyri, peninsula, quarum Sælandia numero fuit insignis. vid. Snorro Sturleson T. I. p. 9. Hinc **Aura** vel **Öre-Konger** alias **Næsse-Konger** Reges Promonteriorum sive piratæ. Latet adhuc Insulæ nomen in **Öresund** Fretum Öresundicum, quod **Örfasund** Fretum promonteriorum vocat Author **Odæ** de Helgone Hundingicida; et in **Helsingöre** hodie **Elsenöre**, celebre ad fretum nuper memoratum promontorium et emporium. Cæterum monendum est, **Aur** et **Ör** telum, et **Aur** et **Öre** alias **næs** peninsula eodem modo Danis et Islandis pronuntuari, quod Anglo-Saxo nesciit, et igitur in contrariam abiit sententiam.

Garmmundus. 147.

Geata[s]. 22. Gothi, hoc nomine hic veniunt Sveones sive Dani orientales. De eorum gestis vid.

Beowulfus, Higelacus, et Wiglafus. 17.

Geataleod. 22. **populus Gothicus** s. **Sveones.**

Gigantes. 11. 127. **Titanes.**

Gigantes vocarunt **Odiniani**, Islandis **Jötna**, A. S. **Eotenas**, omnes exterarum nationes, præsertim aborigines **Russiæ, Sveciæ, Daniæ, Norvegiæ**, in quos, utpote diis exosos omnia sibi licere credebant. Cæterum **Gigantes** author noster. p. 118. 127. 202. armorum fabros felicissimos laudat, quo innuere solum vult, a Barbaris optima venisse arma, isto enim ævo aqvilonis indigetas metalla fodisse, dubitandum est.

Grændel et Grendel. p. 10. 14.

Latet hoc nomine **Logi** Ignis, Deus aboriginum **Borealium**. Scilicet **Logi** ignis, flamma, communiter pronuntiatur **Loki**, g in k mutato. De quo numine tam naturali, quam mythico multa tradit utraqve **Edda**, et illustr. Sc. Th. Thorlacius in elegantissima dissertatione de Thoro et ejus malleo Havn. 1802 p. 34—50. 8vo. Et in commentariis ad **Odam Eddæ**, de Itinere

Thori Geirraudar gardos. Havn. 1799. 8. p. 42. Seductus igitur similitudine vocum Anglo-saxo confudit Logi, Loki, ignem, cum Dan. Loge, Island. Loka 1) crates 2) obex, pessula Anglosaxonice Grendel a Grind crates. Quæ voces in omnibus dialectis antiquæ lingvæ Danicæ idem significant. Cæterum Grendel loco adducto apud Cædmonem et Deofel Diaboli, et Sathanae venit nomine: Lokium Odiniæ cultus sectatores non minori odio, quam Christiani suum Luciferum persecuti sunt.

Grendel. Rex quidam Jutorum. 11. 59. ob diabolicam indolem Diis et hominibus inimicam sic dictus, eadem ratione, quæ nos hodie mala nobis meditatum fiende inimicum appellamus. Vino somnoque sepultus Danos irruit et jugulat. 11. 12. 13. paludes et deserta inhabitat. 13. ejus cum Danis bella. 55. 95. 105. 119. 156. 159. Magiâ infamis. 156. a Beowulfo cæsus. 120. 123. 124. Ejus personæ et regni descriptio. 103. seqq.

Gudlafus. Bello victus. 88.

Gygantes. Armarum fabri insignes. 118. 127. inundatione delati. 127. 128.

Halgus Healfdani Regis filius. 7.

Hærethus. Gener. Regis Sveonum Higelaci.

Hemingus, ejus cognata Hærethi filia, Higelaci regina. 147.

Heorgar. Healfdani Regis filius. 7.

Heort. p. 8. Hrodgari Danorum Occidentalium metropolis. Hiöringiam olim principem Vendiliæ sedem et dioceseos metropolin, hodie Oppidum Diocesis Aalburgensis esse credo, compositam ab Eard, Earth, Heart,

Heort, Herd, Herthus, Hertus, 1) terra, 2) focus sc. Hertæ sacer, 3) lar, 4) domicilium: et

Ting, comitium, judicium. Hinc

Heörtthing contracte Hiöring,

ubi Magna mater suum habuit

currum, suaque arma, et The-

mis suas secures, suosque fa-

sces. Hic Hrodgarus devictis

Jutis jura, magistratus legit

sanctumque senatum

Heregar al. Heorgar Healfdani

Regis Daniæ filius. 7. Pacem

cum Wilfingis iniit. 37. Ejus
arma. 161.
Heremod. Rex a Jutis captus. 70.
Higelac. Rex Danorum Orienta-
lium, s. Gothorum i. e. Sveonum
et Scylfingorum. 185. Beowul-
fum Hrodgaro Regi auxilio mit-
tit. 17. 32. Monile Brisingamen
armis Frisiæ illatis aufert. 92.
At ibi cadit. 92. Aulam habet
valde splendentem. 145. Hære-
thi filiam sibi matrimonio jun-
git. ibid. eamque omnibus sce-
leribus infamem ad patrem re-
mittit. 146. saqq. Beowulfum
cum muneribus a Rege Hrod-
garo sibi missis excipit. 161.
Ejus filium Regina noverca inter-
ficit. Beowulfum ordine equestri
ornat et eum fevdis investit. 164.
Bellum Frisonibus infert et pug-
nans apud Rafnholtum cadit.
tumulo adhuc in parochia Hylle-
biERG pagi A ad intra præfectu-
ram Aalburghusensem in diocesi
Wiburgensi, existente conditur.
Qvare observandum Higelacum
Sveonum Regem cum Huglet
Frisonum principe a summo
viro Pet. Fr. Suhmio confundi
Geschichte der Dänen von Fr.

Dav. Græter, T. I. p. 2:7. ca-
dit. 165. 177. 178. 182. 216.
Rex optimus et populo dilec-
tissimus. 177. Beowulfum Sep-
tem natum annos educandum
excipit. 181. Filios durante Bello
Frisico perdit. 182. seqq. Beo-
wulfum successorem nominat.
178.
Hildeburga Frisonum Regina Sveo-
nes monet, ut Frisones cæsos se-
peliant. 82. suos epicediis pro-
sequitur. ibid. Hotheri filia. ibid.
Hother. 82. contra Danos pugnat.
182. cadit. ibid.
Hredrecus. Hrodgari Regis filius.
Hræfnawud. vid. Rafnholt.
Hrefnholt. vid. Rafnholt.
Hrodgar. Healfdani Regis Danorum
filius. 7. Scyldingorum Rex.
Metropolin et aulam fundat
Heorth vocatam. 8. Utramque
magno convivio consecrat. 9.
Qva occasione Grendel Danos
obruit. 11. Martem malorum
vindicem invocat. 16. et Beo-
wulfum a Higelaco Danorum
Orientalium Rege sibi in auxi-
lium missum excipit. 33. Wil-
fingis pactam a fratre Here-
garo pecuniam mittit. 38. Beo-

wulfum prætorio præficit. 51. Grendelem vicit incidiose aulam aggressum. 55—61. Bellum Danis Borealibus infert. 61. Beowulfum a suis poëtis carminibus celebrari facit. 67. Deo pro victoria gratias agit. 71. Beowulfum adoptat. 73. Convivium Beowulfo parat. 76. Illi Healfdani Regis arma donat. 78. Unacum octo eqvis et ephippio magni pretii. 79—80. Beowulfi socios auro et cimeliis ditat. 80. Musicâ et ludis hospites exhilarat. 81. In Frisones arma promovet et Jutos. 82. Frisonum Regem Finnum subigit victoriâ, eumque foedus secum inire cogit. 83. Finnum foedisragum novo bello exorto cædit, Regnum occupat, ejusque Reginam et thesauros in Daniam abducit. 87. 88. Olafum et Gudlafum vicit. 88. Musica et carminibus victoriam celebrat. 88. A Grendelis matre et ejus filio inimicitas patitur et stragem. 96. Intimum suum amicum AEscherum a Grendelis matre cæsum acerbè luget. 101. Novam suscipit expeditionem terra mari-

que adversus Grendelem. 106. Eximium gladium inter spolia obtinet. 119. Runis inscriptum. 127. seqqv. Orationem ad suos habet. 128. Somniat. 131. Ad Beowulfum oratio. 133. Suum Gladium Hruntingum Beowulfo dat. 136. Filii in aulam Regis Higelaci iter ad probat. 139. Regi Sveciæ munera mittit. 140. 161. seqv. Beowulfum valedicentem osculatur. 141. Filiam sponsondit belli componendi gratia. 152. Filii animum et virtutem acuit. 153. Cithara ludit et antiqua carmina Danica canit. 158. Ejus aulæ mores. 29. 40. 49. 157. 158. Et passim alibi. Hrodgari gladius. ejus descriptio. 111. Hrodmundus Regis Hrodgari filius ex Waltheoa. p. 91. Hronesnæs. 208. 232. Hruntingus, Hrodgari Regis gladius Beowulfo datur. 111. a Grendele hebes factus arte magica. 121. 122. 125. Hugo Francorum Rex, ab Beowulfo victus. 216. Hunferd, Ecglavi filius, Orator sive primus Regis Daniae con-

siliarius, piraticas Scylfingorum expeditiones odit. 40. 89.

Hunlaf. a Beowulfo cæsus. 87.

Jofor. Higelaco et Wiglafo militat. 222. Wiglafi filiam uxorem ducit. ibid. fevdis donatur. ibid.

Jutæ v. Juti. Cimbricæ Chersonesi incolæ a Caino descendunt. 11. ob vastam corporum formam Gygantes dicti. 118. Foedifragi. 82. ignominiae causæ a Danis Thyrsi vocati. p. 34. vid. Eorum gesta sub Beowulfo, Grendele, Higelaco, Hrodgaro. Jutia paludibus famosa. 59.

Kongelv. Regia sedes in Westrogothia Sveciæ. 229.

Mars proprie Tyr Belli deus a Danis cultus. 16. Deus benignus. ibid. confr. Wic infra.

Norþ-Dene. 61. Dani Septentrionales. 61. Scyldingis et Scylfingis inimici. 38. 61.

Ongentheo Frisonum Rex Higelacum Gothorum Regem ejusque filium cædit. 217. ipse cadit. 219.

Oth er. s. Hother. 82. Adversus Higelacum pugnat. 217. cadit. 219. Oslaf. a Beowulfo cæsus. 88.

Ræmis Holm. p. 41. hodie Ræmisöe, Insula prope littus Schlesvisence. 41. a Beowulfo armis infestata. ibid.

Rafnholt. 217. Plura sunt hujus nominis in Jutia loca. sc. 1) in præfectura (Amt) Aarhusiensi, pago (Herret) Ningensi, parochia Thisset; 2) In præfectura Hiöringensi prædiis Voergaardensibus annexum; 3) In præfectura Ringkiöbensi, pago Vradensi, parochia Bordingiæ, et 4) in præfectura Weilensi, pago Biergensi, parochia Raarup. Habet etiam Fionia suum Rafnholtum, in pago Nyburgensi. Rafnholtum p. 217. citatum in præfectura Hiöringensi situm esse crediderim. confr. Higelacus in hoc indice supra.

Rafnawudu. vid. Rafnholt.

Sæ-Getas Gothi maritimi, alias Scilfingi. 139. Eorum gesta vid. sub Beowulfo et Higelaco. conf. Wedera-leod infra.

Scef pater Scyldi s. Skioldi. p. 3.
Scyld. s. Scioldus Daniæ Rex Scef
filius, Beowulfi pater. 3. Vici-
nas gentes sibi tributarias fecit.
ibid. Fuit bonus Rex, diuque
vixit. 4.

Scyldingi. 3. Dani occidentales
Jutiæ incolæ. 3. Eorum gesta
vid. sub Scyldo, Hrodgaro,
Beowulfoque.

Scylfingi. gens Danis, et Sveoni-
bus cognata. 7. vid. Snorro Hist.
Nor. T. 1. p. 38. De his Edda
Prosaica. Skelfir het einn
herconongr oc hans ætt
callazt Scylfingar. Sú
cynslód er i austrvegom.
Scelfer nomen erat Regi mi-
litæ operam jugiter navanti.
Ejus posteri vocantur Scylfingi.
Ista gens est in mari Baltico.
Quod si Scilfingos Taciti Svio-
nes fuisse dixerimus exacte cor-
respondet, cum magni J. Gro-
novii conjectura ad Taciti Ger-
maniam c. 43. Operum T. II.
p. 432. vid. Sveones. Cæterum
inter nomina Odini Scylfingr
occurrit. In Oda Edd. Grinnism.
vocantur Scylfingi, Gothi mari-

timi. 139. 149. Vikingar Pi-
ratæ appellantur a Snorrone T. 1.
p. 50. vid. Reges Maritimi
in Indice Rerum.

Svecia. 186. Sviorice.

Sveones. 85. 217. Incolæ Sveciæ
proprie sic dictæ, quorum ex
Taciti Germania petendæ ante-
riores sedes.

Sveoþeod. 217. Svecica gens.

Suertingus. Illi monile Brosinga-
men abstulit Higelacus Rex Sve-
ciæ. 92.

Sundum. Hodie fretum Öresund.
41. in Ode de Helgone Hun-
dingicida vocatur Aurva-sund.
conf. supra Gar-Dene.

Suth-Dene. 37. Dani meridiona-
les, qui insulas et littora maris
Balthici meridionalia tenebant.
Horum pars Scylfingi, alias Sæ-
gætas.

Thyrse. p. 34. Isl. þussi. hoc
nomine ignominie causa Dani ap-
pellarunt Jutos. est enim Thurs
vel Thyrs homuncio forma et
moribus æque detestabilis.

Wealþeoþ, Wealþeo, Hrodgari
Daniae Regis consors. In aula,
pocula ministrat. 48. Beowulfum
et suos socios clementer excipit.
49. seqq. Regem, ut se clementem
et munificum Gothis gerat, mo-
net. 39. Beowulfo monile Bro-
singamen dat. 92. Ejus ad Beo-
wulfum oratio. Adoptionem
Beowulfi suadet. 92. 93. Ejus
filii Hredrecus et Hrodmundus,
ibid.

Wedera-leode. p. 19. alias Sæ-
Getas. 139. i. e. Gothi mariti-
mi, et Scylfingi. Vocati autem
sunt Wederaleode a Weder
ventus, tempestas, siquidem huic
elemento maxime erant familia-
res et navigationi præ cæteris
studebant. Hos Taciti Svionum
posteriores esse crediderim, qui in
oceano præter viros armaque
classibus valebant. Et sane do-
minium maris sibi vindicarunt.
Islandis dicti Vinder a Vind
vento, meridionales Germaniæ
oras præsertim Pomeraniam et Ru-
giam incolentes, diversi a Wanda-
lis, originis slavici, quos gentem
paganam et Deo inimicam, syl-

vestrem et incultam viventem
raptu appellat Theodoricus Mo-
nacus de Regibus Norvegicis.
Quidquid sit, conf. Wachterus
in voce Wenden. Vocantur We-
deraleode alias Sæ-Getas. 139.
o: Gothi maritimi. 149. et se-
quiori ævo sæpe cum Wandalis
confunduntur, exempli gratia a
Theodorico nuper citato, et Juris
publici doctoribus, qui ex Vin-
dis sive Gothis maritimis fece-
runt Wandalos eosque titulo Re-
gis Dan. inseruerunt.

Weland. Aurifaber, armorumque
artifex summus Hæfaisto cyclo-
pum Regi par. p. 39. Agit de
eo Oda Eddæ Sæmundianæ dicta
Vaulundarqvida. Quanta vero
apud veteres celebritate et ad-
miratione floruerit Welandus,
vel inde liquet, quod Regum
decus Ælfredus Magnus, (ut
me monuit vir doctissimus et
mihi amicissimus Richardus Pri-
ce,) in sua versione Anglosaxo-
nica Consolationis Philosophicæ
ab An. Manl. Sever. Boethio
scriptæ, Welandi mentionem fa-
cit his verbis. Hwær sind nu

þæs fore meran and þæs wisan
 Goldsmedes ban Welandes
 For þy ic cwæð þæs wisan, for
 þy þam cræftigan ne mæg næfre
 his cræft losigan. Ne hine mon
 ne mæg þonne eþ on him geni-
 man þe mon mæg þa sunnan
 onwendan of hiere stede. Hwær
 sint nu þæs Welondes ban. Oþþe
 hwa wat nu, hwær hi wæron.
 pag. 43. Et iterum pag. 162.

Hwær sint nu þæs wisan
 Welondes ban
 þæs goldsmides
 þe wæs geomærost
 For þy ic cwæþ
 þæs wisan Welondes
 For þe ængum ne mæg
 Earþbuendra
 Se cræft losian
 þe him Crist onlenþ
 Ne mæg mon
 Aefre þy eþ
 Aenne wræccan
 His cræstes beniman
 þe mon oncerran mæg
 Sunnan onswifan
 And þisne swiftan rodor
 Of his riht ryne
 Rinca ænig.

Ubi sunt nunc celebris istius
 sapientisque auri fabri Welandi
 ossa. Istius sapientis dico; etenim
 artificii artem suam nemo auferre
 potest. Nec quis eam facilius valet
 auferre, quam solem suo movere
 loco. Ubi sunt nunc Welandi ossa.
 Aut quis scit nunc, ubi sint. vid.
 Ælfredi Magni versionem Conso-
 lationis Philosophicæ An. Man.
 Sever. Boethii. Oxon. 1698.

Ubi sunt nunc sapientis
 Welandi ossa
 Auri fabri
 Qvi celeberrimus fuit.
 Igitur dico,
 Sapientis Welandi,
 Qvød nemo possit
 Terricolarum
 Artem perdere,
 Qvam illi Christus dedit.
 Nec valet quis
 Unqvam facilius
 Alicui homini
 Suam auferre artem,
 Qvam dimovere
 Solem a suo tramite,
 Aut velox coelum
 A suo recto cursu.
 Mortalium num

Hwa wat nu þæs wisan
Welandes ban
On hwelcum in hlæwa
Hrusan þeccen.

Wendla-leod, populus Vendelicus. 28. qvi eam Chersonesi Cimbricæ inhabitavit partem, qvæ nunc, ut olim, Vendsyssel et Vendill apud Snorronem T. i. p. 39. a circuitu promontorii famosissimi Scagerack et Skagen, Oceanum septentrionalem a Kattegato dividensis appellatur.

Weoxstan. v. Wichstan, pater Wiglaf. 194. 205.

West-Dene, Dani occidentales, qvi Jutiam s. Chersonesum Cimbricam tenuere. 31.

Wic et Wicg. 16. Mars s. Tyr deus Belli. Hic significat Odinum Borealium Jovem, cui præterea divinas, Tyri Martis, Hlauduri Appollinis, poëseos et eloquentiæ principis, Mercuriique naturas Odini cultores tribue-

Qvis novit nunc sapientis
Welandi ossa,
Qvo in tumulo ea
Terra tegat.

runt vid. Sc. Th. Thorlacii Afhandling om Thor og hans Hammer. Kiöbenh. 1802. 8vo. p. 28.
Wiglaf, Weoxstani filius gente Scylfingus, vasallus Beowulfi, cui succedit. 194—209. seqqv.

Wilfingi. Wylfingi. 37. seqq. Gens Norvagica alias Ylfingi, Danorum inimici. Ylfingorum mentionem facit Hrolfi Krakii Regis historia, et Oda Eddæ Sæmundianæ de Helgone Hundin-
gicida.

Wolf et Wulf, Wonredi filius Higelaco et Wiglafo militat. p. 220.

Wulfgarus. 28. Hrodgaro Regi a consiliis, ejusque nuntius Beowulfum ad Regem ducit. ibid.

Ylfe. 11. Satyri, genii.

Yrminlaf. p. 101. frater Æscheri. ibid.

INDEX SYNONYMORUM POETICUS.

Ædes. Domus, Mansio.

Ærn. 8. Isl. Arn et Arinn proprie Focus, 2) ara in qua ignis lari sacer alebatur.

Beor-sel. 38. 84. Triclinium a, Beor cerevisia et Sel ædes, camera, Isl. Biórsalr.

Bold. 60. Island. Ból 1) domus, mansio.

Bryd-bur. 71. Gynæceum. Island. Brud-búr a Brúd. 1) Virgo 2) foemina quævis; et búr, camera, conclave. confr. Joh. Ihre Glossar. Sviogoth. in voce Bur.

Bur. 13. Isl. Búr conclave.

Flet. 38. n. g. Isl. et Dan. Flet, proprie est 1) locus planus, a flatr planus. 2) cubile, spondis carens, 3) domus, mansio. confr. Joh. Ihre Glossar. Goth. in voce Flet.

Haga. 214. Isl. Hagi domus.

Ham. 12. Isl. Hamr, heimr. 1) domus, mansio 2) mundus.

Heal. 8. aula. Isl. Höll. confr. J. Ihre Gloss. Sveog. in Voce Hall. et J. Wachteri Gloss. Germanicum in Voce Hall.

Herg. 95. prætorium 2) armarium. 3) fanum, Isl. Hörgr.

Hide. 149. Isl. Hyde domus mansio. ab at hyda tegere.

Him idem ac Ham. 174.

Hof. 94. Isl. Hof 1) aula, domus alta. 2) Fanum. ab at hefia elevare.

Hom. 63. Angl. home, idem ac Ham.

Hreof. 32. et.

Hrof. 33. Isl. Hrof, tectum.

Medo heal. 50. Isl. Miödhöll aula medi. i. e. Triclinium, a medo Island. miödr medo, et Höll.

Medo-sæl. 39. Isl. Miöd-salr Triclinium.

Meodo-wong. 122. Isl. Miödvangr. medi arvum, i. e. Triclinium.

Reced. 27. domus. Isl. ab at Reikia elevare, non autem a Rec. Isl. Reikr fumus, ut placuit Lyeo in Gloss. Anglosax. et Gothic.

Rof. 33. idem oc Hreof. Isl. Hrof tectum.

Sal. 48. et.

Sæl. 27. Isl. Salr. ædes.

Sæld. 9. Idem oc Sæl. conf. J. Ihre
et J. Wachteri Gloss. in voce Sal.

Stow. 105. Isl. Stofa. 1) domus.

2) statio, mansio, habitatio Lat.

Barbar. Stuba.

Wic. 12. Island. Wig 1) domus,

2) oppidum. confr. J. Wachter
in Wik.

Wic-stede. 194. Isl. Wigstadr.
Stadr locus.

Win-ærn. 51. Conclave secretius
a Win. Isl. Vin amicus.

Win-sele. 54. ædes ubi vinum bi-
bitur. i. e. Triclinium.

Animus.

Anda. Spiritus. 55. Island. Andi,
Önd, Spiritus, vita, anima.

Alldr. vita. 62. Isl. Aldr. Edda in
Oda Wegtamsqvida.

Breost-hord. 22. Thesaurus pec-
toris. Isl. Brióst-hyrdsla, a
brióst pectus et hyrda cu-
stodire.

Eln. 29. Animus, vis animi. Isl.
Eliun.

Eoder animus. Isl. ódr.

Feor et feorh vita. 35. 39. 99.

Isl. Fiör. a Πυρ. Ignis.

Ferch. 25. anima.

Gewitte. 201. mens, sensus, intel-
lectus. Isl. vit, ab at vita scire.

Hige. 47. mens, animus, cogitatio.
Isl. Hugr.

Hræþer, hreþre, hreþr, hraþre. 88.

1) animus, 2) pectus. Isl. hródr

a hræþ. Isl. Hraðr celer, nam
animi celeritati nihil est æquale.

Igitur animum celerem vocat
Virgil AE. IV. v. 225.

Hygd. 177. mens, animus, intellec-
tus. Isl. hygd.

Mægen. 115. animus, vis animi,
hinc Magni filius Odini.

Mod. 35. Isl. mód animus, forti-
tudo animi. confr. Joh. Ihre
Gloss. Sviogoth. voce Mod.

Mod-sefa. 28. Animi sensus. ani-
mus.

Mynd. 84. animus. Angl. Mind.
facultas recordandi. Island. at
muna recordari.

Sawl anima. 131. Isl. Sál.

Sefi. 38. animus, mens, adfectus,
amor, favor. Isl. Sefi. Edd. in
Hafamál.

Pance. 58. mens, animus, cogi-
tatio. Isl. þánki.

Arma.

Beado-hrægl. 44. Vestimenta militaria, apparatus militaris, a Beado, Isl. Böd prælium, et Hrægl vestis, indumentum.

Beado-scrud. 36. Vestis militaris, a Beado et scrud Angl. scroud. Isl. skrúd. habitus, ornatus.

Fyrd-hrægl. 116. Apparatus militaris, a Fyrd, Isl. Ferd cohors. agmen.

Guþ. 147. Arma a Guþ Deo opt. max. majorum. Tyr sive Mars.

Guþ-geataw. 32. militaris apparatus.

Guþ-gewædo. 19. militares vestes.

Guþ-searo. 19. Instrumenta bellica a Guþ et searo munimen.

Here-wæd. 143. a Here. Island. Herr bellum, exercitus, populus, hominum multitudo et wæd Isl. vod vestis, amictus.

Hilde-geatawe. 53. Bellicus apparatus a Hilde, Eddice Hildr 1) Bellona 2) bellum, prælium et Geataw.

Hilde-sceorp. 151. militaris apparatus.

Hilde-wæþ. 6. Bellicæ vestes a Hilde et wæþ Isl. vod, vestis.

Hilde-weapon. Militaria arma, a Hilde et weapon Isl. vapn.

Þrec-wudu. 95. Magnæ molis ligna, Isl. Þrec, opus magnæ molis. i. e. bellum, et wudu lignum. Angl. wood Isl. vidr.

Weapon. 27. arma; Island. Vapn. confr. J. Ihre Gloss. Sviogoth. voce Wapn.

Wudu. 20. 200. arma proprie lignea, quæ ante artem lapides et metalla in arma formandi, in usu erant. Isl. Vidr.

Arx.

Beorg. 79. 191. Isl. Borg. 1) mons, rupes, 2) munimen, 3) urbs, ab at biarga servare, vel ab at byrgia. confr. Joh. Wachteri Gloss. in Burg.

Ceaster. 60. castellum.

Earþ-reced. p. 202. munimen terrestre, agger terrestris, ab Eard v. earþ terra, cespes, et reced domus.

Harne-stan. 68. 190. Arx turrita lapidea. archistrategis cornu

quod brachium, Hornwork Gold-sele. Auratæ ædes. 124. in
recentiores appellarunt. Eddæ Oda de Grimnero. Salr
Herg. 196. Arx, ab *εργος* septum Gulli studdr domus auro
Isl. Hörgr. fula.
Hlæw. 171. Agger, acervus, cumu- Hall. 148. et.
lus. Isl. Kleyf rupes, clivus. Hæl. 51. idem oc heal Angl. Hall.
Hlīpe. 142. cumulus, clivus. confr. J. Wachteri Gloss. Ger-
Hornreced. id. man in Hall.
Hrusa. 170. Rupes. Hea-hus. 11. Alta, excelsa domus.
Landgeworc. 72. Publicum opus. Island. há Hus. Dan. høien
Mund. 41. Angl. Mount cumulus. Loft.
Stan. 171. castellum lapideum. Stan. Heal. 8. Aula. Isl. haull. Angl.
lapis. 2) domus lapidea. hall.
Stan beorg. 165. Arx lapidea. Hof. 94. 148. Domus celsa, ab at
Stan boga. 190. Arx lapidea con- hefia elevare. Isl. Hof.
camerata, a Stan Isl. Stein; Hring-sele. Regia domus a Hring.
Boga Isl. Bogi arcus. 2) fornix. Isl. Hringr, Rex et sel. Isl.
Stan clofa. 189. mansio clivo su- salr domus.
perstructa. Hrof-sele. 115. Excelsum tectum.
Weall. 173. Agger, 2) murus.
Wig. 22. 173. Propugnaculum. Isl.
Víg, ab at vega cedere.

A u l a.

Ærn. proprie focus. Ara, ubi Ig- Beado. 1) callamitas, 2) bellum,
nis lari sacer, et inexstingvibi- Isl. Böd, in Sturlonis Thordi
lis alebatur. 7. Isl. arinn. Oda de Hacone Rege Norvegiæ.
Driht-sele. Regium pallatium. 60. Beado-lac. 118. Isl. Böd-leikr
a Driht Dominus, Rex, Isl. Belli ludus.
Drott, et Sel, Sele. Beado-geþing. 53. Island. Böd-
þing. conventus, judicium ma-
vortium.

B e l l u m.

- Bal et Beal. 13. Isl. Böl. Chaucero, Bale. 1) dolor, malum.
- Billa-broga. 46. Securis terror, a Bille securis et broga terror.
- Borda-gebræc. 169. Scutorum fragor, v. fractio. Isl. Borda bræc, a Bord, 1) asser, 2) scutum, et brak fragor.
- Camp. 96. certamen, pugna, ab at kempa certare.
- Dæg. 186. Isl. Dagr, dies conductus, pugna; hinc Dæg hræfn Vexillum militare.
- Dæl. 152. Island. Deila dissentio, jurgium.
- Dom. 169. Edd. Dómr iudicium in Oda Harbardsliód. ab at dóma v. döma iudicare, discernere (i.e. armis, prælio) quo sensu Corn. Nepos in Hannibale Cap. XI. verbo iudicare usus est.
- Egga-gelac. 89. acierum ludus. Isl. Egga-leikr.
- Egg-hete. 131. Acierum fervor. Isl. Egg-hite.
- Ellen-weorc. 111. Res fortiter gesta. ab Ellen. Isl. Eliun Vis animi et corporis, et Weorc Isl. Verk opus, labor.
- Fæhþe. 13. Dan. Feide inimicitia, vindicta. vid. J. Wachteri Glossar. Germanic. in voce Fede.
- Fep̃e. 216. Isl. Fæda Simultas, inimicitia. confr. J. Ihre in Gloss. Sviogoth. in Voce Fegd.
- Gamen. 81. Isl. Gaman ludus, jocus. confr. Joh. Ihre in voce Gammen. Iliad. III. v. 139. χορος. chorea, ludus.
- Gefeht. 182. Certamen. Dan. Fægtning.
- Gefliht. 67. conflictus.
- Gelac. 81. Isl. leikr ludus.
- Gewin. 17. Isl. Vinna, opera, labor. Iliad. II. v. 436.
- Grap. 35. Island. Grap. Correptio, pugna. Dan. Greb, ab at griþa corripere.
- Guþ. 36. bellum, Guþ summus quondam Deus Tyr Mars. Iliad. v. 381 ἀρης.
- Guþ-geweorc. 53. Mavortium opus. Iliad. II. v. 376 ἐριδα ναιμεα.
- Guþ-ræs. 119. pugnae impetus. Isl. Rás impetus.
- Guþ-win. opus mavortium. Island. vinna opus. Iliad. V. v. 428. πολεμικα εργα.
- Hand-gemene. 160. mutus conflictus. Isl. Hönd manus.
- Hand-ræs. 155. mutua aggressio.

- Heleþa-hryre. 222. militum excidium, cædes.
- Here-broga. 37. Belli terror.
- Here-niþ. 148. Belli miseria.
- Heor-þing. Isl. Hiör-þing gladdi iudicium.
- Hilde. Island. Hildir. 1) Bellona, 2) Bellum, pugna.
- Hilde-gelac. Edd. Hildarleikr, Bellonæ ludus.
- Hilde-hlemma. Isl. Hildarhlemmir in clave metrica Snorron. Sturlesonii. Hlymr Bellonæ strepitus in Oda II. de Sigurdo.
- Hilde-plega. 82. Bellonæ ludus.
- Hiore-drync. 176. Ensium haustus. confr. Virgilii illud AEn. II. v. 600. Inimicus et hauserit ensis.
- Hlim. Isl. hlymr strepitus. Iliad. V. v. 330.
- Hond-gemot. 176. manum conventus.
- Hond-geworc. manuum opus.
- Isern-scure. 231. Isl. Jarnascuri pluvia ferrea.
- Lind-plega. 176. Hastarum ludus. Lind 1) tilia, 2) hasta.
- Mæl. 203. Island. Mál Symposium.
- Meces-grap. 59. Island. Mundgrip manus correptio. mund manus. Mece Island. mækir machæra.
- Ord. 185. Acies.
- Orleg. 101. Island. et Dan. Orlog fatum 2) bellum. confr. J. Ihre in voce Orlig.
- Ræs. 42. Isl. Rás, 1) impetus, furor. at rasa furore agi.
- Rand-geheap. 53. Scutorum congeries.
- Randa-regn, Scutorum pluvia. Isl. Randa-regn, a Rönd Clipeus, et regn pluvia.
- Rand-wig. 99. Scutorum cædes.
- Rand-win. 191. Island. Randvinna Clypeorum opus.
- Sac. 140. Saca. Isl. Sauk, Sök, lis, causa, ab at sækia petere.
- Sæcce. 73. Dissidium, altercatio.
- Sæcce-weorc. Litis altercatio.
- Socn. 144. Actio. Isl. Sókn.
- Scyld-weall. 231. Scutorum vortex.
- Stræla-storm. 231. Telorum turbo. confr. J. Wachter in voce Stral.
- Sweorda-gelac. 79. Gladiorum ludus. Isl. Sverda leikr.
- Sweordes-swenc. 178. Gladiorum vibratio. Isl. Sverda sving.

Symbel. 45. Island. sumbl convivium.

Synn. 184. Injuria, calamitas.

Þing. 33. Isl. Þing, 2) conventus concio, 2) judicium.

Þrag. 214. et Þrec. 95. opus magnæ molis. Isl. Þrek. Gr. θρακη, unde Thracum nomen. vid. Constantinum περι θρακων. Libr. I.

Þreat. 27. Isl. Þraut contentio.

Undern-mæl. 109. Prandium.

Wæl. Island. Valr cædes, proprie electio, ab at velia eligere.

Hilda enim elexit milites, qui pugna caderent.

Wæl-feþe. 182. Strages infesta.

Wæl-hlem. 220. cædes, strepitus.

Weorc. 157. opus. Island. Verk.

Eodem sensu Εργον. Iliad. II.

v. 225. 436.

Wicg et wig. 4. 26. cædes. Island.

Vig. 1) Mars, 2) pugna: sic Vir-

gil. AEn. XII. v. 711. Iliad. II.

v. 381 ἀρης, Invadunt Martem

clipeis et ære sonoro.

Wig-geweorc. 125. Island. Vig-

verk mayortium opus.

Wig-gryre. 98. Martis horror.

Wines-dæd. 2. Jucundus labor.

Isl. Vin deliciae, Vinr ami-

cus, jocundus. Dád, Dan. Daad

Vigor, valor, virtus in agendo.

Angl. Deed factum.

Pugna navalis.

Holma-geþing. Judicium maritimum, ab Holm mare et þing Edd. Brimis dómr, in Oda de Volsungis.

Yþa-gewin. opus mare gestum.

Wæters-wig-geworc. 125. maritimæ cædis opus.

Cantilena, Carmen.

Gid. 67. Isl. kvíða carmen.

Gyd. idem. 14.

Hroþer. 162. Isl. Hródr 1) laus 2) carmen.

Leoþ. 14. poëma. Isl. liód.

Mærd. Isl. Mærd, 1) laus, 2) carmen. Mæra augere mactare.

Sang. 61. Isl. Saungr Cantus.

Clipeus.

Bord. 32. Island. Bord, 1) asser 2) clipeus.

Hilde-bord. 32. Isl. Hildar-bord Bellonæ asser.

Rand. 20. Island. Rönd, 1) ora, 2) umbo, clipeus.

Scyld. 27. Isl. Skiöldr, clipeus.

Wig-bord. 175. Isl. Vigbord, clipeus bellicus.

Coelum.

Hefen et heofen. 16. coelum.
Island. Himin, ab at hefia
elevare.

Heofenes-hador. 33. Isl. Hi-
min-haud coeli altitudo.

Heofenes-hwealf. 45. Isl. Hi-
min hvolf coeli convexum,
arcus.

Roder. 26. æter, firmamentum. Isl.
Ródr et rödufl aurora, a
raudr ruber.

Swegl. 204. æter, aër, coelum.

Swegles-begang. 66. æteris viæ.

Consiliarius.

Ræd-bora. 101. consilii dator, a
Ræd, Island. Rád consilium et
bora ab at bera ferre.

Run-wite. 101. Arcanorum par-
ticeps. Isl. Rúnvite mentis
gnarus sc. alienæ.

Wite. 71. sapiens. Isl. Viti.

Corpus.

Ban-geato. 85. Ossium custos.
Isl. Bein-gætir v. geitir.

Ban-hus. 187. Ossis domus.

Ban-loca. 58. Ossium claustrum.
Isl. Bein-loka.

Ban-hring. 119. Ossium annulus.
Isl. Bein-hringr.

Flæsc. 181. Caro. Isl. Fleesc. conf.
Wachter in Fleisch.

Lic. 36. 156. corpus. Isl. lík. conf.
J. Ihre Gloss. Sviogoth. in voce
lík et J. Wachter in Leich.

Lic-homa. 132. Isl. Líkhamr
corporis involucre, a lík et
hamr involucrum, quod no-
tandum adversus magnum J.
Wachterum in voce Leichnam.

Na. cadaver. Isl. nár.

Deus.

Alwealdor. 71. Omnipotens. Edd.
Allvaldr Odinus in vita Kor-
maki poëtæ ethnici, ubi

Allgildan bid ec alldar
Allvald af mer hallda. i. e.
Summum rogo seculi
Omnipotentem me con-
servare.

Dæda dæmend. 55. Factorum
judex.

Drihten dominus. 11. mihtig.
55. potens. Island. Drottinn
máttigr.

- Drihten God. 16. Dominus Deus. Isl. Drottinn Gud.
Fæder. 16. Pater. Island. Fader.
Odini epithetum in Snorronis Edda ubi: Odinn er ellstr allra goda, hann rædr aullum lutum. Oc sua sem godin ero mectug, þá þíóna þau hanum öll, sem baurn fautr sínum. Hann heitir allfader, þuí hann er fader allra godanna. Odinus omnibus præcellit ætate diis. Ille omnes res disponit. Illi-que dii, potentes ut sunt, tanquam suo patri serviunt. Ille vocatur pantopater, siquidem pater omnium deorum est. vid. Myth. XII.
God. 11. Deus. Island. Gud. Angl. God. Dan. Gud.
Halig drihten. 54. Sanctus Deus. Isl. heilagr drottinn.
Heofena helm. 16. coelorum protector.
Metod. 15. Edd. Miötudr. miöt concinnatio, formatio. Eallum weald omnium rector. 87. Isl. öllum valdr.
Metod sceaft. 90. Deus creator. Isl. miötudr scapari.
Roderes wealdend. 118. coeli potens, coelorum rector. Island. Rodrs valldr.
Scippend. 10. creator, rerum dispositor. Isl. skipandi, ab at skipa disponere 2) jubere.
Sigor wittig god. 118. Victoriae pro lubitu dator. Isl. Sigr vísgud.
Wuldres hyrde. 72. gloriæ custos.
Wuldres wealdend. 16. gloriâ potens.
Yldo wealdend. 125. mortalium dominus. Isl. alda-valdr.
Diabolus.
And-saca. 61. adversarius, ob-trectator. Isl. Andskoti, ab and contra, et skióta jacu-lari.
Deofel. 159. Diabolus a δια et βαλλω. Isl. Diöfull.
Ellegast. 97. vid. Hellegast.
Ellorgast. 123. vid. Hellegast.
Feond moncynnes. 15. hostis generis humani.
Feond on helle. 10. hostis in helle.
Fyrena hyrde. 58. Flagitiorum custos.

Godes andsaca. 61.

Grendel. 10.

Helle-gast. 97. inferni spiritus.

Mancynnes feond. 97. Humani generis hostis Isl. manncynnes Fiande.

Nicer. 65. Isl. Nikr. Bellua aqvatica, eqvina forma. vid. Olavi

Wormii monumenta Danica L. I.

c. 4. confr. Indicem Antiqvit.

supra, in voce Stygiæ undæ.

Dan. Nikken. Svec. Neccen.

Belg. Necker. Lat. Barb.

Nocca. Qvoad hujus genii

aqvatici eqvinam formam ob-

servandum. Alam. Nach sig-

nif. eqvum. Angl. Nagg, nak,

apud Junium et Lat. Barb. nac-

cus. idem. confr. J. Wachter in

Nack, Nicar in Edda est

Odini nomen, sed ille forsā a

Victoria Gr. *νικη* sic dictus.

Niþ-gæst. 153. Neqvam spiritus.

Wærgan gast. 12. 132. Furcifer,

a Wærg. Island. Vargr lupus,

fera immanissima et gast spi-

ritus. conf. 97.

Wihte. 16. Isl. Vætt Ens, sub-

stantia, natura, potestas, ani-

mans, genius. 2) nihil.

Dux. Imperator.

Beorn. 18. Isl. Biörn. Heros, dux.

vid. qvæ ad hanc vocem nota-
runt doctissimi viri Owen Man-
ning et Edw. Lye in Supple-
mento ad Dictionarium Saxo-
nic. et Lat. Gothicum. Lon-
dini 1772.

Beorn-wiga. 216. Viga-biörn.

Dux militiæ.

Cumbles-hyrde. 187. Vexilli

custos.

Eald-gesipa. 66. Senior comitum.

Eorl. 54. Dux. Isl. Jarl. confr.

Joh. Ihre Gloss. Sviogothic. in

voce Jarl et Henr. Spelmanni

Gloss. Archæolog. Lond. 1687.

in voce Comes.

Guþ-cynning. 17. Belli Rex.

Guþ-helm. 185. In bello protec-

tor, summus belli Dux.

Heaþo-rof. Summus imperator.

Here-wisa. 223. Exercitus Dux,

ab Here exercitus et Wisa,

Isl. Visir, ab at vísa, mon-

strare, docere viam etc.

Hilde-wisa. 81. Belli Dux. Bel-

lonæ Præfectus. ab Hilde Bel-

lona, 2) bellum. Edd. Island.

Hildir.

Hrod-ulf. 78. Excelsus protector,
a Hrod, Isl. Hrodr gloria,
honor, celebritas et Ulf Bel-
lator, ita dictus eadem ratione
ac Beorn. Etenim et ursus et
lupus indomitæ sunt audaciæ.
At erunt, quibus magis arride-
bit deductio nominis ab Ulfh
quod doctiss. Lyeus asserit sig-
nificare auxilium, tutamen.
Ofer. 51. Edd. Oddr. 1) Princi-
pium. Isl. Odd-viti: Antesig-
namus, dux. 2) Cuspis, adeoque
primus in acie.
Rand-winia bealdor. 191. Isl.
Randvinnu baldr. Clipeo-
rum labore princeps, a Rand
Clipeus, win labor et Bealdor
princeps.
Strængel. 230. Fortitudine excel-
sus. Island. poët: Strængilla
Strangr Strenuus. conf. Joh.
Wachter. in Stræng.
Weorodes-wisa. 22. Exercitus
Dux.
Wigendra-hleo. 69. Militum
protector.
Wigfruma. 169. Edd. Wig-fru-
mi Belli auctor, dux.
Wisa. 22. Edd. visir. Dux, in
Oda I. de Helgone Hundingicida.

Isl. Visa ratio, intelligentia,
cognitio, at visa monstrare.

Exercitus.

Driht et Gedriht. 31. Isl. Drótt
familia, comitatus.

Fepa. 108. Acies, phalanx.

Fyrd. 20. Edd. Ferd. iter, expe-
ditio militaris, comitatus, exer-
citus, populus, hominum mul-
tudo.

Fylce. 177. Comitatus, agmen, co-
hors, exercitus. Isl. Fylki, ab
at fylgia sequi.

Gumfepa. 107. Virorum phalanx,
a Gume vir, miles, et fepa.

Hand-scol. 147. manuum caterva.
ab Hand et scol Angl. shoal.
caterva, multitudo.

Heap 1) Acervus, cumulus, agmen.
Isl. hópr.

Hawela. 101. Agmen, cohors.

Hærg. 218. Exercitus.

Here. 21. Exercitus. Island. Herr
multitudo hominum, coetus.
confr. Joh. Ihre Gloss. Sviog.
voce Hær, et Wachter in Her.

Lidmen. Isl. lid auxiliarium, ab at
lida auxiliari.

Preat. 179. Turma, cohors, phalanx. Isl.

Weorod. 22. Exercitus. Edd. Veriod.

Wer-peod. 69. Gens militaris. Edd. in Nialssaga Ver-piod, et in Oda de Ægero, a Wer bellum et peod natio, gens.

Filius.

Bearn. 7. Isl. Barn. Scot. Bearn. Liberi, proles, filius, ut in Bearn Æcgpeowi. v. Joh. Ihre et Wachter in Barn.

Byre. 182. Filius. Isl. Bur, quasi borinn susceptus, natus.

Eafera. 4. Eafor. 31. proprie hæres. Isl. Arfi.

Mæg. 111. filius, filia 2) cognatio. Isl. Edd. Maugr. sumitur in utraqve lingua, pro quacunque necessitudine et cognatione. vid. Joh. Ihre Gloss. Sviogoth. in voce Maag et Wachter in Mag.

Mag et Maga. 17. 112. 1) cognatus, 2) filius. Sæpe veteres filium amoris et honoris ergo vocabant frænde cognatum.

Nid et nip. 77. Island. nidr, pl. nidir posteri.

Sun. 28. Island. Son, sonr, sun. Angl. et Dan. son.

Galea.

Beado-grima. 159. persona militaris, a Beado bellum et grima persona. Isl. grima.

Helm. 27. Island. hialmr. Angl. helm. Dan. hielmgalea, ab hilma protegere. confr. Wachter in voce Helm.

Here-grima. 32. persona militaris, ab Here exercitus, et Isl. grima.

Gaudium.

Dream. 40. 130. gaudium, jubila.

Isl. Draumr, somnium, drama.

Gleo. 88. Isl. Gly hilaritas. conf.

Er. Junii Etymolog. Anglican. cura Edw. Lye in voce Glee.

Gum-dream. 184. Lætitia publica, Gume homo vir et dream.

Myrþ. 63. Angl. Mirth. lætitia.

Wist. 31. jocunditas, hilaritas.

Wynne. jocunditas. Isl. Vin delicia, amicitia.

Genii.

Gæst. 12. spiritus. 2) hospes.
 Geosceaft. 97. Elementa.
 Nicer. 65. genius aqvaticus.
 Orcnas. 11. monstra.
 Scin. 72. spectrum, phantasma.
 Isl. Skin.
 Scucca. 72. Umbra. Isl. Skuggi,
 Spectrum, 2) Diabolus, Sathanas.
 Wiht. 12. 16. Isl. vætt, vættr,
 Vætr, Vett, Ens, substantia
 potestas animans. 2) nonens,
 nihil. confr. J. Gloss. Sviogoth.
 in voce Wæt.
 Ylfe. 11. Edd. Alfr, pl. Alfar.
 Dan. Elve. Genii, Dæmones,
 ab halfr dimidius — erant enim
 genii semidei. vid. Joh. Ihre
 Gloss. Sviogoth. in voce AElf.
 Wæter wihte. 115. genii aqvatici.

Gladius.

AEcg et Ecg. Isl. Egg. Extremitas
 cujusvis rei, ora, acies. vid.
 Joh. Ihre Glossar. Sviogoth. in
 voce AEgg.
 Bæl. Ignis, incendium. Island. Bál.
 2) ensis, gladius. Secundum
 Regulas poëseos septentrionalis

gladius nominibus ignis appel-
 lari potest.

Beado-leoma. 115. pugnæ jubar,
 a Beado et leome. Isl. Lió-
 mi jubar.

Beado-mece. 8. bellica machera.
 Blæd. 128. Isl. Blad. Angl. Blade
 Lamina.

Brand. 78. Isl. Brandr. 1) ignis,
 2) titio, 3) incendium.

Ecg. 118. 129. Acies. Isl. Egg.
 Fyr. 192. 200. Isl. Fyr. 1) ignis.
 2) poet. ensis. confr. Joh. Ihre
 Gloss. Sviogoth. in Fyr.

Gled. 172. 225. ignis. Isl. Glód.
 Guþ-sweord. 161. militaris gla-
 dius.

Heor. 120. 207. Isl. hiörr ensis.
 Hilde-lioma. 87. Bellonæ jubar.
 Isl. Hildar-liómi.

Hilde-tux. 115. Bellonæ dens.
 Hilt. 119. Capulus. Angl. Hilt.
 Island. hiaultr. Synecdoche
 partis.

Iron. 89. Ferrum. Isl. Járn.
 Leoma. 87. Isl. Liómi, splendor,
 jubar.

Lige. 1) ignis, 2) flamma, 3) gla-
 dius. Isl. logi.

Mæce et Mece. machera. Island.
 mækir.

Meces - ecg. Macheræ acies. in
Ode Eddica de Sigurdo, Mæ-
kis - egg.
Op. mucro. Isl. Oddr.
Sipe. 54. falx.
Stæl. 119. chalybs. Isl. Stál.
Sweord. gladius. Island. Sverd.
Angl. Sweord.

Hasta.

Æsc-holt. 27. Edd. Askr, fraxi-
nus. Angl. Asc, una ex primis
armorum materiebus. vid. Joh.
Ihre Glossar. Sviogoth. in voce
Ask.
Wæl-stæng. 124. Pertica cædiva,
a Wæl strages, cædes, et stang.
Isl. Val-staung.
Weal-linde. 184. Tilia cædiva, a
Væl, Veal, cædes et Lind.
Isl. Lind.
Wudu-wæl-sceafta. 32. Ligni
cædivi hastile. Sceaft. Island.
Skaft hasta. vid. Joh. Ihre
Glossar. Sviogothic. in voce
Skaft. plur. Skaupt, arma
offensiva, sc. tela, hastæ. Pro-
prie manubrium Lat. scapus,
a verbo ek skef scabo, at
skafa delorare,

Honor.

Ar et Ara. 73. Isl. æra honor.
Æst et Est. 73. 91. 162. honor.
Eaht et Eht. 93. honor, æstimatio.
Weorþ et Worþ. honor,
Worþmynd. idem.

Hostis.

And-saca. 61. Adversarius. saca.
69. Accusator.
Deofel. 127. Diabolus. Isl. Diöfull.
Fah. 197. Isl. Fagr lucidus. Isl.
Fákr Synecdochice Lucifer.
Feaonde. 35. idem ac feond et
Fiond. Isl. fiandi.
Feond. 13. Island. Fiandi. Dan.
Fiende.
Hetende. 138. Isl. Hati. Inimicus,
ab at hata odire.
Niþ-gæst. 201. Spiritus neqvam.
Sceaþa. 211. Hostis, Latro, ab at
scada nocere.
peod-sceaþa. 200. Hostis pu-
blicus.
Wæl-gæst. 101. Hostis interneci-
nus, a Wæl cædes et gæst.
Wiþ-floga, fleoga. 210. Sicarius
a wiþ adversus et Fleoga
Musca. Isl. Flugumadr homo

instar muscæ, sicarius audit. Gal-
lis adhuc mouche xycophanta
nominatur.

W yrm. p. 179. Island. Vormr et
ormr serpens.

Yrre, 55. Isl. Orri hostis.

Latro.

Ban. 154. Isl. Bani. Occisor.

Draco. 69. Draco. Isl. Draki.

Eord-draca. 226. Draco terre-
stris. Isl. Jard-dreki.

Earþ-screafa. 226. terræ fossor.
Island. Jard-skrapi.

Guþ-sceaþa. 173. Hostis.

Leod-sceaþa. 157. Latro publi-
cus. Isl. Skadi hostis, damnum.

Mansceaþa. 57. hominum occisor.

Sceaþ. 23. Latro.

W yrm. 225. Serpens. Isl. vormr,
ormr.

Wearg. fera. Isl. vargr. vid. Joh.
Ihre Glossar. Sviogoth. in voce
varg.

Lorica.

Breost-net. 117. Rete pectorale,

i. e. Lorica annularis. Islandis:

Brióstnet.

Byrne. 33. Isl. Brynia, lorica,
thorax. vid. Joh. Ihre Glossar.

Sviogoth. in voce Brynia.

Guþ-byrne. lorica militaris.

Here-byrne. lorica bellica. Isl.

Herr-brynia.

Here-net. 118. Rete militare.

Hioro-serc. 188. Interula con-
nexa, a Hiarre, Island. hiör
cardo et serkr interula.

Hringed-byrne. 95. Lorica an-
nulis contexta. Island. hringa-
brynia, a hringr annulus.

Leod-syrce. 142. Virilis interula
i. e. Lorica. Island. liód, vir,
2) populus, et serkr.

Mæl. 122. Dan. mæl. Thorax, lo-
rica.

Serc. 189. Interula. Isl. serkr.

Syrce. 27. 142. idem. Isl. Serkr.
confr. J. Ihre Gloss. Sviogoth.
in voce Særk.

Mare.

Brim. 5. æstus. Isl. Brim.

Brim-lade. stratum, via maris. Isl.

Brim-lád maris æqvor, lád
planum, æqvor.

Brim-wylm. 113. Æstus maris.

Ea. 41. aqua. Isl. A.

Ea-flod. 74. Aquæ fluenta. Island.
flód fluctus.

Ecg-stream. 45. Oras legens fluctus. Isl. Eggstraumr, ab Ecgacies, ora, et straumr.

Fealwe Stræte. 71. flava strata a colore maris, quod littora alluit Danica arena flava mixtum.

Flod. 6. fluctus. Isl. Flód fluctus, ab at flióta fluere.

Floda-begang. 114. fluctuum viæ. Isl. Flóda-gánger.

Ganeotes-bæp. 140. Fulicæ balneum.

Garsæc. 6. fimbria terræ, a Gard. Isl. Gardr terra, mundus et ecg 1) acies, 2) ora, 3) fimbria. Isl. Egg, alias Jadar.

Geofon. 29. mare.

Hea. 140. et

Heaf. 135. Isl. Haf. Dan. Hav Altum.

Hron-rad. 3. cetorum viæ.

Holm. 6. Mare. Isl. Hólmr. Hinc Holm-gardr. Russiæ pars, quam Balticum alluit mare, a Holmr et gardr septum.

Lac. 18. Isl. Lögr, in Oda de Helgone Huntingicida, Lacus, Ho-

ratio alicubi Liqvor, cætera vid. apud Ihre in Glossar. Sviogoth. voce Lag.

Lag idem ac Lac.

Lagu-streamas. 25. Liqvoris fluenta. Isl. Lög-straumr, maris cursus.

Lagu-stræte. 18. 20. Liqvoris strata.

Mere. 41. Mare. Isl. Mar.

Mere-grund. Isl. grund æqvor, planum tam soli quam salis, 2) profundum.

Mere-stræte. 41. Maris strata. Isl. Stræte via, stratum.

Sæ. 19. Mare. Isl. Sær, ab at siá videre, speculari; adeoque speculi nomine, propter pelluciditatem jure venit. Sic Alexis se in litore vidit, cum placidum ventis staret mare. Virgil. Eclog. II. v. 24. 25.

Sæ-lac. 123. maris liqvor.

Sæ-wylm. 32. maris æstus.

Salt. Salum. Isl. Salt.

Salt-wæter. 149. Salsa aqua.

Segl-rade. 109. Velorum viæ. Isl. Segl-reid, a Segl Velum et reid eqvatio. Rade.

Angl. Road. Gall. Rade.

1) via. 2) locus, statio ubi naves
ad anchoras jacent.

Sole. 24. Salum. Isl. Sóli.

Stream. 18. fluctus. Isl. Straumr.

Sund. 18. Isl. in Edda Sund fre-
tum, proprie divisio, v. quod
unum littus ab altero dividit.
Synecdoch. Mare.

Swan-iþe. 177. Cignorum fluenta.
Isl. Svan-ida, Svanr cygnus
et ida fluxus.

Swan-raþe. 17. Cignorum Viæ.

Wæg. Unda. Island. Vog in Edda
Vagr.

Wæg-holm. 19. Maris undæ.

Wær. 5. Mare. Island. Ver. Hinc
Væringar heroes in mare olim
maxime potentes.

Wæter. 38. Aqua. Angl. Water.
Isl. Vatn.

Wæteres æht. 41. Aquæ cursus.

Wæteres-hryg. 38. Aquarum dor-
sum. Isl. Hryggr dorsum.

Weal-hreon. 49. Balenarum fluc-
tus. Isl. Hval-hrannr, a
Hvalr et hrannr fluentum,
ab at hrynia 1) fluere, 2) ruere.

Yþ. 17. fluenta. Isl. Ida fluctus.

Yþa-gewalc. 37. fluctuum viæ.

Isl. Ida-walk. Angl. to walk

Isl. at walka ire, incedere,
progredi.

Mensa.

Beod. 201. Isl. Biódr, 2) bióda,
offerre.

Benc. 60. scamnum. Isl. Benkr.

Scenc. 149. mensa. Isl. Skenkr,
ab at skenka propinare, po-
cillari, infundere potionem. Dan.
Skiænk.

Metropolis.

Beorg et Beorh. 173. Isl. Borg urbs.

Bregostol. 177. Regia sedes.

Burh. 145. idem ac Beorh.

Burhsted. 169. Isl. Borgstadr.

Drihtsele. 173. Domus Regia.

Epelstol. 177. patria sedes.

Gifstol. 174. Island. Gifstoll, a
Gifr. Gr. γυπτος. magnus, altus
excelsus. Stoll sedes thronus.
Angl. Stool.

Leoda-fæsten. 174. populi mu-
nimen, a leod et fæsten arx.

Leod-byrig. 184. Isl. Liódborg
alias, liódhús, a liód popu-
lus et borg.

Wong-stede. 207. Regionis sedes,
a wong, Isl. vangr, campus,
2) terra, regnum, et stede,
Isl. stadr, locus, mansio.

Miles. Milites.

Beado-rinc. 85. Island. Böd-
hringr vir militaris.

Beorn. 18. Eddice Biörn, confr.
quod ad hanc vocem in appen-
dice Glossar. Anglosax. Gothici
habent celeberrimi viri O. Man-
ning et Edw. Lye.

Cempa. 18. Isl. kempa athleta,
ab at kempa certare.

Ceorl. 18. Island. Karl vir fortis,
confr. J. Ihre in voce Karl, et
Fr. Junii Gloss. Angl. cura Lye
in voce Carle.

Cniht. 42. miles. confr. Joh. Ihre
Gloss. Sviog. in voce Knecht,
et Fr. Junii Etymologicon Angl.
in voce Cnight.

Draca. vir fortis et ferus. Island.
Draki, vid. Joh. Ihre Glossar.
Sviogoth. in voce Draki.

Dugup. 39. Isl. Dugudr vir for-
tis, ab at duga valere, Dugr
virtus.

Eaxl-gestealla. 129. Isl. Ax-

lar-stallr, stipes lateris, la-
teris custos.

Gup-rinc. 65. vir militaris.

Gup-wiga. 158. martis bellator, a
wig.

Hæg-stealla. 142. Edd. Hauk-
stalli accipitris fulcrum in Oda
de Borgnia.

Hæl. 56. Isl. Halr vir fortis.

Hælep. 27. Isl. Heled, confr. J.
Ihre in voce Hæl, confr. Joh.
Grammii Heleid inter scripta
Reg. Societat. Scientiarum Havn.
Tom. V. p. 168.

Hilde-deor. 126. Bellonæ amicus.

Hilde-mecg. 62. Isl. Hildemaug
vir militaris.

Hilde-rinc. 113. Island. Hildi-
ringr Bellonæ satelles.

Oret-maga. 27. Athleta, heros.
Edd. Orof-mögr vir insignis
fortitudinis, ab orof immensi-
tas, or ex, supra et hóf modus;
at mega posse, valere.

Rinc. 30. Edd. Hringr vir.

Sæcg. 9. Isl. Seggr miles, a sök
bellum. vide supra.

Scyld-wiga. 24. miles bellator.

Wered. 93. Island. Veriod vir
militaris, a ver vir, et iód
proles.

Wigend. 35. Bellator. Isl. Veg-
andi, cædens, partic. præsens
verbi at vega cædere.

Wræcca. 69. Island. Reckr, vir
erectus animo. Rackr timoris
nescius.

Minister.

Ar. 27. Isl. Ari nuntius.

Ombiht. 27. Procurator, Ennio et
Cæsari Ambactus, famulus, cliens.
Island. Ambatt serva. Dan.
antiq. Umbuht, Germ. Am-
bacht minister, vid. J. Wach-
ter. Gloss. German. in hac voce,
et Caroli Frene Gloss. cura Car-
pentarii in voce Ambachtus.
Joh. Ihre in voce AEmbete.
Revera et originarie significat
Procuratorem, in qvem munus
est delatum, ab Om præp. de,
et bight mandatum. Qvare
om-biht nihil aliud est, qvam
demandatus s. procurator, ho-
die ombudsmadr.

Scealc. 71. Isl. Skálkr, servus,
famulus, vid. J. Wachteri Gloss.
Germanic. in voce Schalk.

Peaw. 29. Minister, ab Island. at
þiá coërcere. In Edda Sæmundi

þyr önnungr lydda, i. e.
verbo tenus, Curator plebis. þir
et þyr, in Oda Eddica de Rigo,
servum et servam significat. þy
1)serva, 2)vulgus, plebs, ejusdem
est originis, a verbo at þiá coër-
cere. vocatur alias familia ser-
viens ánaudug hión. Hinc
Thyuphadus (pessime Thyn-
phadus in Henr. Spelmanni
Ethymologico Anglicano); post
Duces et Comites sed ante Vi-
carios et Gardingos ordine venit
Thiuphadus in Legis Wisiogo-
thorum Lib. IX. Tit. 2. V. 8.
Qvis autem fuerit veteribus
þeaw, optime constat ex Lege
Henrici I. Regis Angl. c. 69. ibi
vocatur Thyth-witi præfec-
tus plebis, a þy vel þyth, qvæ
vox minime servos proprie sic
dictos significat, sed subditos
liberos. qvo sensu tenere
incolæ regni in Diplommatibus
regum sæpe veniunt. wite, Isl.
viti, dux, præfectus. Erat ita-
que Anglosaxon. þeaw, Ang-
lorum thythwiti idem ac Nor-
vegorum Syslumadr s. pro-
curator provinciæ. confr. Joh.
Ihre in voce Thy, ubi contra

morem varia sensui recto ad-
versa attulit; et J. Wachter in
voce Thiufadus.

Pegn. 17. Isl. þegn, servus, fama-
lus, minister, subditus cujusli-
bet ordinis et dignitatis, ab at
þióna servire. confr. Wilkin-
sonii Glossar. ad Leges Anglo-
saxonicas in hoc voce.

Mors.

Aldor-gedal. 62. divortium vitæ.

Ban. 165. Isl. Bani nex, mors.

Deaþ. 14. Isl. Daudi.

Deþ. 168. idem.

Ealde-laf. 61. Derelictio vitæ. Isl.
leifa-aldr relinquare vitam.

Ende-stæf. 132. Isl. Enda-stafr
ultima meta.

Lifes-ende. 210. vitæ finis. Isl.
Lifs-endi.

Lif-gedal. 65. vitæ divortium.

Morþ. 13. Isl. Mord, mors, nex.

Swylt. 109. Isl. Svilt mors.

Woruldes-gedal. 227. vitæ di-
vortium, a worold mundus,
2) vita, et gedal separatio,
divortium.

Mundus.

Eard. terra. Isl. Jord.

Gardas. 4. Isl. Gardr pl. Gar-
dar, septum, sepimentum, ab
at gerda v. gyrda cingere,
2) per metanomiam adjecti, præ-
dium, habitaculum, mansio.

Midian-gard. Isl. Mid-gardr,
medium septum sc. inter Deorum
sedes et Helam. Aliam sane ra-
tionem nominis affert Antiquita-
tum borealium illustris promus
condus Sc. Th. Thorlacius in suo,
de Thoro et ejus malleo, Com-
mentario inter scripta Societatis
Scandinavicæ 1802. p 36.

Worold. 7. Isl. Ver-öld, homi-
num progenies, a Ver Vir, et
öld vita, ætas, seculum.

Navis.

AEht. 6. Vehiculum. Isl. Eik, ab
at aka agere, i. e. curru vehi.

Bat. 18. Isl. Bátr cymba, linter.

Botm. 114. Isl. Botn fundus, sinus,
sc. navis, Angl. Bottom.

Brim-deor. 43. maris fera. Isl.
Brim æstus, mare, et deor,
Isl. dyr fera, animal in Oda de
Helgone.

Ceol. 5. Isl. Kiöl r pl. Kilir proprie carina, synechdochice navis, et quidem longa, sive triremis vid. Wilhelm. Malmesburiensis L. I. de gestis Anglor. c. 1. et Gildas de excidio Britanniae. manet adhuc vox apud Anglos in Keel navis oneraria. conf. Du Cange et Carpentarius in Glossar. mediae et infimae Latinitatis in voce Ceola.

Draca. Isl. Draki, Draco vid. J. Ihre Glossar. Sviogoth. in hac voce.

Ea-fop. 111. Vas marinum. Gallice Vaisseau.

Flodes-æht. 6. Vehiculum fluviale. Isl. Flodeikia.

Fyrgyn-beam. 107. Arbor sylvestris. Isl. Fiorgyn-beimr, a Fyrgen, Isl. Fior vita, et vin amica, et Beam, Isl. Beimr arbor.

Hron-fixas. 43. Undarum vulpes. Isl. Hrönn unda, ab at hrynia ruere, et Fix, Isl. Fuks vulpes.

Lid. 21. Isl. Lid navis, ab at lida labi, procedere.

Mære-fæt. 179. Vas marinum.

Meare. 66. Eqva, eqvus, Island. Marr,

Mære-deor. 44. Maris fera.

Naca. 18. 140. 143. Isl. Nöckvi.

Germ. Nachen. Græc. ναυς. navis, cymba, confr. Carol. du Fresne Glossar. Lat. mediae et infimae Latinitatis in voce Naca.

Sæ-bat. 50. Cymba marina.

Sæ-deor. 114. Maris fera.

Sæ-draca. 118. Draco marinus.

Sæ-genga. 143. Maris gressor. i. e. Eqvus. Danice Ganger Eqvus.

Isl. Sæ-gangari.

Sæ-wudu. Edd. Sæ-tre ligna marina. Her erom ver Sigurdr á sætriam. Hic nos et Sigurdus sumus in lignis marinis. Oda de Sigurdo.

Scip. 5. Island. Skip navis, ab at skipa trajicere.

Sio-lid, siolep. 177. Isl. Siólid. marina navis.

Sund-wudu. 18. Island. Sundvidir natatilia ligna.

Umbor. 6. Linter, scapha, navis.

Wag-meare. Island. Vag-meare undarum eqva, in Oda de Sigurdo.

Wudu. 18. Isl. pl. Vidir ligna, eodem modo ac Latinis abies, pinus, alnus, pro nave venit. Italis Legno phaselus, lembus ad-

huc in usu est. confr. du Fresne
Glossar. Mediæ et inf. Latini-
tatis cura Carpentarii in voce
Lignum.

Optimates. Principes.

Æþeling. 11. Isl. Ödlingr ge-
nerosus, ab Odal avita fundo-
rum possessio. confr. Pet. Kofod
Anker in indice vocum ad Le-
ges Cimbricas Havn. 1783. voce
Athæl, et J. Ihre Gloss. Sviog.
in voce Adel.

Æþelinga-bearn. 107. Optima-
tum progenies.

Duguþ. 226. Isl. Dugudr Gene-
rosus indole a Dugr fortitudo,
virtus animi.

Eorh. 29. Isl. Jarl Dux, Comes.

Eorla-gedriht. 29. Isl. Jarla-
drótt, Ducum, Satraparum
agmen.

Enea-wine. Edd. Freys-vinr,
Regis amicus, in Oda de Sigurdo.

Gæþeling. 195. Isl. Gædlingr,
optimas, vir generosus.

Heaþo-rinc. 30. vir eminens, ab
heaðo altus, eminens et rinc
vir fortis.

Heaþo-rof. 31. vir excelsus.

Rice. 16. Isl. Ríkr dives, potens.
confr. J. Ihre Gloss. Sviogoth.
in voce Rik.

Wite et Weote. 14. 22. Isl. Vitr
et Viti, 1) sapiens, 2) primi-
pilus, 3) consiliarius.

Patria.

Eord-sele. 187. Patriæ sedes.

Æþel. Island. Odal, vid. supra in
æþeling.

Æþel-earþ. 186. patria terra. Isl.
Odal-iörd.

Æþel-tyrf. 33. Isl. Odal-torfa,
a torfa cespes, terra.

Pecunia, opes.

Fea, Feo, Feoh. 14. 38. Isl. Fé
pecus, 2) pecunia, opes, divitiæ.
confr. J. Ihre in voce Fæ.

Frætew. 5. Fretuw. 6. Res præ-
tiosæ.

Gestreon. 6. cimelia.

Gum-cyst. 113. res viris exopta-
tissimæ, a Gume vir, et cyst
optatum, electum, a ceosan
eligere, Isl. at kiósa.

Hlæst. 6. brabeum, loco citato sig-
nificat onus. Isl. Last.

Hord-wæl. 175. Thesauri opes.

Isl. Hördr Thesaurus.

Madm. 112. Isl. madmr, meidmr opes.

Sceat pl. sceattas. 127. Island. Skattr opes, divitiæ, Thesaurus. confr. J. Ihre in voce Skatt.

Wæls. 69. Isl. Vell aurum, opes.

Poculum.

Fæt. 169. Vas. Isl. Fat, sumitur pro quacunque supellectile. confr. J. Ihre in voce Fat.

Ful. 48. Isl. Ful, proprie poculum votivum.

Horn. 9. cornu. Isl. Horn.

Lip. 149. vas. Edd. lid pötus.

Populus.

Driht. 106. Familia, comitatus, agmen. Isl. Drótt, ab at draga ducere. confr. J. Ihre in voce Drot.

Driht-guma. 10. Hominum societas. Island. Guma drótt, gume vir.

Eald et Eld. 163. Seculum, ætas, homines. Isl. auld pl. aldir, ab at ala alere, 2) gignere. confr. J. Ihre in voce Alder.

Ealda-bearn. mortalium nati. Isl.

Alda-börn.

Folc. 48. populus. Isl. Fólk. confr. J. Ihre in voce Folk.

Fold-buend. 25. Isl. Foldbúan-di terræ incola, a Fold terra, et búandi contracte Bondi, ab at búa colere. confr. J. Gram-mii dissertatio, de usu Dialecti Anglosaxonicae in explicanda Lingva Danica, in Actis Regiæ Societatis scientiarum Tom. V. P. 134.

Gumena-cyn. 81. Humanum genus. Isl. Guma-kyn.

Gumena-cynne. 73. idem.

Land-buend. 70. Terricola.

Leod. Isl. Liód et lydr populus, ab at hlyda obedire. confr. J. Ihre in voce Lyd.

Mægþ. 5. cognatio, gens, populus. Isl. Maug.

Man-cynne. 11. Humanum genus. Isl. mann-kyn.

Nipþa-bearn. 77. Hominum filii. Isl. Nida-börn.

Peod. 6. gens, populus. Isl. piód. confr. J. Ihre in voce Thiod.

Worold. 7. Isl. Veröld mundus, mundi incolæ.

Yld. 4. Seculum, ætas, 2) homines.

Isl. Auld.

Yldo-bearn. 7. Seculi progenies.

Isl. Alda börn.

R e g i n a.

Cwen. 7. Isl. kvinna.

Drihtlic-wyf. 88. Domini consors. Isl. Drottins-víf.

Freia. Island. Freia Domina. vid.

Snorr. Sturlesonii Heimskringla.

in Hist. Ynglingorum C. XIII.

Ejusdem Eddæ Mytha XXII.

Heals-gebedda. 7. Regii thalami socia. Island. Hals-bedia,

ab Hals Rex, et bedia lecti

socia, a bedr lectus.

Ides-helminga. 49. foemina Re-

gia, ab A. S. Ides foemina, et

Island. Helmingr alias hilm-

ingr Rex, ab at hilma pro-

tegere.

R e g n u m.

Cynedom. 184. Regnum, a Cyn-

ing et Dom, Island. Kon-

ongdomr.

Leod-scip. 204. Populi regnum,

ab at skipa regulare, dispo-

nerere.

Monland. 184. Monarchia.

Rice. 67. Regnum. Isl. Ríki.

Wong. 207. Isl. Vangr, campus,

terra, poët. Regnum.

R e x.

Æþeling. 5. 177. Princeps, Rex.

Edd. Audlingr in Oda de Gud-

runa, Æþel ab ódal posses-

sio sc. avita.

Aldor. 7. 28. 30. Senex. Gr. ἀρχον.

Edd. Alldinn annosus v. Vau-

lospa.

Alweallda. 26. 100. Omnipotens,

monocrator. Edd. Allvaldr

in Oda de Helgone Hundingicida.

Beaga-brytte. 5. Annulorum sive

cimeliorum, aliarumque opum

distributor. Edd. Bauga-briti,

Bauga-briótr et Hring-

briótr, in Oda de Borgnia. et in

Oda de Helg. Huntingic. a Beag.

Island. Baugr, et brytte. Isl.

bryte. Dan. bryde dispensa-

tor. de voce Brytte, Briti.

vid. Joh. Ihre Dictionar. Sviog.

in voce Bryttie.

Beorn-cyning. 161. Ducum do-

minus. Edd. Biörnkonongr.

Brego. princeps, Rex. Isl. Bragr.
Gr. *πρέτω* excello.

Cyning. 3. Isl. Konongr. Angl.
contracte King. Dan. Konge.
vid. de cæteris J. Ihre in Gloss.
Sviogothic. voce Konong.

Drihten. 32. Edd. Drottinn et
Drottr, proprie Dux, prin-
ceps, ab at draga ducere.
confr. J. Ihre Gloss. Sviogoth.
in voce Drott.

Ealdor. 47. Senior *αρχον*.

Eodur. 58. Tutor, princeps, alias
excelsus mente, ab Isl. ódr.

Eorla-hleo. 61. Ducum protector.

Eþel-earþ-wyn. 186. Patriæ
amicus.

Eþel-weard. 48. Patriæ custos.

Fæder. 7. Isl. Fader. Pater.

Fæder-alwolda. 26. Omnipotens
pater.

Fengel. 106. Edd. Fengill, ab
at fánga acquirere.

Folces-hyrde. 48. populi pastor.

Edd. Folkvaurdr. Ode de cæde

Niflungorum. Homer. *ποιμην λαων*.

Titulus sat splendidus. confr.

Socratis memorabilia a Xeno-
phonte, et Plat. opera politica

de Statu Libr. II. c. 4.

Frea. 29. Dominus. Edd. Freyr.

Frea-wine-folca. 181. Dominus
populo dilectus.

Gilfe-weard. 178. gloriæ custos.

Edd. Lofdungr, a Gilfe, et
Isl. lof laus, gloria, et weard.

Gold-wine. 89. 112. 121. 180.

Isl. gull-vinr auro munificus,

auri largitor. Edd. gull-mid-

landi, in Oda de Brynhilda.

Gull-mildingr auro muni-

ficus in Od. I. de Helgøne Hun-

dingicida giöfull af gulli mu-

nificus auro, in Oda de Sinfiotlo.

Occurithæc vox rara alias in Frag-

mento Judit. Oxon. 1699. p. 22.

þa wearþ Holofernus

Goldwine gumena

On gyte salum

Hloh and hydde

Hlynede and dynede.

Alibi Holofernus in eodem Frag-
mento goldgyfa vocatur.

God. Deus, ut in Scriptura Sacra

Reges vocantur Dii, Romani et

maiores nostri, non potuerunt

peccare hoc sacratissimo præ-

dicato utentes, nec dubium est

eos id magis meruisse, quam

effæminatos Orientis Monar-

chas. Forsan God l. c. signi-

ficat bonum, nam bonitatem

præ cæteris virtutibus in Rege
reqvirebant veteres. Quidquid
sit, God verti sæpe divum. conf.
Joh. Ihre Gloss. Sviogoth, voce
God et Gud.

Grund-wite. 101. Terræ rector.

Gum-drihten. 124. Populi Rex.

Iliad. I. v. 144. ἀναξ ἀνδρῶν.

Gumena-drihten. 137. Virorum
Rex. Edd. Guma-drottinn.

Harre. 121. Eddic. Harre Rex,
forsan idem ac Herre. confr.
J. Ihre Gloss. Sviogoth. in voce
Herre.

Heafod-weard. 216. Supremus
custos.

Heals. 6. Edd. Háls Rex.

Helm. 30. Edd. Hilmir in Oda
de Helgone Hundingicida.

Helming. 49. Edd. Helmingr,
idem ac helm.

Herebald. Armipotens. Edd. Her-
baldr, in Oda de Sigurdo.

Hlaford. 22. rectius Ladvard. Isl.
Lavardr, a Lád terra, et
vaurdr, vardr custos. adeo
Hlaford est revera custos terræ
i. e. patriæ. Dormiunt itaque
mea quidem opinione magni viri
Fr. Junius, Lyeusque vocem hanc

deducentes, a hlaf pane, quo suos
aluit hospitalis domini manus.

Hord-weard. 80. Thesauri, opum
custos.

Hrepel. 31. 113. celer, a celeritate
animi utilissima quævis prorenata
excogitandi, et celeritate viribus
decreta exsequendi. Isl. Hradr.

Hrepeling. 219. idem ac Hrepel.

Hrep-rinc. Rex verendus.

Hring. 211. Edd. Hringr orbis,
circulus, qui suo a ruina sta-
tum et subditos salvos continet
et tuetur.

Hringa-hyrde. 68. Isl. Hringa-
hyrdir, annulorum custos.
idem ac Hord-weard. Edd.
idem.

Hringa-pengel. 114. Virorum
Rex. Edd. idem.

Land-fruma. 5. Regni auctor.
Edd. Landreki, in Oda de
Helgone Hundingicida.

Leod-cyning. 7. Monarcha.

Leod-fruma. 159. Populi auctor.

Lurd. 194. Angl. Lord contracte,
a Hlaford supra.

Mon-drihten. 35. Virorum do-
minus.

Mund-bora. 207. Potens protector,
a mund, Isl. mund manus.

Rices-hyrde. 152. Regni custos.

Isl. Ríkis-hyrdir.

Rices-weard. 106. Regni tutor.

Isl. Ríkis-vörðr.

Rof. 32. Celsissimus sc. Princeps.

Isl. Rof tectum, Angl. roof.

Rond-winia-bealdor. 191. cli-
peorum labore potens.

Scylding Rex, a Scyld scutum.

Sige-folca. 49. Victor populorum.

Isl. Sigr victoria et folk.

Sige-drihten. 32. Dominus vic-
toriosus.

Sige-rof. Bello illustris, ab Edd.

Sige bellum, pugna, et rof
excelsus, illustris.

Sinca-baldor. 181. opibus potens.

Sinces-brytte. 48. opum distributor.

Sinc-gyfa. 77. Opum dator.

Pengel. 175. Eddic. þengill in

Ode I. de Helg. Hundingicida et

de Grimnero, forsan ab Isl. at

þinga conventum agere, judi-
cium dicere.

Þeoden. 5. Edd. þiódinn Rex.

Þeod-cyning. Monarcha. Edd.

Þiód-konongr, in Oda de
Sinfjötlo.

Tir-fæst. 71. Belli potens. Island.

Tirar-fastr, a Tir Mars et

fastr firmus.

Weard. 48. 1) Rex, 2) custos.

Worold-cyning. 127. mundi Rex
ratione aliorum Regum vasallo-
rum et Semideorum Regum.

Reges maritimi.

Brem-cyning. 208. Rex maris.

Brim-wisa. 216. Dux, Rex ma-
ritimus, a Brim mare, et wisa
dux, Isl. visir.

Lurd-waga. dominus maris.

Sæ-cynning. 216. Rex maris. Isl.

Sækonungr. apud Snorronem.

Sangvis.

Blod. 39. 108. Sangvis. Isl. Blód.

Deor. 200. et

Dreor. 39. 123. Isl. Dreiri sangvis.

Gor. 41. Isl. et Angl. gor, cruor.

Heolfre. 99. cruor.

Hilde-gicel. 121. Bellonæ styria.

Hiöro-drync. gladii haustus. vid.

supra gladius voce hiöro-
drync.

Swat. 111. Sudor. Isl. Sviti.

Securis.

Bille. 6. Isl. Billa securis.

Guþ-bille. 62. securis bellica.

Hilde-bille. 44. Bellonæ securis.
Isl. Hildar-billa.

Wig-bille. 121. Isl. idem. cædiva.
securis.

S o c i i.

Beod-geneotas. 28. Isl. Biöd-
nautar commensales, a Biódr
mensa et nautr particeps, ab
at nióta uti, participari.

Geseld. 149. socius. German. Ge-
selle.

Hord-geneotas. 163. foci socii,
ab Heart, Heort, hord,
ærn. Island. Arn focus et
geneotas.

Hyne. Island. Hión domestici, fa-
milias.

S o l.

Beacen-godes. 45. Signum Dei.

Godes-leoht. 184. Dei lumen.
Isl. Guds-liós.

Heofenes-gim. 155. Coeli gem-
ma. Isl. Himins-gimr.

Heofenes wynne. 135. coeli de-
licia.

Metod-sceaft. 82. Dei creatura.
Isl. Miötuds-skepna.

Roderes-candel. 119. Aetheris
candela. Isl. Röduls-kerti,
Rödull aurora, a rod rubor.

Sunne. 48. Sol. Isl. Sunna.

Worold-candel. 148. Isl. Ver-
aldar-kerti mundi cerens s.
candela.

Solium Thronus.

Brego-stol. 177. Solium regium.

Eþel-stol. 177. Patrium solium.
Isl. Odal-stoll sedes avita.

Gif-stol. 174. sedes excelsa.

Hea-setl. 83. Isl. Há-sæti ex-
celsa sedes.

S t r a g e s.

Feþe-wiges. 176. Isl. Vig-fæda
Victus bellicus cæde proveniens.

Fylle. 117. Isl. Fylli satietas, opi-
parum ferculum sc. cadaverum.

Hra-fylle. 23. Cadaverum satie-
tas. Island. Hræ-fylle lautum
ferculum cadaverum.

Mæl. 115. Isl. Mál. Germ. Mahl
ferculum.

Undern-mæl. 108. prandii tempus. Undern 1) hora nona ante meridiana teste Somnero in suo Glossario Ethymologico. 2) Prandium ista hora olim sumtum. Qvæ significatio adhuc in Jutia valet. conf. J. Grammius in Actis Reg. Societatis Dan. Scientiarum T. V. p. 143. mæl, tempus statutum. Undorn mane, in Völospa.

Wæl. 36. Strages, acervus cæsorū in pugna. Island. Valr, ab at velia eligere, etenim Hela, eos, qui caderent in pugna, eligebat. confr. Joh. Ihre in voce Val.

Wæl-fylle. 12. Isl. Val-fylle, fercula lauta cæsorū feris oblata.

Wæl-wræc. 198. Cadavera cæsorū.

Stragis locus.

Guþ-sele. 36. Belli mansio.

Hlimbed. 225. Strepitus cubile. Island. Hlym-bedr, pugnae lectus.

Hrea-wic. 93. Cadaverum mansio. Island. Hræ cadaver, ab hrár crudus.

Wæl-bed. 74. Stragis cubile. Isl. Valbedr.

Wæl-stow. 221. Stragis mansio.

Wig-sted. 184. Stragis locus. Isl. Vig-stadr.

Telum. Hasta. Sagitta.

Flan. 132. jaculum. Isl. Fleinn.

Gar. 27. telum. Isl. Geirr.

Gar-holt. 38. telum ligneum.

Here-sceaft. 27. telum bellicum.

Sceaft. 32. manubrium, poët. telum, Isl. Skaft.

Stræle. 132. telum hamatum. Russ.

Strela. Slav. Strella, hinc nomen urbis Pomeranicæ Stralsund.

Terra.

Eard et Earþ. Isl. Jörd terra.

Fold. 103. Isl. Fold terra.

Fyrgen, et fyrgyn. 107. Island.

Fiör-gyn vitæ amica, a Feor,

Isl. Fiör, win et wyn, Isl.

Vinr amicus.

Græs-mold. 141. Isl. Gras-mold
foenifera humus.

Grund. fundus. Isl. Grund.

Lad. Isl. Lád solum.

Land. Isl. Land terra. vid. Joh.
Ihre in voce Land.

Mold. Isl. Mold humus.

Sand. 147. Edd. Sandr 1) arena,
2) solum.

Vong. 19. Island. Vangr campus,
planities.

Vexillum.

Ban. 84. Vexillum. Dan. Banner.

Lat. Barbar. Bannera, Ban-
nerium. confr. Joh. Ihre in
voce Baner, et Du Fresne Gloss.
cura Carpentarii in voce Banera.

Beacn. 206. Signum.

Cumble. 182. Isl. Kuml, et Her-
kuml vexillum. Lat. Barbar.

Cymbolum pro Symbolum,
tessera militaris.

Dæg-hræfn. 186. Belli corvus.
Vexillum figuram corvi præ se
ferens. vid. Indicem rerum su-
pra. Hic modo annotandum

diem in Edda significare tem-
pus utile agendi.

Lind. 107. Island. Lind, 1) tilia
2) vexillum.

Sege. 93. et

Segn. 206. Signum.

Wæl-stæng. 124. Island. Val-
stöng, pertica vexilli.

Viri.

Ceorl. 18. vir fortis.

Eld. pl. eldas viri. 165. Isl. alldr
seculum, plur. alldir secula,
2) homines.

Fir. 49. Edd. Fyr, Fir, vir. plur.
Firar in Völospa.

Fyr. 4. idem.

Gume. 8. Edd. Gume vir, plur.
Gumar. in Ode de Sinfiotlo.

Hal. 56. Edd. Halr vir, pl. halir.

Hæl. 17. idem.

Hælep. 17. idem.

Hring. 11. Eddic. Hringr, vir
fortis.

Land-buend. 10. Terricola. Isl.
Land-búandi.

Man. 5. Island. Madr et Mann.
Dan. Mand. vid. Joh. Ihre
Glossarium Sviogothic. in voce
Man.

Mæcg, mecg 3o. filius, cognatus,
propinquus, 2) homo, vir.

Mon. 35. homo. Isl. Mon in Scal-
da. Cap. IV.

Nid et Niþ. 109. nepos, 2) vir.
Isl. Nidr proprie descendens.

Rinc. idem ac hring, 3o. 33.

Scalc et Scealc. 72. Island. Edd.
Skálkr Servus. confr. J. Ihre
Gloss. Sviogoth. in voce Skalk.

Secg. 9. vir. Isl. Seggr.

Þegn. 12. Island. Þegn 1) homo,
2) miles. vid. I. Ihre Glossar.
Sviogoth. in voce Thægn, et

Wilkinsonii Glossarium ad Le-
ges Angl. veteres Lond. 1721.
fol. Lat. Barb. Thanus. conf.
H. Spelmanni Glossar. Archaio-
logic. in hac voce.

Wer. 10. Isl. Ver vir.

Vita.

Æfen. 155. Isl. Æfi vita.

Aldor. 56. Edd. Aldr vita.

Eald. 62. idem.

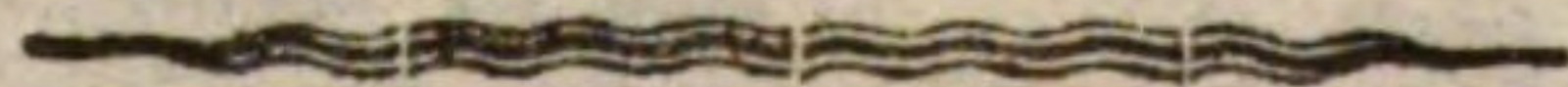
Feor. Isl. fiör, passim.

Feorh. 14. Isl. Fiör vita.

Lif. 57. vita. Isl. Líf.

Sawl. 77. Sawul. 225. Island. Sál
anima.

Worold. 87. Vita.

Willemsen, Glossarium ad La-
ges Angl. vocum. Lond. 1751.
Joh. Jac. Bach. Thesaur. con-
H. Schumann, Glossar. Archais-
logie. in hac voce.

Wet. 10. lat. Ver vir.

V i r.

Alban. 122. lat. Vir vir.
Alban. 56. Edd. Aldr vir.

Rid. 62. idem.

Feor. lat. Vir, pectus.

Feor. 14. lat. Vir vir.

Vir. 27. vir. lat. Vir.

Saw. 77. Saw. 225. lat. Vir.

Vir.

Worold. 87. Vir.

Mon. 5. lat. Vir et Vir.
Mon. 11. lat. Vir. Vir.
Glossarium Sviogothic. in voce
Man.

Vir. 22. lat. Vir. Vir.
Proprius 2) homo, vir.

Mon. 56. homo. lat. Mon in Scal.
da. Cap. IV.

Nid et Nip. 10. nepos, 2) vir.
lat. Nid proprie descendens.

Ric. idem ut hinc. 30. 33.

Scal. et Scal. 70. lat. Vir.

Skil. 2. comp. 1. Vir.

Gloss. Sviogoth. in voce Skalk.

Geog. 9. vir. lat. Geog.

Pegn. 12. lat. Pegn. 1) homo.

2) miles. lat. 1. lat. Gloss.

Sviogoth. in voce Thagn, et

Addenda et corrigenda.

Pag. Lin.

12. 13. Circa Octavam primo mane. lege: trihorario primo mane. Majores nostri coelum, horizontem, diemque naturalem in octo partes A. S. Uhtas, Isl. Ottor, Octavas, vel A. S. Ehtas, Island. Eikter curricula, quorum singula sol bijugis tribus horis emetitur, diviserunt.

Prima Octava trihoraria. A. S. Uhta mid ærdæge, Octava primo mane incipiebat hora nostra quarta et dimidia ante meridiem, et duravit usque ad horam septimam cum dimidia.

Secunda Octava trihoraria, A. S. Uhta mid fornnon κατεξοχην, fornnon, alias undærn tempus prandii, ab hora $7\frac{1}{2}$ usque ad $10\frac{1}{2}$.

Tertia Octava trihoraria, A. S. Uhta mid Non, κατεξοχην, Non, alias Mid-dæg merities, ab hora $10\frac{1}{2}$ usque ad horam $1\frac{1}{2}$ post meridiem.

Quarta Octava trihoraria, A. S. Uhta mid Afternon, κατεξοχην, Afternon, ab hora $1\frac{1}{2}$ usque ad $4\frac{1}{2}$ p. m.

Quinta Octava trihoraria, A. S. Uhta mid æfen, κατεξοχην, Æfen vesper, ab hora $4\frac{1}{2}$, usque ad $7\frac{1}{2}$ p. m.

Pag. Lin.

Sexta Octava trihoraria, A. S. Uhta mid Niht, κατεξοχην, Niht nox, ab hora $7\frac{1}{2}$, usque ad $10\frac{1}{2}$ p. m.

Septima Octava trihoraria, Anglosax. Uhta mid Midniht, κατεξοχην, Midniht media nox, ab hora $10\frac{1}{2}$ p. m. usque ad horam $1\frac{1}{2}$ ante meridiem.

Octava Octava trihoraria, A. S. Uhta after midniht post mediam noctem, ab hora $1\frac{1}{2}$ ante meridiem usque ad horam $4\frac{1}{2}$.

Viris clarissimis qui de Uhta, Otta et Eikt dieique a veteribus instituta divisione scripserunt, scilicet Joh. Ihre; Franc. Junio; Joh. Schiltero; Henr. Spelmanno; Joh. Wachtero addi possunt Joh. Grammii dissertatio de explicanda lingua Danica ope idiomatis Anglosaxonici in Actis Reg. Societ. Dan. Scientiarum Tom. V. p. 141. in voce fornoon. Fin. Johannæi Historia Ecclesiastica Islandiæ T. I. p. 153. 164. Ejusdem Horologium adnexum Rimbeiglaæ Havn. 1780. p. 17. 59 Pauli Widalini Allr dagr til stefno, i. e. Totus dies citationi utilis; et Magn. Ketelsoni notæ in Völospa.

12. 21. ærgod, l. ær god.

Pag.	Lin.	
13.	6.	mord, l. morþ.
—	23.	wiþ, l. wið.
14.	19.	þingian ne, l. þingianne.
16.	25.	dead, l. deaþ.
17.	14.	dæpa, l. dæda.
18.	1.	<i>Principem</i> , l. <i>principem</i> .
—	7.	<i>Anima</i> , l. <i>animos</i> .
—	20.	ydum, l. ypum.
20.	25.	And wearde, l. <i>Æcgwearde</i> . <i>Custodiam litoris</i> .
21.	14.	gewordad, l. geworþad.
22.	1.	gecydanne, l. gecyþanne.
—	20.	wipe, l. wide.
23.	4.	ærenþe, l. ærende.
—	8.	<i>Supicor</i> , l. <i>suspicor</i> .
24.	12.	Scylþwiga, l. scyldwiga.
—	15.	þenced, l. þenceþ.
25.	4.	Wuþu, l. wudu.
26.	12.	Cwæd, l. cwæþ.
32.	5.	<i>Victorissuos</i> , l. <i>Victoriosos</i> .
38.	18.	<i>Qui amovebantur</i> , l. <i>qui amove-</i> <i>bantur fato</i> .
40.	6.	maleode, l. mapelode.
47.	19.	<i>Velox</i> , l. <i>cito</i> .
—	21.	<i>Jaculum ad teligeros Danos</i> , l. <i>ad</i> <i>promontoricolas Danos</i> .
49.	11.	hoe, l. hio.
57.	24.	þryd, l. þryþ.
60.	10.	wearþas, l. weardas.
61.	11.	gewylcum, l. gehwylcum.
63.	22.	Syndohd, l. syndolh.
68.	4.	dæpum, l. dædum.
69.	13.	<i>xymelia</i> , l. <i>cimelia</i> .
—	26.	<i>Quæ</i> , l. <i>quas</i> .
73.	23.	dæpum, l. dædum.
76.	13.	hatem, l. haten.
77.	27.	weorþe, l. weorode.
78.	8.	Hrodulfus, l. Heros, sc. Beo- wulfus.

Pag.	Lin.	
78.	11.	<i>firma</i> , l. <i>firmus</i> .
—	17.	<i>mercedi</i> , l. <i>mercedis</i> .
—	26.	feohlsifte, l. feogyfte.
84.	23.	mordor, l. morþor.
88.	1.	Oslavus, l. Oslavus.
—	2.	<i>maritum</i> , l. <i>maritimum</i> .
89.	6.	<i>fratrueles</i> , l. <i>fratres</i> .
—	22.	<i>Acipe</i> , l. <i>accipe</i> .
—	26.	<i>Exhilaratus vino</i> , l. <i>munificus</i> <i>auro</i> .
91.	18.	ge eawed, l. geeawed.
92.	13.	Sinc, l. sine.
94.	18.	wyrþ, l. wyrd.
95.	12.	<i>faciles</i> , l. <i>facile</i> .
96.	9.	wiþcnd, l. wiðcup.
98.	19.	And weard, l. andweard.
101.	16.	Wyr cenne, l. wyrgenne.
—	—	<i>inhabitari</i> , l. <i>noxium</i> .
—	25.	<i>foedo</i> , l. <i>foeda</i> .
103.	28.	gewited, l. gewiteþ.
109.	17.	ydum, l. ypum.
110.	21.	<i>porccin</i> , l. <i>porcinam</i> .
112.	14.	<i>Exhilarate vino</i> , l. <i>auro munifice</i> .
114.	17.	leoþo, l. leodo.
117.	23.	<i>Resistendo</i> , l. <i>resistendo</i> .
118.	11.	ead, l. eadig.
119.	6.	gecrrong, l. gecrong.
—	11.	hefne, l. hefne.
129.	21.	<i>Humeris suffultos</i> , l. <i>lateris cu-</i> <i>stodes</i> .
—	28.	Eawedum, l. eawepum.
130.	12.	<i>discis</i> , l. <i>doces</i> .
133.	19.	forsited, l. forsiteþ.
136.	12.	ferþ, l. ferhþ.
145.	5.	hygþ, l. hygd.
—	10.	<i>Harethi filiam</i> , <i>Hunc Hare-</i> <i>thum Holmgardiae Regem fuisse</i> <i>credo; etenim si Harethi sive He-</i> <i>raudz Ostrogothiae Regis filia fuis-</i>

Pag. Lin.

set Regina, non opus habuisset, per flava maris strata domum patriam redire. De utroque Hæraudo tam Ostrogothiæ, quam Holmgardiæ Rege, vid. Pet. Fr. Suhmii Historia Daniæ Tom. VI. pag. 408. T. IX. Tab. 22. 24. p. 146. T. VIII. p. 402. T. IX. Tab. 94.

147. 11. *Juxta maris geminis brachiis Regionibus, id est: in regionibus, circa sinum Codanum et mare Balticum.*

149. 7. *Hæredi filia, l. Regis filia. sc. Higelaci. De regina Herethi filia hic sermo esse non postest, etenim aulam Gothicam antea relinquerat domum patriam reversa. Significat Hæred Ducem, Regem, quasi Hæreræd v. Hære-red, hæ ab her, hære, here exercitus, et ræde, rede imperator, ab to rede. Isl. ráda regere, gubernare.*

150. 24. *victoriosus, l. bello,*

154. 19. *cymed, l. cymep.*

— 23. *swesed, l. swesep.*

160. XXIX. l. XXXI.

— 18. *fæde, l. fæge.*

161. 20. *scealde, l. sealde.*

162. 22. *nopoti, l. nepoti.*

— 27. *hygpe, l. hydge.*

163. 6. *syþpan, l. syþþan.*

— 11. *Gudum cud, l. gupum cup.*

— 26. *Wyrðne, l. wyrþne.*

165. 8. *In occidente populum, i. e. Jutos et Frisones, qui occidentem versus a Danis habitabant.*

— 10. *heado, l. heþo.*

168. 2. *ydum, l. ypum.*

Pag. Lin.

168. 16. *sutulit, l. sustulit.*

— 23. *cedebant, l. cædebant.*

169. 16. *Swinged, l. swingeþ.*

170. 2. *seced, l. seceþ.*

— 23. *fæged, l. fæge.*

171. 28. *Westene: mallem hic w in f mutato, quod haud raro accidit in medii ævi scriptis, legere sæstene arce, castello.*

172. 27. *Sinc gifau, l. sinc gifan.*

173. 8. *flamina, l. flamma.*

— 22. *Ignæ et incendio, l. incendio et armis.*

183. 21. *Cythara, l. cithara.*

— 23. *ubi, l. ibi.*

185. 13. *etc. leg:*

Quin etiam Otherus

Sua vita emit

Duram mercedem

Paganæ genti. Fiebat. etc.

189. 24. *numero, l. numero.*

192. 16. *Injecta cadavera igni, l. projecit stragem gladius.*

— 21. *siluit, l. sefellit.*

193. 28. *þenced, l. þenceþ.*

199. 26. *Græ gmæl, l. grægmæl.*

201. 22. *ex pectori, l. ex pectore.*

206. 21. *patinos, l. patinas.*

209. 10. *nostri, l. nostræ.*

213. 17. *plebiscitis, l. sociis.*

214. 14. *Landdrihtes, l. landrihtes.*

220. 8. *Swa, l. swat*

221. 7. *barbarus, l. barbaras.*

225. 1. *weord, l. weorod.*

228. 28. *aspero, l. aspera.*

229. 20. *Unierusum, l. universum.*

231. 13. *Jaculo, l. Jaculum.*

232. 21. *Him þa gegredan, l. Him þa gegiredan. Se tunc parabant.*

Pag. Lin. 233. 4. *Ovantes*, l. *moerentes*. Island.
hiófra, hiufra, *qveri*, *dolere*,
lugere, *singultire*. vid. Joh.
Olavii Nordens gamle Digte-
kunst. p. 74.
— 9. *leg. Xylophaga ascendit (flamma)*
Atra præ doloso labore:
Tremula disparuit.
Ventus pyram dejecit,
Ex quo illa ossium ædem (corpus)
Fregerat.

Pag. Lin. 239. 11. fyrliht, l. fyrleoht.
241. 7. *Carpentarii*, l. *carpentarii*.
243. 2. *et bellum*, add. Gall. *journée*.
245. 24. *Grævii*, l. *Gronovii*.
246. 23. *Hiörgaro*, l. *Hrodgaro*.
259. 5. *Eothene*, l. *Eotene*.
264. 11. *causæ*, l. *causa*.
272. 14. Stan beorg, l. Stanbeorh.
274. 1. meces grap, l. mundgrap.
— 23. *manum*, l. *manuum*.
277. 27. *hostis in helle*, l. *hostis in in-*
ferno.

Bayrische
Staatbibliothek
MÜNCHEN

Thorkelin, Grímur Jonsson

De Danorum rebus gestis secul. III. & IV. Poëma Danicum dialecto
Anglosaxonica

Havnia 1815

P.o.rel. 8128 z

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10039214-3